

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC LETNO POROČILO 2005

PRAZNOVANJE 10. OBLETNICE 1995–2005

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC LETNO POROČILO 2005

© Evropski varuh človekovih pravic 2006

Vse pravice pridržane.

Razmnoževanje v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljeno, če je naveden vir.

Vse fotografije, razen fotografije na naslovnici, in če ni drugače označeno, so predmet avtorskih pravic Evropskega varuha človekovih pravic.

Poročilo je v celoti objavljeno na spletni strani: <http://www.ombudsman.europa.eu/report/sl/default.htm>

Printed in Belgium

TISKANO NA NEKLORIRANEM PAPIRJU

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC LETNO POROČILO 2005

PRAZNOVANJE 10. OBLETNICE 1995-2005

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC

P. NIKIFOROS DIAMANDOUROS

Josep BORRELL FONTELLES
Predsednik
Evropski parlament
Rue Wiertz
1047 Bruselj
BELGIJA

Strasbourg, 13. marca 2006

G. predsednik,

v skladu s členom 195(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter členom 3(8) Sklepa Evropskega parlamenta o predpisih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic, vam predstavljam svoje poročilo za leto 2005.

S spoštovanjem!

P. Nikiforos Diamandouros

UVOD	17
1 POVZETEK	23
2 PRITOŽBE IN PREISKAVE	37
2.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	37
2.2 PRISTOJNOSTI EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	37
2.2.1 Nedopustne pritožbe	38
2.2.2 Institucije in organi Skupnosti	38
2.2.3 „Nepравilnosti“	38
2.2.4 Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev	40
2.3 DOPUSTNOST IN RAZLOGI ZA PREISKAVE	40
2.4 ANALIZA PRITOŽB, OBRAVNAVANIH V LETU 2005	41
2.5 POSREDOVANJE IN NAPOTITVE	41
2.6 POSTOPKI VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	43
2.6.1 Sprožitev preiskave	43
2.6.2 Pošten postopek	44
2.6.3 Pregled spisov in zaslišanje prič	44
2.6.4 Javen postopek	44
2.7 IZIDI PREISKAV	45
2.7.1 Brez nepravilnosti	45
2.7.2 Primeri, ki jih je rešila institucija, in sporazumne rešitve	45
2.7.3 Kritične ocene in osnutki priporočil	46
2.7.4 Posebna poročila Evropskemu parlamentu	46
2.8 ODLOČBE, S KATERIMI SO BILI ZAKLJUČENI PRIMERI V LETU 2005	47
2.8.1 Odprtost, javni dostop do podatkov in zaščita osebnih podatkov	47
2.8.2 Komisija kot varuh Pogodbe	49

2.8.3	Javni razpisi, pogodbe in podpora	51
2.8.4	Vprašanja v zvezi z zaposlovanjem	52
2.8.5	Drugo	53
3	ODLOČBE PO OPRAVLJENIH PREISKAVAH	57
3.1	PRIMERI, V KATERIH NISO BILE UGOTOVLJENE NEPRAVILNOSTI	57
3.1.1	Evropska komisija	57
	PRITOŽBA O DISKRIMINACIJI ZARADI SPOLNE USMERJENOSTI, PRI KATERI KOMISIJA NI UKREPALA	57
	PRENEHANJE POGODBE	58
	UPORABA FINANČNE POMOČI	59
	PRITOŽBA GLEDE ŽIVILSKE ZAKONODAJE NA PODLAGI ČLENA 226	59
	DOMNEVNO DISKRIMINATORNI OGLASI ZA SLUŽBO	60
	UPRAVLJANJE EVROPSKIH SKLADOV ZA REGIONALNI RAZVOJ	61
	OCENA PREDLOGA PROJEKTA (1)	61
	OBRAVNAVA PRITOŽBE NA PODLAGI ČLENA 226	62
	OCENA PREDLOGA PROJEKTA (2)	63
	IZVAJANJE KLAVZULE O ČLOVEKOVIH PRAVICAH V SPORAZUMU O SODELOVANJU Z VIETNAMOM	63
	POSVETOVANJE O PRIHODNOSTI STRUKTURNIH SKLADOV	64
	EVROPSKA ŠTEVILKA ZA KLIC V SILI 112	64
	ODPRAVLJANJE JEZIKOVNIH ODDLEKOV NA EVROPSKI ŠOLI	65
	DOMNEVNI NEDOVOLJENI STIKI MED RAZPISNIM POSTOPKOM	65
	DOSTOP DO DOKUMENTOV V SPLETU	66
	DOSTOP DO POROČILA O MISIJI V OKVIRU POSTOPKA NA PODLAGI ČLENA 228	67
	ZAMENJAVA DIREKTORJA PROJEKTA V HONDURASU	67
3.1.2	Evropska komisija in Svet Evropske unije	68
	NEZADOSTNO ŠTEVILO PARKIRNIH MEST ZA INVALIDNE OSEBE V BLIŽINI STAVB KOMISIJE IN SVETA	68
3.1.3	Evropski urad za izbor osebja (EPSO)	69
	DOSTOP KANDIDATOV DO OCENJEVALNIH MERIL	69
	SPREJEM NA IZBIRNE TESTE	70
3.1.4	Evropska centralna banka (ECB)	70
	PODATKI O MOREBITNEM POSEGU ECB	70
3.2	PRIMERI, KI JIH JE REŠILA INSTITUCIJA	71
3.2.1	Evropski parlament	71
	PRENOS POKOJNINSKIH PRAVIC	71
3.2.2	Svet Evropske unije	72
	PRENEHANJE POGODBE O ZAPOSLOVANJU PRI POLICIJSKI MISIJI EU	72
3.2.3	Evropska komisija	72
	NEUPRAVIČENA ZAMUDA PRI ODGOVORU IN ZAHTEVA ZA DOSTOP JAVNOSTI, NA KATERO NI BILO ODGOVORA	72
	ZAVRNITEV ZAHTEVE ZA DOSTOP DO DOKUMENTOV	73
	POVRAČILO POTNIH STROŠKOV IN STROŠKOV NAMESTITVE	73
	POVRAČILO POTNIH STROŠKOV	74
	DOMNEVNA ZAPOZNELA PLAČILA OCENJEVALCEM KOMISIJE	74

3.3 SPORAZUMNE REŠITVE, KI JIH JE DOSEGEL EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC	75
3.3.1 Evropski parlament	75
DOSTOP DO PROSTOROV EVROPSKEGA PARLAMENTA	75
POVRAČILO PRAVNIH STROŠKOV	75
ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJ V RAZLIČNIH JEZIKIH MED VOLILNO KAMPANJO	76
3.3.2 Evropska komisija	77
PRENEHANJE ZAPOSLOTITVE NA MESTU TELEFONISTKE V KLICNEM CENTRU	77
POKOJNINSKE PRAVICE	77
IZJEMA PRI STAROSTNI OMEJITVI ZA OPRAVLJANJE PRAKSE	78
ZAPOZNELO IZPLAČILO ŠTIPENDISTKI PROGRAMA MARIE CURIE	78
3.4 PRIMERI, ZAKLJUČENI S KRITIČNO OCENO EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	79
3.4.1 Evropski parlament	79
ZAMUDA PRI ZAGOTAVLJANJU DOSTOPA DO DOKUMENTA	79
ZAHTEVA ZA INFORMACIJE, NA KATERO NI BIL ODGOVOR	80
3.4.2 Svet Evropske unije	81
DOSTOP DO DOKUMENTOV O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI	81
3.4.3 Evropska komisija	81
DOLŽINA POSTOPKA ZA UGOTAVLJANJE KRŠITEV IN DOSTOP DO DOKUMENTOV	81
NEUSTREZNO SVETOVANJE O PODPORI	82
NEPOSREDOVANJE INFORMACIJ O VARSTVU PODATKOV	83
ZAPOZNELO PLAČILO ZA PRISPEVEK K PROJEKTU GALILEI	84
RAVNANJE KOMISIJE V POSTOPKU JAVNEGA RAZPISA	85
PRAVICA DO OBRAMBE MED UPRAVNO PREISKAVO	85
DOSTOP DO RIBOLOVNIH OBMOČIJ V VODAH AZORSKEGA OTOČJA	86
DOSTOP DO DOKUMENTOV V ZVEZI S POGODBENIM DELOM NA KITAJSKEM	87
ZAVAJAJOČA IZJAVA V MNENJU O PREJŠNJI PRITOŽBI	88
UKREPANJE OB PRITOŽBI PROTI ZASEBNEMU PODJETJU	88
NEUPRAVIČENOST PRIDOBITNIH FIZIČNIH IN PRAVNIH OSEB	89
3.4.4 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)	90
NENAVEDBA PREDVIDENEGA TRAJANJA PREISKAVE URADA OLAF	90
3.4.5 Evropska investicijska banka	90
E-POŠTNA KORESPONDENCA S PROSILCEM ZA ZAPOSLOTITVE	90
ZAVRNITEV ZAHTEVE ZA DOSTOP DO INFORMACIJ, NASLOVLJENE NA EIB	91
3.5 OSNUTKI PRIPOROČIL, KI SO JIH INSTITUCIJE SPREJELE	92
3.5.1 Evropska komisija	92
STAROSTNA OMEJITEV V PROGRAMIH PRAKSE	92
PREKLIC FINANČNIH OBVEZNOSTI	92
IZBIRANJE DIJAKOV ZA EVROPSKE ŠOLE	93
DOSTOP DO DOKUMENTOV DRŽAVE ČLANICE V POSTOPKU ČEZMERNEGA PRIMANJKLJAJA	94
3.5.2 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)	94
ZAVAJAJOČE INFORMACIJE V TISKOVNEM POVZETKU	94

3.6	PRIMERI, ZAKLJUČENI IZ DRUGIH RAZLOGOV	95
3.6.1	Evropska komisija	95
	PRITOŽBE PO ČLENU 226 O PRENOSU POKOJNINE.....	95
	PRITOŽBA PO ČLENU 226 V PRIMERU PRED NACIONALNIM VRHOVNIM SODIŠČEM.....	96
	BREZPLAČNA IZPOSOJA KNJIG V JAVNIH KNJIŽNICAH.....	96
3.7	PRIMERI, ZAKLJUČENI PO POSEBNEM POROČILU	97
3.7.1	Svet Evropske unije	97
	POMANJKANJE UTEMELJENIH RAZLOGOV ZA NADALJNJE ODLOČANJE ZA ZAPRTIMI VRATI.....	97
3.7.2	Evropska komisija	98
	STROŠKI ZA IZOBRAŽEVANJE OTROK S POSEBNIMI UČNIMI POTREBAMI.....	98
3.7.3	Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)	98
	POSREDOVANJE NEPRAVILNIH IN ZAVAJAJOČIH INFORMACIJ VARUHU ČLOVEKOVIH PRAVIC V PREDHODNI PREISKAVI	98
3.8	PREISKAVE NA LASTNO POBUDO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	99
	PLAČILO ZA CVETLIČNE ARANŽMAJE.....	99
4	ODNOSI Z INSTITUCIJAMI IN ORGANI EVROPSKE UNIJE	103
4.1	EVROPSKI PARLAMENT	104
4.2	EVROPSKA KOMISIJA	104
4.3	EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV	105
4.4	DRUGE INSTITUCIJE IN ORGANI	106
5	ODNOSI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN PODOBNIMI ORGANI	109
5.1	EVROPSKO OMREŽJE VARUHOV ČLOVEKOVIH PRAVIC	109
5.2	DRUGI SEMINARJI IN KONFERENCE VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	114
5.3	DRUGI DOGODKI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN NJIHOVIMI USLUŽBENCI	117
6	OBVESTILA	121
6.1	VRHUNCI LETA	121
6.2	OBISKI, NAMENJENI OBVEŠČANJU	128

6.3	DRUGE KONFERENCE IN SESTANKI	131
6.4	ODNOSI Z MEDIJI	139
6.5	OBJAVE	142
6.6	ELEKTRONSKO KOMUNICIRANJE	144
7	PRILOGE	147
A	STATISTIKA	149
B	PRORAČUN VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	156
C	ZAPOSLENI	158
D	SEZNAM ODLOČB	165
E	IZVOLITEV EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC	170
	KAKO STOPITI V STIK Z EVROPSKIM VARUHAM ČLOVEKOVIH PRAVIC	172

UVOD

Institucija Evropskega varuha človekovih pravic je leta 2005 praznovala svojo deseto obletnico. Ta pomembni mejnik je bil priložnost za razmislek o dosežkih prvih desetih let in za določitev optimalnega prihodnjega delovanja v sodelovanju z našimi ključnimi sogovorniki. Dogodki, ki smo jih organizirali, so nam pokazali, kaj deluje dobro in kaj je treba izboljšati v smislu naših odnosov z institucijami in organi Evropske unije (EU), s skupnostjo varuha človekovih pravic ter pritožniki in državljani na splošno. Pred poglobljeno analizo različnih idej, ki so se pojavile, pa naj se najprej posvetim delu institucije v zadnjih desetih letih.

Od septembra 1995 je Evropski varuh človekovih pravic obravnaval več kot 20 000 pritožb, še veliko več državljanom pa pomagal tako, da je odgovoril na njihove zahteve po informacijah. Potem ko je moj predhodnik, g. Jacob SÖDERMAN, končal mandat prvega evropskega varuha človekovih pravic, je kot največji dosežek lahko navedel stopnjo, do katere so različne institucije in organi EU bili pripravljene sodelovati z njim pri reševanju pritožb državljanov. Institucije in organi so z odpravo starostnih omejitev pri zaposlovanju, izboljšavami na področju zapoznelih plačil, boljšim dostopom do dokumentov in vedno večjim upoštevanjem Listine EU o temeljnih pravicah pokazali, da so pripravljene na sodelovanje z varuhom človekovih pravic pri izboljšanju storitev za državljane. Zaradi teh in številnih drugih dosežkov bomo kot državljani Unije za vedno hvaležni Jacobu SÖDERMANU.

Poleg prizadevanj za izboljšanje upravljanja Unije si je Evropski varuh človekovih pravic zelo prizadeval za razvijanje odnosov z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi varuhi človekovih pravic po vsej Uniji, da bi tako pravice državljanov in prebivalcev v okviru zakonodaje EU, vključno s temeljnimi pravicami, postale realnost. To sodelovanje v večini poteka pod okriljem Evropske mreže varuhov človekovih pravic, ki je v zadnjih desetih letih postala neprecenljiv mehanizem za hitro in učinkovito obravnavo pritožb državljanov. Leto 2005 je bilo priložnost za oceno dosežkov mreže od njene vzpostavitve v Strasbourgu leta 1996 in za določitev, kako skupaj nadaljevati.

Varuh človekovih pravic si je od septembra 1995 neutrudno prizadeval za ozaveščanje državljanov o njihovih pravicah ter zlasti o njihovi pravici do pritožbe in uporabe pravnih sredstev. Uspeh teh pobud je razviden iz dejstva, da se varuhu človekovih pravic vsak mesec predloži več kot 300 pritožb, pri čemer je leta 2005 prispelo največ pritožb doslej.

Odnosi varuha človekovih pravic z institucijami in organi EU

Seveda bi bilo veliko bolje, če se državljanom ne bi bilo treba obrniti na Evropskega varuha človekovih pravic in če bi njihove pritožbe v najkrajšem možnem času razrešila uprava, vpletena v pritožbo. Državljanom je vseeno, kdo reši njihovo težavo. Pogosto iščejo samo razlago, razlog, opravičilo ali nasvet, kar jim lahko najbolje zagotovi uprava sama.

Če državljani občutijo potrebo po pritožbi, želijo, da se težava reši čim hitreje in čim bolj učinkovito. Po mojem je rešitev, ki jo predlaga uprava, hitrejša in končno tudi bolj ugodna za vse, saj instituciji tako pripadejo zasluge za rešitev težave, poveča se njena legitimnost v očeh pritožnika in končni rezultat je ugoden za vse vpletene strani. Z drugimi besedami, način, na katerega se javna uprava odzove na pritožbe, je ključno merilo njene osredotočenosti na državljane. To je ključno sporočilo, ki sem ga poskušal posredovati na različnih dogodkih, ki smo jih z organi in institucijami EU organizirali v jubilejnem letu.

Vsaka institucija in organ EU lahko prispeva k izboljšanju odnosov z državljani. Naj gre za reševanje pogodbenih težav, zagotavljanje dostopa do dokumentov ali pojasnjevanje, zakaj kandidat ni bil izbran, vsi se lahko iz pritožb naučimo, kako zagotavljati boljše storitve. Končni rezultat tega procesa

je, da imajo vsi, ki na določeni stopnji prihajajo v stik z institucijami – ne zgolj pritožniki – koristi od dela varuha človekovih pravic.

Pritožbe so pogosto znamenja resnejših, bolj zapletenih in sistemskih vprašanj oziroma težav. Ena od funkcij varuha človekovih pravic je njihova določitev in spodbujanje načinov za njihovo reševanje. Poleg tega, da je varuh človekovih pravic kot tak zunanji mehanizem nadzora, je tudi dragocen vir za vodstvene kadre, vir, ki lahko upravi pomaga izboljšati delovanje z usmerjanjem pozornosti na področja, na katerih so izboljšave potrebne.

Neprecenljiv instrument v tem okviru je Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev. Kodeks, ki ga je Evropski parlament potrdil leta 2001, državljanom razlaga, kaj lahko upravičeno pričakujejo od evropske uprave. Prav tako s spodbujanjem najvišjih upravnih standardov služi kot koristen vodič za javne uslužbence. Nova izdaja kodeksa je bila objavljena v 24 jezikih leta 2005. Po vsej Evropi in zunaj nje je bilo razdeljenih več kot 100 000 izvodov. Kot odgovor so nacionalne uprave in lokalne oblasti, šole in univerze, centri za usposabljanje in javne knjižnice skupaj s posamezniki prosili za izvode za nadaljnjo distribucijo. To je resnično evropska zgodba o uspehu. Kodeks je bil prilagojen nacionalnim, regionalnim in lokalnim upravam od Portugalske do Italije, od Valonske regije do Grčije ter od Romunije do Hrvaške. Ker je evropski kodeks upoštevalo toliko uprav po vsej Evropi, še naprej upam, da ga lahko sprejmejo vse institucije in organi EU, mogoče v obliki medinstitucionalnega sporazuma. Stiki, ki sem jih imel v tej zvezi leta 2005 s predsednikom Evropske komisije, g. Joséjem Manuelom BARROSOM, in podpredsednikoma ga. Margot WALLSTRÖM in g. Siimom KALLASOM, so bili izjemno pozitivni in močno upam, da lahko dosežemo hiter napredek pri uresničevanju tega projekta. To bi bil jasen znak naše skupne odločenosti za sodelovanje v korist državljanov v prihodnjih letih.

V letu 2005 se mi je zdelo zelo spodbudno, da je Komisija sprejela sporočilo, s katerim uvaja nov interni postopek za odzivanje na preiskave varuha človekovih pravic. To sporočilo predvideva, da se posamezni komisarji močno politično zavzamejo za vsak primer in pri tem ohranijo dragoceno vlogo generalnega sekretariata. Močno pozdravljam ta novi postopek, ki si po mojem mnenju prizadeva povečati usklajenost in kakovost odgovorov Komisije ter zagotoviti hitro spremljanje izvajanja priporočil in pripomb varuha človekovih pravic. Komisija mora imeti kot institucija, ki povzroča okoli 70 % preiskav varuha človekovih pravic, vodilno vlogo pri odpravljanju nepravilnosti in spodbujanju kulture storitev v zvezi z državljani. To letno poročilo vsebuje številne primere, pri katerih se je Komisija dejansko odzvala hitro in konstruktivno, da bi rešila težave, na katere sem jo opozoril.

Sodelovanje znotraj Evropske mreže varuhov človekovih pravic

Evropski varuh človekovih pravic že od prvih let tesno sodeluje s kolegi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni prek Evropske mreže varuhov človekovih pravic. Osrednji namen mreže je še vedno tako veljaven in pomemben, kot je bil na začetku: to je, da bi pravice, ki jih državljanom in prebivalcem daje zakonodaja EU, postale realnost.

Za izvajanje zakonodaje EU so večinoma zadolžene uprave v državah članicah. V praksi je torej upoštevanje pravic iz zakonodaje EU precej odvisno od kakovosti njihovega vsakodnevnega dela in tega, kako uspešno nadzorni organi, vključno z varuhom človekovih pravic, spodbujajo visoko kakovostno upravo in zagotavljajo učinkovita pravna sredstva, kadar so potrebna. To postaja celo vse pomembnejše, saj je sodelovanje med različnimi upravami držav članic in institucijami EU vedno obsežnejše in intenzivnejše. Za varstvo pravic in zagotavljanje učinkovitih pravnih sredstev morajo poleg uprav sodelovati tudi varuhi človekovih pravic.

Z upoštevanjem tega sem leta 2005 raziskal možnost nadaljnega zagotavljanja in spodbujanja vloge varuhov človekovih pravic pri razvoju evropske pravne in politične kulture. Da bi to omogočil, sem zatrjeval, da mora mreža zagotoviti, da bo dodana vrednost, ki jo državljanom pridobijo iz sodelovanja, postala opaznejša, tako za same državljane kot za nosilce političnih odločitev na vseh ravneh Unije. Glede zadnjega je treba opraviti še veliko dela. Dokazati moramo še, da je treba kljub raznolikosti, ki jo prinašajo vedno novi politični dogodki, za katere redno skrbijo organi držav članic in institucije EU, varuhe človekovih pravic polno upoštevati.

Najavil sem, da namerava moj urad v prizadevanju, da bi bolj poudaril javni značaj našega sodelovanja, vložiti sredstva v še intenzivnejšo uporabo medmrežja za komuniciranje z javnostjo in naše medsebojno komuniciranje. Na spletno stran evropskega varuha človekovih pravic nameravamo vključiti interaktivni vodič „Kdo mi lahko pomaga?“, ki bi lahko usmeril državljane na ustreznega varuha človekovih pravic, bodisi na evropski, nacionalni ali regionalni ravni. Znotraj mreže si bomo v naslednjih dveh letih prav tako prizadevali za pripravo izjave, ki bo državljanom pojasnila, kaj lahko pričakujejo, če se obrnejo na varuha človekovih pravic v mreži. Izjavo bi lahko sprejeli na šestem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic, ki bo potekal leta 2007 v Strasbourgu. Medtem ko se zavedam, kako skrbno je treba oblikovati takšno izjavo, sem prepričan, da je naše skupno razumevanje tega, kakšen bi moral biti varuh človekovih pravic in kaj bi moral delati, dovolj močno, da je lahko oblikovanje takšne izjave znotraj časovnega okvira, ki sem ga predlagal, realen cilj. Takšna izjava ne bi bila koristna samo za državljane, ki bi lahko potrebovali storitve varuha človekovih pravic zunaj svoje države članice, ampak bi bila tudi ključna referenčna točka za odnose med varuhom človekovih pravic in nosilci političnih odločitev, kolektivno in individualno. Sam proces oblikovanja bo prav tako spodbujal in poglobil naše možnosti za medsebojno učenje in bo tako že sam po sebi dragocen. S tem lahko tako samo okrepimo dosedanje sodelovanje.

Odnosi varuha človekovih pravic z državljani in možnimi pritožniki

Prizadevanja Evropskega varuha človekovih pravic za tesno sodelovanje z institucijami in organi EU ter z varuhi človekovih pravic po vsej Uniji imajo glavni cilj, in sicer zagotavljanje optimalnih storitev za državljane. Za zagotavljanje najboljših storitev državljanom v Uniji smo leta 2005, v okviru praznovanja desete obletnice, organizirali dogodke za medije, nevladne organizacije, interesne skupine in lokalne predstavniške urade in državljane na splošno. Menili smo, da bi bilo vredno raziskati številne teme, ki bi nam lahko v prihodnjih letih pomagale dvigniti ozaveščenost o pravici do pritožbe pri varuhu človekovih pravic in tako izboljšati učinkovitost upravljanja EU v korist vseh.

Spoznano je bilo, da obstaja še veliko možnosti za izboljšanje glede pošiljanja pravih informacij pravim ljudem. Evropski varuh človekovih pravic se pri dvigovanju ozaveščenosti spoprijemlje z dvema izzivoma: mnogo ljudi ne ve, kaj je varuh človekovih pravic, in veliko jih ne ve, kaj dela EU. Vse informativno gradivo, ki ga pripravimo, mora jasno in enostavno odgovoriti na ti dve vprašanji. Varuh človekovih pravic mora povečati svojo prisotnost na medmrežju. Bolje se je treba usmeriti na potencialne pritožnike. Institucije EU morajo ljudi, s katerimi imajo stike, sistematično obveščati o njihovi pravici do pritožbe.

Prav tako mora varuh človekovih pravic posredovati sporočilo, da je vlaganje pritožbe zelo enostavno. Če posplošimo, varuh človekovih pravic ponuja hitro, brezplačno in prilagodljivo storitev. Vsem, ki se bojijo negativnega odziva institucij, bom še naprej pojasnjeval, da je že vsak poskus škodovati oziroma vsak poskus grožnje s škodo osebi, ker je uresničila svojo pravico do pritožbe pri varuhu človekovih pravic, sam po sebi nepravilnost. Institucije in organi EU morajo sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev, da se bodo njihovi uradniki tega zavedali in ustrezno ravnali.

Sklep

To je čas velikih preizkusov za Evropsko unijo. Državljan Francije in Nizozemske so glasovali proti ratifikaciji Ustave za Evropo, volilna udeležba na evropskih volitvah še naprej pada, Unija pa se še vedno bori z mnenjem, da je odročna birokracija, ki jo sestavlja politična elita. Zadnji Eurobarometer je pokazal, da se samo 38 % javnosti strinja s trditvijo „moj glas v EU šteje“.

Institucija Evropskega varuha človekovih pravic je bil ustanovljena z namenom, da se Unija približa državljanom in da uprava EU dobi „človeški obraz“. Temeljni vidik institucije je, da je varuh človekovih pravic fizična oseba, ki osebno komunicira s posamezniki, ki mu pišejo, pregleduje njihove primere in poskuša reševati njihove pritožbe. Vsaka od teh „mikrokomunikacij“ pomaga pri humanizaciji uprave EU in njenemu približevanju državljanom. Varuh človekovih pravic je ključni del strukture za gradnjo zaupanja med državljani in institucijami. Pomaga lahko pri spodbujanju konstruktivnega dialoga med obema stranema.

Kot je napisal eden od pritožnikov, „Zame se je ta primer končno zaključil in upam, da lahko v zvezi z mojimi dejavnostmi sedaj obrnem novo stran, saj so tesno povezane z Evropo. Rad bi se vam zahvalil za vaše uspešno posredovanje. Vaša institucija je zelo pomemben vir, ki državljanom omogoča, da sporazumno rešujejo občutljive težave, na katere naletijo pri evropskih institucijah.“

Varuh človekovih pravic pa ne more delati sam. Zagotavljanje vrhunske uprave je naloga, s katero se je treba spopasti skupaj z institucijami in organi EU. Izpolnjevanje obljub, zagotavljanje ustreznih mehanizmov za odškodnine, učenje iz napak, javno delovanje in omogočanje javnega nadzora – vse to so pomembni načini za gradnjo zaupanja med državljani. Prav tako mora varuh človekovih pravic delovati skupaj in sistematično s svojimi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi kolegi, da se tako zagotovi polno spoštovanje državljanskih pravic po vsej Evropi. Nenazadnje pa mora varuh človekovih pravic še naprej komunicirati z državljani in potencialnimi pritožniki, tako da bodo vedeli za njegove storitve.

Kot Evropski varuh človekovih pravic bom gradil na dosežkih prvih desetih let, da bi tako resnično izpolnil svoje institucionalne pristojnosti v zvezi s približevanjem Unije njenim državljanom in zagotavljanjem „človeškega obraza“ uprave EU.

Strasbourg, 14. februar 2006

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

1 POVZETEK

Enajsto letno poročilo Evropskega varuha človekovih pravic Evropskemu parlamentu prinaša opis dejavnosti varuha človekovih pravic v letu 2005. Gre za tretje letno poročilo P. Nikiforusa DIAMANDOUROSA, ki je delo evropskega varuha človekovih pravic začel opravljati 1. aprila 2003.

SESTAVA POROČILA

Poročilo je sestavljeno iz šestih poglavij in petih prilog. Začne se z uvodom, v katerem varuh človekovih pravic povzame osrednje letne dejavnosti in dosežke ter predstavi prednostne naloge v naslednjih letih. Povzetek predstavlja poglavje 1.

Poglavje 2 opisuje postopke varuha človekovih pravic za obravnavanje pritožb in izvajanje preiskav. Opisuje pomembnejše spremembe in vsebuje pregled pritožb, ki so bile obravnavane med letom, vključno s tematsko analizo rezultatov v primerih, ki so se zaključili s preiskavo. Analiza obsega najpomembnejše ugotovitve in dejstva iz sklepov varuha v letu 2004.

V poglavju 3 so zbrani povzetki sklepov, ki ponazarjajo razpon področij in institucij, vpletenih v pritožbe in preiskave na lastno pobudo. Poglavje prinaša povzetke vseh sklepov, omenjenih v tematski analizi iz poglavja 2. Povzetki sklepov o pritožbah so najprej razvrščeni glede na zaključek oziroma rezultat, potem pa še glede na institucijo ali organ. Poglavje se zaključi s povzetki sklepov preiskav na lastno pobudo.

Poglavje 4 obravnava odnose z drugimi institucijami in organi Evropske unije. Začne se z opisom pomena konstruktivnih odnosov varuha človekovih pravic z institucijami in organi, nadaljuje pa s pregledom srečanj in prireditvev, ki so potekali v letu 2005.

Poglavje 5 povzema odnose Evropskega varuha človekovih pravic z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi varuhi človekovih pravic v Evropi in zunaj nje. Natančno so opisane dejavnosti evropske mreže varuhov človekovih pravic, poleg tega pa je opisana tudi udeležba varuha na seminarjih, konferencah in srečanjih.

Poglavje 6 ponuja pregled dejavnosti s področja obveščanja javnosti. Razdeljeno je na šest delov, ki vključujejo najpomembnejše letne dogodke, informativne obiske varuha, konference in srečanja, na katerih je sodeloval varuh oziroma njegovi zaposleni, odnose z mediji, objave in spletne komunikacije.

Priloga A vsebuje statistične podatke o delu evropskega varuha človekovih pravic v letu 2005. Prilogi B in C navajata podrobnosti v zvezi s proračunom in zaposlenimi v uradu varuha. Priloga D navaja sklepe iz poglavja 3 glede na številko primera, vsebino in vrsto domnevne nepravilnosti. Priloga E opisuje postopek izvolitve evropskega varuha človekovih pravic in ponovno izvolitev g. DIAMANDOUROSA januarja 2005.

POVZETEK

Poslanstvo Evropskega varuha človekovih pravic

Urad Evropskega varuha človekovih pravic je bil ustanovljen z Maastrichtsko pogodbo v okviru pravic iz državljanstva Evropske unije. Varuh preučuje pritožbe o nepravilnostih v delu institucij in organov Skupnosti, z izjemo Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje v njuni pravosodni funkciji. V soglasju z Evropskim parlamentom je „nepravilnost“ opredelil na način, ki vključuje spoštovanje človekovih pravic, pravne države in načel dobrega upravljanja.

Poleg tega, da se odziva na pritožbe posameznikov, družb in združenj, deluje tudi proaktivno, to pomeni, da sproža preiskave na lastno pobudo in ugotovitve posreduje državljanom ter jih obvešča o njihovih pravicah in tem, kako jih uveljaviti.

Pritožbe in preiskave v letu 2005

Skupno število pritožb v letu 2004 znaša 3 920, kar je v primerjavi z letom 2003 povečanje za 5 %.¹ Rekordnih 59 % pritožb leta 2005 je bilo poslanih v elektronski obliki, po elektronski pošti ali prek obrazca s spletne strani varuha človekovih pravic. V 3 705 primerih so pritožbe poslali neposredno posamezni državljani, medtem ko so 215 pritožb poslala združenja ali podjetja.

Evropski varuh človekovih pravic je lahko pritožnikom pomagal v več kot 75 % primerov, s tem ko je primer raziskal, ga posredoval pristojnemu organu ali svetoval, kam se lahko obrnejo za pravočasno in učinkovito rešitev težave. Med letom je bilo na podlagi pritožb sproženih 338 novih preiskav (vključno z eno skupno preiskavo, ki je obravnavala 389 posameznih pritožb). Varuh človekovih pravic je izvedel pet preiskav na lastno pobudo.

Leta 2005 je Evropski varuh človekovih pravic izvedel skupno 627 preiskav, od katerih jih je bilo 284 prenesenih iz leta 2004.

Kot v preteklih letih se je tudi tokrat večina preiskav nanašala na Evropsko komisijo (68 % vseh preiskav). Glede na dejstvo, da je Komisija osrednja institucija Skupnosti, ki sprejema odločitve in neposredno vpliva na državljane, je normalno, da je glavni predmet pritožb državljanov. 73 preiskav se je nanašalo na Urad za izbor osebja Evropskih skupnosti (EPSO), 58 na Evropski parlament in 14 na Svet Evropske unije.

V glavnem so se domnevne nepravilnosti nanašale na pomanjkanje preglednosti, vključno z zavračanjem posredovanja podatkov (188 primerov), nepravilnost ali zlorabo pooblastil (132 primerov), diskriminacijo (103 primeri), nezadovoljive postopke (78 primerov), nepotrebne zamude (73 primerov), malomarnost (44 primerov), neizpolnjevanje obveznosti, tj. neuspešnost Komisije pri izvajanju vloge „varuha Pogodbe“ v odnosu do držav članic (37 primerov) in pravne napake (29 primerov).

Po elektronski pošti je prispelo 3 269 posameznih zahtev v primerjavi s 3 200 v letu 2004 in 2 000 v letu 2003.

Rezultati preiskav varuha človekovih pravic

Leta 2005 je varuh človekovih pravic zaključil 312 preiskav, od katerih sta bili 302 preiskavi o pritožbah, štiri pa preiskave na lastno pobudo. Rezultati preiskave so naslednji:

Brez nepravilnosti

V 114 primerih preiskava ni razkrila nepravilnosti. To ni nujno negativen izid za pritožnika, ki vsaj prejme temeljito razlago institucije ali organa o svojem dejanju oziroma opravičilo. Na primer:

- Evropska komisija je pojasnila argumente za svojo odločitev, da ne bo sprožila preiskave proti španskim organom glede domnevne diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti. Dejala je, da posebne težave, s katerimi sta se srečala pritožnika – španski in argentinski državljani – ne sodijo na področje zakonodaje Skupnosti. V skladu s predlogom Komisije o iskanju pravnega varstva na nacionalni ravni sta pritožnika vložila pritožbo pri španskem varuhu človekovih pravic. (1687/2003/JMA)
- Na podlagi pritožbe organizacije ECAS (European Citizen Action Service) je varuh človekovih pravic ugotovil, da so minimalni standardi Komisije za posvetovanje z zainteresiranimi stranmi o prihodnosti strukturnih skladov dovolj jasni in da jih je v zadevnem primeru Komisija upoštevala. Vendar ni izključil možnosti, da bi lahko bili minimalni standardi jasnejši oziroma

¹ Treba je opozoriti, da se je 335 teh pritožb nanašalo na isto zadevo in so bile obravnavane v eni skupni preiskavi (glej povzetek zadeve 3452/2004/JMA in druge v podglavju z naslovom „brez nepravilnosti“).

bi bil lahko v nekaterih primerih primernejši medsektorski in celostni pristop k posvetovanjem, ter obvestil ECAS, da bi lahko to predlagal Komisiji. (948/2004/OV)

- Preiskava varuha človekovih pravic glede proste izposoje knjig v javnih knjižnicah je pomagala pojasniti razloge za odločitev Komisije, da bo proti Španiji uvedla postopke za ugotavljanje kršitev, in možnosti za pravilno izvajanje ustreznih direktiv Skupnosti brez spodbujanja te proste izposoje. Varuh človekovih pravic je deloval na podlagi 389 pritožb, ki so navajale, da je odločitev Komisije o uvedbi primera proti Španiji spodbujala obstoj javnih knjižnic kot osnovne javne storitve in kršila temeljne pravice državljanov do dostopa do kulturnih dobrin. Preiskava je bila zaključena, ko so varuha človekovih pravic obvestili, da je Komisija zadevo predala Sodišču Evropskih skupnosti. (3452/2004/JMA in drugi)

Tudi če varuh človekovih pravic ne ugotovi nepravilnosti, lahko poišče način, kako v prihodnosti izboljšati upravljanje institucij ali organov. V takih primerih lahko oblikuje dodatno pripombo, kot je to storil v naslednjih primerih:

- Varuh človekovih pravic je predlagal, da Komisija preuči svoja interna pravila o telefonskih izpiskih v okviru razpisa. To je sledilo njegovi preiskavi o primernosti telefonskih pogovorov, ki so potekali med službami Komisije in konkurentom pritožnika pri razpisu. Varuh človekovih pravic ni našel nobenega dokaza o neprimernosti, vendar je opozoril, da bi se Komisija lažje odzvala na pomisleke pritožnika, če bi lahko pripravila pisno evidenco zadevnega telefonskega pogovora. (1808/2004/JMA)
- Na podlagi preiskave pritožbe, da Komisija in Svet nista zagotovila dovolj parkirnih mest za invalidne osebe v bližini njunih glavnih zgradb v Bruslju, je varuh človekovih pravic pozdravil njune zahteve belgijskim organom, da zagotovijo dodatna parkirna mesta, in zahteval, da se ga obveščajo o rezultatih. Poleg tega je varuh Svet pozval, naj zaradi varnosti ponovno razmisli o svoji politiki omejevanja dostopa do njegovih parkirnih mest za invalidne osebe, in mu v tej zvezi predlagal, naj sledi primeru Komisije. (2415/2003/JMA in 237/2004/JMA).
- Z namenom izboljšanja učinkovitosti in preglednosti svojih odnosov z državljani je varuh človekovih pravic izjavil, da bi Komisija lahko pojasnila svoje postopke za obravnavo pritožb v zvezi z uporabo finančne podpore EU. To je sledilo njegovi preiskavi, kako je Komisija obravnavala pritožbo v zvezi z zmanjšanjem dotacij regionalnih organov v Madridu. Zaradi preiskave varuha človekovih pravic je Komisija privolila, da bo pritožniku zagotovila informacije, ter priznala svojo zamudo pri obveščanju pritožnika o obravnavi njegovega primera in se opravičila zanjo. (274/2004/JMA)
- Urad za izbor osebja Evropskih skupnosti (EPSO) se je strinjal, da bo v prihodnja obvestila o razpisih vključil pojasnilo, da (i) povabilo k sodelovanju na preskusih predhodne izbire ne pomeni, da je bila ustreznost kandidata v celoti preverjena, in da (ii) pisni preskusi kandidatov, za katere je bila naknadno ugotovljena neustreznost, ne bodo ocenjeni. To je sledilo dodatni pripombi varuha človekovih pravic glede preiskave pritožbe madžarskega državljana, ki se je prijavil k sodelovanju na javnem razpisu za pomočnika prevajalca. Varuh človekovih pravic je menil, da bi vključitev te informacije pomagala pri izogibanju nesporazumom in izboljšala odnose s kandidati. (839/2004/MHZ)

Primeri, rešeni s strani institucij, in sporazumne rešitve

Kjer je mogoče, si varuh človekovih pravic prizadeva doseči ugoden rezultat tako za pritožnika kot za institucijo, zoper katero je vložena pritožba. Pri doseganju zadovoljivih rezultatov, ki pripomorejo na eni strani h krepitvi odnosov med institucijami in državljani, na drugi pa k izogibanju dragim in dolgotrajnim sodnim postopkom, je seveda bistvenega pomena sodelovanje institucij in organov Skupnosti.

Leta 2005 so na podlagi pritožbe varuhu človekovih pravic institucije ali organi sami rešili 89 primerov. Naj navedemo nekaj primerov:

- Komisija je z nemškim znanstvenim novinarjem uredila primer glede zamud pri plačilu, pojasnila razloge za zamudo in soglašala s plačilom obresti. Potrdila je, da je v tem času sprejela ukrepe za pospešitev plačil strokovnjakom. Pritožnik je pozneje izjavil, da je dobil za zadnjo pogodbo plačilo v samo 30 dneh. (1266/2005/MF)
- Svet je varuhu človekovih pravic pomagal pri ureditvi primera v zvezi s prekinitvijo pogodbe civilnega strokovnjaka na področju informacijske tehnologije v Policijski misiji Evropske unije (EUPM) v Sarajevu z rezultatom, da se je EUPM strinjal z izplačilom plače pritožniku zaradi običajnega izteka pogodbe. Kar zadeva trditev pritožnika, da bi ga moral Svet razbremeniti vseh obtožb proti njemu, je varuh človekovih pravic izjavil, da pritožnik lahko šteje, da so ugotovitve varuha v njegovem prejšnjem primeru oprale njegovo ime, saj je varuh človekovih pravic v tem primeru potrdil, da se ni upoštevala pravica pritožnika do obrambe. (471/2004/OV)
- Komisija je objavila dve pismi, ki jih je v okviru postopka za ugotavljanje kršitev poslala organom Združenega kraljestva, ter odgovor Združenega kraljestva in se opravičila za nepotrebno zamudo pri obravnavi vloge za te dokumente. Po nadaljnjih preiskavah se je Komisija strinjala, da bo pritožnikom omogočila dostop do treh CD-ROM-ov, ki vsebujejo informacije, ki so jih organi Združenega kraljestva poslali Komisiji za podporo njihovega primera. Postopek za ugotavljanje kršitev je zadeval domnevno neupoštevanje zakonodaje Skupnosti s strani organov Združenega kraljestva v zvezi z velikim odlagališčem blizu bivališč pritožnikov. (3381/2004/TN)

Ko varuh človekovih pravic ugotovi nepravilnost, vedno najprej poskuša doseči sporazumno rešitev. V nekaterih primerih to pomeni odškodnino, ki jo je institucija ali organ pripravljena ponuditi pritožniku. V tem primeru gre za dejanja *ex gratia*: to pomeni brez dopustitve pravne odgovornosti in brez oblikovanja precedensa.

Leta 2005 je bilo predlaganih 22 sporazumnih rešitev. Sedem primerov je bilo zaključenih po tem, ko je bila dosežena sporazumna rešitev (vključno z enim primerom, ko je bil predlog vložen leta 2004). Ob koncu leta 2005 je bilo 18 predlogov še v postopku preučitve, vključno z dvema primeroma, v katerih je varuh človekovih pravic od Komisije zahteval, da ponovno preuči svojo zavrnitev predlogov iz leta 2004. Leta 2005 so sporazumno rešitev dosegli v naslednjih primerih:

- Komisija se je strinjala s plačilom odškodnine pritožniku v višini 596 EUR, katerega primer ni bil ustrezno in pravočasno obravnavan. Priznala je, da zaradi nekaterih nesporazumov in upravnih napak pritožnik ni prejel pravočasnega plačila. Dodala je, da so številni elementi, ki jih je identificiral varuh človekovih pravic, kot tudi izjemne okoliščine primera vodili k temu, da je predlagala znesek 596 EUR kot odškodnino pritožniku. Ta znesek je ustrezal obrestim na neopravljeno izplačilo. (1772/2004/GG)
- Na podlagi preiskave varuha človekovih pravic v zvezi z informacijsko kampanjo parlamenta na Finskem za evropske volitve junija 2004 je institucija obljubila, da bo njen informacijski urad na Finskem zagotovil, da bo v prihodnje bolj previden pri uporabi jezikov. Švedska zbornica na Finskem se je pritožila, da so bili plakati, uporabljeni v informacijski kampanji, objavljeni samo v finskem jeziku. Parlament je priznal pomanjkljivosti kampanje in dejstvo, da delež finske populacije, ki govori švedsko, ni bistven za status tega jezika kot uradnega jezika EU oziroma za njegov status po finski ustavi. (1737/2004/TN)
- Komisija se je strinjala, da bo portugalski državljanki v duhu sprave plačala 1000 EUR, potem ko je priznala, da bi lahko sprejela ustrezne ukrepe in jo obvestila, da ne more začeti delati pred datumom, ko bo dejansko nastopilo njeno delovno razmerje. Pritožnica je ravnanje Komisije označila za nepošteno, ker je ta sprejela odločitev, da ne more delati dela kot operaterka v klicnem centru, takoj ko je nastopila svojo službo. Prav tako je izpodbijala pravila, na katera se je sklicevala Komisija in ki so Komisijo vodila k temu, da jo je obravnavala kot neprimerno za delo operaterke. Komisija se ni strinjala z stališčem varuha človekovih pravic o možnih nepravilnostih na strani Komisije, kar zadeva uporabo zadevnih pravil v primeru pritožnice. (1336/2003/IP)

Kritične pripombe, osnutki priporočil in posebna poročila

Če sporazumna rešitev ni mogoča, lahko varuh človekovih pravic zaključi primer s kritično pripombo ali sestavi osnutek priporočila.

Kritično pripombo običajno sestavi, če je prepozno, da bi institucije primer nepravilnosti odpravile, če nepravilnost nima splošnih posledic ali se zdi, da nadaljnji ukrepi varuha niso več potrebni. Kritična pripomba pritožniku potrjuje, da je bila pritožba upravičena, institucijam ali organom pa pokaže, kje so ravnali napačno, kar jim nadalje pomaga ugotoviti, kako bi se podobnim nepravilnostim lahko izognili. Leta 2005 je varuh sestavil 29 kritičnih pripomb. Na primer:

- Varuh človekovih pravic je Svet kritiziral, ker ni ustrezno in temeljito obravnaval zahteve po javnem dostopu do dokumentov. To je sledilo preiskavi, ki je pokazala, da so, v nasprotju s prvotnim odgovorom Sveta pritožniku glede števila ustreznih dokumentov, dejansko obstajali številni dodatni dokumenti. Posledica preiskave varuha človekovih pravic je bila, da je bil pritožniku omogočen dostop do dodatnih dokumentov. Ker je Svet na tem področju uvedel nova interna pravila, je varuh človekovih pravic navedel, da verjame, da se težave, ki so se pojavile v sedanjem primeru, v prihodnosti ne bodo več ponovile. (1875/2005/GG)
- Varuh človekovih pravic je kritiziral Komisijo zaradi zamud pri plačilu majhnemu nemškemu podjetju, ki je bilo podizvajalec pri projektu Galileo. Ta preiskava je pokazala na splošno težavo, in sicer, da ustrezen pogodbeni okvir ni niti zahteval od glavnega izvajalca niti ga ni spodbujal, da zahteva plačilo obresti v imenu podizvajalcev, če bo Komisija zamujala s plačilom. Varuh človekovih pravic je zato predlagal Komisiji, naj premisli o spremembi svojih tipskih pogodb, tako da bi plačilo obresti v takih primerih postalo samodejno. Komisija je potrdila, da si bo toliko prizadevala upoštevati interese majhnih in srednje velikih podjetij v prihodnjih tipskih pogodbah, da bo to v skladu s finančnimi interesi in veljavnimi zakonodajnimi določbami Skupnosti. (530/2004/GG)
- Varuh človekovih pravic je kritiziral OLAF zaradi njegove obravnave informacij, ki mu jih je predložil nemški uradnik v zvezi z domnevnimi nepravilnostmi v organu Skupnosti. Pritožnik je trdil, da mu OLAF ni posredoval dovolj informacij o obdobju, ki ga lahko upravičeno šteje kot potrebnega za preiskavo njegove pritožbe. Varuh človekovih pravic je ugotovil, da so pravila od OLAF zahtevala, da vložniku pritožbe zagotovi informacije o obdobju, v katerem pričakuje konec svoje preiskave. (140/2004/PB)

Za institucije in organe je pomembno, da spremljajo kritične pripombe varuha človekovih pravic in ukrepajo pri reševanju spornih vprašanj ter se na ta način izognejo nepravilnostim v prihodnje. Leta 2005 je tako Komisija obvestila varuha o nadaljnjih ukrepih v zvezi z 18 kritičnimi pripombami, med drugim:

- Primer, v katerem je varuh človekovih pravic Komisijo kritiziral, ker ni zagotovila ustrezne razlage za dolžino preiskave, ki je trajala skoraj tri leta. Komisija, ki se je sklicevala na splošne dejavnike, kot je velika delovna obremenjenost, ki lahko povzročajo zamudo, je varuha človekovih pravic obvestila, da si bo ob morebitnem podobnem primeru v prihodnosti prizadevala za natančnejšo razlago. (2229/2003/MHZ)
- Primer, v katerem je varuh človekovih pravic kritiziral odgovor Predstavništva Komisije v Københavnu na zahtevo pritožnika po informacijah o obdelavi podatkov, ki se nanj nanašajo. Komisija je izrazila obžalovanje, da je njeno predstavništvo kršilo pravila Skupnosti o varstvu podatkov, in izjavila, da bo predstavništvo opozorila, da je treba pravila o varstvu podatkov vedno upoštevati. (224/2004/PB)

V primerih, ko so nepravilnosti še posebej resne oziroma imajo splošne posledice, ali če je še vedno mogoče, da institucije nepravilnosti odpravijo, varuh človekovih pravic sestavi osnutek priporočila. Zadevna institucija ali organ mora varuhu človekovih pravic v roku treh mesecev posredovati podrobno mnenje.

Leta 2005 je bilo sestavljenih 20 osnutkov priporočil. Poleg tega je bilo s sklepom zaključenih še osem osnutkov priporočil iz leta 2004. Devet primerov je bilo zaključenih med letom, ko je institucija

prejela osnutek priporočila. Trije primeri so privedli do posebnega poročila Evropskemu parlamentu. Šest primerov je bilo zaključenih iz drugih razlogov. Konec leta 2005 se je še vedno preučevalo 11 osnutkov priporočil, vključno z enim iz leta 2004. Naslednji primeri spadajo med osnutke priporočil, sprejete leta 2005:

- Komisija se je strinjala, da bo francoskemu novinarju plačala odškodnino v višini 56 000 EUR. To je bila največja odškodnina, ki je kadar koli izhajala iz pritožbe varuhu človekovih pravic. Sledila je njegovim ugotovitvam, da Komisija ni upoštevala pritožnikovih upravičenih pričakovanj. Komisija je ukinila svoj finančni prispevek za pritožnikov projekt. (2111/2002/MF)
- Komisija je v svojem programu usposabljanja ob delu ukinila starostno mejo 30 let kot enega od izbirnih meril. To je sledilo pritožbi v zvezi s pravili, ki urejajo ta program. Varuh človekovih pravic je opozoril, da nekaj drugih institucij in organov Skupnosti v svojih programih usposabljanja uporablja starostno mejo. Zato je najavil, da bo sprožil preiskavo teh programov na lastno pobudo. (2107/2002/(BB)PB)
- Komisija se je strinjala, da bo omogočila javni dostop do pisma, ki ji ga je poslal portugalski minister za finance glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem na Portugalskem. Komisija je članu Evropskega parlamenta zavrnila dostop do pisma, ker je menila, da bi njegovo razkritje spodkopalo zaščito javnega interesa v zvezi s finančno, monetarno in ekonomsko politiko Portugalske. Varuh človekovih pravic je navezal stik s portugalskimi organi in ti so ga obvestili, da glede na trenutno proračunsko situacijo v državi pismo ne vsebuje elementov, ki bi lahko vplivali na portugalsko ekonomsko in finančno politiko. (116/2005/MHZ)

Če institucija ali organ Skupnosti na osnutek priporočila ne ponudi zadovoljivega odgovora, lahko varuh človekovih pravic pošlje posebno poročilo Evropskemu parlamentu. To predstavlja zadnje orožje varuha človekovih pravic in dejansko zadnji možni ukrep v času obravnave primera, ker sta sprejetje resolucije in izvajanje pooblastil Parlamenta stvar politične sodbe slednjega. Leta 2005 so bila pripravljena 3 posebna poročila:

- Varuh človekovih pravic je Parlamentu poslal posebno poročilo, potem ko Svet ni podal veljavnih razlogov za zavrnitev javnosti zasedanj v vlogi zakonodajnega organa. Varuh človekovih pravic je to zadevo preiskal na podlagi pritožbe nemškega člana Evropskega parlamenta, g. Elmarja BROKA, in predstavnika podmladka CDU (Krščansko demokratske unije), v kateri sta trdila, da poslovnik Sveta ni v skladu s Pogodbo o Evropski uniji, po kateri morajo Svet in ostale institucije Skupnosti odločitve sprejemati čim bolj javno. Varuh človekovih pravic je priporočal, da mora Svet Evropske unije preveriti svojo zavrnitev odločitve o javnosti njegovih zasedanj v vlogi zakonodajnega organa. (2395/2003/GG)
- Varuh človekovih pravic je Evropskemu parlamentu poslal posebno poročilo v zvezi z izjavami, ki jih je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) podal v okviru svoje preiskave. Preiskava je zadevala domneve o podkupovanju, ki jih je podal OLAF in ki bi jih bilo mogoče razumeti kot usmerjene na določenega novinarja. Novinar je potem varuhu človekovih pravic predložil nadaljnjo pritožbo, v kateri je trdil, da so informacije, ki jih je OLAF zagotovil v okviru te preiskave, skušale „zavesti Evropskega varuha človekovih pravic in vplivati na preiskavo“. V svojem posebnem poročilu je varuh človekovih pravic priporočil OLAF, da mora ta priznati, da je v svojih trditvah med preiskavo varuha človekovih pravic podal netočne in zavajajoče izjave. Varuh človekovih pravic je menil, da primer poraja pomembno načelno vprašanje, ki vpliva na zaupanje državljanov v institucije in organe EU. (2485/2004/GG)
- Varuh človekovih pravic je Evropskemu parlamentu poslal posebno poročilo potem, ko je opazil neupravičeno diskriminacijo v različnih finančnih postopkih za osebe EU, ki ima otroke s posebnimi učnimi potrebami. Oblikoval je osnutek priporočila, da bi Komisija morala napraviti vse potrebno, da se od staršev otrok s posebnimi učnimi potrebami, ki so zaradi stopnje svoje prizadetosti izključeni iz evropskih šol, ne bi smelo zahtevati plačevanje prispevka k stroškom za izobraževanje njihovih otrok. V svojem odgovoru je Komisija sicer izrazila pripravljenost pregledati trenutno politiko, ki je odvisna tudi od proračunskih omejitev, s katerimi bi se lahko

spopadli v proračunskem postopku, vendar pa varuh človekovih pravic meni, da nedvoumen sprejem osnutka priporočila ni bil dosežen. (1391/2002/JMA in drugi)

Preiskave na lastno pobudo

Varuh človekovih pravic se k možnosti sprožitve preiskave na lastno pobudo načeloma zateče v dveh glavnih primerih. Prvič za preiskavo možnega primera nepravilnosti, če je pritožbo vložila nepooblaščen oseba (tj. pritožnik, ki ni državljan ali prebivalec Unije ali pravna oseba z registriranim sedežem v državi članici). Leta 2005 so bile sprožene tri takšne preiskave na lastno pobudo. Drugič se varuh človekovih pravic k lastni pobudi zateče za reševanje sistemskih težav v institucijah. V letu 2005 sta bili pozitivno zaključeni dve takšni preiskavi na lastno pobudo, vključno v naslednjem primeru:

- Varuh človekovih pravic je sprožil preiskavo na lastno pobudo v zvezi z odobritvijo dostopa kandidatom do meril vrednotenja, ki so jih določile izbirne komisije. To je sledilo trem primerom, s katerimi se je ukvarjal leta 2005 v zvezi z informacijami, ki so bile kandidatom na voljo pri razpisih za zaposlitev. EPSO je v odgovoru na te primere podal dodatne podrobne informacije, ki bi zadevnim pritožnikom pomagale pri razumevanju njihovih ocen. Ker so primeri sprožili pomembna dejanska in pravna vprašanja bolj splošne narave, se je varuh človekovih pravic odločil za preiskavo na lastno pobudo. (OI/5/2005/PB)

Dodatna analiza

V sklepnem razdelku poglavja 2 letnega poročila so ti in ostali primeri še dodatno preučeni z vidika naslednjih tematskih vprašanj: dostop do dokumentov in varstvo podatkov; Komisija kot „varuh Pogodbe“; razpisi, pogodbe in dotacije in kadrovska vprašanja, vključno z zaposlovanjem.

Poglavje 3 poročila vsebuje povzetke 65 od skupno 312 odločb, s katerimi so bili zaključeni primeri iz leta 2005. Povzetki odražajo različna področja in institucije, ki so bili zajeti v preiskave varuha človekovih pravic, ter vrste ugotovitev.

Vse odločbe, ki jih varuh sprejme po končani preiskavi, so običajno objavljene na spletni strani varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angleščini in jeziku pritožnika.

Odnosi z institucijami in organi EU

Konstruktivni delovni odnosi z institucijami in organi EU so za varuha človekovih pravic bistvenega pomena, saj je to sredstvo za doseganje pozitivnih rezultatov za državljane. Sodelovanje poteka v obliki rednih srečanj in skupnih dogodkov, ki prispevajo k večjemu razumevanju dela enih in drugih in obema stranema omogočajo, da raziščeta, kako najbolje zaščititi in spodbuditi pravice državljanov, hkrati pa določita področja nadaljnjega sodelovanja.

Varuh človekovih pravic je deseto obletnico institucije izkoristil kot priložnost za nadgradnjo konstruktivnih odnosov, ki so bili zgrajeni v prvih desetih letih. Varuh človekovih pravic je 17. novembra 2005 priredil uradno večerjo za predsednike in generalne sekretarje institucij EU, skupaj z vodji organov in agencij Unije. Večerje se je udeležilo več kot 45 ljudi, ki predstavljajo institucije, organe in agencije EU po vsej Uniji. Cilj dogodka je bil poudariti odločenost varuha človekovih pravic za skupno sodelovanje z vsemi institucijami, organi in agencijami EU v prihodnjih letih, da se tako izboljša kakovost upravljanja EU. Ker okoli 70 % preiskav, ki jih izvede varuh človekovih pravic, zadeva Komisijo, je bil g. José Manuel BARROSO povabljen, da nagovori udeležence. Med svojim nagovorom je predsednik Komisije poudaril koristi novega internega postopka, ki ga je Komisija sprejela kot odgovor na preiskave varuha človekovih pravic. Varuh človekovih pravic je izkoristil priložnost in poudaril svojo vlogo ne le kot zunanji mehanizem nadzora, ampak tudi dragocen vir za vodstvene kadre – vir, ki lahko upravi pomaga izboljšati delovanje z usmerjanjem pozornosti na področja, na katerih so izboljšave potrebne.

Varuh človekovih pravic je to ponovil na celi vrsti drugih srečanj, ki jih je imel v letu 2005 s člani in uradniki institucij ter organov. Med drugim so bile pripravljene predstavitve dela varuha človekovih pravic, na katerih je spregovoril o osnovnih načinih, kako najbolje odgovoriti na pritožbe in kako izboljšati postopke. V tej zvezi je bilo zlasti pomembno srečanje kolegija komisarjev, ki je

potekalo 25. maja. Poleg tega so bile na srečanjih leta 2005 obravnavane pobude, kako okrepiti medinstitucionalno sodelovanje ter izmenjati informacije in najboljše prakse s ključnimi sogovorniki. Na srečanjih je še potekala razprava o prednostnih nalogah varuha človekovih pravic in sredstvih, potrebnih za njihovo doseg, pri čemer je bila posebna pozornost namenjena proračunu institucije.

Evropski varuh človekovih pravic vsako leto poroča Evropskemu parlamentu, redno pa o svojih dejavnostih obvešča tudi poslance, katerim skozi vse leto pošilja publikacije o svojem delu. Leta 2005 so poslanci Evropskega parlamenta prejeli devet tovrstnih publikacij. Varuh človekovih pravic uspešno sodeluje z Odborom za peticije Evropskega parlamenta, s katerim si po potrebi vzajemno izmenjuje primere, kar dopolnjuje učinkovito delovanje v prid evropskim državljanom. Varuh človekovih pravic pritožnikom, ki si prizadevajo za spremembe evropske zakonodaje ali politike, svetuje, kako naj peticijo naslovijo na Parlament. Odnosi med varuhom človekovih pravic in odborom za peticije so se leta 2005 krepili, kjer je poročilo MAVROMMATISA o dejavnostih varuha človekovih pravic leta 2004 poudarilo pomembnost teh konstruktivnih delovnih odnosov. Na zasedanju odbora za peticije 12. oktobra 2005 se je varuh človekovih pravic v skladu s pravilom 195(3) poslovnika Parlamenta zavzel za to, da se mu na lastno zahtevo omogoči nastop pred odborom, kadar koli bo Parlamentu predstavljal posebno poročilo.

Odnosi z varuhi človekovih pravic in podobnimi organi

Tesno sodelovanje s kolegi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni je ključna naloga Evropskega varuha človekovih pravic, saj predstavlja zagotovilo za takojšnjo in učinkovito obravnavo pritožb državljanov. Za sledenje pomembnim spremembam na področju delovanja varuhov človekovih pravic je prav tako odločilnega pomena izmenjava informacij o zakonodaji EU in najboljši praksi. V večini primerov to sodelovanje poteka v okviru Evropske mreže varuhov človekovih pravic, čeprav Evropski varuh človekovih pravic prav tako sodeluje na konferencah, seminarjih in srečanjih zunaj mreže.

Evropska mreža varuhov človekovih pravic

Evropska mreža varuhov človekovih pravic, ki se je razvila v močno orodje za sodelovanje, je za Evropskega varuha človekovih pravic bistvenega pomena. Mreža zdaj vključuje skoraj 90 podružnic v 30 državah ter pokriva nacionalne in regionalne ravni v Uniji ter nacionalno raven v državah prosilkah za članstvo v EU, na Norveškem in Islandiji. Vzpostavljen je učinkovit mehanizem za sodelovanje pri obravnavi primerov. To je še posebej pomembno glede na to, da se veliko pritožnikov obrne na Evropskega varuha človekovih pravic, čeprav imajo težave z nacionalno, regionalno ali lokalno upravo. V številnih primerih lahko za učinkovita pravna sredstva poskrbi varuh človekovih pravic v zadevni državi. Če je mogoče, evropski varuh primer prenese neposredno na nacionalnega ali regionalnega ombudsmana, sicer pa pritožniku primerno svetuje. Leta 2005 je varuh človekovih pravic v 945 primerih pritožnikom svetoval, naj se obrnejo na nacionalnega ali regionalnega ombudsmana, 91 pritožb pa je neposredno prenesel zadevnemu varuhu človekovih pravic. Varuhi človekovih pravic v mreži prav tako lahko pomagajo pri obveščanju državljanov o pravicah, ki jih imajo na temelju zakonodaje EU, kot tudi o tem, kako jih uveljaviti oziroma braniti.

Poleg redne neformalne izmenjave informacij prek mreže obstaja tudi poseben postopek, s katerim lahko nacionalni ali regionalni varuhi človekovih pravic prosijo za pisne odgovore na vprašanja o zakonodaji EU in njenem tolmačenju, vključno z vprašanji, ki nastanejo pri njihovi obravnavi posebnih primerov. Evropski varuh človekovih pravic nacionalnim in regionalnim ombudsmanom pomaga pri njihovih preiskavah tako, da odgovarja na vprašanja o predpisih EU ali vprašanja posreduje ustrezni instituciji ali organu EU. Leta 2005 je tako prejel štiri vprašanja (dve od nacionalnih in dve od regionalnih ombudsmanov) in zaključil tri vprašanja (vključno z dvema iz leta 2004).

Mreža je zelo aktivna pri izmenjavi izkušenj in najboljše prakse. Organizirani so seminarji in sestanki, objavljajo se redna glasila, obstaja elektronski forum za razpravo, vsakodnevno pa so objavljene elektronske novice.

Seminarji nacionalnih ombudsmanov potekajo vsaki dve leti, skupaj pa jih organizirata Evropski varuh človekovih pravic in nacionalni ombudsman, kjer seminar poteka. Od 11. do 13. septembra 2005 je v Haagu na Nizozemskem potekal peti seminar, ki sta ga organizirala nizozemski varuh človekovih

pravic g. Roel FERNHOUT in Evropski varuh človekovih pravic. Seminar je vključeval gala večerjo, s katero so zaznamovali deseto obletnico institucije Evropskega varuha človekovih pravic, kar je bila priložnost za g. DIAMANDOUROSA, da se kolegom zahvali za njihovo neprecenljivo podporo v prvih desetih letih institucije.

To je bil prvi seminar, ki so se ga udeležili varuhi človekovih pravic držav kandidatki, in prvi po največji zgodovinski širitvi Unije. Na srečanju je bilo zastopanih vseh 25 držav članic EU ter tudi Hrvaška, Romunija, Islandija in Norveška. Tema seminarja – „Vloga institucij varuhov človekovih pravic in podobnih organov pri uporabi zakonodaje EU“ – je bila za ombudsmane po vsej razširjeni Evropi zelo pomembna. Ombudsmani imajo kot nadzorni organi pomembno vlogo pri zagotavljanju popolne in pravilne uporabe zakonodaje EU v državah članicah. Razprave v Haagu so bile osredotočene na to, kako lahko ombudsmani najbolje sodelujejo za ustrezno izvajanje svojih nalog. Sprejeti so bili pomembni sklepi v zvezi s prihodnjim sodelovanjem med člani mreže, napredek pri teh pobudah pa se bo preučil na naslednjem seminarju nacionalnih ombudsmanov, ki bo potekal leta 2007 v Strasbourgu.

Glasilno Evropskih varuhov človekovih pravic še naprej predstavlja koristen način izmenjave informacij o predpisih EU in najboljši praksi v letu 2005. Številki, objavljeni aprila in oktobra, obravnavata teme, kot so prihodnost Agencije za temeljne pravice v EU, dostop do dokumentov in varstvo podatkov, diskriminacija in ovire za prosti pretok, težave, povezane z zapori v številnih državah članicah, zagotavljanje zdravstvenega varstva in težave, s katerimi se spopadajo priseljenci. Med letom se je še naprej razvijal elektronski forum varuha človekovih pravic, kar je uradom omogočilo izmenjavo informacij v obliki vprašanj in odgovorov. Sproženih je bilo več pomembnih, v osnovi zelo raznolikih, razprav, od vprašanj o prosti izposoji knjig v javnih knjižnicah do objavljanja sklepov varuha človekovih pravic v internetu. Elektronske novice varuha z naslovom – *Dnevne novice varuha človekovih pravic* – so objavljene vsak delovni dan, vključujejo pa članke, sporočila za javnost in obvestila uradov iz vseh držav, vključenih v mrežo.

K razvoju mreže so pripomogli tudi informativni obiski varuha človekovih pravic v državah članicah in državah kandidatkah, ki so odlični način za ozaveščanje o vrsti komunikacijskih orodij, ki jih omogoča.

Srečanja

Varuh človekovih pravic pa s svojimi kolegi med letom ni sodeloval zgolj v okviru evropske mreže varuhov človekovih pravic. Z namenom spodbujanja varuhovega dela, razprav o medinstitucionalnih odnosih in izmenjave najboljših praks se je udeležil številnih prireditev, ki so jih organizirali nacionalni in regionalni ombudsmani, in se srečal s celo vrsto ombudsmanov in predstavnikov institucij ombudsmanov znotraj in zunaj meja Evrope.

Obveščanje javnosti

Varuh človekovih pravic si je stalno prizadeval za ozaveščanje državljanov o njihovi pravici do pritožbe in tako izkoristil deseto obletnico institucije za organizacijo oziroma prirejanje številnih prireditev, ki naj bi izboljšale poznavanje njegove vloge. *Institut des hautes études européennes* pri *Université Robert Schuman* v Strasbourgu je organiziral razpravo z naslovom *Le Médiateur européen: bilan et perspectives* („Evropski varuh človekovih pravic – ocena in perspektive“). Dogodka, ki ga je odprla senatorka in županja mesta Strasbourg, ga. Fabienne KELLER, se je udeležilo več kot 80 akademikov, študentov, pravnikov, osebja EU in drugih udeležencev. Varuh človekovih pravic je 6. decembra organiziral dva dogodka v Bruslju z naslovom „Evropski varuh človekovih pravic: 10 let, 20 000 pritožb – preveč? premalo?“ Dogodka sta bila organizirana v sodelovanju z Evropskim novinarskim središčem in sta potekala v obliki novinarskega seminarja in javne delavnice, namenjenih medijem, nevladnim organizacijam, interesnim skupinam, regionalnim in lokalnim predstavništvom ter državljanom, ki se zanimajo za delo varuha človekovih pravic. Razprave na teh dogodkih so sprožile ključna vprašanja, o katerih mora razmisliti varuh človekovih pravic v času, ko institucija prihaja v drugo desetletje.

Varuh človekovih pravic je leta 2005 nadaljeval informativne obiske držav članic, ko je novembra obiskal Združeno kraljestvo. Med tem obiskom se je srečal z državljani, možnimi pritožniki, upravnimi službami, člani pravosodnih organov in višjimi političnimi predstavniki. Obisk se je izkazal kot odličen način za ozaveščanje državljanov o njihovih pravicah, boljše razumevanje dela varuha človekovih pravic s strani ključnih članov sodne, zakonodajne in izvršilne veje oblasti, obogatili pa so tudi dragoceno sodelovanje varuha človekovih pravic z njegovimi kolegi v Združenem kraljestvu.

Varuh in njegovo osebje so si z okoli 120 predstavitvami v letu 2005 še naprej prizadevali za predstavljanje dela institucije na konferencah, seminarjih in srečanjih. Tovrstna srečanja so pripomogla k dvigu ozaveščenosti o delu varuha človekovih pravic tako med možnimi pritožniki kot med zainteresiranimi državljani.

Obseg medijske dejavnosti se je še naprej povečeval, novinarjem po vsej Evropi je bilo poslanih 17 sporočil za javnost. Varuh človekovih pravic je imel več kot 50 intervjujev z novinarji tiskanih, radijskih, televizijskih in elektronskih medijev v Strasbourgu, Bruslju, pa tudi širše. Poleg tega je predstavil svoje delo in odgovarjal na vprašanja med tiskovnimi konferencami in srečanji.

Gradivo o delu varuha človekovih pravic je bilo razdeljeno v velikem obsegu, še zlasti v času dni odprtih vrat, ki jih je organiziral Evropski parlament. Ob dnevu odprtih vrat 30. aprila v Bruslju je bila v 24 jezikih izdana *Razglednica varuha človekovih pravic ob deseti obletnici*. Varuh človekovih pravic je izdal tudi spominski zvezek, s katerim je zaznamoval deseto obletnico. Publikacija ima naslov *Evropski varuh človekovih pravic: začetki, ustanovitev, razvoj*, pripravljena pa je bila v trdi in mehki izdaji in izdana v Haagu v okviru petega seminarja nacionalnih ombudsmanov. Leta 2005 je bil v 24 jezikih objavljen tudi *Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev* v novi podobi. Več kot 100 000 izvodov kodeksa je bilo poslanih varuhom človekovih pravic, članom Evropskega parlamenta, vodjem institucij in organov EU, predstavništvom Komisije in uradom Evropskega parlamenta v državah članicah, postajam in mrežam EU, javnim upravam na nacionalni in regionalni ravni v državah članicah ter državljanom in organizacijam, ki so pokazali posebno zanimanje za delo institucij EU. Za publikacijo je obstajalo veliko zanimanje, saj so do konca leta prispele prošnje za več tisoč dodatnih izvodov.

Vse publikacije so bile objavljene na spletni strani varuha človekovih pravic, skupaj s sklepi, sporočili za javnost, statistiko in podrobnostmi o dejavnostih s področja obveščanja javnosti, ki so bila redno objavljana. Leta 2005 je bila oblikovana nova rubrika spletne strani, ki je bila v celoti posvečena deseti obletnici institucije. Ta je vsebovala *Spominski zvezek* ter ostale dokumente v zvezi z dogodki v okviru desete obletnice. Oblikovana je bila še ena nova rubrika spletne strani, ki vsebuje zgodovinske dokumente v zvezi z ustanovitvijo institucije varuha človekovih pravic.

Od 1. januarja do 30. decembra 2005 je imela spletna stran varuha človekovih pravic 304 300 obiskov. Najbolj je bila obiskana angleška jezikovna različica s 71 166 obiski, sledijo francoska, italijanska, španska, nemška in poljska jezikovna različica. Kar se tiče geografske porazdelitve, je bilo največ obiskovalcev iz Belgije (27 517 obiskov), sledijo Italija, Španija, Francija, Nemčija in Poljska.

Notranji razvoj

Varuh človekovih pravic si je v letu 2005 še naprej prizadeval zagotoviti pripravljenost in opremljenost institucije za obravnavanje pritožb državljanov iz 25 držav članic v 21 jezikih Pogodbe.

Leta 2005 je bil pri varuhu človekovih pravic temeljito prenovljen Oddelek za upravne zadeve in finance, ki se je razdelil v štiri sektorje – Sektor za upravne zadeve, Finančni sektor, Sektor za obravnavo pritožb in Sektor za komunikacije. Cilj prestrukturiranja je bila večja specializacija znotraj posameznih sektorjev, njihovo delo pa bo usklajeval vodja oddelka. V pravni službi so se okrepili postopki za obravnavo primerov in nadzor kakovosti, da bi večja skupina pravnikov lahko tako zagotovila dosledno spremljanje in zanesljivo obravnavo večjega števila pritožb.

Število delovnih mest se je skladno z večletnim proračunskim načrtom, ki ga je Evropski parlament sprejel leta 2002, povečalo z 38 leta 2004 na 51 leta 2005. Na ta način je bila zagotovljena postopna uvedba novih delovnih mest v zvezi s širitvijo za obdobje 2003–2005. V proračunu za leto 2006, ki so ga decembra 2005 sprejeli proračunski organi, je predvideno povečanje delovnih mest na

57. To povečanje bo v glavnem posledica naslednje širitve Evropske unije (Bolgarija in Romunija) in izvajanja odločitve, po kateri naj bi varuh človekovih pravic v zvezi s kadrovske zadevami postal popolnoma neodvisen od parlamentarnih služb. Ena od prednostnih nalog v letu 2005 je bila ponovno pregledati obstoječe sporazume sodelovanja s Parlamentom, da bi jih prilagodili novim razmeram. V začetku leta 2006 je bil predviden podpis novega sporazuma z namenom ohranitve intenzivnega sodelovanja s Parlamentom na vseh področjih, kjer so mogoče bistvene ekonomije obsega in proračunski prihranki.

Varuh človekovih pravic je proračun za leto 2006 predstavil v skladu z novo proračunsko strukturo (nomenklature). Cilj te nove strukture je povečati preglednost in olajšati strožji nadzor s strani proračunskih organov, tako da se omogoči boljši nadzor izdatkov podobne narave, ki so v doslej uporabljeni strukturi obsegali več naslovov oziroma poglavij. Celotna proračunska sredstva za leto 2006 znašajo 7 682 538 EUR (v primerjavi z 7 312 614 EUR leta 2005).

2 PRITOŽBE IN PREISKAVE

2 PRITOŽBE IN PREISKAVE

Eden najpomembnejših načinov, kako Evropski varuh človekovih pravic spodbuja dobro upravljanje, je preiskovanje domnevnih nepravilnosti in priporočanje ukrepov za izboljšanje, kjer so le-ti potrebni. Pozornost varuha človekovih pravic na domnevne primere nepravilnosti pritegnejo predvsem pritožbe, katerih obravnava je najpomembnejši vidik njegovega odzivnega delovanja.

Pravica do pritožbe pri Evropskem varuhu človekovih pravic sodi med pravice, ki izhajajo iz državljanstva Evropske unije (člen 21 Pogodbe ES), in je vključena v Listino o temeljnih pravicah (člen 43).

Varuh lahko izvaja preiskave tudi na lastno pobudo in tako v boju proti nepravilnostim prevzame proaktivno vlogo.

2.1 PRAVNA PODLAGA ZA DELO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Delovanje varuha človekovih pravic urejajo člen 195 Pogodbe ES, statut varuha človekovih pravic (ki je sklep Evropskega parlamenta¹) in izvedbene določbe, ki jih je varuh človekovih pravic sprejel v skladu s členom 14 statuta.

Izvedbene določbe urejajo notranje delovanje urada varuha človekovih pravic. Da bi bile razumljive in uporabne za državljane, vključujejo tudi nekatere zadeve v zvezi z drugimi institucijami in organi, ki so že vsebovane v statutu. Sedanje izvedbene določbe so začele veljati 1. januarja 2003. Na voljo so v vseh uradnih jezikih na spletni strani varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>) in v tiskani obliki v njegovem uradu.

2.2 PRISTOJNOSTI EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Člen 195 Pogodbe ES varuha človekovih pravic pooblašča za sprejemanje pritožb državljanov Unije in fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic v zvezi z nepravilnostmi pri delu institucij in organov Skupnosti, razen Sodišča Evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije. Pritožba zato ni v njegovi pristojnosti, če:

1. pritožnik ni oseba, upravičena do pritožbe,
2. pritožba ni vložena proti instituciji ali organu Skupnosti,
3. je pritožba vložena proti Sodišču evropskih skupnosti ali Sodišču prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije, ali
4. pritožba ne zadeva domnevne nepravilnosti.

Točke 1, 2 in 4 so obrazložene v nadaljevanju.

¹ Sklep Evropskega parlamenta 94/262 z dne 9. marca 1994 o predpisih in splošnih pogojih, ki urejajo opravljanje nalog varuha človekovih pravic, UL L 113, 1994, str. 15.

2.2.1 Nedopustne pritožbe

Čeprav je pravica do pritožbe Evropskemu varuhu človekovih pravic omejena na državljane, prebivalce in pravne osebe s statutarnim sedežem v državi članici, lahko varuh človekovih pravic preiskavo sproži tudi na lastno pobudo. Z uporabo te možnosti lahko Evropski varuh človekovih pravic razišče morebiten primer nepravilnosti na podlagi pritožbe, tudi če pritožnik ni pooblaščen oseba. V letu 2005 je Evropski varuh človekovih pravic sprožil tri preiskave na lastno pobudo.

Varuh človekovih pravic se odloči, ali bo sprožil preiskavo na lastno pobudo, za vsak primer posebej. Tako ni bila še nobena pritožba zavržena zato, ker pritožnik ni bil pooblaščen oseba.

2.2.2 Institucije in organi Skupnosti

Pristojnosti varuha človekovih pravic zajemajo institucije in organe Skupnosti. Institucije so navedene v členu 7 Pogodbe, vendar končna opredelitev ali končen seznam vseh organov Skupnosti ne obstaja. Izraz vključuje organe, ustanovljene s pogodbami, kot sta Ekonomsko-socialni odbor in Evropska centralna banka, ter agencije, ustanovljene z zakonodajo, kot sta Evropska agencija za okolje in Evropski center za spremljanje rasizma in ksenofobije.

Primeri pritožb, ki niso uperjene proti institucijam ali organom Skupnosti

PRITOŽBA PROTI SKLEPU EVROPSKEGA SVETA

Ciprski državljan se je pritožil proti sklepu Evropskega sveta, da začne pristopna pogajanja s Turčijo. Pritožnik je menil, da je v sklep v nasprotju z osnovnimi načeli EU, kot so svoboda, demokracija ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Zahteval je, da se sklep Evropskega sveta razglaša za neveljavnega.

V nasprotju s Svetom Evropske unije Evropski svet ni institucija Evropske skupnosti. V skladu s členom 4 Pogodbe o Evropski uniji „Evropski svet daje Uniji potrebne spodbude za njen razvoj in zanjo opredeljuje splošne politične usmeritve in prioritete“.

Primer 221/2005/TN

DOMNEVNO NEPRIMERNO RAVNANJE CARNIKOV

Državljan EU je prevažal blago iz Santanderja v Španiji do Rima v Italiji. Pritožil se je, da so ga na cesti v bližini Nice ustavili in njegovo blago preiskali cariniki. Po pritožnikovih besedah so z njim grdo ravnali in pustili njegovo blago ležati razpakirano na pločniku, pri čemer svojega ravnanja niso želeli pojasniti.

Pritožba se ni nanašala na ravnanje institucije ali organa Skupnosti, zato ni bila v pristojnosti Evropskega varuha človekovih pravic.

Ta je primer posredoval francoskemu varuhu človekovih pravic, ki je pristojen za pritožbe proti francoskim carinskim oblastem.

Primer 3484/2005/JMA

2.2.3 „Nepravilnosti“

Evropski varuh človekovih pravic vztrajno zagovarja mnenje, da je „nepravilnost“ širok pojem in da je treba za dobro upravljanje med drugim spoštovati zakonska določila in načela, med katerimi so

tudi temeljne pravice. Načela dobrega upravljanja gredo še dlje in od institucij in organov Skupnosti ne zahtevajo le spoštovanja zakonskih obveznosti, ampak tudi vestnost pri delu ter ustrezno ravnanje s člani družbe in polno spoštovanje njihovih pravic. Če gre pri nezakonnosti v vsakem primeru za nepravilnost, pa nepravilnost sama po sebi ne pomeni nujno nezakonnosti. Tako na primer ugotovitev varuha človekovih pravic, da je prišlo do nepravilnosti zaradi kršenja Listine temeljnih pravic Evropske unije (ki ni pravno zavezujoč dokument), sama po sebi ni nezakonito ravnanje, ki se ga lahko sodno kaznuje.²

V odgovor na poziv Evropskega parlamenta, naj jasno opredeli nepravilnosti, je varuh človekovih pravic v poročilu za leto 1997 ponudil naslednjo opredelitev:

Nepravilnosti se pojavijo, kadar javni organ ne ukrepa v skladu s pravilom ali načelom, ki ga zavezuje.

Evropski parlament je leta 1998 sprejel resolucijo, ki odobrava to opredelitev. Dopisovanje med varuhom človekovih pravic in Komisijo v letu 1999 je pokazalo, da se z opredelitvijo strinja tudi Komisija.

Listina o temeljnih pravicah, razglašena decembra 2000, vključuje pravico do dobrega upravljanja kot temeljno pravico državljanstva Unije (člen 41).

Primer pritožbe, ki se ni nanašala na morebitno nepravilnost

NAPAKA V NEMŠKI RAZLIČICI DIREKTIVE

Pritožnik se je v nekdanji Nemški demokratični republiki (NDR) izučil za bolničarja in je ta poklic opravljal več kot petnajst let. Potem ko je v Nemčiji izgubil službo, se je zaposlil v Avstriji. Njegovo delovno razmerje pa je bilo prekinjeno, ko mu nemške oblasti niso izdale potrdila, ki ga je zahteval avstrijski delodajalec.

Kot je navedel pritožnik, bi moral imeti v skladu z evropsko zakonodajo dokazilo, da je poklic opravljal določeno obdobje brez prekinitiv. Kljub večletnim delovnim izkušnjam temu pogoju ni mogel zadostiti, saj je bil dvakrat za krajši čas nezaposlen. Menil je, da je to nepošteno.

V skladu s členom 4 direktive 77/452/EGS „vsaka država članica priznava kot zadosten dokaz diplome, spričevala in druga dokazila o formalnih kvalifikacijah medicinskih sester za splošno zdravstveno nego, ki so jih izdale tiste države članice (...), če ta dokazila spremlja potrdilo, da so ti državljani uspešno in zakonito opravljali dejavnosti medicinskih sester za splošno zdravstveno nego vsaj tri leta v obdobju petih let pred izstavitvijo potrdila“.

Besedilo člena 4a direktive 77/452, ki je bilo vključeno po združitvi Nemčije in zadeva diplome, ki jih je izdala NDR, je enako temu iz člena 4. Vendar nemška različica določbe predpisuje, da mora oseba delati vsaj tri leta v obdobju petih let pred izstavitvijo potrdila brez prekinitiv.

Pritožba, naslovljena na varuha človekovih pravic, je bila nedopustna, saj se ni nanašala na nepravilnosti, ampak na vsebino zakonodaje EU.

Da bi lahko varuh človekovih pravic pritožniku koristno svetoval, je primerjal različne jezikovne različice direktive, pri čemer je ugotovil, da v angleški, francoski, španski, portugalski, nizozemski in italijanski ni zahteve po neprekinjeni zaposlitvi. Varuh človekovih pravic je zato ocenil, da nemška različica očitno vsebuje napako, ter je o tem obvestil Komisijo in pritožnika.

Komisija se je z njegovo ugotovitvijo strinjala in je prosila pritožnika, naj ji pošlje kopije dopisov s pristojnimi nemškimi oblastmi ter naj jo pooblasti, da v njegovem imenu pri oblasteh posreduje. Varuh človekovih pravic se je Komisiji zahvalil za hiter odgovor in pomoč.

Primer 2744/2005/GG

²

Glejte sodbo Sodišča prve stopnje z dne 28. oktobra 2004 v združenih primerih T-219/02 in T-337/02, *Herrera proti Komisiji*, ods. 101, in ukaz predsednika Sodišča prve stopnje z dne 15. oktobra 2004 v primeru T-193/04 R, *Hans-Martin Tillack proti Komisiji*, ods. 60.

2.2.4 Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev

Evropski parlament je 6. septembra 2001 potrdil kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev, ki ga morajo institucije in organi Evropske unije, njihove uprave in njihovi uradniki spoštovati v stikih z javnostjo. Kodeks upošteva načela evropskega upravnega prava iz sodne prakse sodišč Skupnosti in se zgleduje po nacionalnem pravu držav članic. Parlament je k uporabi tega kodeksa pozval tudi varuha človekovih pravic. Varuh tako upošteva pravila in načela iz kodeksa pri preverjanju pritožb in izvajanju preiskav na lastno pobudo.

2.3 DOPUSTNOST IN RAZLOGI ZA PREISKAVE

Pritožba o nepravilnostih institucije ali organa Skupnosti, ki jo vloži pooblaščen oseba, mora ustrezati še nekaj pogojem, preden lahko varuh človekovih pravic sproži preiskavo. Pogoji, določeni v statutu, so:

1. določena morata biti avtor in predmet pritožbe (člen 2(3) statuta),
2. varuh človekovih pravic ne sme posredovati v primerih pred sodišči ali dvomiti o pravilnosti razsodbe sodišča (člen 1(3)),
3. pritožnik se mora pritožiti v roku dveh let od datuma, ko se je seznanil z dejstvi, na katerih temelji njegova pritožba (člen 2(4)),
4. pred pritožbo je moral pritožnik že uporabiti ustrezna upravna sredstva pri pristojnih institucijah in organih (člen 2(4)),
5. v primeru pritožb v zvezi z delovnimi razmerji med institucijami in organi ter njihovimi uradniki in drugimi uslužbenci je treba izkoristiti možnosti za vložitev notranjih upravnih vlog in pritožb, preden se vloži pritožba pri varuhu (člen 2(8)).

Člen 195 Pogodbe ES predvideva, da varuh človekovih pravic „izvede preiskave, za katere ima razloge“. V nekaterih primerih morda ni dovolj razlogov za preiskavo, čeprav je pritožba dopustna.

Primer pritožbe, pri kateri ni bilo dovolj razlogov za preiskavo

PRITOŽNIK JE IZRAZIL NAMERO, DA SPROŽI SODNI POSTOPEK

Pritožnik, ki je bil zaposlen pri nekem organu Skupnosti, je zbolel in je veliko časa preživel na bolniškem dopustu. Pristojni organ je zavrnil njegovo zahtevo po ustanovitvi odbora za invalidnost, nato pa je zavrnil tudi njegovo pritožbo, vloženo na podlagi člena 90(2) kadrovskega predpisa. Pritožnik se je na varuha človekovih pravic obrnil konec septembra 2005.

Pritožba je ustrezala tako postopkovnim kot vsebinskim zahtevam glede dopustnosti, o čemer je bil pritožnik obveščen. Pritožnik pa je izrazil tudi namero, da zavrnitev pritožbe izpodbija pred Sodiščem prve stopnje na podlagi člena 90(2). Rok za sprožitev postopka je potekel v začetku decembra 2005.

Pritožba, naslovljena na varuha človekovih pravic, ne vpliva na časovne roke sodnih postopkov (člen 2(6) statuta). Kadar mora varuh zaradi sodnih postopkov v zvezi z dejstvi, ki so mu bila predstavljena, zaključiti primer, se ugotovitve vseh preiskav, ki jih je do takrat izvedel, brez nadaljnjih postopkov dokončno arhivirajo (člen 2(7) statuta). V teh okoliščinah je varuh človekovih pravic menil, da ni razlogov za sprožitev preiskave.

Pritožnik je bil vabljen, da v primeru, če ne bo začel sodnega postopka, pri varuhu človekovih pravic pritožbo obnovi.

Zaupen primer

Varuh človekovih pravic še meni, da razlogov za preiskavo prav tako ni v primeru, ko je odbor za peticije Evropskega parlamenta neko pritožbo že obravnaval kot peticijo, razen če so predloženi novi dokazi.

2.4 ANALIZA PRITOŽB, OBRAVNAVANIH V LETU 2005

V letu 2005 je varuh človekovih pravic prejel 3 920 novih pritožb, kar je 5 % več kot leta 2004. Pri tem je treba omeniti, da se je 335 novih pritožb nanašalo na isto zadevo in se jih je obravnavalo v skupni preiskavi. V skladu z ustaljeno prakso mora varuh človekovih pravic v statistične podatke vključiti vse pritožbe, za katere se sproži preiskava. Da ne bi bili podatki zavajajoči, pa se zavrnjene množične pritožbe, poslane po elektronski pošti, ki jih je večkrat po več tisoč, v statističnem prikazu šteje posebej do vključno 11. pritožbe.

V 3 705 primerih so pritožbe poslali posamezni državljani, 215 pritožb so poslala združenja in podjetja. Varuh človekovih pravic je sprožil tudi pet preiskav na lastno pobudo.

V letu 2005 je bilo preverjanje, ali so pritožbe znotraj varuhovih pristojnosti, ali izpolnjujejo merila dopustnosti in ustrezajo pogojem za preiskavo, opravljeno v 93 % primerov. Od vseh preverjenih pritožb jih je bilo le nekoliko več kot 30 % v pristojnosti varuha. Od teh jih je 858 izpolnjevalo merila dopustnosti (vključno s 389 pritožbami, ki so pripeljale do ene skupne preiskave), vendar jih 132 ni izpolnjevalo pogojev za preiskavo.

Na osnovi pritožb je bilo med letom sproženih 338 novih preiskav (vključno z zgoraj omenjeno skupno preiskavo). Varuh človekovih pravic je sprožil tudi pet preiskav na lastno pobudo. Pri analizi teh preiskav v prilogi A se 389 preiskav v zvezi z isto zadevo obravnava kot eno skupno preiskavo.

Evropski varuh človekovih pravic je imel v letu 2005 opravka s skupno 627 preiskavami, od katerih se jih je 284 preneslo iz leta 2004.

Kot je bilo značilno za prejšnja leta, je največ preiskav (68 %) zadevalo Komisijo. Da je Komisija največkrat predmet pritožb državljanov, ni nenavadno, saj je poglobljena institucija Skupnosti pri sprejemanju odločitev, ki imajo neposreden vpliv na državljane. 73 preiskav je bilo povezanih z Uradom za izbor osebja Evropskih skupnosti (EPSO), 58 z Evropskim parlamentom in 14 s Svetom Evropske unije.

Najpogostejše domnevne nepravilnosti so bile pomanjkanje preglednosti, vključno z zavračanjem posredovanja podatkov (188 primerov), nepravilnost ali zloraba pooblastil (132 primerov), diskriminacija (103 primeri), nezadovoljivi postopki (78 primerov), izogibna zamuda (73 primerov), malomarnost (44 primerov), neizpolnitev obveznosti, tj. neuspešnost Evropske komisije v vlogi „varuha Pogodbe“ v odnosu do držav članic (37 primerov), in pravne napake (29 primerov).

2.5 POSREDOVANJE IN NAPOTITVE

Če pritožba ni v pristojnosti varuha človekovih pravic ali je nedopustna, poskuša varuh vedno svetovati pritožniku, kateri organ bi jo lahko obravnaval, še posebej če primer vključuje pravo Skupnosti. Če je mogoče, varuh človekovih pravic s soglasjem pritožnika in v primeru, da se zdijo razlogi za pritožbo utemeljeni, neposredno posreduje pritožbo drugemu pristojnemu organu.

Varuh človekovih pravic tesno sodeluje s kolegi na nacionalni in regionalni ravni v državah članicah, in sicer prek evropskega omrežja varuhov človekovih pravic (glejte 5. poglavje). Eden od ciljev

omrežja je omogočiti hitro posredovanje pritožb pristojnemu nacionalnemu ali regionalnemu varuhu človekovih pravic oziroma podobnemu organu. Odbor za peticije Evropskega parlamenta je prav tako polnopraven član omrežja.

V letu 2005 je bilo posredovanih 114 pritožb, od tega 91 nacionalnemu ali regionalnemu varuhu človekovih pravic, 12 Evropskemu parlamentu, ki jih je obravnaval kot peticije, štiri Evropski komisiji in pet SOLVIT-u.³

Varuh človekovih pravic je svetoval v 2 329 primerih. V 945 primerih je pritožniku svetoval, da se obrne na nacionalnega ali regionalnega varuha človekovih pravic, 144 pritožnikom pa je svetoval, da predložijo peticijo Evropskemu parlamentu. V 376 primerih je svetoval, da vzpostavijo stik z Evropsko komisijo. Med temi je bilo tudi nekaj primerov, v katerih je bila pritožba zoper Komisijo razglašena za nedopustno, ker pritožnik ni uporabil ustreznih upravnih sredstev. V 112 primerih je varuh pritožnikom svetoval, da vzpostavijo stik s SOLVIT-om, v 752 primerih pa je svetoval, da vzpostavijo stik z drugimi organi, večinoma s specializiranimi varuhi človekovih pravic ali organi države članice, ki obravnavajo pritožbe.

Primeri prenosa primerov

VIZUMI ZA PREBIVALCE, KI NIMAJO DRŽAVLJANSTVA

Po navedbah pritožnika, švedskega državljana, izdaja Latvija posebne potne liste za rusko govoreče prebivalce. Pritožnik je bil seznanjen s tem, da schengenski sporazum države članice EU zavezuje, da od Latvijcev s posebnimi potnimi listi zahtevajo vizume. Zato je zahteval, da začne Latvija izdajati običajne potne liste za vse svoje prebivalce oziroma da se določbo v schengenskem sporazumu, ki diskriminira rusko govoreče Latvijce, odpravi.

Varuh človekovih pravic je pritožniku svetoval, naj se z zahtevo v zvezi z Latvijo obrne na nacionalni urad za človekove pravice. Kar zadeva schengenski sporazum, pa je varuh človekovih pravic ugotovil, da je pritožnik navedel, da ni mogel dobiti pojasnila, katera od določb sporazuma naj bi dopuščala takšno diskriminacijo. Da bi mu pomagal priti do podatkov, je varuh primer posredoval Komisiji. Ta je pritožniku pojasnila, da zakonodaja Skupnosti državam članicam dovoljuje, da imetnike latvijskih potnih listov, ki nimajo državljanstva, oprostijo vizumov. Komisija je prav tako pojasnila, da preučuje pravni položaj, da bi lahko vizumov oprostili vse prebivalce držav članic, ki imajo tuje potne liste in nimajo državljanstva EU.

Primer 1254/2005/TN

DISKRIMINACIJA V NACIONALNI DAVČNI ZAKONODAJI

Nemški državljan, ki dela v Španiji, se je pritožil nad tem, da v Španiji osnovna progresivna stopnja davka na dohodek za tujce velja le, če so v državi delali vsaj 183 dni. Pritožnik je trdil, da gre za diskriminacijo, saj je stopnja, ki je veljala zanj in za njegove nemške kolege, znašala 25 %, medtem ko je za njegove španske kolege veljala davčna stopnja med 6 % in 9 %.

Ob priložitvi pritožnika je varuh človekovih pravic pritožbo posredoval Komisiji.

Komisija je nanjo hitro odgovorila, pri čemer je pojasnila, da ve za to težavo in meni, da lahko zadevna zakonodaja v nekaterih primerih ovira prost pretok delavcev. Zato je španskim oblastem poslala obrazloženo mnenje, v katerem je zahtevala spremembo zadevnih določb.

Komisija je pozneje sporočila, da je zadevo predložila Sodišču Evropskih skupnosti.

Primer 2703/2005/GG

³ SOLVIT je mreža, ki jo je Evropska komisija ustanovila za pomoč ljudem, ki se srečujejo s težavami pri uveljavljanju svojih pravic na notranjem trgu Unije.

UPRAVIČENOST DO NADOMESTILA ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

Francoska ustanova, ki upravlja zavarovalnine v primeru brezposelnosti (Assedic), se je s pritožnico, francosko državljanko, dogovorila, da ji plača nadomestilo za brezposelnost pod pogojem, da se bo udeležila usposabljanja. Pritožnica se je udeležila tečaja za medicinske sestre v Belgiji. Assedic ji nato ni želel plačati nadomestila, ker ta center usposabljanja ni v Franciji.

Potem ko je Evropski varuh človekovih pravic vzpostavil stik s pritožnico, da bi pridobil njeno soglasje, je primer posredoval francoskemu varuhu človekovih pravic.

Francoski varuh je pozneje obvestil Evropskega varuha človekovih pravic, da je bila zadeva rešena.

Primer 1363/2004/ELB

NEPRIZNAVANJE POROKE

Latvijska državljanka se je pritožila, da irske oblasti ne želijo priznati njene poroke na Irskem, ki so jo priredili po ruskem pravoslavnem običaju, in da grozijo z izgonom njenega moža, ukrajinskega državljana.

Evropski varuh človekovih pravic je pritožbo posredoval irskemu varuhu človekovih pravic in o tem obvestil pritožnico.

Irski varuh je zatem Evropskega varuha človekovih pravic obvestil, da je imel par v vmesnem času irsko civilno poroko in da se s primerom ukvarja irsko višje sodišče.

Primer 2622/2005/JMA

2.6 POSTOPKI VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Vse pritožbe, ki jih prejme Evropski varuh človekovih pravic, se vpišejo v register in potrdijo običajno v enem tednu po prejemu. V potrdilnem pismu se obvesti pritožnika o postopku in navede ime ter telefonsko številko osebe, ki obravnava pritožbo. Da bi ugotovili, ali je treba sprožiti preiskavo, se pritožba analizira, pritožnik pa je ponavadi v enem mesecu obveščen o izidu analize.

Če se preiskave ne sproži, je pritožnik obveščen o razlogih. Kadar je mogoče, je pritožba posredovana naprej ali se pritožniku ustrezno svetuje, na kateri organ se lahko obrne.

2.6.1 Sprožitev preiskave

Prvi korak preiskave je posredovanje pritožbe zadevni instituciji ali organu, ki se ga prosi, naj varuhu človekovih pravic pošlje mnenje, ponavadi v roku treh mesecev. Evropski parlament in Komisija sta leta 2004 privolila v krajši rok, in sicer dva meseca, za pritožbe zoper zavrnitev dostopa do dokumentov.

Leta 2005 je Evropska komisija sprejela nov notranji postopek, ki daje posameznim komisarjem več besede pri tem, kako bo Komisija ukrepala v zvezi s preiskavami varuha človekovih pravic. V prejšnjem sistemu, ki je bil sprejet leta 1994 in prenovljen leta 1995, je bil za sporočila in dokumente, namenjene varuhu človekovih pravic, pristojen le predsednik Komisije. To pooblastilo se je lahko preneslo na generalnega sekretarja.⁴ Z novim sistemom, ki je začel veljati 1. novembra 2005, se pooblastilo

⁴

Postopek pooblastila št. 1995/4749; PV(94)1213, 7/9/2004; PV (95)1260, 13/9/1995.

s predsednika lahko prenese na komisarja, pristojnega za področje, kjer poteka preiskava.⁵ Nadaljnji prenos pooblastil ni dovoljen, ima pa generalni sekretar še naprej pomembno usklajevalno vlogo. Varuh človekovih pravic je novi postopek pozdravil, saj naj bi zagotavljal doslednost in kakovost v odgovorih Komisije pritožnikom.

2.6.2 Pošten postopek

Načelo poštenega postopka zahteva, da varuh človekovih pravic pri odločanju v zvezi s pritožbo ne sme upoštevati podatkov iz dokumentov, ki jih je predložil pritožnik ali institucija ali organ Skupnosti, če druga stranka teh dokumentov ni videla in ni imela možnosti predložiti mnenja.

Zato varuh človekovih pravic pošlje mnenje institucije ali organa Skupnosti pritožniku in ga povabi, da poda pripombe. Postopek je enak tudi pri nadaljnjih preiskavah v zvezi s pritožbo.

Niti pogodba niti statut ne predvidevata pritožbe ali drugih sredstev zoper odločitve varuha človekovih pravic v zvezi z obravnavanjem ali izidom pritožbe. Veljajo pa za varuha človekovih pravic, kot za vse druge institucije in organe Skupnosti, odškodninske tožbe na podlagi člena 288 Pogodbe ES. Načeloma je mogoče takšno tožbo vložiti v primeru domneve, da je varuh človekovih pravic s pritožbo napačno ravnal.

2.6.3 Pregled spisov in zaslihanje prič

V členu 3(2) statuta varuha človekovih pravic se zahteva, da institucije in organi Skupnosti varuhu predložijo vse podatke, ki jih zahteva, in mu omogočijo dostop do zadevnih spisov. Podatke in dostop do spisov lahko zavrnejo le na podlagi utemeljenih razlogov tajnosti.

Pooblastilo za pregled spisov varuhu človekovih pravic omogoča, da preveri popolnost in točnost podatkov, ki mu jih predloži zadevna institucija ali organ Skupnosti. Tako sta lahko pritožnik in javnost prepričana, da lahko varuh izpelje temeljito in popolno preiskavo.

Člen 3(2) statuta prav tako zahteva, da morajo uradniki in drugi uslužbenci institucij in organov Skupnosti na zahtevo varuha človekovih pravic pričati. Govorijo v imenu svojih uradov in v skladu z navodili svojih vodstev ter jih še naprej zavezuje dolžnost poslovne tajnosti.

V letu 2005 je varuh pravico do pregleda spisov institucije izkoristil v devetih primerih, pooblastilo za zaslihanje prič pa v enem primeru.

2.6.4 Javen postopek

Varuh človekovih pravic obravnava pritožbe javno, razen če pritožnik zahteva zaupnost.

Člen 13 izvedbenih določb pritožniku zagotavlja dostop do varuhovih spisov o njegovi pritožbi. Člen 14 zagotavlja dostop javnosti do varuhovih dokumentov v skladu s pogoji in omejitvami, enakimi tistim iz Uredbe št. 1049/2001.⁶ Ne pritožnik ne javnost pa nimata dostopa do zaupnih dokumentov ali zaupnih podatkov, ki jih varuh človekovih pravic pridobi pri pregledu spisov zadevne institucije

⁵ Sporočilo predsednika v dogovoru s podpredsednico Margot Wallström: Pooblastilo za sprejetje in posredovanje sporočil evropskemu varuhu človekovih pravic in za nastop državnih uradnikov pred njim (SEC(2005) 1227/4), 4. oktobra 2005.

⁶ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

ali organa oziroma zaslišanju prič (člena 13(3) in 14(2)). Namen tega je varuhu olajšati izvajanje preiskovalnih pristojnosti.

2.7 IZIDI PREISKAV

Med preiskavo je pritožnik obveščen o vsakem novem koraku. Ko se varuh človekovih pravic odloči, da bo preiskavo zaključil, pritožnika obvesti o rezultatih preiskave in o svojih ugotovitvah. Odločitev varuha ni pravno zavezujoča in ne ustvarja pravno izvršljivih pravic ali obveznosti za pritožnika oziroma zadevno institucijo ali organ.

V letu 2005 je varuh človekovih pravic zaključil 312 preiskav, od tega je 302 začel na osnovi pritožbe, deset pa jih je sprožil na lastno pobudo.

Če se v preiskavi obravnava več kot eno domnevo ali trditev, lahko varuh človekovih pravic poda več različnih ugotovitev.

2.7.1 Brez nepravilnosti

Leta 2005 je varuh 114 primerov (od tega jih je šest sprožil na lastno pobudo) zaključil z ugotovitvijo, da ni bilo nepravilnosti. To ne pomeni nujno negativnega izida za pritožnika, saj prejme popolno razlago zadevne institucije ali organa o njegovem ravnanju. Ob tem lahko varuh človekovih pravic, tudi če ne odkrije nepravilnosti, najde možnosti, kako izboljšati kakovost uprave institucij ali organov. V takih primerih lahko poda dodatno pripombo.

2.7.2 Primeri, ki jih je rešila institucija, in sporazumne rešitve

Kjer je mogoče, poskuša varuh človekovih pravic priti do zaključka, ki bi zadovoljil tako pritožnika kot institucijo, zoper katero je vložena pritožba. Sodelovanje institucij in organov Skupnosti je bistveno za doseganje uspešnih rezultatov, ki pripomorejo h krepitvi odnosov med institucijami in državljani ter k izogibanju dragim in dolgotrajnim sodnim postopkom.

V letu 2005 sta institucija ali organ na podlagi pritožbe varuhu človekovih pravic sama rešila 89 primerov. Od teh je v 71 primerih varuhu človekovih pravic s posredovanjem uspelo pridobiti hiter odgovor na neodgovorjeno korespondenco (podrobnosti postopka v takih primerih najdete v razdelku 2(9) *Letnega poročila za leto 1998*).

Če se v preiskavi ugotovijo nepravilnosti, poskuša varuh človekovih pravic doseči sporazumno rešitev, če je mogoče. V letu 2005 je bilo predlaganih 22 sporazumnih rešitev, kar je 83 % več kot prejšnje leto. V duhu dobrega sodelovanja, na katerem temelji novi notranji postopek Komisije, omenjen v razdelku 2.6.1, je varuh človekovih pravic pri iskanju ustrezne rešitve v dveh primerih, v katerih je Komisija zavrnila predlog za sporazumno rešitev, podan leta 2004, zaprosil za osebno posredovanje pristojnega komisarja. Leta 2005 je bilo po sprejetju sporazumne rešitve zaključenih sedem primerov (vključno s primerom, v katerem je bil predlog podan leta 2004). Konec leta 2005 se je še vedno preučevalo 18 predlogov za sporazumno rešitev, vključno z omenjenima dvema primeroma, v katerih Komisija ni sprejela prvega predloga za sporazumno rešitev.

V nekaterih primerih je sporazumna rešitev lahko dosežena, če zadevna institucija ali organ pritožniku ponudi nadomestilo. Vsaka takšna ponudba je *ex gratia*, kar pomeni brez dopustitve pravne odgovornosti in brez oblikovanja precedensa.

2.7.3 Kritične ocene in osnutki priporočil

Če sporazumna rešitev ni mogoča ali če je poskus sporazumne rešitve neuspešen, varuh človekovih pravic zaključi primer s kritično oceno za zadevno institucijo ali organ oziroma oblikuje osnutek priporočila.

Kritično oceno varuh ponavadi poda, če zadevna institucija ne more več odpraviti nepravilnosti, če nepravilnost nima splošnih posledic in če se zdi, da nadaljnji ukrepi varuha niso več potrebni. Kritično oceno poda tudi, če meni, da bi bil osnutek priporočila neuporaben ali da ni primerno predložiti posebnega poročila v primeru, ko zadevna institucija ali organ ne sprejme osnutka priporočila.

Kritična ocena je potrditev pritožniku, da je bila njegova pritožba upravičena, in zadevnim institucijam ali organom nakazuje, kaj so naredili narobe, ter jim tako pomaga izogniti se nepravilnostim v prihodnje. Leta 2005 je varuh človekovih pravic podal 29 kritičnih ocen.

Na predlog Evropskega parlamenta je varuh obvestil institucije in organe o svoji nameri, da bo redno zahteval podatke o tem, kako so kritične ocene upoštevali. V letu 2005 je Komisija odgovorila na 18 kritičnih ocen. Odgovori so obravnavani v razdelku 2.8 tega poglavja.

V primerih, ko se zdi nadaljnje ukrepanje varuha človekovih pravic potrebno (kadar lahko zadevna institucija nepravilnost odpravi ali kadar so nepravilnosti posebno hude oziroma imajo splošne posledice), varuh ponavadi napiše osnutek priporočila za zadevno institucijo ali organ. V skladu s členom 3(6) statuta varuha mora institucija ali organ v roku treh mesecev poslati podrobno mnenje. V letu 2005 je bilo sestavljenih 20 osnutkov priporočil. Poleg tega je osem osnutkov priporočil iz leta 2004 pripeljalo do odločb v letu 2005. Devet primerov je bilo zaključenih med letom, ko je institucija sprejela osnutek priporočila, trije primeri so privedli do posebnega poročila Evropskemu parlamentu, šest primerov pa je bilo zaključenih zaradi drugih razlogov. Konec leta 2005 je varuh še vedno preučeval enajst osnutkov priporočil, vključno z enim iz leta 2004.

2.7.4 Posebna poročila Evropskemu parlamentu

Če institucija ali organ Skupnosti ne ponudi zadovoljivega odgovora na osnutek priporočila, lahko varuh človekovih pravic pošlje posebno poročilo Evropskemu parlamentu. Posebno poročilo lahko vsebuje priporočila.

Kot je varuh človekovih pravic poudaril v poročilu za leto 1998, je to posebno poročilo Evropskemu parlamentu neprecenljive vrednosti za varuhovo delo.

Posebno poročilo Evropskemu parlamentu je zadnji bistven korak, ki ga varuh človekovih pravic lahko naredi med obravnavo primera, saj so resolucije, ki jih sprejme Parlament, in pooblastila, ki jih izvaja, stvar njegove politične presoje. Varuh človekovih pravic seveda zagotovi vse podatke in pomoč, ki jo Parlament potrebuje pri obravnavi posebnega poročila.

V skladu s poslovnikom Evropskega parlamenta je za odnose z varuhom človekovih pravic pristojen Odbor za peticije. Varuh se je na seji Odbora za peticije 12. oktobra 2005 zavezal, da bo v skladu s členom 195 (3) poslovnika Parlamenta na svojo pobudo nastopil pred odborom, kadarkoli bo Parlamentu predstavljal posebno poročilo.

V letu 2005 so bila Parlamentu predložena tri posebna poročila (primeri 1391/2002/JMA, 2395/2003/GG in 2485/2004/GG).

2.8 ODLOČBE, S KATERIMI SO BILI ZAKLJUČENI PRIMERI V LETU 2005

Odločbe, s katerimi se zaključujejo primeri, so običajno objavljene na spletni strani varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu>) v angleščini in v jeziku pritožnika, če gre za drug jezik. V tretjem poglavju je povzetih 65 odločb, s katerimi so se zaključile preiskave. Iz povzetkov je mogoče razbrati niz tem ter institucij in organov Skupnosti, ki so se pojavili v skupno 312 odločbah, s katerimi so se leta 2005 zaključile preiskave, prav tako pa je mogoče iz povzetkov razbrati razloge za zaključek preiskave. Razporejene so glede na oznako primera, splošno vsebino, torej po področjih pristojnosti Skupnosti, in vrsto nepravilnosti, ki jo pritožnik domneva.

V nadaljevanju tega razdelka drugega poglavja so analizirane najpomembnejše pravne ugotovitve in dejstva iz odločb. Ti so razvrščeni v pet glavnih kategorij, glede na predmet preiskave:

- odprtost (vključno z dostopom do dokumentov in informacij) ter varstvo podatkov,
- Evropska komisija kot „varuh Pogodbe“,
- javni razpisi, pogodbe in podpora,
- osebne zadeve, vključno z zaposlitvijo,
- druga vprašanja.

Pri tem velja omeniti, da se te kategorije v veliki meri prekrivajo. Tako se na primer vprašanja, povezana z odprtostjo in dostopom javnosti, pogosto pojavijo v pritožbah v zvezi z zaposlovanjem ali vlogo Komisije kot „varuha Pogodbe“.

2.8.1 Odprtost, javni dostop do podatkov in zaščita osebnih podatkov

Velik delež pritožb (24 %) se nanaša na pomanjkanje odprtosti. Člen 1 Pogodbe o Evropski uniji govori o tem, da je treba odločitve v EU sprejemati karseda odprto, člen 255 Pogodbe ES pa zagotavlja pravico do dostopa do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Uveljavljanje te pravice ureja Uredba št. 1049/2001.⁷ Po varuhovih preiskavah na lastno pobudo v letih 1996 in 1999 so pravila o dostopu do dokumentov sprejele tudi nekatere druge institucije in organi.

Dostop do dokumentov in podatkov

Uredba št. 1049/2001 tožnikom omogoča izbiro pravnega sredstva: zavrnitev dostopa lahko spodbijajo s sodnim postopkom v skladu s členom 230 Pogodbe ES ali s pritožbo varuhu človekovih pravic. Leta 2005 je varuh človekovih pravic sprejel odločbe v 14 primerih pritožb v zvezi z izvajanjem Uredbe št. 1049/2001. Od teh jih je bilo 11 uperjenih proti Komisiji, dve proti Svetu in ena proti Evropskemu parlamentu. Še dve odločbi sta se nanašali na Evropsko centralno banko in Evropsko investicijsko banko, in sicer v zvezi z njunim izvajanjem lastnih pravil o dostopu do dokumentov.

Od skupno 16 pritožb, vloženih na podlagi Uredbe št. 1049/2001 ali drugih pravil o dostopu do dokumentov, so jih osem vložili posamezniki, šest nevladne organizacije in dve podjetja. V tem podrazdelku bo omenjeno osem primerov.

V primeru 2066/2004/TN je varuh človekovih pravic preučil celotno shemo Uredbe št. 1049/2001 in podal mnenje, da bi bilo od Komisije nesorazmerno in nepraktično zahtevati, naj izvede enako poglobljeno pravno analizo, kadar odloča o tem, ali omogočiti zakonodajni dokument v elektronski

⁷ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

obliki (kot se zahteva v členih 2(4) in 12(4) te uredbe), kakor mora to storiti v primerih potrdilne prošnje za dostop do dokumentov.

Varuh človekovih pravic se je skliceval na člen 3(3) statuta, ko je poiskal pomoč pri pristojnih nacionalnih organih v zvezi z dvema pritožbama proti Komisiji, ker je zavrnila dostop do nekaterih dokumentov, nastalih v zadevnih državah članicah. V primeru 3381/2004/TN je šlo za dokumente, v katerih so britanske oblasti odgovorile na zahtevo Komisije za posredovanje podatkov v zvezi s postopkom, izhajajočim iz člena 226. V primeru 116/2005/MHZ pa je šlo za pismo, ki ga je portugalski finančni minister poslal Komisiji v zvezi s postopkom čezmernega primanjkljaja. V obeh primerih je posredovanje varuha človekovih pravic pri nacionalnih oblasteh pritožniku koristilo, saj je Komisija spremenila svoje stališče in privolila v dostop do zadevnih dokumentov.

Uporabo izjem, navedenih v Uredbi št. 1049/2001, je varuh človekovih pravic preučil v petih primerih, in sicer v primerih 2821/2004/OV, 2229/2003/MHZ in 1368/2004/GG ter v dveh zgoraj omenjenih primerih v zvezi z dokumenti, nastalimi v državah članicah.

V primeru 2821/2004/OV je varuh človekovih pravic zavrnil trditev pritožnika, da je treba dokumente razkriti zaradi izjemno pomembnega javnega interesa. Ugotovil je, da ima Komisija zaradi potekajočega postopka kaznovanja države članice po členu 228 pravico, da v skladu s prvim pododstavkom člena 4(3) te uredbe ne odobri dostopa do internih dokumentov.

V primeru 2229/2003/MHZ je varuh človekovih pravic ocenil, da sodna praksa Komisiji dovoljuje, da v skladu s tretjo alinejo člena 4(2) te uredbe zavrne dostop do uradnega opomina (namen pregleda, preiskave in revizije). Je pa varuh človekovih pravic zavrnil trditev Komisije, da bi razkritje dokumentov še toliko bolj škodovalo javnemu interesu glede na to, da je nameraval pritožnik opomin uporabiti v postopkih pred nacionalnimi sodišči.

Osnutek priporočila, ki ga je varuh človekovih pravic oblikoval v primeru 1368/2004/GG, je pritožniku omogočil, da mu je bil dovoljen vsaj delen dostop do dokumentov, za katere je Komisija uveljavljala izjemo po členu 4(1)(b) (zasebnost in integriteta posameznika, še posebej v skladu z zakonodajo Skupnosti o zaščiti osebnih podatkov) in po prvi alineji člena 4(2) (poslovni interesi fizičnih ali pravnih oseb) te uredbe.

Varuh človekovih pravic je prav tako preučil nekatere izjeme pri pravilih o dostopu do dokumentov Evropske investicijske banke (EIB) in Evropske centralne banke (ECB).

V primeru 3442/2004/PB je ocenil, da lahko EIB v skladu s svojimi pravili zavrne dostop do podatkov o posojilih prek posredniških bank, ki so namenjena za male in srednje velike projekte obnovljive energije.

V primeru 3054/2004/TN je pritožnik želel vedeti, ali je ECB posredovala na deviznih trgih, da bi ublažila padec vrednosti dolarja in rast vrednosti evra. Varuh človekovih pravic je menil, da je ECB pritožniku ponudila jasno in nedvoumno razlago o tem, zakaj ne želi odgovoriti na vprašanje, in bi pritožnik zavrnitev razkritja tovrstnih podatkov lahko razumel. Ker med pravila ECB sodi izjema o zaščiti javnega interesa v zvezi z monetarno stabilnostjo in stabilnostjo menjalnega tečaja, varuh ni našel nobenega razloga za uveljavljanje pritožnikove zahteve, naj ECB zadevne podatke posreduje.

Druga vprašanja glede odprtosti

Varuh človekovih pravic je preučil, ali je Komisija v nekem posvetovalnem postopku delovala v skladu s petimi najosnovnejšimi pravili za posvetovanje z zainteresiranimi strankami, kot so navedena v njenem sporočilu iz leta 2002 (KOM(2002)0704). Ugotovil je, da ni prišlo do nepravilnosti (primer 948/2004/OV).

V letu 2005 je varuh človekovih pravic zaključil tri primere z naslovitvijo osnutka priporočil na Urad za izbor osebja Evropskih skupnosti (EPSO), in sicer v zvezi s podatki, ki so na voljo kandidatom v izbirnih postopkih za zaposlitev. EPSO je v odgovorih na osnutke priporočil ponudil podrobne dodatne informacije, ki naj bi zadevnim pritožnikom pomagale pri razumevanju ocenjevanja, hkrati pa so se v odgovorih pokazala pomembna praktična in pravna vprašanja bolj splošnega značaja.

Varuh človekovih pravic se je zato odločil za preiskavo na lastno pobudo v zvezi z dostopom do meril za ocenjevanje, ki so jih izdelale izbirne komisije (glejte povzetek primera 2097/2003/PB v razdelku 3.1.3).

Primer 2395/2003/GG je sprožil vprašanje, ali bi morala biti srečanja Sveta vedno javna, kadar zaseda v zakonodajni vlogi. Varuh človekovih pravic je ocenil, da za Svet velja načelo o sprejemanju odločitev karseda odprto (člen 1(2) Pogodbe o Evropski uniji). Člen 207 Pogodbe ES (v zvezi s postopkovnimi pravili, ki jih je zase uvedel Svet) ne predvideva, da bi lahko Svet o stopnji, do katere morajo biti njegova srečanja v zakonodajni vlogi odprta za javnost, politično odločal in presojal sam. Novi poslovnik, ki ga je Svet sprejel leta 2000, je pri srečanjih zakonodajnega značaja že omogočil večjo odprtost, tako da se v skladu z obstoječo zakonodajo Skupnosti lahko in morajo sprejeti koraki za povečanje preglednosti zakonodajne dejavnosti Sveta. Varuh človekovih pravic je zato sestavil posebno poročilo Evropskemu parlamentu, v katerem je priporočil, naj Svet znova preuči svojo odločitev, da se v zakonodajni vlogi ne bo vedno srečeval javno.

Pritožbe v zvezi z varovanjem podatkov in sodelovanjem z evropskim varuhom osebnih podatkov

V primeru 224/2004/PB je varuh človekovih pravic ugotovil, da predstavništvo Komisije v stikih s pritožnikom ni delovalo v skladu z nekaterimi zahtevami iz Uredbe št. 45/2001.⁸ Varuh človekovih pravic je v odločbo vključil nekaj splošnih komentarjev o svojem posredovanju informacij Evropskemu varuhu osebnih podatkov (EVOP) in posvetovanju z njim. EVOP je odgovoren za to, da institucije in organi Skupnosti pri obdelavi osebnih podatkov spoštujejo temeljne pravice in svoboščine posameznikov, še posebej njihovo pravico do zasebnosti. Varuh človekovih pravic je še posebej opozoril, da bo varuha osebnih podatkov obvestil o svojih sklepih v zvezi z zaščito podatkov in da bo morda preučil možnost koristnega sodelovanja z varuhom osebnih podatkov v nekaterih zapletenih vprašanih tolmačenja zakonodaje.

Varuh človekovih pravic se je nato posvetoval z varuhom osebnih podatkov v dveh primerih in ga obvestil o drugih treh primerih, v katerih je sprožil nadaljnje preiskave. Te so pokazale, da bi morala določena institucija ali organ v odgovoru upoštevati delovni dokument št. 1 varuha osebnih podatkov iz julija 2005, ki nosi naslov *Javni dostop do dokumentov in varstvo podatkov*. V zvezi z vsemi petimi primeri je konec leta 2005 preiskava še vedno potekala.

Decembra 2005 je pomočnik EVOP-a varuha človekovih pravic obvestil o svojem sklepu glede pritožbe proti eni izmed institucij Skupnosti. V sklepu je upošteval posebno poročilo varuha človekovih pravic v primeru 2485/2004/GG, v katerem je šlo za enake okoliščine.

2.8.2 Komisija kot varuh Pogodbe

Pravna država je eno temeljnih načel Evropske unije, ena od najpomembnejših nalog Komisije pa je biti varuh Pogodbe.⁹

Člen 226 Pogodbe določa splošni postopek, po katerem lahko Komisija razišče, ali so države članice kršile pravo Skupnosti, in primere posreduje Sodišču Evropskih skupnosti. Komisija lahko ukrepa na lastno pobudo, na podlagi pritožb ali na zahtevo Evropskega parlamenta, naj obravnava peticije, naslovljene na Parlament v skladu s členom 194 Pogodbe ES.

Pritožbe, ki so zunaj pristojnosti Evropskega varuha človekovih pravic, se večkrat nanašajo na domnevne kršitve zakonodaje Skupnosti s strani držav članic. Številne take primere najlažje reši kak drug član evropskega omrežja varuhov človekovih pravic. V nekaterih primerih pa varuh človekovih

⁸ Uredba (ES) 45/2001 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL 2001 L 8, str. 1

⁹ Člen 221 Pogodbe ES zahteva od Komisije, da „skrbi za uporabo določb pogodbe in ukrepov, ki jih institucije sprejemajo v skladu s to pogodbo“.

pravic oceni, da bi bilo ustrezno pritožbo posredovati Komisiji, da jo bo obravnavala v skladu s postopkom iz člena 226. V razdelku 2.5 so primeri obeh pristopov.

Kar zadeva postopkovne obveznosti Komisije do pritožnikov, služi varuhu človekovih pravic kot oporna točka sporočilo, ki ga je Komisija izdala leta 2002.¹⁰ Sporočilo vsebuje zahtevo, da vse pritožbe v register vpiše generalni sekretariat Komisije, kar je pomembno zagotovilo za dobro delovanje pri nadaljnji obravnavi primera. V 3. točki sporočila je natančno navedeno, kdaj generalni sekretariat prejetih pisem ni dolžan evidentirati kot pritožb.

Tretje poglavje vsebuje povzetke desetih odločb, ki prikazujejo, kako varuh človekovih pravic obravnava pritožbe zoper Komisijo v njeni vlogi „varuha Pogodbe“. V nadaljevanju je omenjenih šest teh primerov.

Kritična ocena je bila podana v primeru 2229/2003/MHZ (omenjenem v razdelku 2.8.1), saj je Komisija ponudila le splošno obrazložitev za zamudo pri preiskavi v zvezi s pritožbo na podlagi člena 226, namesto da bi navedla posebne značilnosti primera.

Trije primeri so bili zaključeni, ker je varuh človekovih pravic ocenil, da nadaljnja preiskava ni upravičena.

V primeru 274/2004/JMA se je Komisija opravičila za zamudo pri posredovanju podatkov pritožniku, ki je želel vedeti, kakšen napredek je bil dosežen pri obravnavi pritožbe v zvezi z uporabo finančne pomoči EU. Podana je bila tudi dodatna pripomba, da bi Komisija lahko v prihodnje bolje pojasnila svoje postopke v tovrstnih primerih.

V primeru 3452/2004/JMA in drugih primerih je pritožnike skrbelo, da bo način, na katerega Komisija izvaja postopek po členu 226, ogrozil prosto izposojno knjigo iz javnih knjižnic v Španiji. Varuh človekovih pravic je preiskavo zaključil, potem ko je bil obveščen, da je Komisija zadevo predložila Sodišču Evropskih skupnosti. Vendar je preiskava do te točke razjasnila razloge za ukrepanje Komisije in v sodelovanju z evropskim omrežjem varuhov človekovih pravic pokazala tudi na možnosti za pravilno izvajanje zadevne direktive Skupnosti.

V primeru 3254/2004/ID je šlo za ukrepanje Komisije v zvezi s pritožbo o nepriznavanju poklicnih kvalifikacij. Pritožnik je v isti zadevi začel sodni postopek proti nacionalnim oblastem pred nacionalnimi sodišči. Varuh človekovih pravic je primer zaključil, saj bi ocenjevanje ustreznosti pritožbe proti Komisiji pripeljalo do obravnave vprašanj o tolmačenju in izvajanju nacionalne zakonodaje, enakih tistim, ki jih je pritožnik sprožil pred nacionalnimi sodišči, s tem pa bi prišlo do podvajanja postopkov. Pritožnik je bil vabljen, da pritožbo obnovi po zaključku nacionalnih sodnih postopkov.

Varuh človekovih pravic je preučil pravne razloge Komisije glede ustreznosti dveh pritožb na podlagi člena 226.

V primeru 1687/2003/JMA so pritožniki ugovarjali odločitvi Komisije, da zavrne njihovo pritožbo proti Španiji zaradi diskriminacije na podlagi spolne usmerjenosti. Po preučitvi zadevnega zakonodajnega okvira je varuh človekovih pravic kot razumno ocenil stališče Komisije, da so specifični problemi, s katerimi se srečujejo pritožniki, zunaj področja uporabe zakonodaje Skupnosti.

V primeru 1273/2004/GG je pritožnik trdil, da je Komisija kršila zakon in bila nedosledna pri reševanju nesporazuma glede vprašanja, kdaj je začela veljati Uredba Skupnosti o ribolovu v vodah okoli Azorskih otokov. Varuh človekovih pravic je uredbo preučil in ocenil, da je bila razlaga Komisije napačna in v neskladju s stališčem, ki ga je Komisija sprejela predhodno.

V primeru 933/2004/JMA, ki sicer ni izhajal iz člena 226, se je obravnavalo vlogo Komisije kot varuha temeljnih načel in vrednot Unije v odnosih s tretjimi državami. Pritožnik je menil, da bi morala Komisija uveljavljati „klavzulo o človekovih pravicah“ in začasno zamrzniti sporazum o sodelovanju

¹⁰

Sporočilo Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic o odnosih s pritožnikom v zvezi s kršitvami zakonodaje Skupnosti, UL 2002 C 244, str. 5.

z Vietnamom. Varuh človekovih pravic je ocenil, da so razlogi Komisije za to, da ne prekliče sporazuma, ustrezni in zasnovani na podlagi kriterijev iz sporočila Komisije o vključitvi „klavzule o človekovih pravicah“ v sporazume s tretjimi državami iz leta 1995.

2.8.3 Javni razpisi, pogodbe in podpora

Institucije in organi Skupnosti sklepajo pogodbe o dobavi blaga in storitev, potrebnih za izvajanje njihovih nalog, ter o dodeljevanju podpore in subvencij v različnih programih EU.¹¹

Varuh človekovih pravic lahko obravnava pritožbe o sklenitvi (ali zavrnitvi) pogodb ter o njihovem upravljanju. V primerih morebitne kršitve pogodbe pa mora preiskavo omejiti na to, da preveri, ali sta institucija oziroma organ Skupnosti zagotovila skladno in razumno pravno podlago za svoja dejanja in zakaj verjameta, da je njun pogled na pogodbeni položaj utemeljen.

V tretjem poglavju so povzetki šestnajstih odločb, ki prikazujejo, kako varuh človekovih pravic obravnava tovrstne pritožbe. V nadaljevanju jih je omenjenih enajst.

Dve odločbi sta se nanašala na primera, ko je predstavništvo Komisije v državi članici pritožniku dalo ustno obljubo o zagotovitvi sredstev. Komisija je primer 501/2005/IP rešila sama, in sicer s plačilom pritožniku, medtem ko je v primeru 2111/2002/MF varuhova preiskava pripeljala do sporazumne rešitve, ki je zajemala precej visoko odškodnino.

V primeru 732/2004/ELB je varuh človekovih pravic ocenil, da je Komisija očitno prepustila odgovornost za dobro upravljanje Evropskega sklada za regionalni razvoj državam članicam, med drugim ob predpostavki, da so sistemi upravljanja in nadzora držav članic ustrezni in sposobni zagotoviti pravočasno izplačevanje plačil za to odgovornih organov.

Preiskava varuha človekovih pravic v zvezi s pritožbo nekega malega podjetja (primer 530/2004/GG) je pokazala na splošen problem, s katerim se srečujejo podizvajalci: pogodbeni okvir namreč od glavnega pogodbenika ne zahteva in ga ne spodbuja k temu, da bi v imenu podizvajalcev zahteval obresti v primeru, ko Komisija s plačilom zamuja. Varuh človekovih pravic je Komisiji predlagal, naj razmisli o spremembi svojih tipskih pogodb na način, da bi se lahko v omenjenih primerih obresti izplačale samodejno. Komisija je v odgovoru dejala, da bo v prihodnjih tipskih pogodbah poskušala upoštevati interes malih in srednje velikih podjetij, in sicer v tolikšni meri, kolikor je to v skladu s finančnimi interesi Skupnosti in obstoječimi zakonskimi določbami.

Vprašanje v zvezi s pogoji tipskih pogodb se je pojavilo tudi v primeru 338/2004/OV, v katerem je pritožnik, nevladna organizacija, zahteval, naj Komisija uvede strožje ukrepe za preprečevanje oglasov za službo, ki nakazujejo namero diskriminacije na podlagi jezika. Varuh človekovih pravic se je strinjal z razlago Komisije, zakaj v svoje pogodbe ne vključi posebnih klavzul proti tovrstni diskriminaciji. Prav tako je predlagal, naj Komisija vsakršen dokaz o jezikovni diskriminaciji, za katero je odgovoren eden od njenih pogodbenikov ali upravičencev, posreduje pristojnim nacionalnim oblastem ali osebo, ki je predložila dokaze, napoti na ustrezen organ.

Štiri odločbe so se nanašali na pritožbe glede sklenitve pogodb o podpori. V dveh primerih je pritožnik oporekal utemeljitvi sklepa o zavrnitvi vloge za podporo. Varuh človekovih pravic je sprejel stališče, da se mora pri presoji razlogov za zavrnitev omejiti na ugotovitev, ali je šlo za očitno napako (primera 1365/2004/TN in 758/2004/ELB). V slednjem primeru je ocenil, da pomanjkanje mehanizmov za pritožbo glede ocene neodvisnih strokovnjakov samo po sebi še ni strukturna ali sistemska nepravilnost. Glede posebnih okoliščin primera 2411/2003/MHZ je varuh človekovih pravic ocenil, da bi morala Komisija nevladni organizaciji bolje svetovati, in sicer tako, da bi jo opozorila na osnovne pogoje, ki jih je treba izpolnjevati pri potegovanju za določeno vrsto podpore. V primeru

¹¹

Pritožbe, povezane s pogodbami o *zaposlitvi*, so obravnavane v pododdelku 2.8.4.

2673/2004/PB je varuh človekovih pravic kot smiselno ocenil razlago Komisije, da fizične in pravne osebe, ki dosegajo dobiček, niso upravičene do sodelovanja na razpisu za zbiranje predlogov.

V dveh odločbah se je pojavljalo vprašanje, ali Komisija ustrezno izvaja javne razpise.

V primeru 1808/2004/JMA se je pritožnik spraševal o primernosti telefonskega pogovora med službami Komisije in konkurenčnim ponudnikom. Varuh človekovih pravic ni našel dokazov o neprimernosti, je pa menil, da bi Komisija pritožnika lažje pomirila, če bi mu lahko ponudila pisni zapis zadevnega telefonskega pogovora. Zato ji je predlagal, naj ponovno preuči svoja pravila o zapisu telefonskih pogovorov v okviru javnih razpisov.

V primeru 538/2004/TN se je pojavilo vprašanje, ali ima ponudnik pravico zahtevati, naj Komisija natančno izpolnjuje pravilo o številu izvodov, ki jih je treba predložiti pri javnem razpisu. Komisija je sprejela stališče, da v njenem vodniku za postopke javnih naročil (*Vade Mecum*) ni zahteve za zavrnitev ponudbe, ki ni bila izdana v številu izvodov, navedenem v javnem razpisu. Da se ponudniki, ki so predložili ustrezno število izvodov, ne bi čutili ogoljufanih, je varuh Komisiji predlagal, da v zvezi s tem vprašanjem ponovno preuči razmerje med vodnikom in javnimi razpisi. Komisija se je v odgovoru sklicevala na načela sorazmernosti, enake obravnave, nediskriminacije in najširšega možnega kroga ponudnikov, kot so navedena v členu 89 finančne uredbe.

2.8.4 Vprašanja v zvezi z zaposlovanjem

V podrazdelku so obravnavane pritožbe v zvezi z zaposlovanjem in delovnimi razmerji, sklenjenimi z institucijami in organi EU, kadrovske zadeve, povezane s pogodbami, ki ji financira EU, in prakso v institucijah EU.

V razdelku 2.8.1 je bilo že omenjeno, da je varuh v treh primerih napisal osnutek priporočila glede podatkov, ki so kandidatom na voljo v natečajih za zaposlitev (glejte povzetek primera 2097/2003/PB v razdelku 3.1.3). V tretjem poglavju je petnajst drugih povzetkov odločb na to temo. V petih primerih se je našla sporazumna rešitev, v dveh drugih primerih pa je zadevo rešila institucija. V nadaljevanju je omenjenih šest primerov.

V primeru 839/2004/MHZ je varuh človekovih pravic predlagal, naj ESPO, da bi se izognil nesporazumom in izboljšal odnose s kandidati, v prihodnjih objavah natečajev izrecno navede, (i) da vabilo k predizbirnim preskusom, ki ga prejme kandidat, še ne pomeni, da je bilo v celotni preverjeno, ali kandidat ustreza pogojem, ter (ii) da se pisnih preskusov kandidatov, ki ne ustrezajo pogojem, ne bo ocenjevalo. EPSO je pozneje sporočil, da bosta v prihodnjih objavah natečajev ti zadevi omenjeni.

V primeru 2107/2002/PB je Komisija sprejela osnutek priporočila in s 1. marcem 2005 odpravila starostno omejitev za opravljanje prakse. Varuh človekovih pravic je sporočil, da bo sprožil nadaljnjo preiskavo na lastno pobudo glede delovanja drugih institucij in organov.

Dve odločbi sta se nanašali na prenehanje pogodbe o zaposlitvi.

V primeru 2191/2003/TN je dal strokovnjak, zaposlen pri Komisiji, odpoved, potem ko je bil pri delu v državi, ki ni članica EU, predmet žalitev in groženj. Ob koncu preiskave je varuh človekovih pravic ocenil, da je Komisija pri nudenju pomoči pritožniku ukrepala ustrezno. Je pa poudaril, da bi morala za boljše odnose s pritožnikom že prej pojasniti, kako mu je pomagala, tako da pritožnik ne bi imel vtisa, da si je po njenem mnenju težave sam nakopal. Komisija se je nato opravičila in obljubila, da bo pripombo v prihodnje upoštevala.

Primer 471/2004/OV je bil nadaljevanje pritožbe (primer 1200/2003/OV, omenjen v *Letnem poročilu za leto 2004*), v kateri je varuh človekovih pravic ugotovil kršitev pritožnikove pravice do obrambe, ko je policijska misija EU v Sarajevu (EUPM) predčasno prekinila njegovo pogodbo. Potem ko je varuh za pomoč prosil Svet, je misija EUPM privolila, da pritožniku izplača plačo, ki bi jo prejel do običajnega

izteka pogodbe. Varuh človekovih pravic je prav tako navedel, da si lahko pritožnik zaključek primera 1200/2003/OV razlaga tako, da so vse obtožbe proti njemu umaknjene.

Posebne postopke, ki zadevajo zaposlene v Skupnostih, sta obravnavali še dve odločbi.

V primeru 140/2004/PB je varuh človekovih pravic preučil nekdanja pravila o prijavi nezakonitega delovanja in med drugim ocenil, da je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) dolžan osebo, ki je nepravilnost prijavila, v vsakem primeru seznaniti, kdaj namerava zaključiti preiskavo.

V primeru 620/2004/PB je varuh človekovih pravic ocenil, da je treba pri vsaki upravni preiskavi o obtožbah o nadlegovanju, ki jih uradnik izreče proti drugemu, spoštovati pravico do zaslišanja. Ni pa nujno, da se pritožniku posreduje ves material, ki je služil preiskovalcem, in sicer pod pogojem, da so ti pritožnika pred dokončanjem poročila o preiskavi seznanili s svojimi predhodnimi ugotovitvami o dejstvih in vsebino zadevnih dokazov, ter pod pogojem, da je imel pritožnik priložnost na njih dati pripombo.

2.8.5 Drugo

V tretjem poglavju je povzetih enajst odločb v zvezi s pritožbami, ki ne sodijo v nobeno od doslej obravnavanih kategorij.

Trije sklepi zadevajo evropske šole.

V primeru 1435/2003/MF je Komisija sprejela osnutek priporočila za razjasnitev pogojev pri sprejemanju učencev v jezikovne oddelke evropskih šol in je v skladu s priporočilom tudi zadovoljivo ukrepala.

V primeru 1155/2004/TN je Komisija na zahtevo varuha človekovih pravic pojasnila, da naj bi pri prihodnjih reformnih ukrepih, omenjenih med preiskavo na lastno pobudo OI/5/2003/IJH (glejte *Letno poročilo 2004*), v vseh evropskih šolah upoštevali listino o temeljnih pravicah.

Tretji primer (1391/2002/JMA in drugi) je spodbudil k posebnemu poročilu Evropskemu parlamentu, ki je sledil osnutku priporočila Komisiji, naj ukrene vse potrebno, da staršem otrok s posebnimi učnimi potrebami, ki zaradi invalidnosti niso vključeni v evropske šole, ne bi bilo treba prispevati za stroške šolanja.

Vprašanje enakopravne obravnave invalidnih oseb se je pojavilo tudi v zvezi z pritožbami proti Komisiji in Svetu, ker naj ne bi zagotovila dovolj parkirnih mest za invalidne osebe v bližini svojih najpomembnejših stavb v Bruslju (skupni povzetek primerov 2415/2003/JMA in 237/2004/JMA). Varuh človekovih pravic je pozdravil prošnji za dodatna parkirna mesta, ki sta ju Komisija in Svet naslovila na belgijske oblasti, in instituciji prosil, naj ga obveščata o rešitvi vprašanja. Varuh je prav tako pozval Svet, naj ponovno preuči politiko omejevanja dostopa do parkirnih mest za invalidne osebe iz varnostnih razlogov.

Dve odločbi sta zadevala Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

V primeru 2485/2004/GG OLAF pravzaprav ni želel sprejeti osnutka priporočila, naj prizna, da je med preiskavo varuha pri nekem prejšnjem primeru podal nepravilne in zavajajoče izjave. Varuh človekovih pravic je menil, da ta primer načenja pomembno vprašanje načelnosti, ki vpliva na zaupanje državljanov v institucije in organe EU. Zato je pripravil posebno poročilo Evropskemu parlamentu.

V primeru 3446/2004/GG je OLAF sprejel osnutek priporočila, naj ponovno preuči in popravi podatke o tiskovnem povzetku na svojem spletnem mestu, in je v skladu s priporočilom tudi ustrezno ukrepal.

V primeru 1737/2004/TN se je Švedska skupščina Finske pritožila, da so bili plakati, ki so bili v državi uporabljeni v kampanji Evropskega parlamenta ob evropskih volitvah 2004, le v finskem jeziku. Preiskava varuha človekovih pravic je pripeljala do sporazumne rešitve, v kateri je Parlament priznal, da je bila kampanja pomanjkljiva, in potrdil, da delež finskega prebivalstva, ki govori švedsko, ne vpliva na status švedščine kot uradnega jezika EU in njen status v finski ustavi.

3 ODLOČBE PO OPRAVLJENIH PREISKAVAH

3 ODLOČBE PO OPRAVLJENIH PREISKAVAH

Primeri znotraj vsakega podrazdelka tega poglavja so navedeni v vrstnem redu po številki primera. Številka primera sledi naslovu povzetka primera. Tako je na primer v podrazdelku 3.1.1 primer 1687/2003/JMA pred primerom 2191/2003/TN, ta pa pred primerom 274/2004/JMA. Seznam vseh odločb in njihova vsebina v celoti so na voljo na spletnem mestu Evropskega varuha človekovih pravic (<http://www.ombudsman.europa.eu/decision/en/default.htm>). Ustrezno odločbo je mogoče najti pod številko primera. Odločbe so na spletnem mestu objavljene v angleškem jeziku in v jeziku pritožnika, če ta ni angleščina, njihov izpis pa je mogoče naročiti pri uradu varuha človekovih pravic.

V drugi polovici leta 2006 bodo besedila odločb iz tega razdelka v angleškem, francoskem in nemškem jeziku na voljo v enem samem elektronskem dokumentu na varuhovem spletnem mestu, in sicer v razdelku „Letna poročila“. Tudi ta dokument se lahko v papirni obliki ali na CD-ROM-u naroči v njegovem uradu.

3.1 PRIMERI, V KATERIH NISO BILE UGOTOVLJENE NEPRAVILNOSTI

3.1.1 Evropska komisija

PRITOŽBA O DISKRIMINACIJI ZARADI SPOLNE USMERJENOSTI, PRI KATERI KOMISIJA NI UKREPALA

Povzetek odločbe o pritožbi 1687/2003/JMA zoper Evropsko komisijo

Pritožnika, španski in argentinski državljani, sta se Komisij pritožila nad odločitvijo španskih oblasti, da argentinskemu državljanu ne odobrijo vizuma za združitev družine, ki ga je potreboval, da bi se lahko naselil v Španiji skupaj s svojim španskim partnerjem. Po navedbah pritožnikov je bila zavrnitev osnovana na dejstvu, da sta partnerja istospolna, kar pomeni diskriminacijo zaradi spolne usmerjenosti. Pritožnika sta navedla, da Komisija z njuno pritožbo ni ravnala ustrezno in da je predpise Skupnosti, ki se nanašajo na vprašanje, tolmačila pretirano omejujoče. Vztrajala sta, da je veljavna pravila Skupnosti v njunem primeru mogoče uporabiti in da bi morala Komisija sprožiti postopek proti španskim oblastem zaradi kršitve zakonodaje Skupnosti, še posebej člena 13 Pogodbe ES, ki prepoveduje vsakršno diskriminacijo, tudi na podlagi spolne usmerjenosti, ter členov 20 in 21 listine o temeljnih pravicah, določb direktive št. 2000/78 o enakem obravnavanju pri zaposlovanju¹ in direktive 2000/43 o diskriminaciji na podlagi rase ali etnične pripadnosti.²

¹ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu, UL 2002 L 303, str. 16.

² Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost, UL 2002 L 180, str. 22.

Komisija je menila, da vprašanje, s katerim sta se soočila pritožnika, ne sodi v področje uporabe zakonodaje Skupnosti, in jima svetovala, naj se znova obrneta na nacionalne oblasti ali na Evropsko sodišče za človekove pravice.

Varuh človekovih pravic je opozoril, da sodi načelo nediskriminacije, ki med drugim zajema spolno usmerjenost, med poglavitna načela zakonodaje Skupnosti in je poudarjeno tako v Pogodbi kot v listini o temeljnih pravicah. Člen 13 Pogodbe ES pooblašča Svet, da sprejme ustrezne ukrepe za boj proti diskriminaciji zaradi spolne usmerjenosti, vendar le v okviru pristojnosti, ki mu jih daje Pogodba. Podobno člena 20 in 21 listine o temeljnih pravicah obvezujeta države članice le pri izvajanju zakonodaje Unije. Kar zadeve posamezne direktive, ki obravnavajo načelo enakosti, je varuh človekovih pravic poudaril, da je doslej začel veljati le en zakonski instrument, in sicer direktiva št. 2000/78 o diskriminaciji zaradi spolne usmerjenosti, vendar se nanaša le na zadeve v zvezi z zaposlovanjem. Preučil je tudi veljavne direktive Skupnosti za primere, ko državljan tretje države vstopi na ozemlje Unije, da bi se pridružil državljanu ali prebivalcu Unije, še posebej direktivo št. 2003/86 o pravici do združitve družine³ in direktivo št. 2004/38 o pravici do prostega gibanja državljanov EU.⁴ Domet teh dveh direktiv je omejen, saj se nanašata le na državljane tretjih držav, ki že zakonito prebivajo na ozemlju držav članic, in na državljane Unije, ki so se preselili ali bivali v državi članici, ki ni njihova država izvora.

Varuh človekovih pravic je zato ocenil, da so razlogi Komisije za zavrnitev pritožbe proti španskim oblastem upravičeni in da ni šlo za primer nepravilnosti.

PRENEHANJE POGODBE

Povzetek odločbe o pritožbi 2191/2003/TN (zaupno) zoper Evropsko komisijo

Pritožba je zadevala prenehanje pogodbe pritožnika s Komisijo. Ta je pritožnika zaposlila za nudenje pomoči ministrstvu v državi, ki ni članica EU. Pritožnik se je pritožil, da je moral dati odpoved, potem ko je pri delu predložil poročilo o politiki, zaradi katerega je bil podvržen žalitvam in grožnjam. Menil je, da je Komisija dopustila, da je do tega prišlo, in da bi moral prejemati plačo do prvotno predvidenega datuma izteka pogodbe.

Komisija je menila, da je pritožnik s tem, ko je dal poročilo v javnost, kršil pravilo o zaupnosti ter prekoračil naloge in odgovornosti, predvidene v pogodbi. Komisija naj zato ne bi bila odgovorna za žalitve in grožnje.

Varuh človekovih pravic je sprejel razlago Komisije, da pritožniku ni dolžna pomagati, saj je kršil pogodbene obveznosti in si tako sam nakopal težave. Je pa sprejel predhodno ugotovitev o nepravilnosti, ker Komisija pritožniku ni pomagala v skladu s splošnimi pogoji, ki veljajo za individualne pogodbe za strokovnjake. Predlagal je sporazumno rešitev.

V odgovoru na predlog je Komisija priznala, da je pritožniku dolžna pomagati v skladu s splošnimi pogoji, ki veljajo za individualne pogodbe strokovnjakov, in pojasnila, zakaj meni, da je ponudila ustrezno pomoč.

Na podlagi dodatnih podatkov, ki jih je posredovala Komisija, je varuh človekovih pravic podal mnenje, da je pritožniku ponudila ustrezno pomoč. Nepravilnosti v delovanju Komisije tako ni odkril, je pa ocenil, da bi bilo koristno podati dodatno pripombo, in sicer da bi bilo za odnose med Komisijo in pritožnikom bolje, če bi Komisija v prvem mnenju o pritožbi pojasnila, kaj je dejansko

³ Direktiva Sveta 2003/86/ES z dne 22. septembra 2003 o pravici do združitve družine, UL 2003 L 251, str. 12.

⁴ Direktiva 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (Besedilo velja za EGP), UL 2004 L 158, str. 77.

storila, da bi pritožniku pomagala v njegovem težkem položaju, namesto da je dajala vtis, da je po njenem mnenju pritožnik sam kriv za svoje težave.

Komisija se je nato opravičila, ker se iz njenega prvega mnenja ni dalo v celoti razbrati njenih dejanj, s katerimi je pomagala pritožniku. Obljubila je, da bo pripombo v prihodnje upoštevala.

UPORABA FINANČNE POMOČI

Povzetek odločbe o pritožbi 274/2004/JMA zoper Evropsko komisijo

Pritožba je bila podana, ker Komisija pritožnika ni obvestila o obravnavi njegove pritožbe proti odločitvi madridskih oblasti, da znižajo podporo, namenjeno pritožniku za organizacijo tečajev usposabljanja za zaposlene. Šlo je za podporo Evropskega socialnega sklada. Odločitev o znižanju sredstev je bila utemeljena z dejstvom, da nekateri udeleženci tečaja niso bili španski državljani. Pritožnik je menil, da je to diskriminacija. Navedel je tudi, da mu Komisija več mesecev po pritožbi ni posredovala podatkov o obravnavi primera.

Komisija je izrazila obžalovanje, da svoje prve ocene primera ni posredovala pritožniku. V drugi, podrobnejši oceni je potrdila, da je bilo znižanje podpore delno osnovano na dejstvu, da dva udeleženca tečaja nista bila španska državljana. Zato je pristojnim španskim oblastem priporočila, da pritožniku izplačajo ustrezno vsoto in iz prihodnjih programov črtajo vsa vprašanja o državljanstvu.

Varuh človekovih pravic je ocenil, da preiskave ni treba nadaljevati, saj je Komisija privolila, da bo posredovala podatke, ki jih je zahteval pritožnik, ter priznala svojo napako in se zanj opravičila.

Vendar je varuh človekovih pravic ocenil, da bi bilo koristno podati dodatno pripombo, glede na to, da Komisija ni navedla meril za postopke, ki naj jim službe Komisije sledijo pri obravnavi pritožb o uporabi finančne pomoči EU. Varuh je dejal, da naj Komisija v prid boljših in preglednejših odnosov z državljani razmisli o oblikovanju postopkov za sprejemanje in obravnavo pritožb v zvezi z uporabo finančne pomoči EU in naj o njih obvesti javnost. Postopki naj bodo podobni tistim iz sporočila Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic iz leta 2002, ki govori o odnosih s pritožnikom v zvezi s kršitvami zakonodaje Skupnosti.⁵

PRITOŽBA GLEDE ŽIVILSKE ZAKONODAJE NA PODLAGI ČLENA 226

Povzetek odločbe o pritožbi 295/2004/JMA zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je pri Komisiji vložil pritožbo, v kateri je navedel, da večje število javnih organov in zasebnih podjetij v Španiji ne zagotavlja varne hrane. Po njegovih navedbah naj bi šlo za kršitev zakonodaje EU, še posebej določb Uredbe št. 178/2002 o splošnih načelih in zahtevah zakonodaje o živilih.⁶ V pritožbi varuhu človekovih pravic je menil, da je bila odločitev Komisije o zaključku njegovega primera samovoljna. Prav tako se je nad Komisijo pritožil zaradi velike zamude pri obravnavi primera, pomanjkljivih informacij in neustrezne razlage upoštevene zakonodaje.

Komisija je odgovorila, da je bila pritožba preučena v običajnem roku in da službe Komisije iz podatkov v njej niso mogle jasno opredeliti njenega predmeta. V zvezi z domnevo, da španske oblasti potrošnikov niso seznanile z nevarnostmi, je Komisija dejala, da določbe Uredbe o posredovanju podatkov potrošnikom še niso začele veljati, saj imajo države članice na voljo prehodno obdobje do 1. januarja 2007.

⁵ UL 2002 C 244, str. 5.

⁶ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtev zakonodaje o živilih, ustanovitvi Evropske agencije za varno hrano ter določitvi postopkov v zvezi z varno hrano, UL 2002 L 31, str.1.

Varuh človekovih pravic je poudaril, da so postopki, ki jih mora Komisija upoštevati pri obravnavi pritožb, navedeni v njenem sporočilu Evropskemu parlamentu in varuhu iz leta 2002, ki govori o odnosih s pritožnikom v zvezi s kršitvami zakonodaje Skupnosti.⁷ Preučil je, ali so obtožbe pritožnika v luči določb tega sporočila utemeljene.

Kar zadeva trajanje obravnave primera, je varuh človekovih pravic pripomnil, da je pritožnik vložil pritožbo pri Komisiji januarja 2003 in da ga je ta po zaključku preiskave novembra 2003 obvestila o svojem predlogu, da zaključi primer. Varuh je še ugotovil, da je Komisija pritožbo preučila v roku enega leta, kot je predpisano v njenem sporočilu.

Navedel je, da je bil pritožnik z več sporočili pisno obveščen o vseh korakih, ki jih je Komisija naredila v zvezi z njegovo pritožbo, v skladu s pravili, predpisanimi v zgoraj omenjenem sporočilu.

Ocenil je tudi, da se je Komisija upravičeno sklicevala na člen 4(3) Uredbe št. 178/2002, ki se glasi: „obstoječa načela in postopki živilske zakonodaje se prilagodijo čim prej, vendar najpozneje do 1. januarja 2007”.

Varuh človekovih pravic je zato ocenil, da je Komisija ravnala v skladu s svojimi pristojnostmi, ko je primer zaključila, saj na podlagi podatkov v pritožbi ne bi bilo mogoče sprožiti postopka za ugotavljanje kršitev proti Španiji.

DOMNEVNO DISKRIMINATORNI OGLASI ZA SLUŽBO

Povzetek odločbe o pritožbi 338/2004/OV zoper Evropsko komisijo

Evropska zveza za esperanto se je pritožila proti Komisiji, ker naj bi evropske organizacije, ki jih ta finančno podpira, in podjetja, ki imajo z njo sklenjene pogodbe, domnevno izvajali jezikovno diskriminacijo. Varuh človekovih pravic je pred tem že obravnaval pritožbo Svetovnega združenja za esperanto (primer 659/2002/IP) v zvezi z istim vprašanjem.

Evropska zveza za esperanto je v pritožbi poudarila, da številne organizacije in podjetja v oglasih za delo še vedno zahtevajo „angleščino kot materni jezik” in „rojene govorce angleščine”, proti čemer Komisija ni zakonsko ukrepala. Pritožnik je trdil, da bi morala Komisija proti organizacijam in podjetjem, ki objavljajo diskriminacijske oglase, ukrepati, med drugim z opustitvijo financiranja.

Komisija je posredovala pregled svojih najnovejših ukrepov, ki jih je sprejela po primeru 659/2002/IP, kot so na primer interna obvestila, v katerih svoje službe opozarja na vprašanje. Sklicevala se je tudi na ustrezne člene finančne uredbe in na Direktivo št. 2004/18 o uskladitvi postopkov za dodelitev javnih pogodb, in sicer v zvezi z izključitvijo iz postopka naročil zaradi dokazanih prestopkov pri poklicnem ravnanju.

Na nadaljnje preiskave varuha človekovih pravic je Komisija odgovorila, da lahko do poklicnih kršitev pride v različnih situacijah, in vztrajala, da v javnih naročilih in pozivih za zbiranje predlogov vseh teh situacij ni mogoče posebej omenjati. Na varuhovo vprašanje, ali bi bilo mogoče v pogodbe vključiti klavzulo o nediskriminaciji, je Komisija dejala, da bi posebne klavzule za izjemne primere, ki so zunaj okvira pogodbe, zapletle vsebino in sestavo pogodb ter tako neugodno vplivale na natečaj. Komisija je prav tako poudarila, da je le nacionalna sodna oblast pristojna za preučevanje domnevnih primerov jezikovne diskriminacije.

Varuh človekovih pravic je menil, da so razlogi, ki jih je Komisija navedla proti vključitvi posebnih pogodbenih klavzul, smiselni. Prav tako je menil, da bi bilo v luči načela subsidiarnosti smiselno, če bi Komisija zavzela stališče, da je treba domnevne primere jezikovne diskriminacije oceniti na nacionalni ravni. Tako v ravnanju Komisije ni našel nepravilnosti. Je pa predlagal, naj Komisija morebitne dokaze o jezikovni diskriminaciji, za katero je odgovoren eden njenih pogodbenikov ali upravičencev, posreduje pristojnim nacionalnim oblastem ali osebo, ki je predložila dokaze, napoti na ustrezen organ.

⁷

UL 2002 C 244, str. 5.

UPRAVLJANJE EVROPSKIH SKLADOV ZA REGIONALNI RAZVOJ

Povzetek odločbe o pritožbi 732/2004/ELB zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, direktor centra, ki so mu bila dodeljena sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), je menil, da Komisija ni poskrbela za ustrezno upravljanje sredstev ESRR. Menil je, da bi morala Komisija stopiti v stik z italijanskimi oblastmi, odgovornimi za upravljanje teh sredstev v Italiji, in od njih zahtevati plačilo stroškov, ki so bremenili pritožnika. Prav tako bi morala oblasti obvezati k izpolnjevanju pogodbe in plačilu obresti za zakasnelo izplačilo, če bi bilo mogoče, pa še kaznovati državo za slabo upravljanje sredstev.

Komisija je menila, da so države članice same odgovorne za upravljanje programov strukturnih skladov in imenovanje organov, pristojnih za upravljanje in izplačilo sredstev. Komisija je v skladu s svojimi pristojnostmi za nadzor in spremljanje sredstev zagotovila spoštovanje načela pravočasnega plačila prispevkov, kot izhaja iz člena 32, odstavek 1, pete alineje Uredbe št. 1260/1999 o splošnih določbah o strukturnih skladih.⁸ Od italijanskih oblasti je zahtevala podatke, iz katerih je ugotovila, da je za zamudo delno odgovoren pritožnik, saj je posredoval nepopolne bančne podatke. Aprila 2004 je plačilni organ obvestil Komisijo o plačilu upravičencu. Komisija je pisala organu za upravljanje, da bi se seznanila s finančno ureditvijo programa, in zahtevala, da se to vprašanje obravnava na naslednjem sestanku nadzornega odbora. Ta je sklenil, da bo preučil ustreznost finančne ureditve, ki jo je izbral plačilni organ, in sprejel ukrepe za skrajšanje rokov. Komisija ni bila pristojna za uvedbo kazni ali ukrepov proti plačilnemu organu.

Varuh človekovih pravic je menil, da se mora Komisija kljub dejstvu, da so plačilni organi, ki jih imenuje država članica, odgovorni za pravočasno izplačevanje sredstev ESRR, prepričati, ali so upravljanje in nadzorni sistemi, o katerih ji poroča država članica, ustrezni in ali zagotavljajo pravočasna izplačila plačilnega organa.

Kar zadeva obtožbe pritožnika, da Komisija ni zagotovila ustreznega upravljanja sredstev ESRR, je varuh človekovih pravic ocenil, da je sprejela ustrezne in zadostne ukrepe za prenos odgovornosti za ustrezno upravljanje sredstev ESRR na druge organe. Zato ni ugotovil nepravilnosti.

Kar zadeva pritožnikove navedbe, je varuh ocenil, da je Komisija ravnala ustrezno, da bi zagotovila plačilo pritožniku. Poudaril je, da je za izplačilo obresti odgovoren italijanski plačilni organ. Varuh je še menil, da se zdi razlaga Komisije o tem, zakaj ne more uvesti sankcij proti Italiji, utemeljena.

OCENA PREDLOGA PROJEKTA (1)

Povzetek odločbe o pritožbi 758/2004/ELB zoper Evropsko komisijo

Komisija je zavrnila predlog pritožnice v razpisu za posredni projekt na področju raziskav, tehnološkega razvoja in predstavitvenih dejavnosti. Pritožnica je trdila, da so neodvisni strokovnjaki storili napako pri oceni, da njen predlog za razvoj intraokularnih leč ne sodi med strateške cilje. Dejala je, da je bil postopek nepravilčen, saj odločitvi strokovnjakov ni bilo mogoče oporekati, prav tako pa ni bilo mogoče predložiti novega predloga. Trdila je še, da so bili podatki, ki so ji bili na voljo med postopkom, nezadostni in nejasni ter da jih je prejela prepozno, da bi lahko razmislila o vložitvi novega predloga.

Kot je trdila Komisija, je treba predloge ocenjevati v luči strateških ciljev, glavnih točk in splošnih ciljev delovnega programa. Vsi trije neodvisni strokovnjaki so se strinjali, da predlog pritožnice ni dovolj pomemben. Komisija je njihovo mnenje preučila in se z njim strinjala. Komisija in vlagatelji predlogov ne smejo imeti stikov, dokler ocenjevanje predloga ni končano, da bi tako zagotovili pravično in enakopravno obravnavo. Po koncu ocenjevanja pa je Komisija na prošnjo vlagatelja pripravljena ponuditi dodatna pojasnila k poročilu o ocenjevanju. V zvezi z vložitvijo novega predloga je Komisija

⁸

Uredba Sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. junija 1999 o splošnih določbah o strukturnih skladih, UL 1999, L 161/1, str.1.

menila, da lahko pritožnik na podlagi prejetih podatkov o prednostih in slabostih svojega predloga sam oceni, ali je pri naslednjem razpisu smiselno sodelovati.

Varuh človekovih pravic je menil, da je za odgovor na vprašanje, ali je predlog pritožnice sodil v okvir strateških ciljev, potrebno znanstveno mnenje in tehnično znanje, zato se lahko v svoji preiskavi omeji le na utemeljenost odločitve Komisije, da potrdi izide ocenjevanja. Ocenil je, da je odločitev Komisije zelo očitno smiselna.

Prav tako je izrazil stališče, da je naloga strokovnjakov, kot izhaja iz zadevnih objavljenih smernic, ponujanje znanstvenih in tehničnih nasvetov Komisiji, da bi lahko sprejela najboljše odločitve za učinkovito izvajanje ciljev Skupnosti. Menil je še, da neodvisnost strokovnjakov pripomore k učinkovitosti in pravičnosti postopka. Upošteva okolščine zato dejstva, da se na njihovo oceno ni mogoče pritožiti, ni označil za strukturno ali sistemsko nepravilnost. Ocenil je še, da pritožnica očitno ne bi mogla vložiti popravljenega predloga na istem razpisu, saj je rok za oddajo že potekel. Prav tako iz pritožbe ni razvidno, da bi Komisija pritožnici nepravčasno poslala podatke za oddajo nove vloge pri naslednjem razpisu.

OBRAVNAVA PRITOŽBE NA PODLAGI ČLENA 226

Povzetek odločbe o pritožbi št. 1298/2004/PB zoper Evropsko komisijo

Pritožnica je na Komisijo naslovila pritožbo z domnevo, da je Velika Britanija kršila direktivo št. 73/239/EGS o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja.⁹

V pritožbi varuhu človekovih pravic je pritožnica navedla, da je prejela nezadovoljivo razlago Komisije o tem, zakaj ni prejela odgovora na svoje pismo, poslano 29. maja 2003. Prav tako je navedla, da ji Komisija ni odgovorila na vprašanja, in sicer (i) zakaj je leta 1978 opustila predvideni postopek za ugotavljanje kršitev proti Veliki Britaniji, (ii) zakaj je (po mnenju pritožnice) Veliki Britaniji dovolila kršenje zakonodaje Skupnosti in (iii) kako bi lahko pritožnica sama dosegla razsodbo Sodišča Evropskih skupnosti.

Navedla je še, da ji Komisija ni posredovala podatkov o uveljavljenem postopku v Veliki Britaniji, ki državljanom omogoča pridobitev odškodnine za izgubo ali škodo, povzročeno zaradi kršitev zakonodaje Skupnosti.

Po preučitvi zadevne korespondence je varuh človekovih pravic podal splošno oceno, da si je Komisija prizadevala za vestno delovanje pri obravnavi sporočil pritožnice ter da se je pritožnici opravičila zaradi zamude in napako ustrezno popravila. Menil je tudi, da se zdi obrazložitev Komisije glede zamude utemeljena.

Nadalje je opozoril, da je Komisija pritožnici pojasnila, (i) da so bile službe Komisije zadovoljne z zavezo Velike Britanije o sprejetju zahtevane zakonodaje, (ii) da po lastnem mnenju Veliki Britaniji ni dopustila kršitev zakonodaje Skupnosti in (iii) da bi bila za ugotavljanje pretekle skladnosti nacionalne zakonodaje z zakonodajo Skupnosti pristojna nacionalna sodišča. Varuh je menil, da so bili odgovori Komisije zadovoljivi.

Ocenil je, da bi bilo smiselno, če bi Komisija v korespondenci s posamezniki o konkretnih primerih informacije v zvezi z odškodninskimi zahtevami do držav članic omejila na pravice, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča Evropskih skupnosti. Po varuhovem mnenju Komisija ni dolžna dajati pravnih nasvetov o nacionalnih postopkovnih pravilih.

Varuh človekovih pravic tako ni ugotovil nepravilnosti.

⁹ Prva Direktiva Sveta 73/239/EGS z dne 24. junija 1973 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja, UL 1973 L 228, str.3.

OCENA PREDLOGA PROJEKTA (2)

Povzetek odločbe o pritožbi št. 1365/2004/TN zoper Evropsko komisijo

Pritožba je bila povezana z oceno, ki jo je Komisija podala o predlogu projekta v šestem okvirnem raziskovalnem programu. Konzorcij evropskih podjetij je namreč zaprosil za sredstva za projekt vetrne elektrarne na morju ob irski obali. V pritožbi je navedel, da je Komisija napravila zelo očitno napako pri oceni predloga, saj je menila, da nima specializiranega projektanta. Pritožnik je trdil, da je v predlogu navedel specialista, in sicer danskega partnerja, ki je zelo verjetno vodilni na tem področju v svetovnem merilu. Med drugim je zahteval, da Komisija popravi napake, storjene pri oceni predloga projekta.

Komisija je odgovorila, da so strokovnjaki, ki so ocenjevali predlog projekta, menili, da skopi podatki o danskem partnerju niso dovolj prepričljivi.

V svoji odločbi je varuh človekovih pravic opomnil, da njegova naloga ni ponovno oceniti zadevnega predloga projekta, temveč raziskati, ali je Komisija pri oceni naredila zelo očitno napako. Ugotovil je, da v precej skopih podatkih o danskem partnerju v predlogu projekta ni bilo navedeno, da je podjetje specializirano ali vodilno na tem področju v svetovnem merilu. Varuh je ocenil, da pritožnik, četudi je imel prav glede ugleda podjetja, Komisiji in njenim ocenjevalcem ni nakazal, da bi se morali ne glede na posredovane podatke seznaniti z ugledom podjetja. Zato varuh ni menil, da je Komisija storila očitno napako, ko je na podlagi podatkov v predlogu ocenila, da konzorcij nima specializiranega projektanta.

Kar zadeva zahtevo pritožnika, da je treba napako popraviti, je Komisija po varuhovi oceni trdila le, da v predlogu ni dovolj podatkov o danskem partnerju, ni pa izpodbijala trditve pritožnika, da je danski partner specialist in vodilni na tem področju v svetovnem merilu. Ob upoštevanju slednjega in ob ugotovitvi, da Komisija pri oceni ni storila očitne napake, varuh človekovih pravic ni našel razlogov za nadaljnjo obravnavo.

IZVAJANJE KLAVZULE O ČLOVEKOVIH PRAVICAH V SPORAZUMU O SODELOVANJU Z VIETNAMOM

Povzetek odločbe o pritožbi 933/2004/JMA zoper Evropsko komisijo

V členu 1 (klavzula o človekovih pravicah) sporazuma o sodelovanju med Evropsko skupnostjo in Vietnamom iz leta 1996 je zapisano, da mora biti medsebojno sodelovanje zasnovano na spoštovanju človekovih pravic in demokratičnih načel, kar mora postati tudi poglobitveni vidik sporazuma. Pritožnik je trdil, da Komisija kljub hudim kršitvam človekovih pravic, za katere so odgovorne vietnamske oblasti, ni izkoristila svojih pristojnosti za zamrznitev sporazuma.

Komisija je zavzela stališče, da je mogoče razmere na področju človekovih pravic v Vietnamu izboljšati z dialogom in sodelovanjem. Menila je tudi, da ni prišlo do bistvenih kršitev sporazuma, ki bi lahko vodile k njegovi zamrznitvi. Po njeni oceni bi bilo mogoče ukrep zamrznitve sprejeti le v skrajnem primeru, in to po temeljitem posvetovanju z državami članicami in Evropskim parlamentom.

Varuh človekovih pravic je dejal, da je na podlagi „klavzule o človekovih pravicah“ varovanje temeljnih človekovih pravic eden poglobitvenih delov sporazuma, zato bi lahko kršitev te klavzule privedla do zamrznitve sporazuma. Poudaril je, da je klavzula za Komisijo zavezujoča in da bi njeno ukrepanje ali neukrepanje v zvezi z njo lahko pomenilo nepravilnost.

Vendar je ocenil, da sporazum ne navaja podrobno dolžnosti Komisije v primerih, ko bi se bilo treba sklicevati na omenjeno določbo za zamrznitev sporazuma o sodelovanju. Prav tako nadaljnjih smernic v tej zadevi ne ponujata ne Pogodba ES ne dunajska konvencija o pogodbenem pravu. Varuh je navedel, da je Komisija nekaj načel za uporabo klavzule o človekovih pravicah opredelila v sporočilu iz leta 1995, ki govori o vključitvi spoštovanja demokratičnih načel in človekovih pravic v sporazume med Skupnostjo in tretjimi državami.

Varuh je še omenil mnenje Komisije, da bi zamrznitev sporazuma onemogočila programe sodelovanja, ki jih EU financira za podporo procesa reform v Vietnamu, zato se je Komisija odločila, da nadaljuje dialog z vietnamskimi oblastmi prek različnih teles, ustanovljenih v okviru sporazuma o sodelovanju. Varuh je kot utemeljene ocenil razloge Komisije za to, da ne sproži zamrznitve sporazuma, temveč sprejme bolj sorazmerne ukrepe v skladu z merili, navedenimi v sporočilu iz leta 1995. Zato ni ugotovil nepravilnosti pri delovanju Komisije.

POSVETOVANJE O PRIHODNOSTI STRUKTURNIH SKLADOV

Povzetek odločbe o pritožbi 948/2004/OV zoper Evropsko komisijo

Nevladna organizacija se je pritožila, da se Komisija ni posvetovala z nevladnimi organizacijami o prihodnosti strukturnih skladov. Pritožnica je pritožbo oprla na sporočilo Komisije, naslovljeno „Krepitev kulture posvetovanja in dialoga – splošna načela in minimalni standardi za posvetovanje Komisije z zainteresiranimi strankami“ (KOM(2002)0704), končna različica z dne 11. decembra 2002), ki določa pet najosnovnejših pravil za proces posvetovanja. Pritožnik je podvomil, ali so najosnovnejša pravila dovolj jasna, in hkrati izrazil mnenje, da bi morala Komisija pri posvetovanju ubrati celostni pristop, ki bi zajemal več sektorjev, še posebej ko njeni predlogi vplivajo na vrsto različnih področij.

Komisija je odvrnila, da je sprožila obsežne posvete z vsemi vpletenimi stranmi, in podrobno opisala svoje dejavnosti. Ob tem je dodala, da si želi boljšega odziva nevladnih organizacij, za kar bi se morale te v prihodnosti bolj potruditi.

Po mnenju varuha človekovih pravic so najosnovnejša pravila dovolj jasna, da je mogoče oceniti, ali jih je Komisija upoštevala ali ne. V zadevnem primeru je opravil natančen pregled in ocenil, da je Komisija omenjena pravila upoštevala, zato ni ugotovil nepravilnosti. Vendar pri tem ni izključil možnosti, da bi bila pravila lahko jasneje izražena in da bi bil v nekaterih primerih ustrezen bolj celosten pristop, ki bi zajel več sektorjev. Varuh je poudaril, da lahko pritožnik svoje predloge posreduje Komisiji, ta pa jih mora v luči dobrega upravljanja resno preučiti.

EVROPSKA ŠTEVILKA ZA KLIC V SILI 112

Povzetek odločbe o pritožbi 1096/2004/TN zoper Evropsko komisijo

Združenje se je pritožilo proti domnevno neuspešnemu delovanju Komisije pri uvajanju evropske številke za klic v sili – 112. Trdilo je, da Komisija ni izpolnila svojih obljub iz delovnih programov, kar zadeva projekte civilne zaščite v povezavi s to številko. Prav tako je menilo, da Komisija na svojih spletnih straneh, namenjenih številki 112, ni objavila posodobljenih in ustreznih podatkov.

Komisija je odgovorila, da je njena pristojna služba v zvezi s številko sofinancirala več projektov civilne zaščite v sklopu akcijskega programa Skupnosti in da pri vprašanju sodeluje z drugimi službami Komisije ter usklajuje njihovo delo. Navedla je še, da je v preteklosti res prihajalo do zamud pri posodabljanju spletnega mesta, vendar se to zdaj več ne dogaja.

Varuh človekovih pravic je spomnil na pomen nudenja pomoči državljanom in obveščanja o njihovih pravicah ter dejal, da v tem pogledu razume prizadevanja združenja. Hkrati pa je poudaril, da ima Komisija pri izvajanju svojih delovnih programov določena pooblastila, za uveljavljanje katerih je odgovorna Parlamentu prek proračunskega postopka. Varuh je pri obravnavi upošteval, da direktiva o univerzalnih storitvah poudarja pomen številke 112 za državljane, vendar hkrati pravi, da morajo potrebne podatke o številki posredovati države članice. Ni našel dokazov za to, da je Komisija pri izvajanju zadevnih delovnih programov prekoračila svoja pooblastila ali kaka druga pravila in načela.

Varuh človekovih pravic je še omenil, da je na spletnih straneh o številki 112 pisalo, da so bile nazadnje posodobljene 21. septembra 2004, kar je v glavnem držalo. Povezave, ki so vodile do zastarele zakonodaje, so se očitno navezovala na zgodovino številke, vendar je bilo na spletnih straneh mogoče najti tudi posodobljene povezave, ki so vodile do obstoječe zakonodaje. Varuh človekovih pravic je nadalje pripomnil, da je generalni direktorat za okolje na svojem spletnem mestu objavil seznam prejemnikov podpore, dodeljene v letu 2003, in da rok za objavo takega seznama za leto 2004, kot je naveden v Uredbi št. 2342/2002 o natančnih pravilih za izvajanje finančne uredbe, še ni potekel.

Na osnovi navedenega varuh pri delovanju Komisije ni ugotovil nepravilnosti.

ODPRAVLJANJE JEZIKOVNIH ODDLEKOV NA EVROPSKI ŠOLI

Povzetek odločbe o pritožbi št. 1155/2004/TN zoper Evropsko komisijo

Pritožba je zadevala ravnanje Komisije v zvezi s postopnim odpravljanjem dveh jezikovnih oddelkov na evropski šoli v Culhamu v Veliki Britaniji. Pritožniki so trdili, da vzgojiteljski svet odločitve o odpravi oddelkov ni sprejel v skladu s svojim poslovníkom in da ni upošteval postopka, ki velja za zaprtje šole ali jezikovnega oddelka. Po mnenju pritožnikov Komisija s tem, ko je predlagala in glasovala za odpravo oddelkov, ni delovala v prid krepitev dobrega upravljanja evropskih šol, še posebej kar zadeva preglednost in utemeljenost odločitev, kot zahteva Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.

Komisija je odgovorila, da se je veljavna pravila in postopke upoštevalo. Iz razlage Komisije je bilo prav tako mogoče razbrati, da se listina o temeljnih pravicah ne nanaša na evropske šole, temveč da temeljne pravice, povezane z odločitvami vzgojiteljskega sveta, obravnavajo nacionalni zakoni in mednarodni sporazumi.

Varuh človekovih pravic je opomnil, da evropske šole niso institucija ali organ Skupnosti, zato niso v njegovi pristojnosti. Je pa že od nekdaj menil, da je Komisija za delovanje teh šol v določeni meri odgovorna in da mora med drugim spodbujati njihovo dobro upravljanje. Vseeno pri preiskavi delovanja Komisije v zvezi z odločitvijo vzgojiteljskega sveta o odpravi dveh jezikovnih oddelkov ni ugotovil, da bi Komisija zagrešila kako nepravilnost.

Hkrati je opomnil, da se je Komisija v sklopu njegovih prejšnjih preiskav strinjala, da se listina o temeljnih pravicah uporablja tudi za evropske šole, zato je podal dodatno pripombo, da je s tem, ko je priznala zavezanost evropskih šol spoštovanju listine, v veliki meri odgovorna tudi za dobro upravljanje šol. Komisijo je pozval, da razjasni svoje stališče do tega vprašanja in ga seznanji s potekom reformnih ukrepov, ki so bili navedeni med njegovo preiskavo na lastno pobudo OI/5/2003/IJH (glejte *Letno poročilo 2004*). V odgovor na njegovo dodatno pripombo mu je Komisija sporočila, kako omenjena reforma poteka, pri tem pa navedla tudi podatke o uresničevanju pravic iz listine o temeljnih pravicah.

DOMNEVNI NEDOVOLJENI STIKI MED RAZPISNIM POSTOPKOM

Povzetek odločbe o pritožbi št. 1808/2004/JMA zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je trdil, da je Komisija neustrezno izpeljala javni razpis v drugi fazi enega od programov za raziskave in razvoj. Zadevna pobuda, ki jo je v veliki meri financirala Komisija, je bila razdeljena v tri dele. Prvi del je bil dodeljen enemu od tekmecev pritožnika, in sicer konzorciju Z. Decembra 2003 je pritožnik vložil ponudbo za drugi del. Čeprav je bila njegova ponudba vključena v izbirni postopek in je bil očitno edini ponudnik – konzorcij Z namreč ponudbe ni oddal pravočasno – je bila nato izključena iz postopka, saj so jo ocenjevalci ocenili negativno. Pritožnik je menil, da je bil neenakopravno obravnavan in da so službe Komisije dale prednost konzorciju Z. V oporo obtožb je navedel telefonski pogovor med predstavnikom konzorcija Z in pristojnimi službami Komisije, do

katerega je prišlo kmalu po tem, ko je rok za oddajo ponudb potekel in ko je bilo jasno, da konzorcij Z ponudbe ni oddal pravočasno.

Komisija je v odgovoru zapisala, da so pritožnikov predlog ocenili neodvisni ocenjevalci v skladu z uradnimi postopki. O telefonskem klicu pritožnikovega tekmeča pa je trdila, da je šlo le za prošnjo za informacije in da v pogovoru bistvena vprašanja niso bila obravnavana. Službe Komisije glede na vsebino pogovora niso menile, da bi bilo treba o tem sestaviti zapisnik.

Varuh človekovih pravic je menil, da ima Komisija, kot dovoljujejo sodišča Skupnosti, obsežna pooblastila pri merilih za dodeljevanje pogodb na javnih razpisih. Poudaril je, da je Komisija v odgovoru na pritožnikovo zahtevo podala podrobne razloge za zavrnitev njegove ponudbe. Prav tako mu je posredovala izvod poročila o ocenjevanju, ki je vseboval utemeljitev ocenjevalcev pri presoji pritožnikovega predloga. Varuh je poročilo preučil in ocenil, da je v njem dovolj razlogov za stališče Komisije, ki je v skladu z merili v delovnem programu.

Varuh človekovih pravic je menil, da so nekatera dejstva v zvezi s primerom napeljala pritožnika, da podvomi o primernosti ravnanja Komisije, vendar po natančni preučitvi vseh dostopnih podatkov ni našel dokazov o neprimernem ravnanju. Je pa poudaril, da bi imela Komisija lažje delo, če bi lahko pritožniku izročila zapisnik o zadevnem telefonskem pogovoru. Varuh je zato nanjo naslovil dodatno pripombo, v kateri je predlagal, naj znova preuči svoja pravila o zapisovanju telefonskih klicev v okviru javnih razpisov, da bi se v prihodnosti izognila podobnim primerom.

DOSTOP DO DOKUMENTOV V SPLETU

Povzetek odločbe o pritožbi št. 2066/2004/TN zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je med drugim trdil, da Komisija v spletu ni objavila dokumentov o posvetovalnem gradivu o uporabi direktive o elektronskem denarju za mobilne operaterje, kar bi morala storiti v skladu s členom 2(4) Uredbe št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Parlamenta, Sveta in Komisije.¹⁰ Po njegovih navedbah se je posvetovalno gradivo nanašalo na pravne zadeve, saj bi lahko morebiti privedlo do spremembe direktive o elektronskem denarju.

Komisija se je v odgovoru sklicevala na člen 4(3) Uredbe št. 1049/2001, da bi bilo razkritje njenih delovnih dokumentov in pisnih prispevkov, ki so jih v predhodni fazi pripravile države članice in podjetja, na tej stopnji zavajajoče in bi lahko ogrozilo nepristranskost v pogovorih z državami članicami, povzročilo nesorazmeren in neprimeren odziv javnosti ter škodovalo prihodnjim razpravam in zakonodajnim pobudam.

Varuh človekovih pravic je v odločbi podal mnenje, da je pravica državljana, da zahteva dostop do neobjavljenega dokumenta in da se pritoži na morebitno zavrnitev potrdilne prošnje, osnovni mehanizem Uredbe št. 1049/2001 za zagotavljanje čim širšega dostopa do dokumentov. Zato je menil, da bi bilo nesorazmerno in nepraktično pričakovati od Komisije, da izvede enako podrobno pravno analizo, kadar se odloča za objavo zakonskega dokumenta v spletu in kadar obravnava potrdilno prošnjo za dostop javnosti do dokumenta.

Izrazil je oceno, da je Komisija dejansko preučila, ali naj omogoči dostop do zadevnih dokumentov v spletu. Pritožnik je poleg tega izkoristil pravico do zahteve za dostop in tudi možnost potrdilne prošnje, zato je varuh ocenil, da nadaljnja preiskava v zvezi z njegovimi obtožbami ni upravičena.

¹⁰

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 glede dostopa javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

DOSTOP DO POROČILA O MISIJI V OKVIRU POSTOPKA NA PODLAGI ČLENA 228

Povzetek odločbe o pritožbi 2821/2004/OV zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, združenje za zaščito morskih želv, je generalni direktorat Komisije za okolje prosilo za dostop do poročila službe Komisije, ki je obiskala grški otok Zakintos, da bi preučila tamkajšnje razmere v zvezi z zaščito morskih želv. Misija je bila del postopka, ki ga je Komisija na podlagi člena 228 Pogodbe ES sprožila proti Grčiji, ker ta ni sprejela ustreznih ukrepov, da bi ravnala skladno z razsodbo Sodišča Evropskih skupnosti. Združenju je bil na podlagi potrdilne prošnje omogočen delen dostop do poročila, vendar ne do tistih delov, ki so vsebovali tehnične in pravne ocene ali mnenja glede potekajočih postopkov.

V pritožbi varuhu človekovih pravic je združenje zahtevalo neomejen dostop do poročila. Komisija je zavrnitev razkritja določenih delov poročila utemeljila s sklicevanjem na tretjo alinejo člena 4(2) in prvi pododstavek člena 4(3) Uredbe št. 1049/2001¹¹ o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Dejala je, da javni interes za razkritje omenjenih delov ne odtehta nevarnosti vpliva razkritja na potekajočo preiskavo in na pogovore z grškimi oblastmi.

Ob upoštevanju dejstva, da je bilo preiskovalno poročilo oblikovano za interno uporabo Komisije in da se je nanašalo na potekajoči postopek iz člena 228 Pogodbe ES, je varuh človekovih pravic kot upravičeno ocenil stališče Komisije, da lahko dostop do dokumenta odkloni na podlagi člena 4(2) in prvega pododstavka člena 4(3) Uredbe št. 1049/2001, pri čemer se upošteva vprašanje morebitnega prevladujočega javnega interesa za razkritje.

Nato je natančno preučil razloge, s katerimi je pritožnik želel opozoriti na prevladujoči javni interes za razkritje, glede na to, da se je en razlog nanašal le na člen 4(2) in drugi le na prvi pododstavek člena 4(3) Uredbe št. 1049/2001. Ocenil je, da je razlog pritožnika, ki se navezuje na člen 4(3), neprepričljiv, zato je menil, da se lahko Komisija upravičeno sklicuje na to izjemo. V zvezi z razlogom, ki se nanaša na člen 4(2), pa je varuh menil, da bi lahko oceno podal le po pregledu zadevnega dokumenta. Vendar se je na podlagi ugotovitve, da se Komisija lahko sklicuje na prvi pododstavek člena 4(3), odločil, da sklepa ne bo odložil, da bi lahko dokument pregledal. Varuh človekovih pravic tako ni ugotovil nepravilnosti v ravnanju Komisije.

ZAMENJAVA DIREKTORJA PROJEKTA V HONDURASU

Povzetek odločbe o pritožbi 3110/2004/GG zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, ki je delal za nemško svetovalno podjetje, je bil direktor projekta EU za obnovo in izboljšanje infrastrukture mest v Srednji Ameriki, ki jih je prizadel orkan Mitch. Na zahtevo delegacije Komisije s sedežem v Managui so ga zamenjali.

V pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic je pritožnik med drugim trdil, da je bila priprava projekta pomanjkljiva in da je prihajalo do nepotrebnih zamud. Navedel je še, da je Komisija ravnala diskriminacijsko, ko je uporabo službenih vozil v zasebne namene preiskala le v njegovem projektu, češ da je bila v drugih projektih vedno dovoljena. Pritožnik je menil, da je bila zahteva Komisije za njegovo zamenjavo neupravičena in neutemeljena.

Po navedbah Komisije je do zamud pri projektu prihajalo zaradi pretirane želje pritožnika, da bi bilo vse narejeno popolno, in zato, ker v več primernih ni upošteval razpisnih postopkov Komisije in njenih navodil. Poleg tega naj bi bila delovna učinkovitost pritožnika pod pričakovanji. Delegacija je ocenila, da imajo napeti odnosi med pritožnikom in njegovim podrejenim zelo resne posledice za delovanje projekta.

Kar zadeva uporabo službenih vozil v zasebne namene, je Komisija poudarila, da pravila izrecno dovoljujejo uporabo vozil le za službene namene. Teh pravil se v obravnavanem primeru kljub večkratnim opozorilom delegacije ni spoštovalo.

¹¹

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

Po natančnem pregledu dokazov je varuh človekovih pravic ocenil, da pritožnik ni utemeljil nobene od svojih obtožb, in tako ni ugotovil nepravilnosti.

Kar zadeva pritožnikove obtožbe o diskriminaciji, je varuh človekovih pravic na podlagi sodne prakse sodišč Skupnosti menil, da dejstvo, da so druge osebe službena vozila nezakonito uporabljale v zasebne namene, ne da bi jih Komisija ustavila, še ne pomeni, da Komisija v pritožnikovem primeru ni ravnala ustrezno. Je pa v dodatni pripombi menil, da bi bilo zelo koristno in v skladu z načeli dobrega upravljanja, če bi Komisija ponovno preučila sporno vprašanje vozil v zvezi z drugimi pogodbami v sklopu istega programa.

Dodatna pripomba

Komisija se je na dodatno pripombo varuha človekovih pravic odzvala z izjavo, da pravila jasno zahtevajo, da se službena vozila uporablja izključno v službene namene. Pravila tudi predvidevajo, da uprava strogo nadzira uporabo vozil s posodobljeno kontrolno knjigo.

Komisija je varuha še obvestila, da se je zaradi njegove pripombe in zato, da bi zagotovila pošteno delovanje, odločila za dodatno preverjanje petih projektov v Hondurasu.

3.1.2 Evropska komisija in Svet Evropske unije

NEZADOSTNO ŠTEVILO PARKIRNIH MEST ZA INVALIDNE OSEBE V BLIŽINI STAVB KOMISIJE IN SVETA

Povzetek odločb o pritožbi 2415/2003/JMA zoper Evropsko komisijo in pritožbi 237/2004/JMA proti Svetu EU

Pritožnik je navedel, da Komisija in Svet nista sprejela ustreznih ukrepov, da bi zagotovila zadovoljivo število parkirnih mest za invalidne osebe v bližini svojih stavb v Bruslju.

Komisija je pojasnila, da imajo vse njene stavbe v Bruslju vsaj dve parkirni mesti, rezervirani za invalidne osebe. Parkirna mesta za invalidne obiskovalce je mogoče dobiti na posebno zahtevo. Mesta, rezervirana za invalidne osebe na ulicah v bližini stavb Komisije v Bruslju, pa so v izključni pristojnosti belgijskih oblasti. Ker imajo parkirna mesta za invalidne osebe le štiri od šestdesetih stavb Komisije v Bruslju, je institucija mestne oblasti pozvala, naj sprejmejo dodatne ukrepe.

Varuh človekovih pravic je pozdravil prošnjo za dodatna parkirna mesta za invalide, ki jo je Komisija naslovila na belgijske oblasti, in Komisijo prosil, naj ga obvešča o rezultatih pobude. Kot je ugotovil varuh, je Komisija v sporočilu iz leta 2000 o Evropi brez omejitev za invalidne osebe privolila v razvoj in podporo obsežne in celostne strategije za reševanje družbenih, arhitekturnih in oblikovnih pregrad, ki invalidom po nepotrebnem omejujejo dostop. Ob tem je opomnil, da Komisija še ni sprejela potrebnih nadaljnjih ukrepov. Iz razpoložljivih podatkov pa ni ocenil, da bi bilo preiskavo upravičeno nadaljevati. Opomnil je, da v potekajoči preiskavi na lastno pobudo OI/3/2003 bolj na splošno preučuje, kako Komisija invalidom omogoča vključevanje, tako da je tudi njihov dostop do objektov Komisije z avtomobilom del te preiskave.

Svet je pojasnil, da imajo vse njegove stavbe v Bruslju določeno število parkirnih mest, rezerviranih za zaposlene invalidne osebe, vendar iz varnostnih razlogov ta mesta ne morejo biti dostopna javnosti. Po pojasnilih Sveta so njegove službe stopile v stik s pristojnimi belgijskimi oblastmi in jih prosile za dodelitev dodatnih parkirnih prostorov za invalidne osebe v bližini njegovih stavb v Bruslju.

Varuh človekovih pravic je prošnjo, ki jo je Svet naslovil na belgijske oblasti, pozdravil. Svet je tudi prosil, naj ga obvešča o rezultatih svoje pobude. Glede na podatke, ki jih je posredoval Svet, varuh ni ocenil, da bi bilo upravičeno nadaljevati preiskavo.

Varuh je na Svet naslovil še dodatno pripombo, v kateri je podvomil o njegovi politiki omejevanja dostopa do parkirnih mest za invalidne osebe iz varnostnih razlogov. Poudaril je, da druge institucije EU, med njimi Komisija, izvajajo drugačno politiko, pri čemer se varnost ne zdi ogrožena. Zato je Svet pozval, naj ponovno preuči svoje stališče in uporabo posebnih parkirnih mest okoli svojih stavb omogoči vsem invalidnim oseb z upravičenim razlogom za obisk.

3.1.3 Evropski urad za izbor osebja (EPSO)

DOSTOP KANDIDATOV DO OCENJEVALNIH MERIL

Povzetek odločbe o pritožbi 2097/2003/(ADB)PB zoper Evropski urad za izbor osebja (EPSO)

Pritožnica je sodelovala v natečaju za uvrstitev na rezervni seznam nemških strojepiscev. Potem ko ni prejela zadostne ocene za uvrstitev, je zahtevala podrobnejše podatke o ocenjevanju preskusa. V pritožbi varuhu človekovih pravic je navedla, da je EPSO ni obvestil o merilih, ki jih je upošteval pri ocenjevanju. Dejala je, da je želela biti z njimi seznanjena, da bi lahko izboljšala svoje rezultate v prihodnjih natečajih za zaposlitev.

EPSO je odgovoril, da so merila ocenjevanja tajna, kot določa člen 6 priloge 3 kadrovskega predpisa, in da je v skladu s sodno prakso svoje odločitve o zaposlovanju dolžan utemeljiti le s sporočilom kandidatu o njegovi oceni.

Varuh je preučil zadevno sodno prakso in ocenil, da se zdi omogočanje vpogleda v merila ocenjevanja v skladu s politiko in zakonodajo EU o preglednosti in javnem dostopu do dokumentov, ki sta se že precej oddaljili od sodne prakse, na katero se je skliceval EPSO. Zato je menil, da EPSO svoje zavrnitve vpogleda ni ustrezno utemeljil. Oblikoval je osnutek priporočila in EPSO pozval, naj ponovno preuči odločitev, da pritožnici ne dovoli vpogleda v merila ocenjevanja, in naj ji, razen v primeru utemeljenih razlogov za nerazkritje, vpogled omogoči.

V podrobnem mnenju o osnutku priporočila je EPSO dejal, da bi se dalo merila ocenjevanja, ki jih oblikuje naborna komisija, ločiti od različnih navodil, priporočil in mnenj, ki jih prejmejo posamezni ocenjevalci. Vendar je zato, da bi pritožnica bolje razumela ocene, v pojasnilo priložil njen preskus z ročno napisanimi opombami ocenjevalca. V posebnem sporočilu je podal podrobnejša pojasnila v zvezi s popravki in ob tem razložil zahteve preskusa. Prav tako je poudaril, da so bile napake, ki jih je pritožnica naredila, opredeljene na ocenjevalni poli, ki je bila pritožnici že poslana.

Varuh je menil, da precej podrobnejši podatki, ki jih je EPSO posredoval v drugem primeru, kandidatu pomagajo pri razumevanju ocene, zato v tem primeru ni več razlogov za nadaljnjo preiskavo. Je pa opozoril, da je mnenje, ki ga je podal EPSO, načelo nekatera pomembna in pravna vprašanja bolj splošne narave. Zato se je odločil, da v zvezi z vpogledom kandidatov v merila ocenjevanja naborne komisije sproži preiskavo na lastno pobudo.

Opomba

Varuh je na enaki podlagi zaključil tudi preiskavi dveh podobnih primerov, v katerih je za EPSO oblikoval osnutek priporočila, in sicer primerov 413/2004/PB in 2028/2003/PB.

Napovedano preiskavo na lastno pobudo je varuh začel 10. oktobra 2005 (OI/5/05/PB). Rezultati bodo objavljeni na njegovem spletnem mestu.

SPREJEM NA IZBIRNE TESTE

Povzetek odločbe o pritožbi 839/2004/MHZ» zoper Evropski urad za izbor osebja (EPSO)

Madžarski državljani se je prijavil na javni natečaj EPSO za pomočnike prevajalcev. V prijavi je navedel, da bo diplomu, ki je bila pogoj za udeležbo na natečaju, prejel nekaj mesecev po prijavi. Ko je prejel vabilo k sodelovanju v predizbirnem preskusu, je bil prepričan, da je EPSO njegovo prijavo sprejel. Predizbirni preskus je uspešno opravil in je bil povabljen k pisnim testom. Vendar je nekaj mesecev zatem od EPSO prejel obvestilo, da je bil izključen iz nadaljnega izbora, kar na dan prijave še ni imel zahtevane diplome. Zaradi tega se njegovega pisnega preskusa ni ocenilo.

Pritožnik je menil, da ga EPSO ne bi smel izključiti iz postopka izbire, potem ko je že sprejel njegovo prijavo in mu dovolil, da se udeleži predizbirnega in pisnega preskusa.

Na dan pritožbe pritožnik ni bil državljani EU in ni bival v državi članici. Varuh je zato sprožil preiskavo na lastno pobudo, ker je menil, da bi bilo treba zadevo preučiti. EPSO je pozneje varuha obvestil, da bi se lahko primer obravnaval kot pritožba, glede na to, da je pritožnik s pristopom Madžarske postal državljani EU.

EPSO je pojasnil, da lahko naborna komisija v skladu z obvestilom o natečaju sprejme odločitev, ali pritožnik izpolnjuje zahtevane pogoje, šele ko pregleda popolno vlogo. To pa so kandidati predložili šele, ko so uspešno opravili predizbirne preskuse. EPSO se je skliceval na sodno prakso Sodišča prve stopnje, v skladu s katero je lahko v sporočilu o natečaju predvideno, da se bo nekatere pogoje za izbor preverjalo po oceni predizbirnega preskusa.

Varuh je menil, da je sporočilo o natečaju pojasnilo, da bo naborna komisija ustreznost kandidatov preverjala v dveh korakih. Ker je EPSO očitno deloval v skladu z obvestilom o natečaju in upošteval sodno prakso, varuh človekovih pravic ni ugotovil nepravilnosti. Je pa podal dodatno pripombo, da naj EPSO, da bi se izognil morebitnim nesporazumom in izboljšal odnose s kandidati, v prihodnjih objavah natečajev izrecno navede, (i) da vabilo k predizbirnim preskusom, ki ga prejme kandidat, še ne pomeni, da je bilo v celotni preverjeno, ali kandidat ustreza pogojem, ter (ii) da se pisnih preskusov kandidatov, ki ne ustrezajo pogojem, ne bo ocenjevalo.

Opomba

EPSO je v pismu 14. septembra 2005 varuha obvestil, da bo v prihodnjih obvestilih o natečaju navedel pravili, na kateri je varuh opozoril v dodatni pripombi.

3.1.4 Evropska centralna banka (ECB)

PODATKI O MOREBITNEM POSEGU ECB

Povzetek odločbe o pritožbi 3054/2004/TN zoper ECB

Pritožnik je trdil, da ECB ni pojasnila, zakaj ne želi odgovoriti na vprašanje, ali je posredovala na deviznih trgih, da bi ublažila padec vrednosti dolarja in rast vrednosti evra.

ECB je menila, da je na pritožnikova vprašanja odgovorila v tolikšni meri, kot je bilo to mogoče. Po njenih besedah obstajajo tehtni razlogi, zakaj svojih posegov ne želi pojasnjevati. Informacije v zvezi s posegi na deviznih trgih so namreč občutljivega značaja, njihovo posredovanje pa ima pri izvajanju politike eno ključnih vlog. O njih je treba poročati zelo previdno, da ne bi izničili učinka ukrepov. ECB, kot vsaka druga centralna banka, si pridružuje pravico, da oceni, kdaj in kako bo posredovala podatke o svojih posegih.

Sklicujoč se na člen 1 Pogodbe o Evropski uniji – ta pravi, da je treba odločitve sprejemati karseda javno in blizu državljanom – je varuh človekovih pravic ocenil, da bi morali državljanom zahtevane informacije o odločitvah institucij in organov Skupnosti načeloma posredovati.

V primeru, ko teh informacij ni mogoče posredovati, pa bi po varuhovem mnenju morala institucija ali organ, ki prošnjo zavrne, državljanu za svojo odločitev ponuditi dovolj utemeljene razloge. Varuh je dejal, da se sodna praksa sodišč Skupnosti pri obravnavi zahtev za dostop do dokumentov dosledno drži omenjenega načela, vendarle v nekaterih zadevah kaže, da kot utemeljitev zadostuje že navedba kategorije dokumenta.

Varuh je ocenil, da je ECB ponudila jasno in nedvoumno razlago za zavrnitev razkritja zahtevane informacije, ki je ustrezala zakonskim merilom in ki jo je pritožnik lahko razumel. Zato ni ugotovil nepravilnosti pri delovanju ECB.

Varuh je menil, da odločitev ECB pri vprašanjih javnega dostopa do dokumentov vključuje izjemo, katere cilj je varovati javni interes, kar zadeva „*monetarno stabilnost in menjalni tečaj*“. Zato se ni odločil za nadaljnjo preiskavo.

3.2 PRIMERI, KI JIH JE REŠILA INSTITUCIJA

3.2.1 Evropski parlament

PRENOS POKOJNINSKIH PRAVIC

Povzetek odločbe o pritožbi 127/2004/OV (zaupno) zoper Evropski parlament

Na podlagi izračunov službe za pokojnine Parlamenta je pritožnica, uradnica v Parlamentu, sklenila prenesti svoje pokojninske pravice, pridobljene v Nemčiji in Italiji, v sistem Skupnosti. Po tem prenosu bi morala biti upravičena do pokojnine, ki bi znašala več kot 70 % njene končne plače v razredu B3, služba za pokojnine pa jo je obvestila, da bo njena pokojnina nekoliko nižja kot 65 % te plače. Pritožnična pritožba po členu 90(2) kadrovskega predpisa je bila zavrnjena in pristojni organ jo je obvestil, da italijanske pokojninske pravice niso bile prenesene.

Pritožnica je zahtevala, (i) da se njene pokojninske pravice znova opredelijo in da se določi pokojninska stopnja 70 % končne plače v razredu B3 ter (ii) da se ji presežek pokojninskih pravic, prenesenih iz Italije (1995) in Nemčije (1997), povrne.

Parlament je podrobno obrazložil izračun pritožnične pokojnine in zatrdil, da je bil celotni znesek, prenesen iz nemškega pokojninskega sistema, pretvorjen v pokojninske pravice Skupnosti, zato ni presežka, ki bi ga bilo mogoče pritožnici povrniti. Iz italijanskega pokojninskega sistema pa pokojninske pravice res niso bile prenesene.

Varuh je nadaljeval preiskavo in prosil Parlament za obrazložitev (i) izračuna prenesenih pokojninskih pravic in morebitnega povračila presežka ter (ii) stanja prenosa italijanskih pokojninskih pravic. V odgovor je Parlament sporočil, da je služba za pokojnine, potem ko je ugotovila napako pri prenosu, znova izračunala pritožnično pokojnino. Zaradi popravka je bil novi izračun občutno ugodnejši. Pojasnil je še, da je do napake prišlo zaradi nepravilne računalniške analize.

Ker je pritožnica sprejela novi izračun in obrazložitev Parlamenta, zakaj ji presežni znesek ni bil povrnjen, je Evropski varuh človekovih pravic sklenil, da je Parlament zadevo rešil v korist pritožnice, ter zato primer zaključil.

3.2.2 Svet Evropske unije

PRENEHANJE POGODBE O ZAPOSLOTVI PRI POLICIJSKI MISIJI EU

Povzetek odločbe o pritožbi 471/2004/OV zoper Svet Evropske unije

Junija 2003 je pritožnik podal prvo pritožbo Evropskemu varuhu človekovih pravic (primer 1200/2003/OV), ker je z 8. decembrom 2002 prenehala veljati njegova pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu civilnega strokovnjaka za informacijsko tehnologijo pri policijski misiji Evropske unije v Sarajevu (EUPM). V odločbi o primeru (glejte *Letno poročilo 2003*) je varuh ocenil, da je bila kršena pravica pritožnika do obrambe. Predlagal je, da pritožnik zahteva, naj Svet prekliče vse obtožbe proti njemu in mu izplača preostanek plače za december 2002, naslovi neposredno na Svet.

Ker je Svet zavrnil obe zahtevi, češ da ni bil vpleten v njegovo odpustitev, je pritožnik februarja 2004 na Evropskega varuha človekovih pravic naslovil novo pritožbo.

Svet je poudaril, da je njegov generalni sekretariat storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi sodeloval z varuhom, in da je policijski misiji EUPM poslal kopije vseh dopisov, da bi tudi njim omogočil takšno sodelovanje. Potem ko je prejel mnenje vodje EUPM, je varuh obvestil Svet, da njegova kritična ocena v primeru 1200/2003/OV pomeni, da EUPM ni bil upravičen predčasno odpovedati pogodbe o zaposlitvi in da je pritožnikova zahteva, da se mu izplača plača za celotno pogodbeno obdobje, zato utemeljena. Varuh je Svet prosil, naj poskrbi za to, da bo pritožnik prejel še preostalo plačo, do katere je upravičen.

Svet je v odgovoru opomnil, da ima po členu 9 skupnega ukrepa iz marca 2002 o EUPM pooblastilo za izvedbo plačil vodja EUPM, zato je kopijo varuhovega pisma posredoval vodji EUPM in ga opozoril na varuhova priporočila.

EUPM je nato obvestil varuha, da bo pritožniku izplačal preostanek plače za obdobje od 9. do 31. decembra 2002 ter tako končal postopek, ki ga je sprožil pritožnik.

Evropski varuh človekovih pravic je ugotovil, da je bil primer, kar zadeva plačo, rešen v korist pritožnika.

Kar zadeva zahtevo pritožnika, naj Svet prekliče vse obtožbe proti njemu, pa je varuh opomnil, da v skladu z načelom pravne države ugotovitve dejstva, če je bila pri tem kršena pravica do zagovora, niso veljavne. Varuh je zato sklenil, da si lahko pritožnik njegovo prejšnje mnenje v primeru 1200/2003/OV razlaga tako, da so vse obtožbe proti njemu umaknjene, in ocenil, da nadaljnja preiskava tega vidika ni upravičena.

3.2.3 Evropska komisija

NEUPRAVIČENA ZAMUDA PRI ODGOVORU IN ZAHTEVA ZA DOSTOP JAVNOSTI, NA KATERO NI BILO ODGOVORA

Povzetek odločbe o pritožbi 1798/2004/PB zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je trdil, da je Komisija na njegovo prvo prošnjo za dokumente z dne 22. marca v skladu z Uredbo št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in

Komisije¹² odgovorila z neupravičeno zamudo, na njegovo prošnjo z dne 26. maja 2004 pa sploh ni odgovorila.

Komisija se je opravičila za zamudo in obrazložila, da je do nje prišlo zaradi povečanega obsega dela. Navedla je še, da je sprejela splošno pravilo, da bo bolj sistematično obveščala državljane, kadar odgovor zaradi kompleksnosti ali nepričakovane poplave vprašanj morda ne bo poslan v predpisanem roku.

Pritožnik je izjavil, da sprejema opravičilo Komisije in da je zadeva urejena. Varuh je primer zaključil z dodatno pripombo, da si bo Komisija gotovo prizadevala, da bi v prihodnje izpolnjevala svoje obveznosti.

ZAVRNITEV ZAHTEVE ZA DOSTOP DO DOKUMENTOV

Povzetek odločbe o pritožbi 3381/2004/TN zoper Evropsko komisijo

Pritožnica, skupnost stanovalcev iz Velike Britanije, se je na podlagi člena 226 pritožila Komisiji, da so oblasti Velike Britanije domnevno kršile zakonodajo Skupnosti v zvezi z velikim odlagališčem blizu njihovih prebivališč. Komisija je zavrnila zahtevo pritožnice za dostop do svoje korespondence z oblasti Velike Britanije v zvezi z omenjeno zadevo, češ da bi razkritje teh dokumentov ogrozilo namen inšpekcij, preiskav in revizij (člen 4(2) Uredbe št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Parlamenta, Sveta in Komisije¹³).

Evropski varuh človekovih pravic je pritožbo posredoval Komisiji in hkrati pisal stalnemu predstavniku Združenega kraljestva pri EU, ali bi oblasti Združenega kraljestva nasprotovale razkritju teh dokumentov.

V svojem mnenju je Komisija obrazložila, da je bila njena odločitev, da na tej stopnji postopka dokumentov ne bo razkrila, skladna z upošteveno sodno prakso. Ko pa je postopek uradno zaključila, se je odločila razkriti svoji dve pismi v zvezi z zadevo, naslovljeni na oblasti Velike Britanije. Ker oblasti Velike Britanije niso nasprotovale razkritju, sta bili na vpogled dani tudi dve pismi z njihovim odgovorom. Komisija se je opravičila za nepotrebno zamudo pri obravnavi potrdilne prošnje pritožnika.

Po nadaljnji preiskavi je Komisija privolila, da bo pritožniku omogočila tudi dostop do treh CD-ROM-ov s podatki, ki jih je prejela od oblasti Združenega kraljestva v zagovor v postopku po členu 226. Ker je Komisija zadevo rešila v korist pritožnika, je Evropski varuh človekovih pravic primer zaključil.

POVRAČILO POTNIH STROŠKOV IN STROŠKOV NAMESTITVE

Povzetek odločbe o pritožbi 3485/2004/OV zoper Evropsko komisijo

Pritožnik se je v javnem izbirnem postopku COM/A/12/01 udeležil dveh razgovorov v Italiji 15. in 16. januarja 2004, nato pa je na uradnem obrazcu zaprosil za povračilo potnih stroškov in stroškov namestitve. Čeprav je v letu 2004 Komisijo trikrat opomnil, naj mu stroške povrne, tega ni storila. Pritožnika je obvestila, da je njegov zahtev za povračilo prejela in da je v postopku obdelave. Ker pritožnik do novembra 2004 stroškov ni dobil povrnjenih, se je pritožil Evropskemu varuhu človekovih pravic.

¹² Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

¹³ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

Varuh je 15. decembra 2004 pritožbo posredoval Komisiji, 30. decembra pa ga je pritožnik po e-pošti obvestil, da je povračilo prejel in da lahko primer zaključi. Evropski varuh človekovih pravic je sklenil, da je Komisija zadevo rešila v korist pritožnika.

POVRAČILO POTNIH STROŠKOV

Povzetek odločbe o pritožbi 501/2005/IP zoper Evropsko komisijo

Pritožnica, italijanska kulturna zveza, je trdila, da bi morala Komisija izpolniti svojo obljubo, da bo povrnila potne stroške za obisk pri njej.

Komisija je trdila, da njeno predstavništvo v Italiji ni pravočasno uredilo vsega potrebnega za prevzem obveznosti za zadevni znesek (5 500 EUR), zato ni mogla izpolniti ustne obljube, da bo poravnala stroške. V želji, da bi ohranila ugled, in ker je njeno predstavništvo v Italiji naznanilo, da namerava institucija stroške poravnati, pa je v ta namen dodelila znesek 5 500 EUR.

Pritožnik je obvestil Evropskega varuha človekovih pravic, da je po njegovem mnenju zadeva rešena, zato je varuh primer zaključil.

DOMNEVNA ZAPOZNELA PLAČILA OCENJEVALCEM KOMISIJE

Povzetek odločbe o pritožbi 1266/2005/MF zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, nemški znanstveni novinar, je kot neodvisni strokovni sodelavec vrednotil razpise za zbiranje predlogov, objavljene v šestem okvirnem programu. Trdil je, da mu Komisija (i) ni pravočasno plačala dela, opravljenega leta 2004, (ii) da mu ni pojasnila, kako je izračunala znesek plačila, in (iii) da mu ni izplačala obresti, nastalih zaradi zamude pri plačilu. Pritožnik je še trdil, da bi moral plačilo za vrednotenje, opravljeno v začetku oktobra 2004, prejeti najpozneje do 31. marca 2005 in da je upravičen do zamudnih obresti zaradi zapoznelega plačila, prejetega leta 2004 za neko drugo delo. Zahteval je tudi pojasnilo o izračunu izplačanih zneskov od leta 2004.

Komisija je pojasnila razloge za zamudo pri plačilu in trdila, da je pritožniku naknadno plačala delo, opravljeno v začetku oktobra 2004. Pritožniku je posredovala natančne podatke o zneskih, plačanih za delovne dni in delovne dni zunaj Bruslja, dnevnicah in potnih stroških za vsako vrednotenje, ki ga je opravil v letih 2003 in 2004. Komisija je privolila, da pritožniku izplača tudi zamudne obresti zaradi zapoznelega plačila za delo, opravljeno v začetku oktobra 2004. Maja 2005 je sprejela še akcijski načrt za pospešitev plačil izvedencem. S temi ukrepi je občutno skrajšala čas, potreben za plačilo strokovnjakom, ki izvajajo vrednotenje.

V svojih pripombah je pritožnik ocenil, da je Komisija izboljšala postopke za povračilo stroškov, in se strinjal z njenim predlogom o izplačilu zamudnih obresti. Poudaril je še, da je plačilo po najnovejši pogodbi prejel v 30 dneh.

Na podlagi mnenja Komisije in pripomb pritožnika je Evropski varuh človekovih pravic sklenil, da je Komisija zadevo rešila v korist pritožnika, zato je primer zaključil.

3.3 SPORAZUMNE REŠITVE, KI JIH JE DOSEGEL EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC

3.3.1 Evropski parlament

DOSTOP DO PROSTOROV EVROPSKEGA PARLAMENTA

Povzetek odločbe o pritožbi 628/2004/OV zoper Evropski parlament

Pomožni uslužbenec Komisije se je pritožil, da njemu in drugim pomožnim uslužbencem te institucije ni dovoljeno vstopiti v prostore Parlamenta v Bruslju, kadar na dnevnem redu ni sestankov. Menil je, da gre za diskriminacijo, saj takšna omejitev začasne uslužbenca, dodeljene nacionalne strokovnjake in akreditirane lobiste iz zasebnih podjetij ne velja.

Parlament je pojasnil, da je uradnikom drugih institucij EU dostop dovoljen z izkaznico, vendar ta možnost ni na voljo vsem preostalim uslužbencem teh institucij, saj bi tako število obiskovalcev Parlamenta bržkone korenito naraslo. Poudaril je še, da omejeni dostop zahtevajo tudi nacionalni zakoni in predpisi, ki iz varnostnih razlogov, zlasti zaradi požarne ogroženosti, omejujejo število obiskovalcev. V zvezi s tem se je skliceval na sporočilo, poslano kolegiju kvestorjev.

Evropski varuh človekovih pravic je ocenil, da Parlament ni pojasnil, zakaj vse kategorije uslužbencev Skupnosti niso v primerljivem položaju, kar zadeva dostop do njegovih prostorov, temveč se je skliceval na splošno potrebo, da se število obiskovalcev omeji iz varnostnih razlogov, brez razlikovanja glede na kategorijo uslužbencev. Zato je sklenil, da Parlament ni zadostno utemeljil, zakaj je pomožnim uslužbencem Komisije prepovedal dostop do svojih prostorov, kadar na urniku ni sestankov, ter da gre pri tem za neupravičeno diskriminacijo. Predlagal je sporazumno rešitev, namreč da naj Evropski parlament pomožnemu osebju drugih institucij dovoli dostop do svojih prostorov, saj za to izjemo nima zadostne utemeljitve.

Parlament je odgovoril, da z začetkom veljavnosti novih kadrovskega prepisov težava, ki jo navaja pritožnik, ne obstaja več. Poudaril je, da nova ureditev za pogodbene uslužbenca, ki so bili prej zaposleni kot pomožni uslužbenca, v Parlamentu velja od 1. marca 2005, za nove uslužbenca pa od 1. januarja 2005. Tako Parlament ne razlikuje več med posameznimi kategorijami uslužbencev, kar zadeva dostop. Člen 6 novega pravilnika o dostopu do prostorov Evropskega parlamenta, sprejetega 28. januarja 2005, omogoča dostop vsem kategorijam uslužbencev drugih institucij.

Pritožnik se je strinjal, da je zadeva ugodno rešena, zato je varuh primer zaključil.

POVRAČILO PRAVNIH STROŠKOV

Povzetek odločbe o pritožbi 1733/2004/OV zoper Evropski parlament

Uradnik Evropskega parlamenta se je leta 2001 pritožil Evropskemu varuhu človekovih pravic, ker po izteku neplačanega dopusta ni bil znova zaposlen. Na podlagi odločbe varuha v tem primeru (1462/2001/ME) je pritožnik od Parlamenta novembra 2002 zahteval nadomestilo za izpad dohodka in pokojninskih pravic. Ker v roku štirih mesecev, ki ga določajo kadrovske predpisi, ni prejel odgovora, je pritožnik marca 2003 najel odvetnika, da bi začel postopek na Sodišču prve stopnje. Maja 2003, šest tednov po izteku roka za odgovor, ki ga določajo kadrovske predpisi, je Parlament končno ugodil pritožnikovi zahtevi. Pritožnik je obvestil Parlament, da je z njegovim odgovorom zadovoljen, vendar je zahteval povračilo pravnih stroškov. Parlament zahtevi ni ugodil, češ da je pritožnik odvetnika najel v upravni fazi postopka.

Junija 2004 se je pritožnik znova pritožil varuhu, češ da Parlament (i) ni spoštoval roka, ki ga določajo kadrovske predpisi, in (ii) da mu ni povrnil pravnih stroškov.

Parlament se je zagovarjal, da ne kadrovske predpisi ne upoštevna sodna praksa institucij ne zavezujejo k povračilu stroškov v upravni fazi postopkov.

Varuh je opomnil, da je Parlament sam pritožnikovo pismo iz novembra 2002 obravnaval kot pritožbo v smislu člena 90(2) kadrovske predpisov, dejstvo, da nanjo ni odgovoril v predpisanem štirimesečnem roku, označil za nepravilnost, ter ocenil, da je bil pritožnikov posvet z odvetnikom, ki naj bi sprožil sodni postopek, upravičen, saj je pričakoval, da bo njegova zahteva zavržena. Pritožnik je imel tako pravne stroške, ki ne bi nastali, če bi Parlament pravočasno odgovoril na njegovo zahtevo. Na podlagi teh dejstev je varuh ocenil, da Parlament ne bi smel zavrniti pritožnikove zahteve za povračilo stroškov, predlagal sporazumno rešitev in Parlamentu svetoval, naj znova pretehta pritožnikovo zahtevo.

Parlament je sprejel predlagano sporazumno rešitev in varuha obvestil, da bo pritožniku pravne stroške povrnil, zato je varuh primer zaključil.

ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJ V RAZLIČNIH JEZIKIH MED VOLILNO KAMPANJO

Povzetek odločbe o pritožbi 1737/2004/TN zoper Evropski parlament

Švedska skupščina Finske se je pritožila, da so bili plakati, uporabljeni na Finskem v informacijski kampanji za volitve v Evropski parlament leta 2004, natisnjeni izključno v finščini. Pritožnica je poudarila, da na Finskem obstajata dva uradna jezika, finščina in švedščina, ki sta prav tako uradna jezika EU. Menila je, da stališče Parlamenta do zadeve, vključno z izjavo, da je švedsko govorečih prebivalcev Finske le 5,6 odstotka, ni v skladu s finsko ustavo, ki zagotavlja enakopravnost obeh jezikov. Pritožnica je navedla, da se na nacionalnih volitvah na Finskem enakopravnost jezikov spoštuje in da ni bilo nobenega razloga za opustitev te navade na evropskih volitvah. Zahtevala je, naj Parlament to nepravilnost odpravi.

Parlament je navedel, da njegova informacijska pisarna na Finskem državljanom zagotavlja storitve in odgovarja na njihove poizvedbe tako v finskem kot v švedskem jeziku. V kampanji za evropske volitve leta 2004 so bili nekateri trženjski projekti res pripravljani samo v finščini, med drugim ulični plakati, vendar na njih ni bilo novih informacij, ki ne bi bile na voljo v švedščini iz drugih virov.

Evropski varuh človekovih pravic ni bil zadovoljen z odgovorom Parlamenta na pritožnično obtožbo in zahtevo. Skliceval se je na člen 21 listine o temeljnih pravicah, ki prepoveduje diskriminacijo na osnovi jezika, in ocenil, da mora Parlament dokazati, da je bila njegova jezikovna politika v tem primeru primerna in sorazmerna. Menil je, da razlaga Parlamenta ni prepričljiva, in predlagal sporazumno rešitev, pri čemer naj bi Parlament priznal pomanjkljivosti kampanje in dejstvo, da delež švedsko govorečega prebivalstva Finske ni bistven za status švedščine kot uradnega jezika EU ali njen status v finski ustavi. Parlament je sprejel to sporazumno rešitev in se zavezal, da bo v prihodnje previdnejši, s čimer je ugodil pritožnici.

3.3.2 Evropska komisija

PRENEHANJE ZAPOSLOTITVE NA MESTU TELEFONISTKE V KLICNEM CENTRU

Povzetek odločbe o pritožbi 1336/2003/IP zoper Evropsko komisijo

1. julija 2003 je pritožnica, ki je 31. marca 2003 dokončala opravljanje prakse pri Komisiji, začela delati kot telefonistka klicnega centra generalnih direktoratskih kadrovske službe in uprave v prostorih Komisije. 4. julija 2003 je bila obveščena, da v skladu s točko 19 pravilnika o opravljanju prakse pri Komisiji Evropskih skupnosti, po katerem lahko praktikanti sklepajo pogodbe s Komisijo šele eno leto po izteku prakse, ne more ostati na tem delovnem mestu.

Pritožnica je Komisijo obtožila nepravilnosti, ker je sklenila, da ne more biti zaposlena kot telefonistka v klicnem centru, potem ko je že začela delati. Trdila je še, da pravila Komisije v njenem primeru ne veljajo, saj je pogodbo sklenila s podjetjem, ne s Komisijo. Zato je zahtevala, da ji Komisija izplača šest mesečnih plač, kolikor je trajala pogodba, ki jo je podpisala.

Evropski varuh človekovih pravic je ocenil, da bi bilo lahko dejstvo, da je Komisija sprejela sklep o pritožnici, potem ko je ta že začela delati v klicnem centru, nepravilnost, saj ni dokazala, da dokumentacije pritožnice ni bilo mogoče preučiti, preden je ta začela delati. Menil je še, da bi bila lahko tudi uporaba določb iz točke 19 omenjenega pravilnika v pritožničnem primeru in sklep Komisije, da ne more nadaljevati službe v klicnem centru, nepravilnosti.

Varuh je menil, da bi bilo primerno, če bi Komisija pritožnici ponudila ustrezno nadomestilo za materialno škodo, ki jo je utrpela zaradi njenega ravnanja, in predlagal sporazumno rešitev.

Komisija se je strinjala, da bi bila lahko ustrezno ukrepala in obvestila pritožnico, da ne more začeti delati v klicnem centru pred 1. julijem 2003. Čeprav se ni strinjala z mnenjem varuha, da gre pri njenem ravnanju morda za nepravilnost, je pritožnici v okviru upoštevnega postopka in v duhu sprave ponudila nadomestilo 1 000 EUR.

Pritožnica je Evropskega varuha človekovih pravic obvestila, da sprejema ponudbo Komisije, zato je primer zaključil.

POKOJNINSKE PRAVICE

Povzetek odločbe o pritožbi 2188/2003/OV zoper Evropsko komisijo

Pritožnik grške narodnosti je delal kot pomožni uslužbenec Komisije od julija 1965 do decembra 1968, nato pa se vrnil v Grčijo. Leta 2002 ga je belgijski nacionalni pokojninski zavod obvestil, da Komisija ni plačala pokojninskih prispevkov za leti 1967 in 1968, zato se je zapletlo z njegovimi pokojninskimi pravicami pri grškem zavodu za socialno zavarovanje. Pritožnik se je obrnil na Komisijo, ki ga je obvestila, da je bil v letih 1967 in 1968 vključen v prostovoljno zavarovanje grškega pokojninskega sistema.

V pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic je pritožnik trdil, da ga je bila Komisija dolžna zavarovati v okviru belgijskega pokojninskega zavarovanja za celotno obdobje, ko je delal kot pomožni uslužbenec.

Komisija je ugotovila, da po septembru 1966 prispevki belgijskemu zavodu za socialno zavarovanje niso bili plačani in da je imel pritožnik od takrat sklenjeno grško prostovoljno pokojninsko zavarovanje. Poudarila je še, da ne hrani več zadevnih plačilnih list, tako da ne more dokazati, da je pritožniku prenehala trgati socialne prispevke od plače.

Varuh je opomnil, da načelo dobrega upravljanja zahteva varno hranjenje dokumentov o pokojninskih pravicah daljše obdobje, da bi lahko posamezniki izkoristili ugodnosti, ki so jih prislužili. Ker Komisija tega ni storila, gre za nepravilnost. Predlagal je sporazumno rešitev, namreč naj Komisija poskrbi za to, da bo pritožnik prejel ustrezno pokojnino za celotno obdobje, ko je delal zanjo. Komisija je predlog sprejela in varuha obvestila, da se je novembra 2004 obrnila na belgijske oblasti, da bi uredila plačilo prispevkov za celotno obdobje, ko je pritožnik delal kot pomožni uslužbenec. Pritožnik je bil z izidom zadovoljen, zato je varuh primer zaključil.

IZJEMA PRI STAROSTNI OMEJITVI ZA OPRAVLJANJE PRAKSE

Povzetek odločbe o pritožbi 518/2004/MF zoper Evropsko komisijo

Pritožnica je trdila, da Komisija ni odgovorila na njeno zahtevo za izjemo pri starostni omejitvi 30 let, ki velja za kandidate za opravljanje prakse. Menila je, da bi morala biti njena vloga sprejeta.

Komisija je sporočila, da je urad za opravljanje prakse priznal, da je pritožnico samo obvestil o tem, da je zaradi starostne omejitve njeno vlogo zavrnil. To se je zgodilo zaradi napačnega šifriranja pri vnosu razlogov za zavrnitev v novi računalniški sistem. Takoj ko je bila napaka odkrita, je urad pritožnici poslal dodatno pismo s pojasnilom razlogov za zavrnitev njene prošnje za izjemo pri starostni omejitvi. Razlogi so bili naslednji: (i) pritožnica ni navedla dejstev ali posebnih oziroma utemeljenih razlogov za izjemo, (ii) izkazala je le znanje enega tujega evropskega jezika (francoščine), čeprav se je od kandidatov iz držav članic EU zahtevalo dobro znanje najmanj dveh jezikov Skupnosti, (iii) v vlogi za opravljanje prakse je navedla le en generalni direktorat.

29. aprila 2005 je Evropski varuh človekovih pravic predlagal sporazumno rešitev, in sicer je Komisijo prosil, naj znova pretehta pritožnično vlogo za opravljanje prakse ter pri tem upošteva naslednja tri dejstva. Prvič, upošteva varuhov osnutek priporočila Komisiji v primeru 2107/2002/(BB)PB (glejte razdelek 3.5.1 spodaj) in odločitev Komisije, da bo odpravila starostno omejitev za pripravništvo, pritožnična starost ni bila več ovira za sprejetje njene vloge. Drugič, varuh je ocenil, da je mogoče iz pritožničnih pripomb in predložene dokumentacije sklepati, da ima dobro znanje najmanj dveh jezikov Skupnosti. Tretjič, varuh v sklepu Komisije o opravljanju prakse z dne 7. julija 1997 ni zasledil pravila, da morajo kandidati navesti določeno število generalnih direktorats, kjer bi želeli prakso opravljati.

Komisija je sporazumno rešitev sprejela in zagotovila, da bo pritožnično vlogo izjemoma uvrstila med vloge za opravljanje prakse z začetkom 1. marca 2006, samodejno izbrane v predizbirnem postopku, pritožnica pa bo tako vključena na seznam kandidatov, izbranih v predizbirnem postopku.

Pritožnica je obvestila službe Evropskega varuha človekovih pravic, da je bila po njenem mnenju sporazumna rešitev dosežena, zato je varuh primer zaključil.

ZAPOZNELO IZPLAČILO ŠTIPENDISTKI PROGRAMA MARIE CURIE

Povzetek odločbe o pritožbi 1772/2004/GG zoper Evropsko komisijo

Pritožnici je bila v petem okvirnem programu dodeljena štipendija Marie Curie. Komisija in gostiteljska ustanova sta se dogovorili za 24-mesečno pogodbo. Med pogodbenim obdobjem je šla pritožnica na devetmesečni porodniški dopust, zato je zaprosila za podaljšanje roka za oddajo končnega poročila. Gostiteljska ustanova in Komisija sta se strinjali. Zaradi napake Komisije pa je bilo v popravljeni pogodbi trajanje projekta namesto na 33 mesecev podaljšano na 35 mesecev. Ko je bil projekt končan, je gostiteljska ustanova predložila pritožnično končno poročilo in zahtevek za plačilo 13 472 EUR. Čeprav se je pritožnica večkrat obrnila na Komisijo, je bil ta znesek plačan šele čez enajst mesecev.

Pritožnica je trdila, da Komisija ni ustrezno in pravočasno obdelala njenega končnega poročila in zahtevka za plačilo, zato bi morala poravnati zamudne obresti za obdobje od dneva izteka zakonitega plačilnega roka do dneva dejanskega izplačila.

Komisija je priznala, da je prišlo do nekaj nesporazumov in napak, poudarila pa je, da je pogodbo sklenila z gostiteljsko ustanovo, ne s pritožnico. Med drugim je navedla, da nista ne gostiteljska ustanova ne pritožnica opozorili na napako v popravljeni pogodbi, da je v zadevnem obdobju kar nekaj uradnikov, ki so imeli opraviti s pogodbo, prenehalo delati za Komisijo, ter da se gostiteljska ustanova ob več priložnostih ni odzvala in ni sodelovala.

Varuh je ocenil, da *prima facie* nobeden od teh argumentov ni prepričljiv. Poudaril je, da je Komisija s tem, ko ni sprostila sredstev za štipendiranje, škodovala interesom pritožnice, saj je v navadi, da gostiteljska ustanova štipendijo izplača šele, ko prejme plačilo Komisije.

Ker pa med Komisijo in pritožnico ni neposrednega pogodbenega razmerja, slednja ne more zahtevati obresti zaradi zapoznelega plačila. Varuh je kljub temu menil, da je zaradi napak Komisije, ki so bile odpravljene zelo počasi, prišlo do občutne zamude pri plačilu, ki ga je izvedla gostiteljska ustanova. Zato je Komisiji predlagal, naj skuša doseči sporazumno rešitev in pritožnici ponudi primerno denarno nadomestilo za neugodne posledice, ki so nastale zaradi njenih napak.

Komisija je odgovorila, da je zaradi dejstev, na katera je opozoril varuh, in izjemnih okoliščin tega primera pritožnici ponudila znesek 596,11 EUR, koliko znašajo zamudne obresti za zapoznelo plačilo.

Pritožnica je bila zadovoljna s ponudbo in z varuhovim posredovanjem, zato je slednji primer zaključil.

3.4 PRIMERI, ZAKLJUČENI S KRITIČNO OCENO EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

3.4.1 Evropski parlament

ZAMUDA PRI ZAGOTAVLJANJU DOSTOPA DO DOKUMENTA

Povzetek odločbe o pritožbi 1756/2004/MF zoper Evropski parlament

Pritožnik je navedel, da mu Parlament v roku, predvidenem z Uredbo št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Parlamenta, Sveta in Komisije,¹⁴ ni omogočil dostopa do sklepa pristojnega organa z dne 19. novembra 2003, s katerim je bil spremenjen kraj zaposlitve enega od njegovih sodelavcev. Trdil je, da bi mu Parlament dostop do tega dokumenta moral omogočiti.

Parlament je priznal, da pritožnikove zahteve za dostop ni obravnaval v skladu z Uredbo št. 1049/2001. Ker pa imajo uradniki Parlamenta privilegiran dostop do različnih virov informacij, je prosilec svetoval, naj se ne sklicujejo na postopek iz Uredbe št. 1049/2001, kadar želijo dostopati do že objavljenih dokumentov. Ko je prejel varuhovo zahtevo za mnenje o pritožbi, je Parlament pritožniku zahtevani dokument poslal. Pritožnikova zahteva ni bila dosledno obravnavana zaradi pravne negotovosti, posledice nejasne hierarhije med kadrovskimi predpisi, Uredbo št. 1049/2001 in Uredbo št. 45/2001 o varstvu podatkov.¹⁵ Parlament je sprejel potrebne ukrepe, da bi svojim službam omogočil hitro obdelavo zahtev za dostop do dokumentov.

¹⁴ Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

¹⁵ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in programih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL 2001, L 8, str. 1.

Varuh je ugotovil, da je pritožnik dobil dostop do zahtevanega dokumenta, vendar je pripomnil, da člen 7(1) Uredbe št. 1049/2001 predvideva takojšnjo obdelavo prošenj za dostop do dokumentov. Ugotovil je še, da je pritožnik v potrdilni prošnji z dne 3. maja 2004 navedel Uredbo št. 1049/2001 kot pravno podlago svoje zahteve za dostop.

Varuh je menil, da je iz pisma Parlamenta z dne 9. avgusta 2004 jasno razvidno, da namerava v pritožnikovem primeru uporabiti Uredbo št. 1049/2001, zato je ocenil, da bi moral Parlament v skladu z Uredbo št. 1049/2001 pritožnikovo pismo z dne 3. maja 2004 obravnavati kot potrdilno prošnjo ali pa pojasniti razloge, zakaj naj bi se to pismo obravnavalo kot nova zahteva za dostop. Evropski varuh človekovih pravic je tudi ugotovil, da so od pritožnikove potrdilne prošnje in dne, ko je končno dobil dostop do zadevnega dokumenta, pretekli trije meseci, zato je napisal kritično oceno.

Varuh je še pripomnil, da ni mogoče izključiti, da sme Parlament zahteve uradnikov za dostop do dokumentov obdelati brez upoštevanja določb o dostopu javnosti iz Uredbe št. 1049/2001, razen če prosilec izrazi željo, da se njegova zahteva obdelata na podlagi te uredbe. Vendar mora Parlament rešiti vse težave, ki bi utegnile nastati zaradi tega, ali nasploh ali takrat, ko prejme zahtevo za dostop do dokumentov, v vsakem primeru pa mora poskrbeti za hiter odgovor na uradno zahtevo za dostop. Varuh je še izrazil zaupanje, da je Parlament pripravljen uvesti ustrezne ukrepe za obravnavo zahtev uradnikov za dostop do dokumentov.

ZAHTEVA ZA INFORMACIJE, NA KATERO NI BILO ODGOVORA

Povzetek odločbe o pritožbi 2038/2004/GG zoper Evropski parlament

Pritožnik je trdil, da Parlament ni odgovoril na dve e-poštni zahtevi za informacije o resoluciji Parlamenta, ki ju je poslal v njegov elektronski poštni nabiralnik „Civis“. Menil je, da bi mu moral Parlament odgovoriti.

Parlament je pojasnil, da sporočil javnosti ne sprejemajo več v elektronskem poštnem nabiralniku „Civis“, saj so ga nadomestili s spletnim obrazcem. Trdil je še, da vsi tisti, ki pošljejo e-pošto na stari naslov, prejmejo samodejno obvestilo, naj uporabijo novi obrazec. Zagotovil je, da bi pritožnik, če bi uporabil obrazec, pravočasno prejel odgovor.

Pritožnik je poudaril, da samodejnega odgovora na e-poštni sporočili ni prejel. Službe Evropskega varuha človekovih pravic so nato poslale preskusno sporočilo v e-poštni nabiralnik „Civis“ in resnično niso prejele samodejnega odgovora, ki ga je omenjal Parlament.

Varuh je Parlament pozval, naj mu posreduje dodatne informacije. Parlament je pojasnil, da so imeli takrat, ko je pritožnik poslal svoji sporočili, hude težave s sistemom elektronske pošte zaradi poplave neželene e-pošte. V e-poštni predal „Civis“ je namreč prispelo več kot 300 000 sporočil, ki so povsem ohromila program za upravljanje e-pošte, ki je pošiljal samodejne odgovore. Parlament je dodal, da so težave odpravili, ko so uvedli nov e-poštni program, in da samodejno pošiljanje odgovorov zdaj deluje brezhibno. Pojasnil je še, da samodejno odgovarjanje deluje samo pri e-poštnih sporočilih, ki niso poslana iz evropskih institucij.

Varuh je ugotovil, da je Parlament na pritožnikovo e-pošto odgovoril skoraj sedem mesecev po prejetju zahteve in več kot dva meseca po tem, ko ga je varuh obvestil o pritožnikovem primeru. Ocenil je, da je to obdobje odločno daljše, kot bi bilo razumno za odgovor na takšne prošnje. Strinjal pa se je, da tehnične težave, kakršne je imel Parlament, lahko povzročijo zamude, za katere zadevna institucija ali organ ne moreta biti odgovorna. Opozoril je še, da je tudi po tem, ko so bile težave odpravljene, trajalo skoraj pet mesecev (povrhu tega je bila vložena pritožba varuhu), preden je pritožnik prejel odgovor. Varuh je še ugotovil, da Parlament pritožnika ni obvestil o tehničnih težavah, prav tako se mu ni opravičil, zato je primer zaključil s kritično oceno.

3.4.2 Svet Evropske unije

DOSTOP DO DOKUMENTOV O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

Povzetek odločbe o pritožbi 1875/2005/GG zoper Svet Evropske unije

Pritožnik je Svet zaprosil za dostop do vseh dokumentov o pogajanjih in podpisu sporazuma med državami članicami EU o statusu vojaških in civilnih uslužbencev, ki v okviru skupne zunanje in varnostne politike Evropske unije opravljajo naloge pri preprečevanju sporov in obvladovanju kriz. Zaprosil je tudi za popoln seznam dokumentov z občutljivo vsebino, do katerih Svet morda dostopa ne bo dovolil.

Svet mu je dovolil delni dostop do štirih pripravljalnih dokumentov. V potrdilni prošnji je pritožnik predvideval, da ima Svet gotovo še druge dokumente, ne le omenjenih štirih, glede na obseg sporazuma, dejstvo, da je priprava slednjega trajala več kot dve leti, in oštevilčenje teh štirih pripravljalnih dokumentov. Svet je odvrnil, da ni našel nobenih drugih ustreznih dokumentov. Do vrzeli pri oštevilčevanju pa je prišlo zato, ker so bili vmesni dokumenti med pripravo razglašeni za nične in razveljavljeni.

Pritožnik je menil, da je stališče Sveta, da obstajajo samo štirje ustrezni dokumenti, očitno neutemeljeno. Opozoril je, da je na podlagi ločene zahteve, vložene v skladu z nacionalno zakonodajo o svobodi obveščanja, dobil dostop do dokumenta, ki ga Svet ni navedel.

Svet je odvrnil, da lahko na podlagi podrobne raziskave potrdi, da je bilo res narejenih deset revizij zadevnega dokumenta, toda manjkajoče različice niso bile vnesene v njegov elektronski register, temveč so ostale na oddelku, odgovornem za zadevo. Ker ti dokumenti niso bili vneseni v elektronski register in potrjeni, jih je obravnaval kot nične. Svet se je opravičil za to pisarniško napako in poudaril, da je medtem spremenil notranja pravila za registracijo dokumentov, tako da se bodo odslej dokumenti, podobni zadevnim, v register vnesli samodejno. Dovolil je tudi popoln ali delni dostop do teh vmesnih dokumentov.

Varuh ni razumel, zakaj manjkajočih dokumentov niso poiskali takoj na začetku ali vsaj takrat, ko so prejeli potrdilno prošnjo pritožnika. Menil je, da je izjava Sveta, da so bile revidirane različice razglašene za nične in razveljavljene med pripravo, zavajajoča, saj ustvarja napačen vtis, da dokumenti sploh niso bili distribuirani. Z njihovih naslovnih pa je mogoče razbrati, da so bili namenjeni distribuciji.

Varuh je menil, da je zadeva precej bolj resna kot „pisarniška napaka“, ker pa je Svet uvedel nova notranja pravila, ki naj bi takšne težave v prihodnje preprečila, je napisal kritično oceno.

Na zahtevo pritožnika za seznam dokumentov z občutljivo vsebino je Svet odgovoril, da takšni dokumenti ne obstajajo. Varuh je ugotovil, da je Svet to pojasnilo dal šele v odgovoru na pritožbo, zato je pripomnil, da bi bilo v prihodnje koristno, če bi takšne informacije pritožnikom posredoval čim prej.

3.4.3 Evropska komisija

DOLŽINA POSTOPKA ZA UGOTAVLJANJE KRŠITEV IN DOSTOP DO DOKUMENTOV

Povzetek odločbe o pritožbi 2229/2003/MHZ zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je med drugim trdil, da je Komisija z nepotrebno zamudo sprejela sklep o pritožbi zoper španske oblasti zaradi kršitev pri gradnji centra za obdelavo odpadkov v San Romanu de la Vega.

Trdil je tudi, da Komisija ni odgovorila na njegovo potrdilno prošnjo za dostop do sklepa o začetku postopka za ugotavljanje kršitev proti Španiji in do uradnega opomina, ki ga je poslala španskim oblastem.

Komisija se je opravičila, ker ni odgovorila na pritožnikovo potrdilno prošnjo, in pojasnila, da je bil razlog za to administrativna napaka. Poudarila je, da je nedavno uvedla elektronski sistem za nadzor korespondence, tako da do takšnih napak ne bo več prihajalo. Kljub temu se je zagovarjala, da je bila upravičena zavrniti dostop do dokumentov, da bi zavarovala namen inšpekcij, preiskav in revizij (člen 4(2), tretja alineja, Uredba št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Parlamenta, Sveta in Komisije).¹⁶ Kot je pojasnila, bi bilo razkritje uradnega opomina bolj škodljivo za javni interes, saj ga je nameraval pritožnik uporabiti v postopkih pred nacionalnimi sodišči. Varuh tega argumenta ni sprejel. Poudaril je, da so postopki pred nacionalnimi sodišči pomembno sredstvo, s katerim lahko posamezniki zaščitijo pravice, ki jim jih zagotavlja zakonodaja Skupnosti. V povezavi s tem je navedel, da je zakonodajalec Skupnosti v primeru prostega pretoka blaga vsem strankam izrecno omogočil, da pridobijo kopijo obvestila Komisije državi članici o oviri za prost pretok blaga, eden od namenov te določbe pa je bil olajšati ukrepanje posameznikov pred nacionalnimi sodišči. Zato se varuh ni strinjal, da lahko Komisija v drugačnih okoliščinah navaja argumente, ki mečejo slabo luč na sodne postopke pred nacionalnimi sodišči. Vseeno pa je ocenil, da je Komisija na podlagi sodne prakse res lahko menila, da je zavrnitev dostopa do dokumentov utemeljena, zato pri tem vidiku zadeve ni ugotovil kršitev.

Kar zadeva dolžino postopka, je varuh ugotovil, da je preiskava Komisije trajala skoraj tri leta. Ker je Komisija v svojem mnenju navedla le splošne razloge za morebitne zamude, kot je preobremenjenost z delom, je varuh ocenil, da ni predložila ustreznega pojasnila za dolžino preiskave, in zato napisal kritično oceno.

Komisija ga je zatem obvestila, da bo skušala predložiti podrobnejše pojasnilo, če bo v prihodnje prišlo do podobnega primera.

NEUSTREZNO SVETOVANJE O PODPORI

Povzetek odločbe o pritožbi 2411/2003/MHZ zoper Evropsko komisijo

Pritožnica, nevladna organizacija, registrirana v Združenem kraljestvu, je med drugim trdila, da je postopek za pridobitev denarne podpore v okvirnem programu Komisije za policijsko in pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (AGIS) preveč zapleten in nerazumljiv. Navedla je, da ji je Komisija naložila drage in zamudne dejavnosti, da bi zadostila uradnemu merilu dopustnosti, čeprav je bilo že od začetka jasno, da pritožnica ne bo mogla zadostiti merilu upravičenosti, namreč da morajo pri njenem projektu sodelovati partnerske organizacije. Zahtevala je, da ji Komisija povrne izgubo, ki jo je imela, ker je skušala izpolniti merilo dopustnosti.

Komisija je pojasnila, da velik delež vlog v programu AGIS ni bilo popolnih in ni izpolnjevalo vseh zahtev iz razpisa. Priznala je, da je k temu morebiti prispevalo tudi dejstvo, da je isti obrazec za vlogo objavila za dve različni vrsti pomoči. Zaradi tega in zato, ker je projekt pritožnice ustrezal politični prednostni nalogi, namreč izboljšanju pomoči na področju temeljnih pravic, je bila ponudba v predizbirnem postopku izbrana. Ker vloga pritožnice za pomoč za poslovanje ni bila pravočasno pripravljena, je Komisija predlagala, naj pritožnica vlogo spremeni in raje zaprosi za pomoč za projekt. Ker pa pritožnica med drugim ni priložila izjave o partnerstvu, Komisija njene ponudbe ni izbrala.

Evropski varuh človekovih pravic je obžaloval, da je postopek oddaje vlog v programu AGIS povzročil zaplete, vendar je priznal, da se je Komisija teh težav zavedla in jih skušala odpraviti. Menil je, da je Komisija posredovala utemeljeno pojasnilo, zakaj je pritožnici svetovala, naj zaprosi za pomoč za projekt, ne za pomoč za poslovanje.

¹⁶

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

Kljub temu je opozoril, da načelo dobrega upravljanja zahteva, da uradnik, kadar je to potrebno, javnost obvesti, kako je treba reševati zadevo, ki sodi na njegovo področje, in kako je treba v zvezi z njo ravnati. Menil je, da bi se morala Komisija v posebnih okoliščinah tega primera prepričati, ali je nasvet, ki ga je dala pritožnici, ustrezen. Ker pritožnice ni opozorila na temeljno merilo upravičenosti, namreč zahtevo za partnerske organizacije, je šlo v tem primeru za nepravilnost.

O zahtevi pritožnice za odškodnino je varuh ugotovil, da pritožnica ni navedla natančnega zneska in prav tako ni predložila dokazov o izgubi, ki naj bi jo imela. Zato je menil, naj se pritožnica, če namerava pri tej zahtevi vztrajati, najprej obrne neposredno na Komisijo, sklicujoč se na varuhovo ugotovitev, da je šlo za nepravilnost.

NEPOSREDOVANJE INFORMACIJ O VARSTVU PODATKOV

Povzetek odločbe o pritožbi 224/2004/PB zoper Evropsko komisijo

Pritožba se je nanašala na odgovor predstavništva Komisije v Københavnu na zahtevo pritožnika za informacije o obdelavi podatkov, povezanih z njim. 10. junija 2003 je predstavništvo pritožniku telefoniralo v zvezi z zahtevo za dostop javnosti do dokumentov. Še isti dan je pritožnik prosil predstavništvo, da ga obvesti, kje je dobilo njegovo telefonsko številko. Predstavništvo ga je 13. junija 2003 obvestilo, da je telefonsko številko sam navedel v pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic. 14. junija 2003 je pritožnik predstavništvo zaprosil za popolne informacije o tem, kako obdeluje njegove osebne podatke. To zahtevo je vložil v skladu z dansko zakonodajo, s katero se izvaja direktiva št. 95/46 o varstvu podatkov¹⁷ in ki v bistvu vsebuje enake zahteve, kot so določene v členu 13 Uredbe št. 45/2001 o varstvu podatkov.¹⁸

V preiskavi Evropskega varuha človekovih pravic se je izkazalo naslednje. Predstavništvo Komisije ni obvestilo pritožnika, ali je telefonsko številko, na katero ga je poklicalo 10. junija 2003, vpisalo v svojo evidenco. Komisija je samo v mnenju, ki ga je poslala varuhu, pojasnila, da telefonske številke ni registrirala. Izkazalo se je tudi, da je predstavništvo pritožnika 27. avgusta 2003 obvestilo, da je pod njegovo ime vpisalo napačno telefonsko številko, ki je bila pozneje izbrisana, vendar ni posredovalo informacij o tem, kdaj je bila ta številka vpisana in izbrisana. Iz pisma predstavništva Komisije na Danskem pritožniku z dne 27. avgusta 2003 je bilo mogoče še razbrati, da je njegovo prejšnje pismo z dne 1. julija 2003, v katerem je zapisalo, da nikoli prej ni zbiralo drugih osebnih podatkov o pritožniku, nepopolno, saj v njem napačna telefonska številka, ki jo je shranilo, ni bila omenjena. Na podlagi teh ugotovitev je varuh ocenil, da predstavništvo ni posredovalo pravih in razumljivih informacij v skladu s členom 13 Uredbe št. 45/2001, kar je nepravilnost, zato je napisal kritično oceno. Evropski varuh človekovih pravic je evropskega varuha osebnih podatkov obvestil o svoji odločbi, ki je vsebovala tudi nekaj splošnih pripomb o izmenjavi informacij in posvetovanju s slednjim pri obravnavanju pritožb v zvezi z varstvom podatkov.

Opomba

Komisija je pozneje izrazila obžalovanje, da je bil v tem primeru kršen člen 13 Uredbe št. 45/2001. Izjavila je še, da bo svoje predstavništvo na Danskem opozorila, da je treba pravila o varstvu podatkov vedno spoštovati.

¹⁷ Direktiva št. 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov, UL 1995, L 281, str. 31.

¹⁸ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in programih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov, UL 2001, L 8, str. 1.

ZAPOZNELO PLAČILO ZA PRISPEVEK K PROJEKTU GALILEI

Povzetek odločbe o pritožbi 530/2004/GG zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, nemško malo podjetje, naj bi kot podizvajalec pri projektu Galilei opravilo pripravljalne analize za to evropsko pobudo za svetovni sistem satelitske navigacije. V pritožbi je navedlo, da je bila za precejšnje zaostanke pri plačilu, potem ko je posredovalo poročilo o stroških, večinoma kriva Komisija, ne posredniki, ki so sodelovali pri projektu. Pritožilo se je tudi, da mu Komisija ni izplačala varščine, ki jo je hranila do končne ocene projekta in ki je po njegovih navedbah znašala skoraj 13 000 EUR, zaradi česar je zašlo v hude finančne težave. Pritožnik je zahteval, da mu Komisija vrne varščino in da plača zamudne obresti za zapoznelo plačilo.

Komisija se je zagovarjala, da je plačilni rok 240 dni po oddaji podizvajalčevega poročila o stroških pri tovrstnih projektih povsem običajen in da se je pritožnik s podpisom pogodbe strinjal, da Komisija obdrži 15 % zneska kot varščino, dokler ne prejme in odobri končne dokumentacije projekta.

Evropski varuh človekovih pravic je ugotovil, da je prišlo do zamud pri plačilu na podlagi dveh poročil o stroških. Prav tako ni bil zadovoljen z odgovorom Komisije na pritožnikove obtožbe glede varščine. Predlagal je sporazumno rešitev, in sicer da naj Komisija znova premisli o izplačilu varščine in zamudnih obrestih.

Komisija se je v odgovoru znova sklicevala na izjemno zapletenost in obsežnost projekta, v katerem je sodelovalo več kot 90 izvajalcev in podizvajalcev. Opravičila se je za zamudo, vendar trdila, da ni pretirana. Menila je, da bi bilo zgodnje izplačilo delnega zneska nekaterim glavnim izvajalcem v nasprotju s skupno odgovornostjo vseh izvajalcev po pogodbi o dodeljevanju sredstev v projektu Galilei.

Varuh je ugotovil, da se je Komisija očitno zavedala zapletenosti in obsežnosti pogodbe, ko se je zavezala k plačilu v določenem obdobju. Čeprav so bile zamude razmeroma majhne, gre kljub temu za nepravilnost.

Kar zadeva varščino, je varuh menil, da je bila Komisija pri sklepanju pogodb upravičena – pravzaprav celo obvezana – poskrbeti za zaščito finančnih interesov Skupnosti. Ni pa bil prepričan, da je imela razloge, da pritožniku varščine ne izplača, saj ni dvomila o kakovosti njegovega dela ali stroških, ki jih je prijavil. Ker je Komisija medtem varščino izplačala, ni bilo več razlogov za nadaljevanje preiskave o tem vidiku primera.

Kar zadeva zahtevo za obresti, je varuh menil, da je zaradi vsebine pogodbenega dogovora malo verjetno, da bo morala Komisija plačati obresti v primerih, ko ni pravočasno izvedla izplačil za podizvajalce, vendar je nanjo vseeno naslovil osnutek priporočila, naj pritožniku ponudi odškodnino.

Komisija je osnutek priporočila zavrnila, češ da od izvajalcev ni zahtevala, naj pri sklepanju pogodb s podizvajalci uporabijo določen vzorec pogodbe, zato bi se lahko pritožnik s posrednikom dogovoril o posebnih določilih o plačilu obresti. Varuhu se je zdelo malo verjetno, da bi malo ali srednje veliko podjetje, kot je pritožnik, lahko zahtevalo spremembo določil vzorčne pogodbe. Ker pa te možnosti ni bilo mogoče izključiti, je moral varuh svoje prejšnje ugotovitve o plačilu obresti umakniti.

Toda vseeno je menil, da mala in srednje velika podjetja v takšnih okoliščinah nimajo veliko možnosti za sodelovanje v tovrstnih projektih. Zato je pripomnil, naj Komisija razmisli o sklepanju drugačnih pogodb, ki bodo predvidele samodejno izplačilo zamudnih obrestih izvajalcem za zneske, namenjene podizvajalcem, ki so izpolnili vse svoje obveznosti. Menil je, da bi Komisija s tako spremembo dokazala, da je zavezana interesom malih in srednje velikih podjetij.

Opomba

Komisija je varuha obvestila, da je seznanjena z njegovo kritično oceno in dodatno pripombo ter da bo v prihodnjih standardnih pogodbah poskušala upoštevati interes malih in srednje velikih podjetij, in sicer v tolikšni meri, kolikor je to v skladu s finančnimi interesi Skupnosti in obstoječimi zakonskimi določbami.

RAVNANJE KOMISIJE V POSTOPKU JAVNEGA RAZPISA

Povzetek odločbe o pritožbi 538/2004/TN zoper Evropsko komisijo

Komisija je zavrnila ponudbo, ki jo je podjetje pritožnik oddalo na javnem razpisu. Pritožnik je med drugim trdil, da mu je Komisija pošiljala nejasna sporočila, v katerih je navajala nedosledne razloge za zavrnitev ponudbe. Zanimalo ga je še, zakaj ni prejel nekega pisma Komisije po faksu. Navedel je tudi, da je slišal namige, da je bila ena od sprejetih ponudb oddana le kot izvornik, brez kopij, kar je v nasprotju s pogoji razpisa.

Komisija je izjavila, da je v odgovoru na sporočilo pritožnika posredovala dodatne informacije o razlogih za zavrnitev njegove ponudbe. Pojasnila je, da ni dolžna faksirati pisem, vendar to običajno počne, in da na podlagi svojih internih pravil (vodniku po postopkih javnih naročil) ponudb, ki niso oddane v treh kopijah, ne obravnava kot nedopustnih.

Evropski varuh človekovih pravic je ugotovil, da je pritožnik pisal Komisiji in skušal izpodbijati njene razloge za zavrnitev ponudbe, Komisija pa mu je v odgovoru posredovala nadaljnje razloge za zavrnitev, ne da bi pojasnila, da so to dodatni razlogi, poleg tistih, ki jih je navedla v prvem pismu. Poleg tega je očitno prezrla pritožnikov poskus, da bi izpodbijal njene prvotne razloge za zavrnitev ponudbe, in tudi ni odgovorila nanj. Zato je varuh ocenil, da odgovor Komisije na pritožnikovo pismo ni bil karseda popoln in natančen, kakor zahteva evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev, in napisal kritično oceno.

Imel je tudi dve dodatni pripombi. V prvi je predlagal, naj Komisija oblikuje jasna pravila o faksiranju pisem, ki se nanašajo na vrednotenje ponudb. V drugi je zapisal, da točka 10.5 vodnika o postopkih javnih naročil ni v skladu z vsebino zadevnega javnega razpisa, kjer je navedeno, da ponudbe, ki ne bodo posredovane v enem izvorniku in dveh kopijah, ne bodo veljavne. Da bi se v prihodnje izognili obtožbam o nepravilnosti, je varuh predlagal, naj Komisija ponovno preuči razmerje med vodnikom in vsebino javnih razpisov, kar zadeva število kopij ponudb.

Opomba

Komisija je v odgovor na kritično oceno varuha obvestila, da se – čeprav je po lastnem mnenju pravilno uporabila ustrezna postopkovna pravila – strinja s tem, da morajo biti odgovori na pisma načeloma čim popolnejši, in da si že prizadeva za to. V zvezi s prvo dodatno pripombo je navedla, da pravilo o obveščanju neuspešnih ponudnikov po pošti, faksu ali e-pošti velja le za prvo obvestilo, o nujnosti nadaljnje komunikacije pa mora organ, ki je naročnik, presoditi v vsakem primeru posebej. V zvezi z drugo dodatno pripombo je Komisija navedla, da vodnik po postopkih javnih naročil vsebuje splošna pravila, naročnik pa je upravičen opredeliti še dodatna pravila o številu in obliki ponudb, ter da je treba skladnost ponudb s temi pravili oceniti ob upoštevanju načel sorazmernosti, enakega obravnavanja, nediskriminacije in najširšega možnega kroga ponudnikov, določenih v členu 89 finančne uredbe.

PRAVICA DO OBRAMBE MED UPRAVNO PREISKAVO

Povzetek odločbe o pritožbi 620/2004/PB zoper Evropsko komisijo

Uradnik Komisije je pritožnika, prav tako uradnika Komisije, obtožil nadlegovanja. Komisija je sestavila preiskovalno skupino, ki naj bi opravila upravno preiskavo o tej obtožbi. Preiskava je potekala v obdobju, ko še ni obstajal pravilnik o izvedbi takšnih preiskav.

Preiskovalna skupina je v poročilu o preiskavi zapisala, da dokazi o nadlegovanju obstajajo, na podlagi tega poročila pa je bil podan predlog o izreku opomina pritožniku. To opozorilo bi bilo, če bi bilo izrečeno, vključeno v pritožnikov dosje. Še več, iz mnenja Komisije je bilo mogoče razbrati, da bo ugotovitve iz poročila o preiskavi ustrezni generalni direktorat upošteval (to se je tudi zgodilo) pri odločitvi, ali naj proti pritožniku uvede disciplinski postopek.

V pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic je pritožnik med drugim trdil, da je skupina, ki je vodila upravno preiskavo, kršila njegovo pravico do obrambe.

Varuh je opozoril, da je spoštovanje pravice do obrambe splošno načelo prava Skupnosti, ki se ga je treba držati, četudi tega ne zahtevajo izrecne določbe.

Ocenil je, da je imel pritožnik v tem primeru pravico do zaslišanja, ni pa bilo potrebe, da se mu posreduje vse gradivo, na katerega so se oprli preiskovalci, če je bil pred dokončanjem poročila o preiskavi obveščen o njihovih predhodnih ugotovitvah dejstev in vsebini zadevnih dokazov ter če mu je bila dana primerna priložnost za pripombe nanje.

Izkazalo se je, da je preiskovalna skupina res dokončala poročilo in ga posredovala ustreznemu generalnemu direktoratu, ne da bi pritožnika obvestila o svojih predhodnih ugotovitvah dejstev in dokazih, na katere se sklicuje, in ne da bi mu dala primerno priložnost za pripombe nanje. Po mnenju varuha je šlo v tem primeru za kršenje pritožnikove pravice do obrambe in posledično tudi za nepravilnost.

DOSTOP DO RIBOLOVNIH OBMOČIJ V VODAH AZORSKEGA OTOČJA

Povzetek odločbe o pritožbi 1273/2004/GG zoper Evropsko komisijo

Pritožba se je nanašala na dovoljeni obseg ribolova v vodah Azorskega otočja – tj. skupine otokov, ki pripadajo Portugalski – pred 1. avgustom 2004. Po pristopu Portugalske k Evropskim skupnostim leta 1986 so za ribolov v vodah Azorskega otočja veljale nekatere prehodne določbe. Te določbe – najpomembnejše so dokončno opredeljene v Uredbah Sveta (ES) št. 685/95¹⁹ in št. 2027/95²⁰ – ribolovne pravice za vode Azorskega otočja podeljujejo izključno Portugalski.

Uredba Sveta (ES) št. 1954/2003,²¹ ki je začela veljati 14. novembra 2003, je razveljavila stari sistem, ki je urejal dostop do voda Azorskega otočja, opredeljen v Uredbah št. 685/95 in št. 2027/95. Člen 11 je predvidel uredbo, ki naj bi opredelila največjo dovoljeno letno količino ribolovnega napora za vsako državo članico in vsako ribolovno območje in ki naj bi bila sprejeta najpozneje do 31. julija 2004. Slednja uredba je bila sprejeta 19. julija 2004 in je začela veljati 5. avgusta 2004. V členu 15 Uredbe št. 1954/2003 je določeno, da Uredbi št. 685/95 in št. 2027/95 prenehata veljati z dnem, ko začne veljati uredba iz člena 11, ali 1. avgusta 2004, odvisno od tega, kaj nastopi prej.

Zato se je pojavilo vprašanje, ali je bil stari sistem razveljavljen 14. novembra 2003, ko je začela veljati Uredba št. 1954/2003, ali 1. avgusta 2004, na dan, omenjen v členu 15 te uredbe.

Januarja 2004 so bila v vodah Azorskega otočja opažena španska ribiška plovila. Španske oblasti so menile, da je to zakonito, češ da je bil stari sistem odpravljen s 14. novembrom 2003.

Regionalna vlada Azorskega otočja pa je pri Komisiji vložila pritožbo proti Španiji, češ da so španska ribiška plovila kršila Uredbi št. 685/95 in št. 2027/95.

Pritožnik, portugalski poslanec v Evropskem parlamentu, je Komisijo zaprosil, naj zadeve razjasni. Komisija je pojasnila, da se strinja s špansko razlago Uredbe št. 1954/2003.

V pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic je pritožnik trdil, da je Komisija naredila pravno napako in da njeno stališče ni dosledno.

¹⁹ Uredba Sveta (ES) št. 685/95 z dne 27. marca 1995 o upravljanju ribolovnega napora v zvezi z nekaterimi ribolovnimi območji in viri Skupnosti, UL 1995 L 71, str. 5.

²⁰ Uredba Sveta (ES) št. 2027/95 z dne 15. junija 1995 o vzpostavitvi sistema upravljanja ribolovnega napora v zvezi z nekaterimi ribolovnimi območji in viri Skupnosti, UL 1995 L 199, str. 1.

²¹ Uredba Sveta (ES) št. 1954/2003 z dne 4. novembra 2003 o upravljanju ribolovnega napora v zvezi z nekaterimi ribolovnimi območji in viri Skupnosti ter o spremembi Uredbe (ES) št. 2847/93 in razveljavitvi Uredb (ES) št. 685/95 in (ES) št. 2027/95, UL 2003 L 289, str. 1.

Varuh je opomnil, da se mora javna uprava v izjavah za javnost v skladu z načelom dobrega upravljanja izogibati pravnim napakam in nedoslednostim ter priznati in popraviti morebitne napake. Ugotovil je, da si je Komisija zadevna pravila razlagala na podlagi načela, da v primeru navzkrižja dveh pravnih aktov prevlada tisti, ki je začel veljati pozneje (*lex posterior derogat legi priori*). Po varuhovem mnenju je bila uporaba tega načela upravičena, če sta bila izpolnjena dva pogoja, in sicer (i) da je novejši akt nezdržljiv s starejšim in (ii) da zakonodajalec razmerja med tema aktoma ni uredil kako drugače. Ocenil je, da je bil v tem primeru prvi pogoj izpolnjen. Vendar Uredba št. 1954/2003 vsebuje izrecno določbo o datumu, ko se razveljavita Uredbi št. 685/95 in št. 2027/95, in ta datum ni 14. november 2003. Po varuhovi oceni si je mogoče to določbo najbolj smiselno razlagati tako, da je bil zakonodajalčev namen ta, da se uredbi iz leta 1995 ne razveljavita takoj, ampak šele po sprejemu uredbe iz člena 11 ali po preteku obdobja, dovolj dolgega za sprejem te uredbe, namreč 1. avgusta 2004. Varuh je nadalje ocenil, da takšno razlago potrjujeta tako vsebina kot sestava Uredbe št. 1954/2003 ter da je tudi v skladu z namenom njenega člena 15.

Zapisal je še, da je Komisija sama v obrazložitvenem memorandumu zakonodajnega predloga, ki ga je predložila 3. februarja 2004, potrdila, da Uredbi št. 685/95 in št. 2027/95 še nista bili razveljavljeni.

Zaradi tega je menil, da je bila razlaga Uredbe št. 1954/2003, ki jo je posredovala Komisija, napačna in neskladna s stališčem, ki ga je Komisija sprejela v obrazložitvenem memorandumu 3. februarja 2004.

DOSTOP DO DOKUMENTOV V ZVEZI S POGODBENIM DELOM NA KITAJSKEM

Povzetek odločbe o pritožbi 1368/2004/GG zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, nemško podjetje, je bil član konzorcija, s katerim je Komisija podpisala pogodbo o opravljanju storitev, po kateri naj bi za okoljski projekt na Kitajskem zagotovil dva strokovnjaka EU, sodirektorja ter finančnega oziroma upravnega vodjo. Strokovnjak, ki ga je zaposlil pritožnik, je bil imenovan za finančnega oziroma upravnega vodjo in na podlagi aneksa k pogodbi postal tudi namestnik sodirektorja. Dve leti pozneje je delegacija Komisije v Pekingu konzorcij obvestila, da bo prekinila pogodbo o opravljanju storitev, ker strokovnjak ni opravljal svojih nalog, opredeljenih v aneksu. Pritožnik je Komisijo zaprosil za dostop do dokumentov, na podlagi katerih naj bi bila pogodba prekinjena, Komisija pa njegovi prošnji ni ugodila.

Pritožnik je v pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic trdil, da Komisija ni ravnala skladno z Uredbo št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Parlamenta, Sveta in Komisije²² in da je bilo prenehanje pogodbe nezakonito.

Komisija je vztrajala, da dokumentov ne more razkriti, ker bi lahko škodili strokovnjakovi osebni integriteti in njegovim poslovnim interesom. Dodala je, da jih lahko posreduje samo pravosodnim organom na podlagi sodnega naloga. Prekinitev pogodbe je Komisija upravičevala z dejstvom, da se je konzorciju dvakrat pritožila, češ da strokovnjak ne izpolnjuje svojih novih dolžnosti, vendar se stanje ni izboljšalo.

Po pregledu spisov Komisije in vseh dokazov je varuh človekovih pravic sklenil, da nepravilnosti pri prekinitvi pogodbe sicer ni bilo, vendar Komisija ni posredovala utemeljenega pojasnila, zakaj je zavrnila dostop do zadevnih dokumentov. Zato je na Komisijo naslovil osnutek priporočila in jo prosil, da ponovno obravnava pritožnikovo zahtevo.

Komisija je odgovorila, da je povsem prepričana, da je zahtevo obravnavala ustrezno, vendar je v duhu dobrega sodelovanja zadevo znova pretehtala ter se odločila, da bo dovolila delni dostop do trinajstih od skupaj šestnajstih dokumentov, pri čemer bo prekrila nekatera imena in pogodbene podrobnosti. Pritožnik je pozdravil privolitev Komisije, vendar je poudaril, da ne zadostuje.

²²

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

Čeprav je varuh priznal, da je Komisija storila veliko, da bi stanje popravila, je ocenil, da njegovega osnutka priporočila ni upoštevala zadovoljivo. Menil je, da ni posredovala utemeljenega pojasnila, zakaj je v nekaterih dokumentih prekrila ime sodirektorja in zakaj ni dovolila vsaj delnega dostopa do preostalih treh dokumentov. Ker je ocenil, da ni primerno predložiti posebnega poročila Evropskemu parlamentu, je primer zaključil s kritično oceno.

ZAVAJAJOČA IZJAVA V MNENJU O PREJŠNJI PRITOŽBI

Povzetek odločbe o pritožbi 2862/2004/GG zoper Evropsko komisijo

Nemška nevladna organizacija je Urad Evropskih skupnosti za humanitarno pomoč (ECHO) zaprosila za podpis okvirnega partnerskega sporazuma. Prošnja je bila zavrnjena in pritožnica je leta 2001 vložila pritožbo zoper ravnanje Komisije v njenem primeru (primer 1702/2001/GG). V odločbi o tej pritožbi je Evropski varuh človekovih pravic napisal več kritičnih ocen.

Komisija se je v mnenju v primeru 1702/2001/GG sklicevala na svojo korespondenco z nemškim zunanjim ministrstvom. Izjavila je, da je zunanje ministrstvo na njeno zahtevo, naj posreduje informacije o pritožnični ustreznosti, odgovorilo, da trenutno proti pritožnici poteka preiskava, zato ne more dati priporočil. V poznejšem internem obvestilu pa je uslužbenec ECHO zapisal, da nemške oblasti niso mogle dati priporočila, ker s pritožnico sploh niso sodelovale in je torej niso poznale. Komisija je dodala, da kljub nepretrganim stikom med ECHO in nemškim zunanjim ministrstvom zaradi preverjanja nemških nevladnih organizacij nemške oblasti niso posredovale dodatnih informacij o pritožnici.

V novi pritožbi, vloženi septembra 2004, je pritožnica navedla informacije, ki jih je prejela od nemškega zunanjega ministrstva, in sicer da se ni čutilo obvezano posredovati dodatnih informacij ECHO, ta pa se ni pozanimal o stanju postopkov, na katere se je skliceval. Pritožnica je med drugim trdila, da ECHO v nasprotju z lastnimi izjavami ni skušal nikoli pridobiti posodobljenih, ustreznih in preverljivo pravih informacij o njej ter da je v mnenju v primeru 1702/2001/GG, namenjenem varuhu, navajal neresnice.

Komisija je menila, da zadevnih izjav ni mogoče tolmačiti tako, ko jih je pritožnica. O tem, da pritožnične prošnje ne bo več obravnavala, se je odločila na podlagi informacij, prejetih od nemškega zunanjega ministrstva. Pojasnila je, da je čakala na nadaljnja navodila zunanjega ministrstva in da ni nikoli trdila drugače.

Varuh je ugotovil, da je mogoče sklepati, da se besedna zveza „nepretrgani stiki“ v mnenju Komisije nanaša na stike v zvezi s primerom pritožnice, toda Komisija sploh ni skušala zanikati, da takšnih stikov po tistem, omenjenem v internem sporočilu, ni bilo. Poleg tega ni mogel razumeti, zakaj je Komisija pričakovala dokončen odgovor od institucije, ki je izjavila, da pritožnice sploh ne pozna.

Zato je sklenil, da je bila izjava Komisije, da nemške oblasti kljub nepretrganim stikom niso posredovale nadaljnjih informacij, zavajajoča, in napisal kritično oceno. Vseeno je menil, da ni zadostnih dokazov o tem, da je bila ta izjava namerna laž. V zvezi z drugimi trditvami pritožnice pa ni ugotovil kršitev.

UKREPANJE OB PRITOŽBI PROTI ZASEBNEMU PODJETJU

Povzetek odločbe o pritožbi 3622/2004/GG zoper Evropsko komisijo

Nemški državljani, živeč v Franciji, je bil stranka francoskega telekomunikacijskega podjetja Tele 2, njegove storitve pa je želel plačevati z neposredno obremenitvijo s svojega nemškega bančnega računa. Tele 2 pa mu ni hotel posredovati podatkov, potrebnih za izvedbo takšnega plačila, namreč mednarodne številke bančnega računa (IBAN) in identifikacijske kode banke (BIC). Ker je Tele 2 s takšnim ravnanjem kršil pravila EU o notranjem trgu, je pritožnik Komisiji poslal pritožbo zoper njega.

Pritožnik je v pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic trdil, da Komisija ni ustrezno obravnavala njegove pritožbe.

Kar zadeva vsebino primera, je Komisija menila, da Tele 2 ni kršil zadevne uredbe, saj podjetij ne obvezuje, da sprejmejo določen plačilni instrument. Uredba namreč določa samo načelo nediskriminacije med nacionalnimi in čezmejnimi plačilnimi instrumenti. Ker Tele 2 ni izdajal računov strankam zunaj Francije, je bil upravičen zavrniti prošnjo pritožnika, naj mu posreduje mednarodne bančne podatke. Komisija je izjavila, da trenutno čezmejna neposredna obremenitev v EU ne obstaja. Dodala je, da si trenutno prizadeva za vzpostavitev enotnega plačilnega območja, ki bo vključeval tudi vseevropski sistem neposrednih obremenitev, in da bo leta 2005 predlagala direktivo o tem.

Varuh je ocenil, da je ugotovitev Komisije, da Tele 2 ni kršil zakonodaje Skupnosti, utemeljena. Obžaloval je sicer, da čezmejna neposredna obremenitev v EU ne obstaja, vendar je Komisija napovedala ukrepe, s katerimi bo to stanje v bližnji prihodnosti popravila.

Kar zadeva postopek, je varuh ugotovil, da v tem primeru niso bila spoštovana postopkovna jamstva za obravnavo pritožb zaradi kršitev. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Evropskemu varuhu človekovih pravic o odnosih s pritožnikom v zvezi s kršitvami prava Skupnosti²³ iz leta 2002 sicer določa, da pisem s kritikami na račun zasebnih podjetij ni treba vnesti v register kot pritožbe, vendar mora Komisija v takem primeru njihove avtorje o tem obvestiti. Ugotovil je, da v tem primeru to ni bilo storjeno. Menil je tudi, da bi bilo v skladu z načelom dobrega upravljanja, če bi Komisija pritožnika obvestila o rezultatih svoje poizvedbe pri francoskih oblasteh glede ravnanja podjetja Tele 2, česar pa ni storila, dokler se pritožnik ni obrnil na varuha. Varuh je zato primer zaključil s kritično oceno.

NEUPRAVIČENOST PRIDOBITNIH FIZIČNIH IN PRAVNIH OSEB

Povzetek odločbe o pritožbi 2673/2004/PB zoper Evropsko komisijo

Pritožnika je Komisija obvestila, da njegova skupina ne bo izpolnila merila upravičenosti za program EU, namenjen razširjanju informacij o širitvi EU javnosti, ker je dolgotrajna upravna praksa takšna, da so pridobitne fizične in pravne osebe iz teh programov izključene. Pritožnik je v pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic menil, da je praksa Komisije napačna.

Komisija je pojasnila, da izključitev pridobitnih fizičnih in pravnih oseb ni vprašanje „upravne prakse“, ampak temelji na več argumentih. Prvič, prejemniki finančne pomoči EU na račun te pomoči ne smejo imeti dobička. Ker je Komisija ocenila, da je tveganje, da bo prejemnik dosegel dobiček, večje pri zasebnih pridobitnih fizičnih in pravnih osebah kot pri akterjih civilne družbe, se je odločila, da bo prve izključila. Drugič, civilna družba omogoča večji učinek, kar je bilo pri zadevnem programu koristno. Tretjič, informacije o širitvi EU, ki jih posredujejo akterji civilne družbe, delujoči v javnem interesu, so za državljane bolj verodostojne kot informacije, ki jih posredujejo pridobitne fizične in pravne osebe.

Varuh je ugotovil, da imajo institucije EU precej svobode pri določanju izbirnih meril in drugih pogojev razpisov za zbiranje predlogov, da pa lahko seveda varuh preuči, ali so pri tem ravnale v okviru svojih pooblastil.

Glede mnenja Komisije, da je tveganje dobička večje pri pridobitnih fizičnih in pravnih osebah, je varuh poudaril, da je bila Komisija upravičena do odločitve, da program ne sme prispevati k dobičku prejemnikov sredstev EU. Vseeno je menil, da bi bilo to verjetno doseženo že z izrecnim pogojem v pogodbah o dodelitvi sredstev. Iz odločitve Komisije je bilo tako mogoče sklepati, da po njenih domnevah pridobitne osebe manj verjetno spoštujejo pogoje pogodbe o dodelitvi sredstev kot akterji civilne družbe. Varuh je izrazil dvom, da so takšne domneve upravičene. Ob upoštevanju ugotovitev v zvezi z drugim in tretjim argumentom se varuhu nadaljnja preiskava tega vprašanja ni zdela potrebna.

Drugi in tretji argument Komisije sta se v bistvu nanašala na prednosti, ki jih bo program najverjetneje imel, če bo namenjen akterjem civilne družbe, delujočim v javnem interesu. Mnenje Komisije, da bodo te prednosti najboljše dosežene, če se bo osredotočila na sektor civilne družbe, ni bilo neupravičeno.

Varuh je tako ocenil, da pritožnik ni dokazal, da je Komisija preseгла svoja pooblastila, ko je sklenila pridobitne fizične in pravne osebe izključiti iz zadevnega razpisa, zato ni ugotovil nepravilnosti.

Varuh je sestavil kritično oceno, ker Komisija ni potrdila prejema ponudb, ki so jih pritožnik in drugi kandidati poslali na razpis.

3.4.4 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)

NENAVEDBA PREDVIDENEGA TRAJANJA PREISKAVE URADA OLAF

Povzetek odločbe o pritožbi 140/2004/PB zoper Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)

Uradnik se je pritožil zoper urad OLAF zaradi načina, kako je ta obravnaval posredovane mu informacije o domnevnem nezakonitem ravnanju v organu Skupnosti, kjer je pritožnik delal. Pritožnik je med drugim trdil, da ga OLAF ni obvestil o predvidenem trajanju preiskave v zvezi z njegovo pritožbo. Takrat veljavna upoštevna določba je vsebovala pogoj za prijavo nepravilnosti, in sicer da mora uradnik počakati razumno dolgo obdobje, da OLAF ali Komisija ustrezno ukrepata, preden o domnevnih nepravilnostih obvesti vodstvo določenih institucij Skupnosti. Opredeljevala je tudi razumno obdobje kot obdobje, ki ga OLAF ali Komisija ocenita kot potrebno za izvedbo preiskave, in določala, da mora biti uradnik ali uslužbenec o njem ustrezno obveščen.

OLAF se je branil, da omenjena določba v tem primeru ne pride v poštev, ker pritožnik ni trdil, da je zaradi razkritja informacij zunaj Komisije oziroma urada OLAF utrpel škodljive posledice. In četudi bi se določba v tem primeru uporabila, ne bi bila kršena, saj pritožnik ni nikoli navedel, da je po njegovem mnenju razumno obdobje poteklo.

Evropski varuh človekovih pravic je ocenil: (i) da je namen zadevne določbe zagotoviti, da so uradniki seznanjeni s tem, kdaj lahko razkrijejo informacije zunaj Komisije ali urada OLAF, ne da bi utrpeli škodljive posledice; (ii) da določba ne določa, da morajo uradniki že utrpeli škodljive posledice ali zahtevati informacije o razumnem časovnem obdobju; (iii) da določba jasno obvezuje OLAF, da uradnikom v vseh primerih posreduje informacije o tem, kako dolgo naj bi predvidoma trajala preiskava njihovih prijav. Varuh je opomnil, da je za pomen in tolmačenje zakonodaje Skupnosti najbolj pristojno Sodišče Evropskih skupnosti, in podal kritično oceno o ravnanju urada OLAF v tem primeru.

Opomba

Dopolnjeni kadrovske predpisi (2004) vsebujejo posebna pravila o tej zadevi (Naslov II, „Pravice in obveznosti uradnikov“).

3.4.5 Evropska investicijska banka

E-POŠTNA KORESPONDENCA S PROSILCEM ZA ZAPOSILITEV

Povzetek odločbe o pritožbi 1700/2004/MF zoper Evropsko investicijsko banko

Pritožnik se je v izbirnem postopku Evropske investicijske banke (EIB) uvrstil v ožji izbor. 30. maja 2002 je po e-pošti poizvedoval, koliko je možnosti, da bo dobil službo pri EIB. Istega dne mu je vodja kadrovske službe EIB poslal dve e-poštni sporočili. V prvem je zapisal, da se je pritožniku „povsem zmešalo“ in da je svojo prošnjo poslal več kot osemnajstim vodjem enot. V drugem je pritožniku

svetoval, naj preneha pošiljati e-poštna sporočila, in zapisal: „Hvaležen bi bil, če bi prenehali, saj vam ta dejanja gotovo ne bodo v prid pri obravnavi vaše prošnje.“

V pritožbi Evropskemu varuhu človekovih pravic je pritožnik trdil, da je bil vodja kadrovske službe EIB v e-poštnih sporočilih 30. maja 2002 žaljiv in da mu je grozil.

EIB je pojasnila, da je bilo prvo e-poštno sporočilo pritožniku poslano pomotoma, kar iskreno obžalujejo. V drugem e-poštnem sporočilu pa po mnenju banke pritožnik ni bil predmet groženj, temveč mu je vodja enote skušal samo pomagati z nasvetom, da si lahko s pogostimi vprašanji EIB, koliko možnosti za zaposlitev ima, le škoduje.

Varuh je ocenil, da bi bilo prvo e-poštno sporočilo nedvomno neprimerno in žaljivo, če bi bilo namerno poslano pritožniku, ker pa je bilo poslano pomotoma, ni razloga za nadaljnjo preiskavo tega vidika pritožbe.

Drugo e-poštno sporočilo EIB z dne 30. maja 2002 pa je vzpostavilo razmerje med pritožnikovo e-pošto in njegovo prošnjo, namreč da utegne biti slednja zavrnjena, če bo še naprej pošiljal e-poštne zahteve za informacije. Varuh je poudaril, da je EIB z odgovorom na pritožnikovo zahtevo za informacije, ki bi ga lahko povprečni bralec razumel kot grožnjo, kršila člena 11 in 12(1) evropskega kodeksa dobrega ravnanja javnih uslužbencev, zato je napisal kritično oceno.

ZAVRNITEV ZAHTEVE ZA DOSTOP DO INFORMACIJ, NASLOVLJENE NA EIB

Povzetek odločbe o pritožbi 3442/2004/PB zoper Evropsko investicijsko banko

Pritožnik je prosil za informacije o posojilih, ki jih Evropska investicijska banka (EIB) prek posredniških bank ponuja za male in srednje velike projekte obnovljivih virov energije. Trdil je, da je EIB neupravičeno zavrnila njegovo prošnjo. EIB je pojasnila svojo politiko, da je razkritje podrobnih informacij o dodeljevanju teh posojil v pristojnosti posredniških bank, sama pa na zahtevo zagotavlja skupne podatke o financiranju svetovnih posojil po državah in sektorjih. EIB je pojasnila, da je stvar tako urejena zato, ker končni prejemniki posojil pogodbeno razmerje sklenejo s posredniško banko, ne z EIB, in ker EIB ne sme razkriti informacij iz zaupnega razmerja med posredniško banko in končnim prejemnikom. Ob upoštevanju ustrezne izjeme v pravilniku banke EIB za dostop javnosti do dokumentov je bila ta razlaga upravičena, zato Evropski varuh človekovih pravic ni ugotovil nepravilnosti.

Pritožnik je še trdil, da je EIB z zamudo odgovorila na njegovo pritožbo, češ da mu ni omogočila dostopa do omenjenih informacij. EIB je navedla, da je bila pritožba tako zapletena, da se je morala pred odgovorom nanjo posvetovati z ustreznimi strokovnjaki, zato je prišlo do zamude.

Po preučitvi te obtožbe je varuh poudaril, da naj bi institucije v skladu z načelom dobrega upravljanja na pritožbe odgovorile v razumnem časovnem obdobju, v vsakem primeru pa v roku, če ga institucija predpiše. V zadevnem primeru je bil rok, ki ga je EIB opredelila v kodeksu dobrega ravnanja javnih uslužbencev, dva meseca. Varuha pojasnilo EIB o zapoznelem odgovoru ni prepričalo, saj se mu ni zdelo, da je zadeva v smislu zadevne določbe tega kodeksa res zapletena. Ker EIB na pritožbo z dne 9. julija 2004 ni odgovorila v dvomesečnem roku, določenem v kodeksu dobrega ravnanja javnih uslužbencev, je ugotovil nepravilnost in napisal kritično oceno.

3.5 OSNUTKI PRIPOROČIL, KI SO JIH INSTITUCIJE SPREJELE

3.5.1 Evropska komisija

STAROSTNA OMEJITEV V PROGRAMIH PRAKSE

Povzetek odločbe o pritožbi 2107/2002/(BB)PB zoper Evropsko komisijo

Pritožba se je nanašala na pravila o opravljanje prakse pri Komisiji, ki so za praktikante izrecno določala starostno mejo 30 let. Pritožnik je trdil, da gre pri omejitvi za diskriminacijo na podlagi starosti, ki je v nasprotju z Listino EU o temeljnih pravicah.

Člen 21 listine se glasi: „Prepovedana je vsakršna diskriminacija na podlagi (...) starosti.“ V skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti je diskriminacijsko vsako različno obravnavanje, ki ni utemeljeno z objektivnimi razlogi.

Komisija je trdila, da je starostna meja 30 let objektivno merilo, saj je praksa Komisije namenjena mladim ljudem na začetku kariere. Starostna meja naj bi tako ne bila diskriminacijska in naj bi se skladala s členom 21 listine.

Po natančni preučitvi mnenja Komisije je varuh človekovih pravic ocenil, da je starostna meja v programih prakse neupravičena diskriminacija, zato je 15. junija 2004 na Komisijo naslovil osnutek priporočila, da naj to mejo odpravi.

29. marca 2005 ga je Komisija obvestila, da je sprejela nova pravila, ki so začela veljati 1. marca 2005.

Na podlagi preiskave je varuh sklenil, da je Komisija sprejela njegov osnutek priporočila in da so njeni ukrepi zadovoljivi, zato je primer zaključil.

Varuh je še opozoril, da več drugih institucij in organov Skupnosti pri programih prakse določa starostno mejo, in napovedal, da bo o tem sprožil preiskavo na lastno pobudo.

PREKLIC FINANČNIH OBVEZNOSTI

Povzetek odločbe o pritožbi 2111/2002/MF (zaupno) zoper Evropsko komisijo

Pritožnik je predstavništvu Komisije v Franciji oddal projekt o komunikacijski strategiji za širitev EU. Projekt je vključeval tri novinarske obiske. Novembra 2001 se je Komisija finančno obvezala, da bo pritožnikov projekt treh obiskov sofinancirala z zneskom 94 845 evrov. Vendar je predstavništvo Komisije štiri tedne pred končnim delom projekta, ki je vključeval tretji novinarski obisk, sprejelo odločitev o preklicu finančnih obveznosti.

V pritožbi varuhu človekovih pravic je pritožnik trdil, da bi mu morali povrniti stroške in plačati odškodnino za nastalo škodo.

Komisija je trdila, da njena odločitev ni bila enostranska prekinitev pogodbenih obveznosti in da nima zakonskih obveznosti do pritožnika, zato ta ni mogel imeti škode.

Varuh se je skliceval na člen 10 evropskega kodeksa dobrega ravnanja javnih uslužbencev. Opozoril je, da je bilo pritožniku sporočeno, da je bil projekt odobren in da bodo predvideni stroški poravnani. Nadalje je opomnil, da je Komisija prispevala finančna sredstva za prva dva novinarska obiska. Varuh je menil, da je v takšnih okoliščinah pritožnik lahko od Komisije upravičeno pričakoval, da bo prispevala tudi za zadnji obisk.

Predlagal je sporazumno rešitev, po kateri bi Komisija ukrepala tako, da bi bil pritožnik v enakem položaju, v katerem bi sicer bil, če do nepravilnosti ne bi prišlo. Sporazumna rešitev bi vključevala tudi razumno denarno odškodnino.

Komisija je varuhu sporočila, da se je odločila njegov predlog sprejeti. Vendar je pritožnik pozneje sporočil, da Komisija kljub zavezi ni stopila v stik z njim. Varuh je zato oblikoval osnutek priporočila, v katerem je Komisijo pozval, naj nemudoma stopi v stik s pritožnikom in se z njim dogovori o pravični poravnavi, ki bi zajemala razumno odškodnino.

Komisija je na koncu privolila, da pritožniku izplača odškodnino 56 000 evrov, s čimer je bil ta zadovoljen. Varuh je zato primer zaključil.

IZBIRANJE DIJAKOV ZA EVROPSKE ŠOLE

Povzetek odločbe o pritožbi 1435/2003/MF zoper Evropsko komisijo

Pritožnika sta za šolsko leto 2003/2004 zaprosila za vpis sina v angleški oddelek osnovne šole Evropske šole v Ixellesu v Bruslju, vendar je bila njuna vloga zavrnjena. V pritožbi, naslovljeni na varuha človekovih pravic, sta navedla, da nista bila seznanjena z razlogi, ki bi utemeljevali to odločitev, in sta zahtevala, da se zavrnitev razglasi za nično.

Komisija je izjavila, da je pravila za sprejem dijakov v evropske šole potrdil svet guvernerjev, ki je odločil, da se pri vpisu v enega od jezikovnih oddelkov evropskih šol (vrtec, osnovno ali srednjo šolo) praviloma upošteva jezik, ki ga dijak govori kot prvi jezik. V primeru pritožnikov sta bila jezika, ki ju je govorila družina, italijanščina in španščina. Njun sin je imel pravico, da se vpiše v evropsko šolo, vendar ne nujno v jezikovno skupino, ki so jo izbrali starši.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da se je pismo, ki ga je direktor Evropske šole v Ixellesu poslal pritožnikoma 25. septembra 2003, nanašalo na jezika, ki ju po njegovem mnenju večinoma govori njun sin, to sta španščina in italijanščina, in na pomanjkanje mest v angleškem oddelku. Tako je odločitev verjetno temeljila na obeh pomislekih. Vendar je, če je bil sprejem v določen jezikovni oddelek odvisen od dijakovih glavnih jezikov, težko razumeti, zakaj je direktor upošteval tudi pomanjkanje mest v angleškem oddelku, glede na to, da po njegovih besedah angleščina ni glavni jezik pritožnikovega sina. Če pa je bil sprejem v določeno jezikovno skupino po drugi strani odvisen od razpoložljivih mest v njej, je težko razumeti, zakaj se je direktor skliceval na dijakova glavna jezika. Varuh človekovih pravic je zato menil, da pismo direktorja Evropske šole v Ixellesu ni bilo dovolj jasno, da bi lahko pritožnika razumela vzroke za zavrnitev vpisa sina v angleški oddelek. Zaradi pomanjkanja preglednosti v postopku za izbor dijakov je varuh ugotovil nepravilnost.

Na Komisijo je naslovil osnutek priporočila, v katerem jo je pozval, naj pojasni pogoje za sprejem učencev v jezikovne oddelke evropskih šol.

Komisija je v podrobnem mnenju varuha človekovih pravic obvestila o odločitvi sveta guvernerjev, da mora svet nadzornikov preučiti organizacijo jezikovnih oddelkov v evropskih šolah. Navedla je tudi, da je medtem od generalnega sekretarja evropskih šol zahtevala, naj pojasni merila za sprejem dijakov. Da bi se v sistemu evropskih šol izboljšalo upravljanje, preglednost in odgovornost, je Komisija sprožila obsežno posvetovanje o razvoju evropskih šol, ki je potekalo do 30. junija 2005.

Pritožnika sta službo varuha človekovih pravic obvestila, da sta zadovoljna s podrobnim mnenjem Komisije in da je bil njun sin v šolskem letu 2005/2006 sprejet v angleški oddelek. Varuh je ugotovil, da je Komisija sprejela njegov osnutek priporočila in da so bili njeni ukrepi s tem v zvezi zadovoljivi, zato je primer zaključil.

DOSTOP DO DOKUMENTOV DRŽAVE ČLANICE V POSTOPKU ČEZMERNEGA PRIMANJLJAJA

Povzetek odločbe o pritožbi 116/2005/MHZ zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, poslanec Evropskega parlamenta, je od Komisije zahteval vpogled v pismo, ki ga je v postopku čezmerne primanjkljaja Komisiji marca 2004 postal portugalski finančni minister. Sklicujoč se na četrto alinejo člena 4(1)(a) Uredbe št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije²⁴ je Komisija zahtevo zavrnila z utemeljitvijo, da bi razkritje vsebine pisma ogrozilo javni interes, kar zadeva finančno, monetarno in gospodarsko politiko države članice.

Pritožnik je trdil, da je Komisija omenjeno izjemo tolmačila preveč široko in da bi mu moral biti dostop do dokumenta omogočen.

Komisija pa je vztrajala, da bi razkritje pisma škodovalo gospodarski in finančni politiki portugalske vlade. Dejala je še, da se o zavrnitvi zahteve ni posvetovala s portugalskimi oblastmi, ker ji pač omenjena izjema preprečuje razkritje zadevnega pisma.

Varuh je nato pisal stalnemu predstavništvu Portugalske pri Evropski uniji in portugalske oblasti vprašal za mnenje, ali bi razkritje zadevnega pisma škodovalo njihovi gospodarski in finančni politiki. Oblasti so v odgovoru menile, da vsebina zadevnega pisma ne bi vplivala na omenjeno politiko in da se ga zato lahko pokaže pritožniku.

Varuh je odgovor portugalskih oblasti posredoval Komisiji in jo prosil, naj mu sporoči, ali je pripravljena omogočiti vpogled v pismo. Ker Komisija ni odgovorila v predpisanem roku, je varuh nanjo naslovil osnutek priporočila, v katerem jo je pozval, naj ponovno preuči svojo odločitev o zavrnitvi dostopa.

Kmalu po poslanem osnutku priporočila je varuh prejel odgovor Komisije na svojo predhodno zahtevo. Komisija je v odgovoru privolila, da pritožniku omogoči dostop do dokumenta, in je priložila tudi njegov izvod. Prav tako se je opravičila za zamudo pri odgovoru.

Varuh je zaključil, da je Komisija osnutek priporočila sprejela in v zvezi z njim izvedla ustrezne ukrepe.

3.5.2 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)

ZAVAJAJOČE INFORMACIJE V TISKOVNEM POVZETKU

Povzetek odločbe o pritožbi 3446/2004/GG zoper Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)

Pritožnik, nekdanji bruseljski dopisnik nemškega tednika *Stern*, je na Evropskega varuha človekovih pravic naslovil vrsto pritožb zoper OLAF. V primeru 1840/2002/GG so bile obravnavane obtožbe OLAF-a, da so bili zaupni dokumenti OLAF-a, ki jih je pritožnik uporabil v dveh časopisnih člankih, pridobljeni s podkupovanjem. Po preiskavi je varuh človekovih pravic podal kritično oceno tega primera (glejte *Letno poročilo 2004*). V primeru 2485/2004/GG (glejte razdelek 3.7.3 v nadaljevanju) so bile obravnavane napačne in zavajajoče izjave v zagovoru, ki ga je OLAF predložil varuhu človekovih pravic v preiskavi primera 1840/2002/GG.

Ta primer se je nanašal na tiskovni povzetek za junij 2004, ki ga je OLAF objavil na svojem spletnem mestu. V njem so bili navedeni članki o pritožnikovem sporu z OLAF-om, objavljeni v časopisih

²⁴

Uredba (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, UL 2001 L 145, str. 43.

Süddeutsche Zeitung in *EUobserver*. Pritožnik je trdil, da so bili članki povzeti pristransko in da je bil s tem popačen njihov pomen, s čimer je OLAF ravnal neobjektivno in pristransko. Na njegovo zahtevo je OLAF že spremenil sporni odstavek, vendar je pritožnik menil, da je še vedno zavajajoč. Trdil je, da mora OLAF besedilo nemudoma umakniti ali popraviti.

Po mnenju varuha človekovih pravic je besedilo OLAF-a jasno namigovalo, da je nekdanji predstavnik Komisije potrdil svoje obtožbe proti pritožniku. Vendar je po navedbah v članku časopisa *Süddeutsche Zeitung* predstavnik precej omilil svoje izjave. Zato je varuh človekovih pravic menil, da je besedilo OLAF-a zavajajoče.

Poleg tega je bilo v tiskovnem povzetku OLAF-a omenjeno, da je njihov namestnik predstavnika za *EUobserver* izjavil, da ne vidi razloga za zanihanje članka v časopisu *Süddeutsche Zeitung*. Ker pa OLAF ni pravilno predstavil vsebine članka, je varuh človekovih pravic menil, da je bil popačen pomen predstavnikove izjave. Zato je v osnutku priporočila od OLAF-a zahteval, naj ponovno pregleda in popravi informacije v svojem tiskovnem povzetku.

V odgovoru je OLAF predlagal tri načine za uresničitev osnutka priporočila varuha človekovih pravic: (i) črtanje dveh odstavkov tiskovnega povzetka; (ii) sprememba enega odstavka ali (iii) umik vseh tiskovnih povzetcov s spletnega mesta in prenehanje njihovega objavljanja. Varuh človekovih pravic je obvestil OLAF, da bi na prvi ali drugi način verjetno rešili problem ter da je po pritožnikovem mnenju drugi način posebej ustrezen. OLAF je nato spremenil besedilo zadevnega odstavka in pritožnik je potrdil, da so bili potrebni popravki narejeni.

Varuh človekovih pravic je bil seznanjen z drugimi pritožnikovimi kritikami na račun OLAF-a, vendar je presodil, da je OLAF sprejel njegov osnutek priporočila in da so bili ukrepi za njegovo uresničitev ustrezni, zato je primer zaključil.

3.6 PRIMERI, ZAKLJUČENI IZ DRUGIH RAZLOGOV

3.6.1 Evropska komisija

PRITOŽBE PO ČLENU 226 O PRENOSU POKOJNINE

Povzetek odločbe o pritožbi 1423/2004/ELB zoper Evropsko komisijo

Pritožnik, začasni uslužbenec Evropskega parlamenta, je pridobil pokojninske pravice z delom v kmetijskem sektorju v Franciji, vendar mu jih ni uspelo prenesti v sistem pokojninskega zavarovanja Skupnosti v skladu s kadrovskimi predpisi. Nato je pri Komisiji vložil pritožbo na podlagi člena 226 zoper Francijo.

V pritožbi varuhu človekovih pravic je navedel, da Komisija ni ustrezno obravnavala njegove pritožbe po členu 226.

Komisija je pojasnila, da francoski pokojninski organ v soglasju s francoskim ministrstvom za socialne zadeve obravnava možnost prenosa pokojninskih pravic ne glede na to, ali je Francija ratificirala poseben sporazum o prenosu pokojninskih pravic. Pritožniku je svetovala, naj upravo, za katero dela (torej Parlament), pozove, naj zadevnemu francoskemu pokojninskemu organu pošlje utemeljeno opozorilo. Komisija je menila, da zadeve zaenkrat ni treba predložiti Sodišču Evropskih skupnosti, toda če ne bo kmalu rešena, bo znova preučila svoje stališče in jo predložila temu sodišču. Komisija je varuhu človekovih pravic pozneje posredovala odgovor francoskega pokojninskega organa, da bi lahko za delavce v kmetijskem sektorju sprejeli določbe, podobne tistim za splošno ureditev, ter da bodo ponovno preučili vložene prošnje.

Glede na predložene dokaze o dejavnostih Komisije, da bi zagotovila skladnost z zakonodajo Skupnosti v tej zadevi, je varuh človekovih pravic menil, da Komisija očitno ni prekoračila svojih pristojnosti kot varuh Pogodbe. Podal je dodatno pripombo, da naj bi si Komisija prizadevala najti rešitev, ki bo pritožniku omogočila uživati pravice uslužbenca Evropskih skupnosti.

PRITOŽBA PO ČLENU 226 V PRIMERU PRED NACIONALNIM VRHOVNIM SODIŠČEM

Povzetek odločbe o pritožbi 3254/2004/(OV)ID zoper Evropsko komisijo

V pritožbi varuhu človekovih pravic je bilo navedeno, da Komisija ni ustrezno obravnavala pritožnikove pritožbe po členu 226, da mu grške oblasti ne priznajo naslova inženir kemije na podlagi poklicne kvalifikacije za inženirja materialov, pridobljene v Veliki Britaniji. Tožnik je zlasti trdil, da je Komisija v njegovem primeru napačno razlagala in uporabila direktivo št. 89/48/EGS²⁵ ter člena 43 in 47 Pogodbe ES.

Varuh človekovih pravic je pri odločanju, ali je dovolj razlogov za preiskavo, pretehtal, ali bi pri ocenjevanju pritožbe moral preučiti pravna in dejanska vprašanja iz tožbe pred nacionalnim sodiščem ali sodiščem Skupnosti. To je še pomembnejše, če pritožba vsebuje vprašanja o razlagi in uporabi nacionalne zakonodaje, saj nacionalna sodišča lažje obravnavajo taka vprašanja kot varuh človekovih pravic.

Varuh človekovih pravic je skrbno preučil pritožbo, pritožnikove pripombe na mnenje Komisije in prošnjo za razveljavitev, ki jo je pritožnik vložil pri Državnem svetu (vrhovnem upravnem sodišču) Grčije septembra 2004, in ugotovil, da bi ocena vsebine pritožnikove obtožbe zahtevala temeljito preučitev vprašanj iz pritožnikove prošnje pred grškim vrhovnim upravnim sodiščem, med drugim vprašanj o razlagi in uporabi grške zakonodaje pri ureditvi poklicnih dejavnosti „inženirja materialov, specializiranega za znanost in tehnologijo polimerov“, v Grčiji in njihovega razmerja do dejavnosti, ki sodijo na poklicno področje inženirja kemije v skladu z ureditvijo te države članice. Glede na okoliščine je varuh sklenil, da nadaljnja preiskava in obravnava te pritožbe nista upravičeni, saj bi to pravzaprav pomenilo podvajanje sodnih postopkov, ki jih je pred grškim vrhovnim upravnim sodiščem sprožil pritožnik.

Pojasnil pa je, v kakšnem primeru lahko pritožnik znova vloži pritožbo pri varuhu, potem ko bo postopek na nacionalnem sodišču končan.

BREZPLAČNA IZPOSOJA KNJIG V JAVNIH KNJIŽNICAH

Povzetek odločbe o skupinski pritožbi 3452/2004/JMA in drugih zoper Evropsko komisijo

Varuh človekovih pravic je prejel veliko število pritožb na sklep Komisije, da začne postopek za ugotavljanje kršitev proti Španiji glede izvajanje direktive št. 92/100 o pravicah na področju intelektualne lastnine, sorodnih avtorskim.²⁶

Po navedbah pritožnikov naj bi Komisija menila, da je brezplačna izposoja knjig v španskih javnih knjižnicah v nasprotju s to direktivo. Trdili so, da razlaga direktive in posledični sklep Komisije o začetku postopka za ugotavljanje kršitev proti Španiji ogrožata obstoj javnih knjižnic kot osnovne javne storitve in sta v nasprotju s temeljno pravico državljanov do kulture.

Varuh človekovih pravic je v preiskavi primera za informacije zaprosil nacionalne in regionalne kolege v evropskem omrežju varuhov človekovih pravic. Sodeč po odgovorih omrežja veliko držav

²⁵ Direktiva Sveta 89/48/EGS z dne 21. decembra 1988 o splošnem sistemu priznavanja visokošolskih diplom, pridobljenih s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, ki traja najmanj tri leta, UL 1989 L 19, str. 16.

²⁶ Direktiva Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine, UL 1992 L 346, str. 61.

članic pravilno izvaja direktivo št. 92/100 tako, da posameznikom ne zaračunavajo izposoje knjig v javnih knjižnicah.

Komisija je pojasnila, da postopka za ugotavljanje kršitev ni sprožila zato, ker bi španske knjižnice posojale knjige brezplačno, ampak ker španske oblasti avtorjem niso zagotovile nadomestil za izposoje njihovih del v javnih knjižnicah. Spoštovanje avtorskih in njim sorodnih pravic ter nadomestilo zanje, kot je določeno v direktivi št. 92/100, ne pomeni, da si uporabniki ne morejo več brezplačno izposojati knjig ali da morajo knjižnice zaračunavati dodatno članarino. V večini držav članic nadomestila financirajo pristojni javni organi. Komisija je varuha obvestila, da je zadevo predložila Sodišču Evropskih skupnosti (primer C-36/05).

Varuh človekovih pravic je glede na to, da se bo o zadevi začel sodni postopek na tem sodišču, končal obravnavo primera. Poudaril je, da je v preiskavi, še zlasti pa v sodelovanju z nacionalnimi varuhi, pritožnikom pojasnil razloge za ukrepanje Komisije in možnosti za pravilno izvajanje direktive.

3.7 PRIMERI, ZAKLJUČENI PO POSEBNEM POROČILU

3.7.1 Svet Evropske unije

POMANJKANJE UTEMELJENIH RAZLOGOV ZA NADALJNJE ODLOČANJE ZA ZAPRTIMI VRATI

Povzetek splošnega poročila o pritožbi 2395/2003/GG zoper Svet Evropske unije

Pritožnika, nemški poslanec Evropskega parlamenta in predstavnik podmladka Krščansko-demokratske unije (CDU), sta trdila, da poslovnik Sveta ni v skladu s členom 1(2) Pogodbe o Evropski uniji, ki določa, da morajo Svet in druge institucije in organi Skupnosti odločati čim bolj javno.

Svet je ugovarjal, da je stopnja javnosti sej politična odločitev Sveta. Varuh človekovih pravic se s tem ni strinjal, saj člen 1(2) Pogodbe o Evropski uniji velja za Svet in ne določa, da je stopnja, do katere so seje Sveta v zakonodajni funkciji odprte za javnost, politična odločitev, prepuščena presoji Sveta, čeprav člen 207 Pogodbe ES določa, da Svet sprejme svoj poslovnik.

Ugovor Sveta je še bil, da člen 1(2) Pogodbe o Evropski uniji le nakazuje, da naj bi bila *prihodnja* Unija karseda odprta. Varuh človekovih pravic je menil, da je treba upoštevati razvoj dogodkov, odkar je bil člen v sedanji obliki sprejet leta 1997. Poudaril je, da je Svet sprejel novi poslovnik že leta 2000, in ta določa vse večjo odprtost, ko Svet zaseda v vlogi zakonodajalca. Po mnenju varuha je Svet že jasno pokazal, da je treba in je mogoče povečati preglednost njegove zakonodajne dejavnosti. S sprejetjem novega poslovnika je potrdil, da je v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti to bilo in je mogoče.

Zato je varuh človekovih pravic sklenil, da Svet ni navedel utemeljenih razlogov, zakaj ne more spremeniti poslovnika, da bi omogočil javne seje, kadar deluje v vlogi zakonodajalca. V posebnem poročilu je ugotovitve o nepravilnostih posredoval Evropskemu parlamentu in priporočil, da bi moral „*Svet Evropske unije ponovno preučiti zaornitev odprtja za javnost tistih svojih sej, na katerih nastopa v vlogi zakonodajalca*“.

3.7.2 Evropska komisija

STROŠKI ZA IZOBRAŽEVANJE OTROK S POSEBNIMI UČNIMI POTREBAMI

Povzetek posebnega poročila po pritožbi 1391/2002/JMA zoper Evropsko komisijo

Pritožnica, uslužbenka Komisije, ima hčer s posebnimi učnimi potrebami, ki jih ne morejo zadovoljiti evropske šole, čeprav sicer zagotavljajo brezplačno šolanje za uslužbence institucij in organov Skupnosti. Zato je morala pritožnica otroka poslati v drugo šolo in plačati del stroškov šolanja.

Med preiskavo je varuh človekovih pravic prejel še 21 pritožb s podobnimi dejstvi in enakimi obtožbami.

V njegovi preiskavi se je pokazalo, da je vključevanje otrok s posebnimi potrebami v običajni šolski sistem cilj politike Komisije, zdaj pa še ni obvezujoče. Poleg tega se zakoni o tem in praksa v posameznih državah članicah bistveno razlikujejo. Glede na to je varuh človekovih pravic menil, da je Komisija ustrezno pojasnila, zakaj lahko evropske šole poskrbijo le za nekatere otroke s posebnimi potrebami, medtem ko otroci z večjimi potrebami vanje niso vključeni. Vendar ni bil prepričan, da je Komisija ustrezno pojasnila finančno plat te zadeve, zato je ugotovil neupravičeno diskriminacijo pri finančni obravnavi uslužbencev.

Varuh človekovih pravic je pripravil osnutek priporočila Komisiji, naj ukrene vse potrebno, da staršem otrok s posebnimi učnimi potrebami, ki zaradi stopnje invalidnosti niso vključeni v evropske šole, ne bi bilo treba prispevati za stroške šolanja svojih otrok.

V podrobnem mnenju je Komisija izrazila pripravljenost, da načeloma ponovno preuči sedanjo politiko, njene proračunske omejitve pa so lahko obravnavane v proračunskem postopku. Čeprav je bil odgovor spodbuden, Komisija ni jasno sprejela osnutka priporočila.

Zato se je varuhu zdelo primerno Evropskemu parlamentu predložiti posebno poročilo s podobnim priporočilom kot v predhodnem osnutku priporočila.

3.7.3 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)

POSREDOVANJE NEPRAVILNIH IN ZAVAJAJOČIH INFORMACIJ VARUHU ČLOVEKOVIH PRAVIC V PREDHODNI PREISKAVI

Povzetek posebnega poročila po pritožbi 2485/2004/GG zoper Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF)

Pritožnik, bruseljski dopisnik nemškega tednika *Stern*, si je priskrbel kopije zaupnih dokumentov OLAF-a in jih uporabil v dveh člankih. Dva tedna zatem je OLAF objavil sporočilo za javnost, da je „neki novinar“ prejel veliko zaupnih dokumentov OLAF-a, morda „s plačilom javnemu uslužbencu“, zato je urad sklenil začeti notranjo preiskavo. Pritožnik in njegov časopis sta menila, da je treba obtožbo o podkupnini razumeti kot naperjeno proti njima, čeprav v sporočilu za javnost ni bilo omenjeno nobeno ime. Po pritožnikovem mnenju je bila obtožba neutemeljena.

Ker OLAF ni hotel umakniti izjave za javnost, je pritožnik vložil pritožbo pri varuhu človekovih pravic (primer 1840/2002/GG). V varuhovi preiskavi o pritožbi je OLAF zavrnil pritožnikove obtožbe in navedel vrsto razlogov kot dokaz, da navedek „neki novinar“ lahko pomeni kateregakoli novinarja, ki je objavil članek in namigoval, da ima zadevne dokumente. Poleg tega se je branil, da se navedek

lahko nanaša na kateregakoli novinarja, saj OLAF ni izjavil, da je preiskava povezana s posebnim, že objavljenim gradivom.

Vendar je varuh človekovih pravic na podlagi zbranih dokazov ugotovil, da je treba zadevno izjavo za javnost razumeti, kot da se nanaša na pritožnika, ter da OLAF ni predložil dokazov, ki bi podprli obtožbo v izjavi. Zato je na OLAF naslovil osnutek priporočila in predlagal, naj umakne izjavo o podkupovanju. Menil je, da OLAF ni ustrezno upošteval osnutka sporočila, zato je podal kritično oceno.

Pozneje je urad belgijskega državnega tožilca preiskal pritožnikovo pisarno in domače bivališče v Bruslju ter zasegel veliko dokumentov. Izkazalo se je, da so ti preiskovalni ukrepi temeljili na informacijah, ki jih je belgijskim in nemškim oblastem posredoval OLAF. Pritožnik je pri varuhu človekovih pravic vložil novo pritožbo in predložil kopije pisem OLAF-a oblastem, ki so po njegovem mnenju dokazovale, da je OLAF v primeru 1840/2002/GG posredoval napačne informacije, ki bi verjetno zavedle varuha in vplivale na preiskavo.

OLAF je odgovoril, da so bile izjave popolnoma točne, in ne zavajajoče.

Varuh je preučil štiri izjave oziroma sklope izjav, ki so bile po pritožnikovem mnenju napačne ali zavajajoče, ter ugotovil, da je OLAF v resnici posredoval napačne ali zavajajoče informacije v vseh štirih primerih. Zato je na OLAF naslovil osnutek priporočila in zahteval, naj prizna, da je v odgovorih varuhu v primeru 1840/2002/GG podal napačne in zavajajoče izjave.

Varuh človekovih pravic je preučil podrobno mnenje OLAF-a in ugotovil, da je urad dejansko zavrnil njegov osnutek poročila. Zato je Evropskemu parlamentu predložil posebno poročilo, kjer je osnutek priporočila ponovno navedel kot priporočilo.

3.8 PREISKAVE NA LASTNO POBUDO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

PLAČILO ZA CVETLIČNE ARANŽMAJE

Povzetek odločbe o preiskavi na lastno pobudo OI/3/2005/OV (zaupno) glede Evropske komisije

Aprila 2005 je varuh človekovih pravic prejel pritožbo cvetličarja v državi, ki ni članica EU; trdil je, da mu delegacija Komisije v tej državi (v nadaljevanju delegacija) ni plačala cvetličnih aranžmajev, dobavljenih za njeno novo tiskovno središče. Pritožnik je trdil, da bi morala Komisija spoštovati ustni dogovor v tej zadevi in mu opravljeno storitev plačati.

Varuh človekovih pravic ni mogel uvesti preiskave kot take, ker pritožnik ni državljan EU in nima bivališča v državi članici EU (člen 195 Pogodbe ES). Ker je bilo zadevo treba preučiti, je proti Komisiji sklenil začeti preiskavo na lastno pobudo.

Komisija je pojasnila, da je za ta dogodek prostore tiskovnega in informacijskega središča delegacije dala na voljo italijanskemu veleposlaništvu in z njim povezani ustanovi ter da so ti poskrbeli za cvetlične aranžmaje. Pritožnik je pogodbo o dobavi cvetličnih aranžmajev sklenil z italijanskim veleposlaništvom in ustanovo. Med delegacijo in pritožnikom ni bila sklenjena nobena pogodba.

Varuh človekovih pravic je ugotovil, da med Komisijo in pritožnikom res ni bila sklenjena nobena pogodba o cvetličnih aranžmajih, česar ne spremeni niti dejstvo, da so bili aranžmaji dobavljeni v prostore delegacije. Zato je zaključil, da ni mogoče podpreti pritožnikove zahteve Komisiji za plačilo in da tukaj ne gre za nepravilnost.

Pritožnika pa je obvestil, da lahko vloži pritožbo pri italijanskem ministrstvu za zunanje zadeve. Eden od razlogov za pritožnikove težave je bil očitno tudi ta, da je pristojna oseba zapustila italijansko veleposlaništvo, zato je varuh poslal kopijo svoje odločbe italijanskemu veleposlaništvu v državi, kjer je delegacija.

Pritožnik je varuhu odgovoril, da je bila njegova odločba pravilna in da mu je v pomoč pri reševanju pritožbe.

4 ODNOSI Z INSTITUCIJAMI IN ORGANI EVROPSKE UNIJE

4 ODNOSI Z INSTITUCIJAMI IN ORGANI EVROPSKE UNIJE

Ustvarjalni delovni odnosi med Evropskim varuhom človekovih pravic ter institucijami in organi Evropske unije so bistvenega pomena za zagotavljanje hitre in učinkovite obravnave pritožb državljanov. Za varuha so srečanja s člani in uradniki institucij ter organov odlična priložnost, da predstavi, kako razmišlja pri svojem delu, kako se najbolje odzvati na pritožbe, na katere jih opozarja, in kako izboljšati postopke. Tako lahko opravlja svojo dvojno vlogo kot mehanizem zunanjega nadzora in vir pomoči za večjo kakovost uprave. Varuh človekovih pravic tudi vabi predstavnike drugih institucij in organov, naj predavajo njegovim uslužbencem, da bi jih seznanili s političnim in zakonodajnim dogajanjem v Uniji. Navsezadnje pa redno poteka medsebojno obveščanje med varuhom in ključnimi sogovorniki, npr. evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, čigar delo je neposredno povezano z varuhovimi dejavnostmi.

Ob deseti obletnici institucije želi varuh človekovih pravic še okrepiti sodelovanje, ki se je razvilo doslej, da bi tako zagotovili odlično upravo EU. Temu namenu je zlasti služila uradna večerja za predsednike in generalne sekretarje institucij EU ter direktorje organov in agencij EU 17. novembra (glejte razdelek 6.1). Slavnostni govor je imel predsednik Evropske komisije José Manuel BARROSO; podobno kot na varuhovem srečanju s kolegijem komisarjev 25. maja je izrazil zavezanost, da bo z varuhom tesno sodeloval v korist državljanov. To srečanje je podrobneje opisano v razdelku 4.2 v nadaljevanju.

Varuh človekovih pravic in Parlament – posebni odnosi

Zelo pomembni so posebni odnosi med varuhom in Evropskim parlamentom, ki varuha izvoli in kateremu ta vsako leto poroča. Plodni so tudi delovni odnosi med varuhom in parlamentarnim Odborom za peticije, ki je pristojen za odnose z varuhom človekovih pravic in pripravi osnutek poročila o njegovem letnem poročilu. Poleg tega se je varuh na seji Odbora za peticije 12. oktobra 2005 zavezal, da bo v skladu s členom 195(3) parlamentarnega poslovnika na svojo pobudo nastopil pred odborom, ko bo Parlamentu predstavljal posebno poročilo.

Pomembno mesto na varuhovem koledarju ima letna plenarna razprava v Parlamentu o njegovih dejavnostih, hkrati pa je to priložnost za obširno izmenjavo pogledov na varuhovo preteklo delo in pobud za prihodnost.

Varuh tesno sodeluje tudi z upravo Parlamenta, da lahko njegov urad učinkovito deluje. Medinstitucionalno sodelovanje je ključnega pomena za najgospodarnejšo porabo sredstev za varuhov urad, saj preprečuje podvajanje uslužbencev in zagotavlja ekonomijo obsega, kjer je mogoče. To zlasti velja za številne proračunske in upravne zadeve (glejte prilogo B). Varuh človekovih pravic tesno sodeluje s proračunskim organom EU in se srečuje s pristojnimi predstavniki institucij, ki jim pojasnjuje in zagovarja prednostne naloge institucije, da bi tako zagotovil odobritev ustreznih sredstev za opravljanje nalog, ki jih je dolžna opravljati. V letu 2005 so v zvezi s tem potekala številna srečanja.

To poglavje ponuja pregled srečanj in dogodkov s člani in uradniki ustanov in organov EU v letu 2005¹.

¹ Srečanja in dogodki so potekali v Bruslju, Luxembourg in Strasbourg.

4.1 EVROPSKI PARLAMENT

22. februarja: srečanje s pravnim svetovalcem Evropskega parlamenta Gregorijem GARZÓNOM CLARIANO.
7. marca: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Davidom HAMMERSTEINOM MINTZEM.
8. marca: srečanje s predsednikom Evropskega parlamenta Josepom BORRELLOM FONTELLESOM.
10. maja: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Stanisławom JAŁOWIECKIM.
10. maja: predstavitev varuhovega *Letnega poročila za leto 2004* Odboru za peticije Evropskega parlamenta.
11. maja: srečanje z Gregorijem GARZÓNOM CLARIANO.
8. junija: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Valdisom DOMBROVSKISOM, poročevalcem Evropskega parlamenta za proračun Evropskega varuha človekovih pravic za leto 2006.
6. julija: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta sirom Robertom ATKINSOM.
6. julija: srečanje z generalnim sekretarjem Evropskega parlamenta Julianom PRIESTLEYJEM.
7. julija: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Manolisom MAVROMMATISOM, poročevalcem Evropskega parlamenta za *Letno poročilo 2004* Evropskega varuha človekovih pravic.
6. septembra: večerja v čast predsedstva in koordinatorjev Odbora za peticije, ki jo je gostil evropski varuh človekovih pravic. Večerje so se udeležili poslanec Evropskega parlamenta in predsednik odbora Marcin LIBICKI, poslanka Evropskega parlamenta in podpredsednica odbora Marie PANAYOTOPOULOS-CASSIOTOU, poslanka Evropskega parlamenta Alexandra DOBOLYI, poslanec Evropskega parlamenta David HAMMERSTEIN MINTZ in vodja sekretariata Odbora za peticije David LOWE.
8. septembra: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Proinsiasom DE ROSSO.
14. septembra: srečanje s poslancem Evropskega parlamenta Herbertom BÖSCHEM in Julianom PRIESTLEYJEM.
27. septembra: srečanje z Gregorijem GARZÓNOM CLARIANO.
27. septembra: sprejem za poslance Evropskega parlamenta ter predstavnike Evropske komisije in Evropskega parlamenta v počastitev desete obletnice ustanovitve Evropskega varuha človekovih pravic (glejte razdelek 6.1). Slavnostni govornik na sprejemu je bil predsednik Evropskega parlamenta Josep BORRELL FONTELLES.
10. oktobra: srečanja s poslancema Evropskega parlamenta Alexandro DOBOLYI in Davidom HAMMERSTEINOM MINTZEM.
12. oktobra: srečanja s poslancema Evropskega parlamenta Herbertom BÖSCHEM in sirom Robertom ATKINSOM.
27. oktobra: predstavitev varuhovega *Letnega poročila za leto 2004* na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta (glejte razdelek 6.1).

4.2 EVROPSKA KOMISIJA

25. maja se je evropski varuh človekovih pravic v Bruslju srečal s kolegijem komisarjev. Varuha DIAMANDOUROSA je pozdravil predsednik Komisije José Manuel BARROSO, ki je izrazil

zavezanost tesnemu sodelovanju z varuhom, da bi zagotovili polno spoštovanje pravic državljanov. Podpredsednica Komisije za institucionalne odnose in komunikacijsko strategijo Margot WALLSTRÖM je nato predstavila načine, kako izboljšati sodelovanje med institucijama. Med predvidenimi ukrepi so prevzemanje večje politične odgovornosti posameznih komisarjev za vsako zadevo, krepitev usklajevanja, spremljanja in nadaljnjega ukrepanja v posameznih primerih v pravni službi in generalnem sekretariatu ter večje prizadevanje za sprejetje sporazumnih rešitev, ki jih predlaga varuh. Podpredsednica Komisije je predlagala, naj se v ta namen redno srečujejo uradniki mreže koordinatorjev Komisije, ki skrbijo za varuhove preiskave, in uradniki iz varuhovega urada ter prirejajo izobraževalne tečaje o odnosih in dogovorih o sodelovanju med institucijama.

Varuh človekovih pravic je nato kolegiju predstavil svoje delo in posebej poudaril svojo vlogo pomočnika pri izboljšanju kakovosti uprave. V zvezi s tem je omenil evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev in pozval Komisijo, naj naredi konec sedanjemu zmedu, ko različne institucije in organi uporabljajo različne kodekse. Varuh je tudi spodbudil Komisijo, naj premisli o sprejetju ukrepov za širjenje in krepitev najboljše prakse med različnimi generalnimi direktorati in drugimi oddelki Komisije pri pripravi odgovorov v njegovih preiskavah. Sporočil je še, da bo v okviru svojih pristojnosti Komisiji pogosteje predlagal sporazumne rešitve in uvajal preiskave, da bi prepoznali probleme in spodbujali najboljšo prakso.

Po predstavitvi so varuh in kolegij na skupnem kosilu nadaljevali razpravo o varuhovem delu za državljane.

Poleg tega se je varuh v letu 2005 s komisarji in uradniki srečal še ob naslednjih priložnostih:

12. januarja: srečanje s podpredsednico Evropske komisije za institucionalne odnose in komunikacijsko strategijo Margot WALLSTRÖM.

23. februarja: srečanje s podpredsednikom Evropske komisije za administrativne zadeve in boj proti goljufijam Siimom KALLASOM.

12. aprila: srečanje z Margot WALLSTRÖM.

10. maja: srečanje z Giuseppejem MASSANGIOLIJEJEM direktorjem pri Evropski komisiji, pristojnim za odnose z Evropskim varuhom človekovih pravic.

7. septembra: srečanje z Giuseppejem MASSANGIOLIJEJEM in vodjem enote pri Komisiji Andreo PIERUCCIJEJEM.

14. septembra: srečanje s Siimom KALLASOM.

4.3 EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

Maja 2005 se je evropski nadzornik za varstvo podatkov Peter HUSTINX posvetoval z varuhom človekovih pravic o pripravi delovnega dokumenta št. 1 z naslovom *Javni dostop do dokumentov in varstvo podatkov* (na voljo na spletnem mestu evropskega nadzornika za varstvo podatkov <http://www.edps.europa.eu>). Sodelovanje med varuhom človekovih pravic in nadzornikom za varstvo podatkov je opisano v razdelku 2.8.1.

Evropski varuh človekovih pravic se je 20. oktobra srečal z evropskim nadzornikom za varstvo podatkov Petrom HUSTINXOM in njegovim namestnikom Joaquínom BAYOM DELGADOM. Srečanje je bilo priložnost za pregled sodelovanja in izmenjavo informacij med institucijama, posebej o pritožbah varuhu človekovih pravic z vprašanji o varstvu podatkov. Pred tem je varuh DIAMANDOUROS pozdravil pooblaščenca za varstvo podatkov v institucijah in organih Skupnosti; srečanje je gostil skupaj s pooblaščencom za varstvo podatkov pri Evropskem varuhu človekovih pravic Alessandrom DEL BONOM in pooblaščencom za varstvo podatkov pri Evropskem parlamentu Jonathanom STEELOM. Popoldne sta se srečanja udeležila tudi evropski nadzornik za varstvo podatkov in njegov namestnik.

4.4 DRUGE INSTITUCIJE IN ORGANI

20. januarja: varuh DIAMANDOUROS je gostil srečanje in kosilo za vodje uprav evropskih institucij.

21. januarja: udeležba na slovesni zaprisegi predsednika in novih članov Evropske komisije pred Sodiščem Evropskih skupnosti.

8. junija: srečanje z Davidom WALKERJEM, direktorjem Evropske šole za upravo.

5. oktobra: udeležba na slovesni zaprisegi članov novoustanovljenega Sodišča za uslužbence Evropske unije pred Sodiščem Evropskih skupnosti.

11. oktobra: govor z naslovom „Vloga varuha človekovih pravic ter sodelovanje med Evropskim varuhom človekovih pravic in regionalnimi kolegi“ za predsedstvo Odbora regij.

24. oktobra: predavanje predsednika Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti Boja VESTERDORFA z naslovom „Odnosi med sodišči in varuhom človekovih pravic za uslužbence urada Evropskega varuha človekovih pravic“.

g. Bo Vesterdorf (drugi z leve), predsednik Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti je nagovoril osebje Evropskega varuha človekovih pravic. Strasbourg, Francija, 24. oktober 2005.

17. novembra: uradna večerja za predsednike in generalne sekretarje institucij EU ter direktorje organov in agencij EU v počastitev desete obletnice institucije Evropskega varuha človekovih pravic (glejte razdelek 6.1).

5 ODNOSI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN PODOBNIMI ORGANI

5 ODNOSI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN PODOBNIMI ORGANI

Nacionalni, regionalni in lokalni varuhi človekovih pravic imajo ključno vlogo pri zagotavljanju, da se v celotni Uniji spoštujejo državljanske pravice po pravu EU. Evropski varuh tesno sodeluje s svojimi kolegi, da so pritožbe državljanov zaradi zakonodaje EU obravnavane takoj in učinkovito. Sodelovanje večinoma poteka v okviru evropskega omrežja varuhov človekovih pravic, njegove dejavnosti v letu 2005 pa so podrobneje opisane v nadaljevanju v razdelku 5.1. Podrobneje so navedene tudi različne konference in srečanja, na katerih je sodeloval evropski varuh človekovih pravic s svojimi uslužbenci, da bi uveljavili vlogo varuha v Uniji in zunaj nje. Na koncu je pregled dvostranskih srečanj med evropskim varuhom človekovih pravic in njegovi kolegi varuhi.

5.1 EVROPSKO OMREŽJE VARUHOV ČLOVEKOVIH PRAVIC

V evropsko omrežje varuhov človekovih pravic je vključenih skoraj 90 uradov v 30 evropskih državah. V okviru Unije združuje varuhe človekovih pravic in podobne organe na evropski, nacionalni in regionalni ravni, na nacionalni ravni pa vključuje tudi Norveško, Islandijo in države prosilke za članstvo v EU. Vsi nacionalni varuhi človekovih pravic in podobni organi v državah članicah EU ter na Norveškem in v Islandiji so imenovali uradnika za zvezo, ki je kontaktna oseba za druge člane omrežja.

Omrežje se je razvilo na pobudo prvega evropskega varuha človekovih pravic Jacoba SÖDERMANA, da povabi varuhe človekovih pravic in podobne organe v EU na seminar v Strasbourgu septembra 1996. Udeleženci so sklenili vzpostaviti trajno sodelovanje, da bi spodbudili prost pretok informacij o pravu Skupnosti in njegovem izvajanju ter omogočili posredovanje pritožb organu, ki jih lahko najbolje obravnava.

Omrežje se je razvilo v učinkovito orodje za sodelovanje varuhov človekovih pravic in njihovih uslužbencev ter za sodelovanje pri obravnavanju zadev. Izmenjevanje izkušenj in najboljše prakse poteka na seminarjih in sejah, prek rednega glasila, elektronskega foruma za razpravo in dnevnih novic v elektronski obliki. Vse v nadaljevanju opisane dejavnosti so ključnega pomena, da lahko varuhi človekovih pravic v celoti izvajajo svojo vlogo pri zagotavljanju pravičnega izvajanja zakonodaje EU v celotni Uniji. To je bila tudi tema petega seminarja nacionalnih varuhov človekovih pravic v Haagu septembra 2005. V tem razdelku so podrobno opisane razprave na seminarju, kjer so sprejeli pomembne odločitve o prihodnji usmeritvi omrežja in tem, kako ga najbolje okrepiti.

Informativni obiski varuha človekovih pravic v državah članicah in državah prosilkah so se izkazali za zelo učinkovite za razvoj omrežja in so odličen način za seznanjanje s številnimi komunikacijskimi orodji, ki so na voljo. Na koncu razdelka 5.1 je tako omenjen varuhov informativni obisk v Veliki Britaniji novembra 2005, podrobneje pa je opisan v razdelku 6.2.

© De Nationale Ombudsman van Nederland

Peti seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU.
Haag, Nizozemska, 11–13 september 2005.

Seminarji nacionalnih varuhov človekovih pravic

Seminarji varuhov človekovih pravic potekajo vsaki dve leti, skupaj jih organizirata evropski varuh človekovih pravic in nacionalni kolega. Peti seminar v organizaciji nizozemskega varuha človekovih pravic Roela FERNHOUTA in evropskega varuha človekovih pravic je potekal v Haagu od 11. do 13. septembra 2005.

To je bil prvi seminar, na katerem so sodelovali varuhi iz držav kandidatk, in prvi po doslej največji širitvi Unije. Srečanja so se udeležili predstavniki vseh 25 držav članic EU ter Hrvaške, Romunije, Islandije in Norveške. Seminar je potekal ob deseti obletnici ustanovitve Evropskega varuha človekovih pravic in natanko devet let po prvem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic iz držav članic EU septembra 1996 v Strasbourgu.

Vse to je dalo posebno razsežnost temi seminarja 2005 o vlogi ustanov varuha človekovih pravic in podobnih organov pri izvajanju zakonodaje EU, kar je zelo pomembna tema za varuhe po vsej razširjeni Uniji. Kot nadzorni organi imajo namreč odločilno vlogo pri zagotavljanju, da se zakonodaja EU v državah članicah izvaja pravilno in v celoti. Osrednji poudarek razprav v Haagu je bil, kako lahko varuhi človekovih pravic najbolje sodelujejo, da bi primerno opravljali svojo nalogo.

Razprave na seminarju

Seminar sta odprla predsednik nizozemskega parlamenta Frans W. WEISGLAS in nizozemski minister za evropske zadeve Atzo NICOLAÏ.

Na začetku razprave je profesor na evropskem inštitutu pri pravni fakulteti Univerze v Leidnu Rick LAWSON predstavil poročilo o varuhovih izkušnjah pri izvajanju zakonodaje EU. Poročilo je temeljilo na vprašalniku, poslanem vsem nacionalnim uradom, da bi dobili vpogled v njihove izkušnje pri nadzoru zakonodaje EU. Obsegalo je denimo vrste „primerov EU“, ki jih varuhi človekovih pravic srečujejo pri vsakodnevem delu, njihovo pogostost in pomen ter priporočene postopke za njihovo obravnavo.

Rick LAWSON je menil, da imajo varuhi človekovih pravic resnično ključno vlogo pri zagotavljanju, da javni organi v celoti in pravilno izvajajo zakonodajo EU. Rick LAWSON je trdil, da pri opravljanju dolžnosti v okviru svojih pristojnosti ne smejo upoštevati nacionalnih predpisov, ki jim onemogočajo varovanje pravic posameznikov, izhajajočih iz zakonodaje Skupnosti. Poleg tega naj ne uporabljajo zakonodaje EU le, kadar se nanjo sklicuje pritožnik, ampak naj si jo prizadevajo uporabljati na lastno pobudo. Rick LAWSON je priznal, da je to glede na njen obseg velikanska naloga. Vztrajal je tudi,

da mora varuh pri ocenjevanju ravnanja upravnih organov na kateremkoli področju zakonodaje EU preveriti spoštovanje temeljnih pravic.

Prva tematska razprava: Varuhi človekovih pravic in ustava Evropske unije

Glavni govornik na razpravi je bil generalni pravobranilec na Sodišču Evropskih skupnosti Luís Miguel POIARES PESSOA MADURO. Po njegovem mnenju ima varuh človekovih pravic pri izvajanju zakonodaje EU dve očitni institucionalni prednosti pred sodiščem. Prvič, na področju, kot je prost pretok, sodna sredstva zaradi stroškov in trajanja postopka niso učinkovita, varuhi človekovih pravic pa so zato pravi naslov, da obravnavajo težave državljanov na tem področju. Drugič, varuhi človekovih pravic imajo lahko ključno vlogo pri seznanjanju javnih organov z njihovimi obveznostmi pri izvajanju zakonodaje EU. Hkrati so moralna avtoriteta pri spodbujanju javne uprave, naj v celoti izvaja določbe zakonodaje EU.

Naslednji govornik na tej razpravi je bil glavni švedski parlamentarni varuh človekovih pravic Mats MELIN. Poudaril je, da je glede na težave pri ratifikaciji Ustave za Evropo prihodnji razvoj temeljnih pravic in svoboščin v Uniji negotov. To se dogaja v času, ko je varovanje teh pravic in svoboščin odločilnega pomena (zlasti v luči sprejemanja sklopa zakonodaje v odgovor na grožnje teroristov in sprejemanja izjem pri sedanjih pravilih). Po njegovem mnenju mora varuh človekovih pravic pozorno spremljati zakonodajno dogajanje tako pri sprejemanju zakonodaje EU kot pri postopkih izvajanja v posameznih državah članicah. Dejal je, da učinkovitost ne sme imeti prednosti pred zakonitostjo.

Druga tematska razprava: okolje

Generalna direktorica za okolje pri Evropski komisiji Catherine DAY je drugo tematsko razpravo začela s pregledom stanja zakonodaje EU na področju okolja. Dejala je, da zdaj 80 % okoljske zakonodaje držav članic nastaja na ravni EU. Zato morda ni presenetljivo, da približno četrtnina pritožb Komisiji zaradi izvajanja zakonodaje EU zadeva okolje, zlasti probleme pri omrežju Natura 2000 in pomanjkanje ustrezne presoje vplivov na okolje. Catherine DAY je menila, da državljanom ne bi bilo treba vložiti vseh pritožb na ravni EU – varuhi človekovih pravic bi lahko imeli ključno vlogo pri reševanju pritožb zaradi kršitev držav članic pri okoljski zakonodaji EU. Potrdila je, da se lahko pri tem po potrebi zagotovi pravni nasvet Komisije.

Naslednji razpravljavec je bil francoski nacionalni varuh človekovih pravic Jean-Paul DELEVOYE. Pojasnil je, kako francoski varuh obravnava pritožbe državljanov zaradi okolja in pri tem poudaril pomembno vlogo, ki jo imajo njegovi namestniki pri reševanju problemov na lokalni ravni.

Tretja tematska razprava: diskriminacija

Osrednji govornik na tematski razpravi je bil madžarski parlamentarni komisar za pravice nacionalnih in etničnih manjšin Jenő KALTENBACH. Poudaril je, da kljub pomembnemu napredku, doseženemu pri obravnavanju diskriminacije, prenos pomembnih direktiv EU še vedno ni končan. Za nacionalne varuhe človekovih pravic je bistvenega pomena spodbujati proces prenosa v pravni sistem lastnih držav. Poleg tega morajo tesno sodelovati s specializiranimi organi, ustanovljenimi za obravnavanje diskriminacije na različnih področjih. Za njim je nastopil luksemburški nacionalni varuh človekovih pravic Marc FISCHBACH in predstavil nekaj pritožb, vloženi pri njem, tudi pritožbo o domnevni diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti.

Četrta tematska razprava: prost pretok oseb

Na zadnji tematski razpravi o prostem pretoku je kot osrednja govornica nastopila profesorica migracijskega prava na Univerzi v Nijmegenu na Nizozemskem Elsbeth GUILD; osvetlila je vrsto še obstoječih ovir za prost pretok. Poudarila je, da večina institucij na nacionalni ravni državljane Unije, ki niso državljani njihove države, še vedno obravnava kot tujce po zakonodaji o tujcih. Poleg tega družinski člani državljanov Unije (migrantov), ki so državljani tretje države, ne dobijo vedno statusa državljana EU.

Razpravljavka je bila irska nacionalna varuhinja človekovih pravic Emily O'REILLY, ki se je osredotočila na področje socialne varnosti; predstavila je številne probleme, s katerimi se soočajo

državljeni, ko zahtevajo svoje pravice po zakonodaji EU (zlasti po Uredbi št. 1408/71¹). Navedla je, da večino težav povzroča zapletenost zadevne zakonodaje. V zvezi s tem je omenila projekt TRESS Evropske komisije (usposabljanje in poročanje na področju socialne varnosti), katerega cilj je pri vseh zainteresiranih straneh, kot so nacionalni sodniki, izboljšati poznavanje ustreznih določb Skupnosti, zlasti s prirejanjem izobraževalnih seminarjev.

Institucionalna vprašanja

Poleg tematskih razprav je na seminarju potekala poglobljena razprava o številnih institucionalnih vprašanjih, pomembnih za varuhe človekovih pravic v EU in državah kandidatkah. Izhodišče za razpravo je bil osrednji govor evropskega varuha človekovih pravic o oblikovanju bolj prepoznavne javne identitete evropskega omrežja varuhov človekovih pravic. Evropski varuh človekovih pravic je izrazil pripravljenost vložiti sredstva, da bi pospešili rabo interneta za komuniciranje z javnostjo in med varuhi, s čimer bi to omrežje postalo bolj prepoznavno pri državljanih in oblikovalcih javne politike. Poleg tega je predlagal, da bi v naslednjih dveh letih oblikovali izjavo za državljane o tem, kaj lahko pričakujejo od varuha človekovih pravic v omrežju. O tej izjavi bi lahko razpravljali in jo končno sprejeli na šestem seminarju varuhov človekovih pravic v Strasbourgu leta 2007, ki ga bosta gostila evropski in francoski nacionalni varuh človekovih pravic. Ker je enakovredna zastopnost pogledov regionalnih varuhov v razpravi o izjavi za državljane pomembna, je evropski varuh človekovih pravic predlagal vabilo regionalnim kolegom držav članic, naj imenujejo predstavnika, ki se bo poleg nacionalnega varuha udeležil seminarja v Strasbourgu leta 2007. Evropski varuh se je s svojo institucijo zavezal, da se bo srečeval z regionalnimi varuhi vsaki dve leti, izmenično med srečanji nacionalnih varuhov.

Sklepi seminarja

Seminar se je končal s kratkim nagovorom evropskega varuha človekovih pravic, nato pa je Rick LAWSON predstavil sklepe seminarja.

Pot naprej

Na razpravah na seminarju so se porodile številne ideje, ki so lahko v pomoč pri oblikovanju sodelovanja v evropskem omrežju varuhov človekovih pravic v prihodnjih mesecih in letih. Evropski varuh je kot predhodne, delovne sklepe seminarja ponudil naslednje:

1. Varuh človekovih pravic je javni organ, zato mora v okviru svojih pristojnosti v celoti uresničevati pravice po zakonodaji EU, tudi človekove pravice.
2. Varuhi človekovih pravic so v odličnem položaju, da preučijo, ali v posameznih primerih državne uprave v državah članicah (nacionalne, regionalne in lokalne) pravilno izvajajo zakonodajo EU, ter da ukrepajo, če se to ni zgodilo, da bi zagotovili učinkovita pravna sredstva in preprečili podoben položaj v prihodnje.
3. Varuhi človekovih pravic imajo na nekaterih področjih v primerjavi s sodišči očitno prednost, saj lahko hitreje ponudijo pravna sredstva. Posamezniki, ki pri uveljavljanju pravice do prostega pretoka naletijo na resno oviro, na primer nepriznavanje diplome, namreč na rešitev ne morejo čakati več let.
4. Sodelovanje, ki se je razvilo med varuhi človekovih pravic v Evropi prek evropskega omrežja varuhov človekovih pravic, mora postati prepoznavnejše, da se bodo državljani in oblikovalci javne politike bolj zavedali njegovega namena. Za spodbujanje bolj prepoznavne javne podobe omrežja je treba bolje izkoristiti internet, hkrati pa je treba oblikovati izjavo o tem, kaj lahko varuhi človekovih pravic v omrežju storijo za državljane.
5. Seminarji, npr. o prostem pretoku oseb in prepovedi diskriminacije, so zelo jasno pokazali, kako raznolika in podrobna je lahko zakonodaja EU in kako se neprenehoma razvija. Tako nacionalne javne

¹ Uredba Sveta (EGS) št. 1408/71 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, UL 1971 L 149, str. 2.

uprave kot varuhi človekovih pravic se morajo stalno izobraževati, kar zahteva vztrajno prizadevanje in sredstva. Na te prošnje je evropski varuh odgovoril, da se bo še bolj trudil, da bo v tem pogledu vir za evropsko omrežje varuhov človekovih pravic.

Odličen seminar

Poleg spodbudnih formalnih sej je bilo srečanje priložnost za več neformalnih razprav in stikov. K splošnemu prijetnemu počutju na seminarju so pripomogli turistični ogled povojnega Rotterdama, izlet po kanalih Amsterdama in obisk umetnostnih muzejev Van Gogh in Mauritshuis, pa tudi slavnostna večerja v počastitev desete obletnice Evropskega varuha človekovih pravic. Dodatni vrhunec je bil sprejem pri njenem veličanstvu kraljici Beatrix v palači Huis ten Bosch, neformalna večerja v uradu nizozemskega varuha pa je bil povsem primeren zaključek odličnega petega seminarja.

Sodelovanje pri obravnavanju zadev

Nacionalni in regionalni varuhi človekovih pravic v državah članicah so pristojni za obravnavanje številnih pritožb, ki so zunaj pristojnosti Evropskega varuha človekovih pravic, saj niso uperjene proti ustanovi ali organu Skupnosti. Leta 2005 je varuh človekovih pravic v 945 primerih pritožnikom svetoval, naj se obrnejo na nacionalnega ali regionalnega varuha človekovih pravic, 91 pritožb pa je neposredno predal pristojnemu varuhu človekovih pravic. Primeri teh pritožb so navedeni v razdelku 2.5 tega poročila.

Poleg redne neformalne izmenjave informacij prek omrežja obstaja še poseben postopek, po katerem lahko nacionalni ali regionalni varuhi človekovih pravic zaprosijo za pisni odgovor na vprašanja o zakonodaji EU in njenem tolmačenju, skupaj z vprašanji, ki se pojavijo pri obravnavi posameznih zadev. Evropski varuh človekovih pravic odgovori neposredno ali po potrebi vprašanje posreduje drugi instituciji EU ali organu za odgovor. V letu 2005 so prispele štiri poizvedbe (dve nacionalnih in dve regionalnih varuhov človekovih pravic), tri so bile zaključene (skupaj z dvema iz leta 2004).

Glasilo evropskih varuhov človekovih pravic

Glasilo evropskih varuhov človekovih pravic poroča o delu članov evropskega omrežja varuhov človekovih pravic in širšega članstva evropskega dela Mednarodnega združenja ombudsmanov (IOI). Izhaja v angleščini, francoščini, nemščini, italijanščini in španščini, prejema pa ga več kot 400 uradov na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Glasilo izhaja dvakrat letno – aprila in oktobra.

V glasilu so objavljeni prispevki uradov varuhov po Evropi. Ti so glavni del rubrik o novicah, zakonodaji EU, delu varuhov človekovih pravic in podobnih organov, seminarjih in srečanjih ter objavah. Za izdajanje glasila je odgovoren evropski varuh človekovih pravic, ki v uvodniku opozarja na zadeve, pomembne za omrežje, ter preučuje njihov pomen. V rubriko 2 z naslovom „Sporočila Mednarodnega združenja ombudsmanov“ prispeva regionalni podpredsednik za evropski del pri Mednarodnem združenju ombudsmanov, namenjena pa je obveščanju članov evropskega dela združenja o najnovejšem dogajanju, prihodnjih dogodkih in drugih zanimivih pobudah.

Glasilo se je izkazalo za zelo dragocen forum za izmenjavo informacij o zakonodaji EU in najboljši praksi. V letu 2005 so bile obravnavane teme o prihodnji Agenciji za temeljne pravice pri Evropski uniji, o dostopu do dokumentov in varstvu podatkov, diskriminaciji in ovirah za prost pretok oseb, problemih z zapori v številnih državah članicah, zagotavljanju zdravstvene oskrbe in težavah, ki jih imajo imigranti.

Orodja za elektronsko komunikacijo

Novembra 2000 je evropski varuh človekovih pravic ustanovil internetni razpravni forum ter vzpostavil spletno mesto za varuhe človekovih pravic in njihove uslužbence v Evropi. Danes ima skoraj 90 uradov v 30 evropskih državah individualizirana imena in gesla za dostop do razpravnega foruma. Poleg tega lahko do njega s skupnim uporabniškim imenom in geslom dostopajo tisti člani evropskega dela Mednarodnega združenja ombudsmanov, ki niso člani evropskega omrežja varuhov

človekovih pravic. Razpravni forum omogoča dnevno izmenjavo informacij in sodelovanje med uradi.

Najbolj priljubljena storitev na razpravnem forumu so dnevne novice varuha človekovih pravic, ki so objavljene vsak delovni dan in vsebujejo novice iz uradov varuha človekovih pravic ter Evropske unije. Skoraj vsi uradi nacionalnih in regionalnih varuhov človekovih pravic v Evropi redno prispevajo za dnevne novice in jih prebirajo.

V letu 2005 je bil razpravni forum prek vprašanj in odgovorov še naprej zelo uporaben način za izmenjavo informacij za urade, začelo se je nekaj večjih razprav o zelo različnih temah, kot so brezplačna izposoja knjig v javnih knjižnicah, objava odločb varuha v internetu in izvajanje varuhovih priporočil.

Med vsebinami razpravnega foruma je tudi veljavni seznam nacionalnih in regionalnih varuhov človekovih pravic v državah članicah EU, na Norveškem, v Islandiji in državah prosilkah za članstvo v EU. Na njem so redno objavljene vse spremembe kontaktnih podatkov urada varuha človekovih pravic, zato je nepogrešljiv vir za varuhe človekovih pravic v Evropi.

Informativni obiski

Evropski varuh človekovih pravic je novembra 2005 obiskal parlamentarno varuhinjo človekovih in bolnikovih pravic Velike Britanije Ann ABRAHAM (glejte oddelek 6.2).

5.2 DRUGI SEMINARJI IN KONFERENCE VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Prizadevanja evropskega varuha človekovih pravic za sodelovanje s kolegi varuhi segajo onkraj dejavnosti evropskega omrežja varuhov človekovih pravic. Kot dejavni član vrste organizacij varuh redno sodeluje na konferencah in seminarjih, ki jih te prirejajo. Ta razdelek ponuja pregled sodelovanja varuha in njegovih uslužbencev na takih dogodkih v letu 2005.

Deseta obletnica varuhov človekovih pravic v seimasu Republike Litve

14. in 15. aprila 2005 je Ian HARDEN zastopal evropskega varuha človekovih pravic na konferenci, ki so jo v Vilni priredili varuhi človekovih pravic v seimasu Republike Litve; naslov konference ob deseti obletnici njihove ustanovitve je bil „Varuh človekovih pravic kot sredstvo za varovanje pravice do dobrega upravljanja“. Ian HARDEN je imel govor z naslovom „Vloga Evropskega varuha človekovih pravic pri varovanju in spodbujanju pravic evropskih državljanov“.

50. obletnica institucije danskega varuha človekovih pravic

Varuh DIAMANDOUROS je od 30. marca do 2. aprila 2005 sodeloval na prireditvah in praznovanjih ob 50. obletnici institucije danskega varuha človekovih pravic, ki jo od leta 1987 vodi Hans GAMMELTOFT-HANSEN. Med prireditvami je bila tudi deveta okrogla miza evropskih varuhov človekovih pravic in komisarja Sveta Evrope za človekove pravice 31. marca in 1. aprila, ki jo je priredil komisar za človekove pravice Alvaro GIL-ROBLES.

30. marca je potekal seminar „Ustanavljanje in pomoč demokratičnim institucijam“, ki ga je odprl Hans GAMMELTOFT-HANSEN; pozdravil je udeležence in prebral čestitke visoke komisarke Združenih narodov za človekove pravice Louise ARBOR. Na otvoritveni seji sta sodelovala državni sekretar in veleposlanik z danskega ministrstva za zunanje zadeve Carsten STAUR ter direktor Danskega inštituta za človekove pravice Morten KJÆRUM.

Dogajanje v Jordaniji je predstavil nekdanji minister za upravni razvoj ter informacijsko in komunikacijsko tehnologijo Favaz AL ZU'BI. Dogajanje v Albaniji sta predstavila albanski varuh človekovih pravic Ermir DOBJANI in sodnik Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo Hans Henrik BRYDENSCHOLT. Dogajanje v Gani sta predstavila komisarka pri Komisiji za človekove pravice in upravne zadeve Anne BOSSMAN in višji pravni svetovalec v uradu danskega varuha človekovih pravic Jens OLSEN. Na koncu seje so v razpravi sodelovali višji svetovalec na danskem ministrstvu za zunanje zadeve Lars Adam REHOF, Hans GAMMELTOFT-HANSEN, Favaz AL ZU'BI, Anne BOSSMAN, Morten KJÆRUM in glavni svetovalec na danskem ministrstvu za zunanje zadeve Morten ELKÆR.

Deveto okroglo mizo evropskih varuhov človekovih pravic in komisarja Sveta Evrope za človekove pravice so 31. marca v navzočnosti njegove kraljeve visokosti prestolonaslednika princa Frederika odprli predsednik danskega parlamenta Christian MEJDAHL, Alvaro GIL-ROBLES in Hans GAMMELTOFT-HANSEN. Na prvem delovnem zasedanju sta spregovorila varuh DIAMANDOUROS in Alvaro GIL-ROBLES; govor varuha DIAMANDOUROSA je imel naslov „Vloga in pristojnosti varuhov človekovih pravic v jutrišnji Evropi“, govor komisarja GIL-ROBLESA pa „Vloga Sveta Evrope pri podpiranju dejavnosti nacionalnih varuhov človekovih pravic“. Zvezni varuh človekovih pravic Ruske federacije Vladimir LUKIN je spregovoril o odnosih med nacionalnimi in regionalnimi varuhi človekovih pravic.

1. aprila je estonski varuh pravnega reda Allar JÖKS vodil delovno zasedanje za naslovom „Obravnava problematičnih zapornikov“. Poljski komisar za varstvo človekovih pravic Andrzej ZOLL je svoj govor naslovil „Problematicni zaporniki: praktični problemi“, govor namestnika madžarskega parlamentarnega komisarja za človekove pravice Alberta TAKÁCSA pa je imel naslov „Problematicni zaporniki, pravni izzivi in odgovori“. Sledila je razprava po skupinah, ki sta jo vodila ukrajinska nacionalna varuhinja človekovih pravic Nina KARPAČOVA in belgijski zvezni varuh človekovih pravic Pierre-Yves MONETTE.

Glavni švedski parlamentarni varuh človekovih pravic Mats MELIN je vodil delovno zasedanje z naslovom „Zaščita pravice do zasebnosti“. Nacionalni varuh človekovih pravic Češke republike Otakar MOTEJL je imel govor z naslovom „Varovanje pravice do zasebnosti: praktični problemi“, norveški parlamentarni varuh človekovih pravic Arne FLIFLET pa je imel govor z naslovom „Varovanje pravice do zasebnosti: pravni izzivi in odgovori“. Sodnik Evropskega sodišča za človekove pravice Lucius CAFLISCH je vodil delovno skupino o praktičnih problemih, predsednik avstrijskega odbora varuhov človekovih pravic Peter KOSTELKA pa delovno skupino o pravnih izzivih in odgovorih pri varovanju pravice do zasebnosti. Alvaro GIL-ROBLES je vodil sklepno zasedanje, kjer so bila predstavljena poročila vseh štirih delovnih skupin in sprejeti sklepi okrogle mize.

Na Univerzi v Københavnu je 2. aprila 2005 potekal simpozij z naslovom „Varuh človekovih pravic med zakonodajalcem, upravo in državljanom – razvijanje koncepta varuha človekovih pravic“. Udeležence simpozija je pozdravila rektorica Univerze v Københavnu Linda NIELSEN, uvodni nagovor pa je imel Hans GAMMELTOFT-HANSEN. Na zasedanju o vidiku politične znanosti sta spregovorila varuh DIAMANDOUROS in profesor prava na Univerzi v Århusu Jens Peter CHRISTENSEN. Na zasedanju o političnem vidiku sta spregovorila prvi slovenski nacionalni varuh človekovih pravic Ivan BIZJAK ter nekdanji minister za delo in za okolje Svend AUKEN. Na zasedanju o upravnem vidiku sta spregovorila nekdanji generalni sekretar za upravljanje javnih storitev in razvoj na ministrstvu za finance in nekdanji irski nacionalni varuh človekovih pravic Kevin MURPHY ter stalni sekretar na danskem ministrstvu za pravosodje Michael LUNN. Na zasedanju o medijskem vidiku sta spregovorila irska nacionalna varuhinja človekovih pravic in komisarka za informacije Emily O'REILLY in odgovorni urednik danskega časopisa *Politiken* Tøger SIEDENFADEN. Simpozij je sklenil Hans GAMMELTOFT-HANSEN.

Konferenca Združenja britanskih in irskih varuhov človekovih pravic v Warwicku v Veliki Britaniji

Varuh DIAMANDOUROS se je 7. in 8. aprila udeležil konference Združenja britanskih in irskih varuhov človekovih pravic (BIOA), ki je potekala na Univerzi v Warwicku v britanskem mestu Coventry. Konferenca se je začela 7. aprila dopoldne po letni skupščini BIOA; otvoritveno plenarno sejo o popravni krivic je vodila parlamentarna varuhinja človekovih pravic, varuhinja bolnikovih pravic in predsednica združenja Ann ABRAHAM. Govorili so predsednica nacionalnega sveta potrošnikov Deirdre HUTTON, dama reda britanskega imperija, častitljivi lord COULSFIELD, nekdanji sodnik

vrhovnega sodišča, vodja revizije škotskega sveta za varstvo potrošnikov o škotskem civilnem sodstvu in kraljičin svetovalec, ter namestnik generalnega sekretarja v kabinetu irskega ministrskega predsednika Philip KELLY. Na naslednji plenarni seji so obravnavali upravne zadeve, vodil jo je glavni varuh za finančne zadeve Walter MERRICKS. O tej temi so spregovorili častitljivi lord NEWTON Braintreejski, predsednik sodnega sveta sodišč in častnik reda britanskega imperija, namestnik vodje sodne službe Peter HANCOCK, poveljnik reda britanskega imperija, in član pravne komisije Martin PARTINGTON, poveljnik reda britanskega imperija. Prvo plenarno sejo 8. aprila dopoldne o pravni presoji je vodil varuh človekovih pravic na Severnem Irskem Tom FRAWLEY. Govoril je vrhovni sodnik Severne Irske, častitljivi sir Brian KERR, kraljičin svetovalec. Na sklepnem plenarnem zasedanju, ki ga je vodil predsednik komisije za lokalno upravo v Angliji Tony REDMOND, je varuh DIAMANDOUROS spregovoril o vlogi Evropskega varuha človekovih pravic. Na dvodnevni konferenci je potekalo dvanajst delavnic, ki so obravnavale zelo različne teme, kot so zakonodaja o svobodi obveščanja, nadomestila, poravnava pritožb in pravna sredstva.

Seminar o človekovih pravicah v Evropi z vidika varuhov človekovih pravic, Ibiza, Španija

Evropski varuh človekovih pravic je 5. septembra sodeloval na seminarju, ki sta ga skupaj priredila Univerza na Balearskih otokih in španski varuh človekovih pravic o človekovih pravicah v Evropi z vidika varuhov človekovih pravic. Varuh DIAMANDOUROS je spregovoril o vprašanju vloge Evropskega varuha človekovih pravic pri varovanju temeljnih človekovih pravic. Seminar je imel veliko udeležencev, med njimi študente in akademike.

Počastitev 20. obletnice zakona o katalonskem varuhu človekovih pravic, Barcelona, Španija

Varuh DIAMANDOUROS se je na povabilo Rafaela RIBÓJA, regionalnega varuha človekovih pravic v Kataloniji (*síndic de greuges*), udeležil vrste prireditev ob 20. obletnici zakona o katalonskem varuhu človekovih pravic, ki so potekale v Barceloni 29. in 30. septembra. Med udeleženci je bilo veliko nacionalnih in regionalnih varuhov človekovih pravic iz različnih držav EU, med njimi irska nacionalna varuhinja človekovih pravic Emily O'REILLY, glavni švedski parlamentarni varuh človekovih pravic Mats MELIN, namestnica španskega varuha človekovih pravic María Luisa CAVA DE LLANO, predsednik avstrijskega odbora varuhov človekovih pravic Peter KOSTELKA, grški nacionalni varuh človekovih pravic Yorgos KAMINIS in komisar za človekove pravice pri Svetu Evrope Alvaro GIL-ROBLES. Varuh DIAMANDOUROS je imel govor z naslovom „Metode varovanja pravic državljanov: sodelovanje med Evropskim varuhom človekovih pravic ter nacionalnimi in regionalnimi varuhi“. Poudaril je vlogo regionalnih varuhov in predlagal vrsto načinov, kako prek Evropskega omrežja varuhov človekovih pravic okrečiti sedanje sodelovanje.

Udeleženci spominske slovesnosti ob 20. obletnici katalonskega akta o Varuhu človekovih pravic. Barcelona, Španija, 29. in 30. september 2005.

5.3 DRUGI DOGODKI Z VARUHI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN NJIHOVIMI USLUŽBENCI

Dvostranska srečanja z varuhi človekovih pravic

V letu 2005 je bilo veliko dvostranskih stikov med evropskim varuhom človekovih pravic ter varuhi človekovih pravic iz Evrope in drugod, katerih namen je bil spodbuditi varovanje človekovih pravic, razpravljati o medinstitucionalnih odnosih in izmenjati najboljše prakso.

31. januarja se je varuh DIAMANDOUROS srečal s komisarjem za človekove pravice pri Svetu Evrope Alvarom GIL-ROBLESOM ter predsednikom avstrijskega odbora varuhov človekovih pravic in regionalnim podpredsednikom evropskega dela Mednarodnega združenja ombudsmanov Petrom KOSTELKO; obravnavali in uskladili so različna srečanja in dogodke, ki jih v naslednjih osemnajstih mesecih načrtujejo posamezne institucije.

Varuh DIAMANDOUROS se je 17. februarja srečal s komisarko za upravo (varuhinjo človekovih pravic) na Cipru Eliano NICOLAOU in stalnim predstavnikom Grčije pri Svetu Evrope, veleposlanikom Constantinom YEROCOSTOPOULOSOM.

18. februarja se je varuh DIAMANDOUROS srečal s slovenskim varuhom človekovih pravic Matjažem HANŽKOM.

12. marca se je varuh DIAMANDOUROS v Nikoziji na Cipru srečal s komisarko za upravo (varuhinjo človekovih pravic) na Cipru Eliano NICOLAOU.

6. aprila se je varuh DIAMANDOUROS srečal s predsednikom odbora za peticije v nemškem parlamentu Karlheinzem GUTTMACHERJEM.

24. maja je urad Evropskega varuha človekovih pravic v Strasbourgu obiskal namestnik parlamentarnega varuha Severne Irske John MACQUARRIE. Namen njegovega obiska je bil preučiti preiskovalni postopek Evropskega varuha človekovih pravic. John MACQUARRIE je preučil izbrane zadeve in se pogovoril s pravnimi strokovnimi sodelavci, odgovornimi zanje. Srečal se je tudi z varuhom DIAMANDOUROSOM in vodjo pravnega oddelka Ianom HARDNOM.

10. junija je urad Evropskega varuha človekovih pravic v Bruslju obiskal tirolski varuh človekovih pravic v Avstriji Josef HAUSER s sedmimi sodelavci. Varuh HAUSER in njegovi uslužbenci so se srečali z višjo pravno svetovalko in vodjo urada Evropskega varuha človekovih pravic v Bruslju Benito BROMS ter vodjo sektorja za obveščanje in tisk Rosito AGNEW; izmenjali so poglede na obravnavo pritožb in komuniciranje z državljani. Delegacija se je nato na videokonferenci pogovorila z evropskim varuhom človekovih pravic DIAMANDOUROSOM; govorili so o možnosti informativnega obiska varuha v tirolski regiji.

30. junija je varuh DIAMANDOUROS večerjal z regionalnim varuhom človekovih pravic iz italijanske Toskane Giorgiem MORALESOM in nekaj njegovimi sodelavci. Izmenjali so poglede na svoje vloge in komuniciranje z državljani. Govorili so tudi o možnosti uradnega obiska varuha človekovih pravic iz Toskane pri evropskem varuhu.

7. julija je evropskega varuha obiskal gruzinski varuh človekovih pravic Sozar SUBARI, in sicer v okviru uradnega obiska v Strasbourgu, ki ga je pripravil Svet Evrope. Po kratkem srečanju obeh varuhov je višji pravni svetovalec José MARTINEZ-ARAGÓN varuhu SUBARIJU pojasnil pristojnosti in vlogo institucije.

10. oktobra se je varuh DIAMANDOUROS srečal s honduraškim nacionalnim komisarjem za človekove pravice Ramónom CUSTODIEM LÓPEZOM.

1. decembra se je varuh DIAMANDOUROS srečal s predstavniki institucije varuha človekovih pravic Republike Kitajske (Tajvan).

Dogodki s sodelovanjem uslužbencev

Uslužbenci varuha človekovih pravic so sodelovali pri naslednjih dogodkih:

Urad finskega parlamentarnega varuha človekovih pravic in urad finskega ministra za pravosodje sta 6. in 7. junija gostila seminar za varuhe zakonitosti v državah Baltskega morja. Sodelovali so varuhi človekovih pravic ali njihovi predstavniki iz Danske, Estonije, Latvije, Litve, Norveške, Poljske in Švedske. Seminarja se je udeležila tudi delegacija odbora za peticije nemškega parlamenta. Urad Evropskega varuha človekovih pravic je zastopal višji pravni svetovalec Gerhard GRILL. Na seminarju je bilo skupaj 60 udeležencev.

28. in 29. novembra je višji pravni svetovalec Olivier VERHEECKE sodeloval na četrtem kongresu združenja varuhov človekovih pravic iz držav francoskega govornega območja AOMF (*Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie*), ki je potekal v Parizu. Kongres z naslovom „Varuh človekovih pravic: posredovanje pričakovanj, spodbujanje reform“ je priredil francoski varuh človekovih pravic Jean-Paul DELEVOYE. Govorili so nekdanji predsednik francoskega ustavnega sodišča Robert BADINTER, nekdanji minister Luc FERRY ter predsednik francoskega ekonomskega in socialnega sveta Jacques DERMAGNE.

6 OBVESTILA

6.1 VRHUNCI LETA

DESETA OBLETNICA EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

V letu 2005 je institucija Evropskega varuha človekovih pravic praznovala deseto obletnico. Ob tej priložnosti je potekalo veliko prireditev, opisanih v nadaljevanju. Vsaka prireditev je bila namenjena različnemu ciljnemu občinstvu, da bi lahko neposredno vključili vse ključne sogovornike evropskega varuha – institucije EU, organe in agencije, poslance Evropskega parlamenta, kolege varuhe, medije, nevladne organizacije, akademske kroge, pritožnike in državljane.

Več informacij o dogodkih je na voljo na naslovu:

<http://www.ombudsman.europa.eu/10anniversary/en/default.htm>

© De Nationale Ombudsman van Nederland

Prvi Evropski varuh človekovih pravic g. Jacob Söderman, glavni parlamentarni varuh človekovih pravic Švedske g. Mats Melin, parlamentarna varuhinja človekovih pravic Finske ga. Riitta-Leena Paunio na petem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic držav članic EU. Haag, Nizozemska, 11–13 september 2005.

Slovesna večerja za nacionalne varuhe človekovih pravic iz držav članic EU in držav kandidatk, Haag, Nizozemska

Od 11. do 13. septembra 2005 je v Haagu potekal peti seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic, ki se ga je udeležilo več kot 80 predstavnikov nacionalnih varuhov. Ob tej priložnosti je bila prirejena slovesna večerja v počastitev desete obletnice institucije Evropskega varuha človekovih pravic. Večerje se je udeležilo več kot 70 gostov, med njimi tisti, ki so sodelovali pri ustanavljanju institucije, prispevali so tudi v spominski zbornik, izdan ob deseti obletnici. Med večerjo je varuh

DIAMANDOUROS predstavil zbornik z naslovom *Evropski varuh človekovih pravic: začetki, ustanovitev, razvoj*, navzoč pa je bil tudi prvi evropski varuh človekovih pravic Jacob SÖDERMAN.

Sprejem ob deseti obletnici ustanovitve Evropskega varuha človekovih pravic, Strasbourg, Francija

Prvi evropski varuh človekovih pravic Jacob SÖDERMAN je svoje dolžnosti prevzel 27. septembra 1995. Sprejem v počastitev desete obletnice ustanovitve Evropskega varuha človekovih pravic je bil prirejen v torek, 27. septembra 2005, med septembrskim delnim zasedanjem Evropskega parlamenta v Strasbourg. Povabljeni so bili poslanci Evropskega parlamenta in člani Evropske komisije, pa tudi uslužbenci urada Evropskega varuha, Evropskega parlamenta in drugih institucij ter organov EU, ki so v zadnjem desetletju tesno sodelovali z varuhom. Častni gost je bil prvi evropski varuh človekovih pravic Jacob SÖDERMAN. Slavnostni govor je imel predsednik Evropskega parlamenta Josep BORRELL FONTELLES, saj je imel Evropski parlament glavno vlogo pri ustanovitvi institucije Evropskega varuha človekovih pravic in ga je v tem desetletju vseskozi podpiral. Sprejema se je udeležilo več kot 250 ljudi, med njimi pet članov Evropske komisije, več kot sto poslancev Evropskega parlamenta, pet generalnih direktorjev v Evropskem parlamentu in predstavniki britanskega predsedstva EU.

G. Josep Borrell Fontelles, Predsednik Evropskega parlamenta, in g. Diamandouros na sprejemu ob deseti obletnici Evropskega varuha človekovih pravic. Strasbourg, Francija, 27. september 2005.

Posvet z naslovom „Evropski varuh človekovih pravic – ocena in perspektive“, Strasbourg, Francija

28. oktobra je inštitut visokih evropskih študij (*Institut des hautes études européennes*) pri Univerzi Roberta Schumana v Strasbourg priredil posvet ob deseti obletnici Evropskega varuha človekovih pravic pod strokovnim vodstvom profesorja na Univerzi Roberta Schumana Syméona KARAGIANNISA in profesorja na Burgundski univerzi v Dijonu Yvesa PETITA. Naslov posveta, ki je potekal v Evropskem parlamentu, je bil *Evropski varuh človekovih pravic – ocena in perspektive*. Uvodni nagovor sta imeli senatorka in županja mesta Strasbourg Fabienne KELLER in predsednica Univerze Roberta Schumana Florence BENOÎT-ROHMER.

Dopoldanski del je vodil sodirektor in profesor na centru mednarodnih in evropskih študij (*Centre d'études internationales et européennes*) pri Univerzi Roberta Schumana Vlad CONSTANINESCO. Najprej so obravnavali Evropskega varuha človekovih pravic in njegovo institucionalno okolje. Yves PETIT je razčlenil odnose med varuhom in evropskimi institucijami, profesor na Univerzi v Bordeauxu IV Loïc GRARD pa je ocenil odnose med evropskim varuhom človekovih pravic in nacionalnimi varuhi. V drugem delu so obravnavali evropskega varuha človekovih pravic in njegove dejavnosti.

Podpredsednik in profesor na Univerzi v Parizu II Claude BLUMANN je predstavil varuhov prispevek k evropskemu državljanstvu. Syméon KARAGIANNIS je nato ocenil varuhov prispevek k varovanju temeljnih pravic. Po vsakem sklopu predstavitev so lahko profesorji, študentje in drugi udeleženci govornikom postavljali vprašanja in izrazili svoje mnenje o zastavljenih vprašanjih.

G. Diamandouros, predsednica Univerze Roberta Schumana ga. Florence Benoît-Rohmer, ter senatorka in županja Strasbourga ga. Fabienne Keller so spregovorili na razpravi o Evropskem varuhu človekovih pravic — ocena in perspektive. Strasbourg, Francija, 28. oktober 2005.

V popoldanskem delu je potekala okrogla miza z naslovom „Evropski varuh človekovih pravic – 10 let delovanja“. Vodil jo je nekdanji predsednik Univerze Roberta Schumana (*Université Robert Schuman*) in zaslužni profesor Robert KOVAR. Na okrogli mizi so sodelovali varuh DIAMANDOUROS, švedski glavni parlamentarni varuh človekovih pravic Mats MELIN, generalni pooblaščenec francoskega nacionalnega varuha človekovih pravic Bernard DREYFUS, vodja oddelka na sekretariatu Odbora za peticije pri Evropskem parlamentu David LOWE, direktor generalnega sekretariata Evropske komisije Giuseppe MASSANGIOLI in komisar Sveta Evrope za človekove pravice Alvaro GIL-ROBLES. Razpravljali so o Evropskem varuhu človekovih pravic, izzivih, ki jih je prinesla širitev, odnosih med varuhi človekovih pravic in vplivu Evropskega varuha človekovih pravic na nacionalne in regionalne varuhe ter učinku delovanja Evropskega varuha človekovih pravic na delo institucij Evropske unije.

Sklepe posveta je predstavil direktor pravne službe Sveta Evropske unije Jean-Paul JACQUÉ.

Seminarja se je udeležilo več kot 80 profesorjev, študentov, pravnikov, uslužbencev Evropske unije in drugih. Sklepe s posveta bo v letu 2006 izdal *Centre d'études internationales et européennes* pri Univerzi Roberta Schumana.

Uradna večerja za ključne sogovornike evropskega varuha v Franciji, Strasbourg, Francija

28. oktobra sta županja Strasbourga Fabienne KELLER in predsednik mestne občine Strasbourga (*Communauté Urbaine de Strasbourg*) Robert GROSSMANN priredila uradno večerjo ob deseti obletnici navzočnosti evropskega varuha človekovih pravic v Strasbourgu. Povabljeni so bili politiki in javni uslužbenci na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, govorniki na posvetu, ki je ta dan potekal v Strasbourgu (glejte zgoraj), in uslužbenci Evropskega varuha človekovih pravic. Častni gost je bil evropski varuh človekovih pravic DIAMANDOUROS. Na večerji je županja ponovno poudarila zavezanost mesta Strasbourg evropskemu poslanstvu in varovanju človekovih pravic ter prebrala čestitke francoske ministrice za evropske zadeve Catherine COLONNA. Evropski varuh človekovih pravic se je nato zahvalil mestu in regiji za podporo v zadnjem desetletju, ponovno izrazil zavezanost obveščanju državljanov o njihovih pravicah na ravni EU ter sporočil, da bo šesti seminar nacionalnih varuhov človekovih pravic leta 2007 potekal v Strasbourgu.

Uradna večerja za predsednike in generalne sekretarje institucij ter direktorje organov in agencij EU, Bruselj, Belgija

Evropski varuh človekovih pravic je 17. novembra priredil uradno večerjo za predsednike in generalne sekretarje institucij ter direktorje organov in agencij Unije. Udeležilo se je več kot 45 predstavnikov institucij, organov in agencij iz celotne Unije. Namen dogodka je bil poudariti odločenost evropskega varuha človekovih pravic za sodelovanje z vsemi institucijami, organi in agencijami v prihodnjih letih, da bi izboljšali kakovost uprave EU in zagotovili spoštovanje pravic državljanov v celotni Uniji. Slavnostni govornik je bil predsednik Komisije José Manuel BARROSO, saj se na Komisijo nanaša kar 70 % preiskav varuha človekovih pravic. Predstavil je vrsto področij, kjer je v prihodnjih letih mogoče okrepiti sodelovanje, tudi pri razvijanju enotnega kodeksa dobrega ravnanja javnih uslužbencev, iskanju prijaznejših rešitev ter zagotavljanju takojšnjega odziva na varuhova priporočila in pripombe. Pri tem je omenil novo sporočilo, ki ga je sprejela Komisija in ki uvaja nov notranji postopek za odgovarjanje na varuhove preiskave. Evropski varuh je nato v govoru znova poudaril, kako pomembna je takojšnja in pazljiva obravnava pritožb. Vloge varuha ne vidi le kot zunanjega mehanizma nadzora, ampak tudi kot dragocen vir, ki lahko uradnikom z opozarjanjem na šibka področja pomaga pri izboljšanju njihovega dela. Pri tem je posebej omenil evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev kot koristen vodnik za uradnike. Varuh DIAMANDOUROS je varuha človekovih pravic opisal tudi kot posrednika, ki lahko institucijam pomaga pri predstavljanju državljanom in ki daje državljanom občutek, da njihov glas nekaj velja in da lahko s pritožbami razmere izboljšajo. Dejal je še, da je končni cilj prvovrstna uprava EU v službi državljana.

Predsednik Evropske komisije g. José Manuel Barroso in g. Diamandouros na uradni večerji predsednikov in generalnih sekretarjev institucij EU ter vodij organov in agencij EU. Bruselj, Belgija, 17. november 2005.

Medijski seminar in javna delavnica, Bruselj, Belgija

Evropski varuh človekovih pravic je 6. decembra v Bruslju pripravil dve prireditvi z naslovom „Evropski varuh človekovih pravic: 10 let, 20 000 pritožb – Preveč? Premalo?“ Prireditvi, ki jih je organiziral skupaj z Evropskim novinarskim centrom, sta potekali kot medijski seminar in javna delavnica in sta bili namenjeni medijem, nevladnim organizacijam, interesnim skupinam, regionalnim in lokalnim predstavništvom ter državljanom, ki jih zanima varuhovo delo.

Poslanec EP g. Michael Cashman, g. Diamandouros, generalni sekretar mednarodnega združenja novinarjev g. Aidan White in g. Derk-Jan Eppink, član kabineta podpredsednika Evropske komisije g. Siima Kallasa, so spregovorili na seminarju novinarjev in obeležili deseto obletnico Evropskega varuha človekovih pravic. Bruselj, Belgija, 6. december 2005.

Prvi del je potekal pod naslovom „Bolj odprta in odgovornejša uprava EU – naslednji koraki Komisije, Parlamenta in varuha človekovih pravic“. Tega dela se je udeležilo več kot 60 ljudi, spregovorili pa so Derk-Jan EPPINK, član kabineta podpredsednika Evropske komisije Siima KALLASA, Michael CASHMAN, poslanec in poročevalec Evropskega parlamenta za uredbo o dostopu javnosti do dokumentov, direktor nevladne organizacije *Statewatch* Tony BUNYAN in namestnik urednika časopisa *European Voice* Tim KING. Seminar je vodil generalni sekretar Mednarodne zveze novinarjev Aidan WHITE, na njem pa je bil predstavljen uporaben pregled napredka institucij EU na področju preglednosti do današnjega dne in ideje za prihodnost.

G. Diamandouros in podpredsednica Evropske komisije, komisarka za institucionalne odnose in komunikacijsko strategijo ga. Margot Wallström, sta prisluhnila udeležencem javne delavnice ob deseti obletnici Evropskega varuha človekovih pravic. Bruselj, Belgija, 6. december 2005.

Drugi del z naslovom „Ozaveščanje državljanov o pravici do pritožbe – naslednji koraki Evropskega varuha človekovih pravic“ je potekal v obliki javne delavnice. Sodelovali so podpredsednica Evropske komisije Margot WALLSTRÖM, irska nacionalna varuhinja človekovih pravic Emily O'REILLY, Claire DAMILANO iz nevladne organizacije *European Citizen Action Service* in generalni sekretar Mednarodne zveze novinarjev Aidan WHITE. Delavnico je razgibano vodil nekdanji predsednik Evropskega parlamenta Pat COX. Sodelovalo je več kot 50 predstavnikov nevladnih organizacij, interesnih skupin, regionalnih in lokalnih predstavništev v Bruslju ter institucij EU, preučevali pa

so, kako jim lahko Evropski varuh človekovih pravic najboljše pomaga. Bistvena vprašanja razprave so bila: Kako lahko Evropski varuh človekovih pravic bolje seznanja javnost s svojim delom? Kako vas lahko Evropski varuh spodbudi, da izkoristite pravico do pritožbe? Kako lahko vaša organizacija varuhu pomaga graditi na dosežkih preteklega desetletja? Kako lahko Evropski varuh prispeva k „obdobju za razmislek“ v Uniji? Po srečanju so udeleženci dobili povzetek glavnih idej, predstavljenih na delavnici, ki je objavljen tudi na spletnem mestu Evropskega varuha.

Predstavitve delegaciji za Evropsko unijo pri francoski nacionalni skupščini, Pariz, Francija

7. decembra je delegacija za Evropsko unijo pri francoski nacionalni skupščini prvič poslušala predstavitev evropskega varuha človekovih pravic. Srečanje je vodil predsednik delegacije Pierre LEQUILLER, Evropski varuh pa je lahko pojasnil svojo vlogo, vrste obravnavanih primerov in sodelovanje z varuhi človekovih pravic iz držav članic. Člani delegacije so spraševali o pritožbah, tudi o pritožbi zaradi pomanjkanja preglednosti v zakonodajnih postopkih Sveta, ter kaj lahko kot poslanci Parlamenta storijo, da bi vlogo in pristojnosti evropskega varuha približali francoskim državljanom. Predstavitve v Parizu je bila odprta za medije, prirejena pa je bila ob deseti obletnici Evropskega varuha človekovih pravic.

© Assemblée nationale française

G. Diamandouros in predsednik francoskega parlamentarnega odbora za Evropske zadeve g. Pierre Lequiller. Pariz, Francija, 7. december 2005.

VOLITVE EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

11. januarja so v Evropskem parlamentu potekale volitve Evropskega varuha človekovih pravic. Za parlamentarno obdobje 2004–2009 je bil ponovno izvoljen varuh DIAMANDOUROS, ki je prejel 564 od 609 oddanih glasov. Predsednik parlamentarnega Odbora za peticije, poslanec Marcin LIBICKI, je po volitvah pripravil tiskovno konferenco. Ob tej priložnosti je varuh DIAMANDOUROS predstavil prednostne naloge institucije, med katerimi so celovito varovanje pravic državljanov v celotni Uniji ter zagotavljanje najvišjih standardov uprave v institucijah in organih EU. Vsi podatki o volitvah evropskega varuha so navedeni v prilogi E.

Podpredsednica Evropske komisije, komisarka za institucionalne odnose in komunikacijsko strategijo ga. Margot Wallström, je čestitala g. Diamandourosu ob njegovi ponovni izvolitvi za Evropskega varuha človekovih pravic. Strasbourg, Francija, 11. januar 2005.

LETNO POROČILO ZA LETO 2004

Letno poročilo je najpomembnejša publikacija Evropskega varuha človekovih pravic. S pregledom njegovih dejavnosti pri obravnavi pritožb v preteklem letu Parlament precej lažje pozove institucije in organe Unije k zagovoru. Opozorjanje na problematična področja v upravi je tudi pomemben vir samonadzora za institucije in organe EU. Hkrati se za poročilo varuha človekovih pravic zanima veliko skupin in posameznikov na številnih ravneh – kolegi varuhi, politiki, javni uslužbenci, strokovnjaki, akademski krogi, interesne skupine, nevladne organizacije, novinarji ter državljani na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Da bi čim boljše izpolnili raznolika pričakovanja različnih skupin, je letno poročilo z letom 2004 dobilo novo zasnovo. Celotna besedila odločb so nadomestili povzetki, ki opozarjajo na ključne točke. V drugem poglavju je novost tematska analiza, ki opozarja na najpomembnejše ugotovitve na podlagi dejstev in zakona na glavnih področjih dela. Poglavji o obvestilih in odnosih z drugimi organi imata novo zasnovo: zdaj poudarjata pozitiven učinek dejavnosti in navajata podrobne opise dogodkov.

Varuh človekovih pravic je poročilo za leto 2004 10. maja predstavil Odboru za peticije Evropskega parlamenta. Tako je lahko prikazal pregled dela in dosežkov v tem letu in poročal o zastavljenih ciljeh po ponovni izvolitvi na to funkcijo.

Poročilo omejenega odbora o dejavnostih Evropskega varuha človekovih pravic v letu 2004 je pripravil poslanec EP Manolis MAVROMMATIS. Poslanci so poročilo sprejeli s 426 glasovi za, 3 proti in z 9 vzdržanimi; hkrati so varuhu človekovih pravic čestitali za njegovo delo in dobre odnose z Odborom za peticije.

DNEVI ODPRTIH VRAT

Bruselj

Evropski parlament je 30. aprila priredil dan odprtih vrat za javnost. Sodeloval je tudi urad varuha človekovih pravic in predstavil *novo razglednico ob deseti obletnici* v 24 jezikih, ki je bila na voljo obiskovalcem. Uslužbenci so ves dan odgovarjali na vprašanja javnosti, prireditve se je udeležilo približno 15 000 obiskovalcev.

Strasbourg

8. maja je urad varuha človekovih pravic sodeloval na dnevu odprtih vrat, ki ga je v Strasbourgu priredil Evropski parlament. Obiskovalci so lahko dobili gradivo o delu varuha človekovih pravic skupaj z *ново razglednico ob deseti obletnici* v 24 jezikih. Uslužbenci so bili ves dan na voljo za vprašanja. Na dan odprtih vrat je Parlament obiskalo več kot 20 000 ljudi.

Obiskovalci stojnice varuha človekovih pravic ob dnevu odprtih vrat v Strasbourgu, Francija, 8. maj 2005.

6.2 OBISKI, NAMENJENI OBVEŠČANJU

Varuh človekovih pravic je imel v letih 2003 in 2004 pester program obiskov, namenjenih obveščanju, v državah članicah, pristopnicah in kandidatkah, da bi povečal ozaveščenost državljanov o njihovi pravici do pritožbe Evropskemu varuhu človekovih pravic ter še okrepil delovne odnose z nacionalnimi in regionalnimi kolegi. Varuh želi te obiske nadaljevati v obdobju od 2005 do 2009. Med temi obiski se varuh srečuje s parlamentarci, sodniki, vodilnimi državnimi uradniki, kolegi varuhi in drugimi, ki delajo na področju zunajsodnega reševanja sporov, z akademsko skupnostjo, morebitnimi pritožniki in drugimi državljani. Na vsakem obisku ga spremljata predstavnik pravne službe in predstavnik za stike z javnostjo.

Obiski varuha človekovih pravic, namenjeni obveščanju, prispevajo k seznanjenosti državljanov s tem, kaj lahko varuh stori zanje. Varuh človekovih pravic med obiski na številnih predstavitvah predstavlja svoje delo in ga ponazarja z različnimi vrstami prejetih pritožb. Vendar delo varuha presega obravnavo pritožb, zato želi na srečanjih zavestno opozoriti javnost na svojo širšo vlogo. V govorih in predstavitvah pojasnjuje pomen institucije varuha človekovih pravic pri spodbujanju pravne države, demokracije in človekovih pravic. Na dvostranskih srečanjih z varuhi preučujejo ideje za prihodnje sodelovanje, se učijo iz izkušenj in izmenjujejo najboljšo prakso.

Poklicni kolegi varuha človekovih pravic iz držav članic in držav kandidatk pripravijo poglobljene programe dejavnosti ter srečanj za vsak njegov obisk in ga na njem pogosto spremljajo.

Zaradi številnih prireditev ob deseti obletnici institucije Evropskega varuha človekovih pravic je bil v letu 2005 opravljen le en obisk, namenjen obveščanju, in sicer konec novembra v Veliki Britaniji.

V naslednjem oddelku so navedena številna srečanja, ključni sogovorniki ter številne predstavitve. Medijske dejavnosti, ki so potekale kot del obiskov, namenjenih obveščanju, so navedene v oddelku 6.4 tega poročila.

VELIKA BRITANIJA

Evropski varuh človekovih pravic je bil med 28. in 30. novembrom 2005 na obisku v Londonu.

28. novembra je potekal delovni zajtrk s parlamentarno varuhinjo človekovih pravic in varuhinjo bolnikovih pravic Ann ABRAHAM. Varuha DIAMANDOUROSA in varuhinjo ABRAHAMOVO je nato sprejel vodja predstavništva Evropske komisije v Veliki Britaniji Reijo KEMPINEN. Sledilo je srečanje s poslanci Evropskega parlamenta, ki ga je gostil direktor informacijske pisarne Evropskega parlamenta Dermot SCOTT. Varuh DIAMANDOUROS in varuhinja ABRAHAMOVA sta nato imela skupno predstavitev za študente evropskega programa na *National School of Government*. Naslov predstavitve evropskega varuha je bil „Vloga Evropskega varuha človekovih pravic v institucionalnem okviru EU“. Po živahnem delu, namenjenem vprašanju in odgovoru, se je razprava s študenti in vodjem programa Howardom EMMENSOM nadaljevala med kosilom.

G. Diamandouros in parlamentarna varuhinja človekovih pravic in varuhinja človekovih pravic za področje zdravstva v Združenem kraljestvu ga. Ann Abraham, sta nagovorila študente programa intenzivnega usposabljanja na področju evropskih zadev (*European Fast Stream*) na državni upravni šoli (*National School of Government*). London, Združeno Kraljestvo, 28. november 2005.

Popoldne je bilo najprej na vrsti srečanje s člani odbora za preiskavo evropskih zadev v spodnjem domu britanskega parlamenta; varuha sta se lahko srečala s člani odbora, jim predstavila delo svojih institucij ter sodelovala pri zanimivi izmenjavi mnenj. Zadnje srečanje ta dan je potekalo na sodnem svetu sodišč, gostil pa ga je predsednik sveta lord NEWTON Braintreejski. Člani in uslužbenci Sveta so predstavili svoje delo, nadaljnja razprava pa je pokazala tesno povezavo med delom sodišč in varuha človekovih pravic. Zvečer je lord NEWTON v počastitev obiska priredil večerjo v zgornjem domu britanskega parlamenta.

29. novembra je varuh DIAMANDOUROS odgovarjal na vprašanja doktorandke Melanie SMITH v zvezi z njeno disertacijo o tožbah zaradi kršitev po členu 226 Pogodbe ES. Na prvem srečanju tega dne je varuh DIAMANDOUROSA in varuhinjo ABRAHAMOVO sprejel minister za evropske zadeve, poslanec Douglas ALEXANDER. Med drugim so obravnavali posebno poročilo Evropskega varuha človekovih pravic, predloženo Evropskemu parlamentu oktobra 2005, v katerem je varuh pozval Svet, naj ponovno preuči svojo odločitev, da ne bo vedno zasedal javno, kadar bo deloval v vlogi zakonodajalca. Med obiskom urada parlamentarne varuhinje človekovih pravic in varuhinje bolnikovih pravic se je varuh DIAMANDOUROS lahko seznanil s številnimi primeri, ki jih obravnava

varuhinja. Namestnica varuhinje Trish LONGDON in njeni sodelavci so predstavili vprašanje stalne nege, Ann ABRAHAM in Iain OGILVIE pa sta orisala najnovejši razvoj pri preiskavi v zvezi z zavarovalnico Equitable Life Assurance Society.

Seminar v času kosila je gostil vodja oddelka za ustavo na *School of Public Policy* pri University College v Londonu; naslov varuhovega predavanja je bil „Vloga varuha človekovih pravic pri večji odgovornosti in pravni državi“. Tako med razgibanim delom za vprašanja in odgovore kot med bifejskim kosilom je odgovarjal na vprašanja številnih navzočih profesorjev, študentov in britanskih varuhov človekovih pravic ter razpravjal z njimi.

Na prvem popoldanskem srečanju je varuh DIAMANDOUROS kot izvedenec nastopil pred ožjim odborom zgornjega doma britanskega parlamenta, pristojnim za zadeve v zvezi z Evropsko unijo. Sejo je vodil predsednik odbora lord GRENFELL, udeležilo se je je štirinajst članov zgornjega doma. Med intenzivnim navzkrižnim spraševanjem so člani odbora varuhu DIAMANDOUROSU zastavili številna vprašanja o potrebnosti vzpostavitve evropskega omrežja varuhov človekovih pravic, razmerju med evropskim kodeksom dobrega ravnanja javnih uslužbencev in listino temeljnih pravic ter o prihodnjih odnosih z Agencijo za temeljne pravice EU. Nato sta se varuh DIAMANDOUROS in varuhinja ABRAHAMOVA srečala s predsednikom ožjega odbora spodnjega doma za javno upravo, poslancem Tonyjem WRIGHTOM. Zvečer je varuhinja ABRAHAMOVA priredila večerjo, ki so se je udeležili varuhi v javnem sektorju iz Anglije, Škotske, Walesa in Severne Irske.

Lord Wallace of Saltire, častno upokojeni profesor mednarodnih odnosov na *London School of Economics and Political Science* je predstavil g. Diamandourosa pred njegovim predavanjem z naslovom «človekove pravice in izvensodna sredstva – pogled Evropskega varuha človekovih pravic». London, Združeno Kraljestvo, 30. november 2005.

Dopoldne 30. novembra je bil na vrsti obisk londonskega urada varuhov človekovih pravic za lokalno upravo v Angliji. Najprej se je varuh DIAMANDOUROS srečal s predsednikom varuhov človekovih pravic za lokalno upravo Tonyjem REDMONDOM; razprava je tekla o številnih pomembnih vprašanjih, tudi o razvijanju pristojnosti varuha na področju človekovih pravic. Nato se je srečal z namestnikom varuha človekovih pravic za lokalno upravo Petrom MACMAHONOM; govorila sta o mednarodnem sodelovanju med uradi varuhov človekovih pravic. Varuh DIAMANDOUROS je obiskal *London School of Economics and Political Science* (LSE), kjer je imel predavanje z naslovom „Človekove pravice in izvensodna sredstva poravnave – vidik Evropskega varuha človekovih pravic“. Predavanje je vodil zaslužni profesor mednarodnih odnosov na LSE lord WALLACE Saltairski. Po predavanju je bil čas za vprašanja in odgovore, razprava pa se je nadaljevala med kosilom, ki ga je gostil lord WALLACE.

Prvo popoldansko srečanje je bilo srečanje s poslancem in parlamentarnim sekretarjem v kabinetu predsednika vlade Jimom MURPHYJEM. Med obravnavanimi temami sta bili izboljšanje pravnih

sredstev, dostopnih državljanom, in razvoj vloge varuha človekovih pravic v Veliki Britaniji. Obisk se je končal s sklepnim srečanjem z Ann ABRAHAM v njenem uradu.

6.3 DRUGE KONFERENCE IN SESTANKI

Konference, seminarji in srečanja so za varuha človekovih pravic odlična priložnost, da ključnim ciljnim skupinam, kot so nevladne organizacije, interesne skupine in akademske ustanove, približa svoje delo. Pomagajo tudi pri uveljavljanju njegove vloge v splošnem smislu. Konference in srečanja varuhu človekovih pravic in njegovim uslužbencem omogočajo tudi spremljanje dogajanja po Evropi, ki je za ustanovo posebnega pomena.

V tem razdelku je podrobno prikazan celoten niz dejavnosti, namenjenih uveljavljanju pojma varovanja človekovih pravic nasploh in posebej dejavnosti, ki jih opravlja Evropski varuh človekovih pravic. Če se varuh nekega dogodka ne more osebno udeležiti, zastopanje ustanove zaupa ustreznemu uslužbencu. Mnoge skupine se seznanijo z delom varuha človekovih pravic tudi na študijskih potovanjih v Strasbourg. V tem razdelku je tudi seznam skupinskih predstavitev, ki so potekale med letom:

Z UDELEŽBO VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

7. januarja se je varuh DIAMANDOUROS srečal z veleposlanikom Mariosom LYSSIOTISOM, stalnim predstavnikom Cipra pri Svetu Evrope, da bi razpravljala o vlogi Evropskega varuha človekovih pravic.

27. januarja je varuh DIAMANDOUROS nagovoril strasbourško podružnico zveze *English-Speaking Union* s temo „Evropski varuh človekovih pravic – varuh dobrega upravljanja“.

28. januarja je imel varuh človekovih pravic DIAMANDOUROS sklepni govor na konferenci, ki jo je v Bruslju organiziralo Združenje nekdanjih pripravnikov Evropske unije (ADEK International). Konferenca je potekala v duhu Evrope medsebojnih stikov pod naslovom „Communicating Europe“. Varuh človekovih pravic se je osredotočil na vprašanja, zakaj bi se morali pogovarjati o Evropi ter kako in o čem bi se morali pogovarjati. Po govoru je varuh odgovarjal na vprašanja publike.

23. februarja se je varuh DIAMANDOUROS sestal s pomočnico ministra za pravosodje Republike Srbije in Črne gore Aleksandro POPOVIĆ. Razpravljala sta o dogajanju v Uniji na področju zaščite državljanskih pravic s sodnimi in zunajsodnimi sredstvi.

4. marca je imel varuh DIAMANDOUROS ob mednarodni konferenci v Ženevi v Švici govor na temo „Temeljna načela Ustave za Evropo“. Konferenco je organiziral center za evropske pravne študije Univerze v Ženevi.

11. marca je imel varuh DIAMANDOUROS vrsto srečanj v Nikoziji na Cipru, in sicer s: Tassosom PAPADOPOULOSOM, predsednikom Republike Ciper, Nikosom CLEANTHOUSOM, predsednikom odbora za evropske zadeve pri ciprskem parlamentu, Panayiotisom DEMETRIOUJEM, poslancem EP, Costakisom CHRISTOFOROUJEM, generalnim direktorjem ciprskega parlamenta, Ronaldom EVERSOM, vodjo informacijskega urada EP na Cipru, in Adriaanom VAN DER MEERJEM, vodjo predstavništva Evropske komisije na Cipru. Pozneje tega dne je imel govor o pravicah evropskih državljanov, ki izhajajo iz evropskega državljanstva, o demokratičnem življenju v Uniji in o listini o temeljnih pravicah, in sicer na seminarju o državljanskih pravicah, ki sta ga organizirala ciprski parlament ter urad za tisk in informiranje.

Predsednik Republike Ciper g. Tassos Papadopoulos in g. Diamandouros.
Nikozija, Ciper, 11. marec 2005.

12. marca se je varuh DIAMANDOUROS sestal z Michalisom ATTALIDESOM, dekanom fakultete za humanistične in družboslovne vede ter pravo *Intercollegea* v Nikoziji na Cipru, kjer je govoril na temo „Varovanje demokracije in vladavina prava: vloga varuha človekovih pravic“.

17. marca je varuh DIAMANDOUROS nagovoril peti kongres Združenja evropskih odvetnic, in sicer s temo „Dostop do evropske mediacije“.

Podpredsednik Evropskega sodišča za človekove pravice g. Christos Rozakis (drugi z leve) je nagovoril osebje Evropskega varuha človekovih pravic. Strasbourg, Francija, 18. marec 2005.

18. marca se je varuh človekovih pravic srečal s Christosom ROZAKISOM, podpredsednikom Evropskega sodišča za človekove pravice. Christos ROZAKIS se je potem udeležil srečanja z uslužbenci Evropskega varuha človekovih pravic, na katerem je predstavil temo „Vidiki evropske zaščite človekovih pravic: širjenje zaščite na podlagi ustavne pogodbe EU“.

21. marca se je varuh DIAMANDOUROS sestal z Guillermom O'DONNELLOM, profesorjem na Univerzi Notre-Dame v Indiani v ZDA, in z Gabrielom IPPOLITO O'DONNELL, da bi razpravljali o vlogi Evropskega varuha človekovih pravic in možnostih za sodelovanje pri spodbujanju in razvijanju te institucije v Latinski Ameriki.

22. marca je varuh DIAMANDOUROS na delovnem kosilu stalnih predstavnikov pri Svetu Evrope predstavil temo „Nedavni razvoj dogodkov v zvezi z zaščito človekovih pravic in temeljnih pravic“.

v Evropski uniji – stališče Evropskega varuha človekovih pravic“. Gostiteljica tega dogodka je bila Ann-Marie NYROOS, stalna predstavnica Finske pri Svetu Evrope.

14. maja je varuh DIAMANDOUROS na deseti evropski konferenci o rehabilitaciji in pristopu k problematiki drog v Heraklionu v Grčiji govoril o Evropskem varuhu človekovih pravic in pristopu k problematiki drog v EU.

18. maja je Nikiforos DIAMANDOUROS v Atenah v Grčiji grški skupini Transparency International govoril o Evropskem varuhu človekovih pravic kot zagovorniku preglednosti in pomembnem dejavniku v boju proti korupciji.

19. maja se je varuh DIAMANDOUROS na grški konferenci o vodenju 2005, ki jo je v Atenah organiziralo združenje direktorjev, udeležil okrogle mize na temo „Nepravilnosti in korupcija v grškem javnem sektorju – razmislek o načinih in sredstvih za boj proti njima“.

24. maja se je varuh DIAMANDOUROS sestal s Fabienne KELLER, županjo Strasbourga, zaradi priprav na posvet ob deseti obletnici in uradno večerjo, predvideno za 28. oktober.

31. maja je varuh DIAMANDOUROS predaval o demokraciji, vladavini prava, odgovornosti in instituciji varuha človekovih pravic na univerzi v Duisburgu v Nemčiji.

3. junija je varuh DIAMANDOUROS v Atenah v Grčiji govoril o pravicah bolnikov v današnji Evropi, in sicer na drugi mednarodni zdravniški konferenci univerze Hygea – Harvard na temo „Preventivna medicina v 21. stoletju“.

6. junija je imel varuh DIAMANDOUROS govor o standardih in sredstvih za spoštovanje temeljnih in človekovih pravic v okviru evropske uprave, in sicer na mednarodni konferenci v Krakovu na Poljskem, ki sta jo organizirala poljski varuh človekovih pravic Andrzej ZOLL in Jagiellonska univerza, da bi zaznamovala ustanovitev Akademije za človekove pravice v Oświęcimiu.

30. junija sta Anthony MOLHO in Diogo RAMADA CURTO, profesorja na Evropskem univerzitetnem inštitutu (EUI) v Firencah v Italiji, povabila varuha DIAMANDOUROSA, naj ima prvo predstavitev na poletnem izobraževanju, ki ga je organiziral oddelek za zgodovino inštituta EUI. Varuh DIAMANDOUROS je imel govor na temo „Razvoj pravic migrantov v okviru evropskega pravnega reda v povojnem obdobju“, potem pa se je udeležil kosila s petimi prihodnjimi doktorji znanosti iz Grčije.

1. julija se je varuh DIAMANDOUROS v Firencah v Italiji srečal z Yvesom MENYJEM, predsednikom Evropskega univerzitetnega inštituta in tamkajšnjim profesorjem, ter s Helen WALLACE, direktorico centra za visokošolski študij Robert Schuman na omenjeni univerzi in tamkajšnjo profesorico, da bi razpravljali o podpori študiju na ustanovah, ki so sposobne spodbujati demokratično odgovornost v Evropi.

6. julija se je varuh človekovih pravic sestal z Eugenio KOTSELIDOU, vodjo kadrovskega razvoja in mediatorko na področju upravljanja učinkovitosti pri Evropskem patentnem uradu v Münchnu v Nemčiji. Sogovornica se je zanimala za izkušnje varuha DIAMANDOUROSA na področju mediacije, vključno z iskanjem prijaznih rešitev in vloge institucije kot alternative sodiščem.

7. julija je varuh DIAMANDOUROS pripravil predstavitev z naslovom „Evropski varuh človekovih pravic: orodje obrambe državljanov“ za delegacijo županov iz italijanske regije Trentinsko in Zgornje Poadižje, ki jo je gostila poslanka Evropskega parlamenta Lilli GRUBER.

13. julija je varuh človekovih pravic predstavil svoje delo 25 članom Združenja evropskih strokovnjakov za javne zadeve (SEAP), strokovne organizacije za zaposlene na področju evropskih javnih zadev. V govoru „Evropski varuh človekovih pravic: v pomoč pri spodbujanju odprtega, odgovornega in profesionalnega upravljanja EU“ je pojasnil, kakšne storitve opravlja, ko obravnava pritožbe in na lastno pobudo vodi raziskave. Posebej se je osredotočil na evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev in na kodeks združenja SEAP. Dogodku, ki se je končal z živahno razpravo z vprašanji in odgovori, je predsedovala Catherine STEWARD, podpredsednica združenja SEAP.

23. septembra je varuh DIAMANDOUROS delegaciji članov nekdanje Evropske komisije za človekove pravice pri Svetu Evrope predstavil temo „Evropski varuh človekovih pravic – zunajsodna poprava krivic za državljane“. Dogodek je organiziral Christos ROZAKIS, podpredsednik Evropskega sodišča za človekove pravice.

26. septembra je varuh DIAMANDOUROS predstavil vlogo Evropskega varuha človekovih pravic delegaciji območne zbornice pravnih svetovalcev iz Krakova na Poljskem.

6. oktobra je imel varuh DIAMANDOUROS govor z naslovom „Evropski varuh človekovih pravic: institucija za zaščito in uveljavljanje temeljnih pravic“ na konferenci, ki je zaznamovala 60. obletnico ustanovitve francoske nacionalne upravne šole (*Ecole Nationale d'Administration*) in 10. obletnico ustanovitve centra za evropske študije v Strasbourgu.

14. oktobra je varuh DIAMANDOUROS govoril na nacionalni vojaški akademiji v Atenah v Grčiji na temo „Vladavina prava in temeljne pravice v Evropski uniji“.

21. novembra je varuh DIAMANDOUROS predaval o demokraciji, vladavini prava in varuhu človekovih pravic na Univerzi Columbia v New Yorku, ZDA.

21. in 22. decembra se je varuh DIAMANDOUROS v Atenah v Grčiji srečal s Karolosom PAPOULIASOM, predsednikom Grčije, Kostasom KARAMANLISOM, predsednikom grške vlade, Kostisom STEFANOPOULOSOM, nekdanjim predsednikom Grčije, in Konstantinosom MITSOTAKISOM, nekdanjim predsednikom grške vlade.

Z UDELEŽBO USLUŽBENCEV VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

25. januarja se je Oliver VERHEECKE, višji pravni svetovalec, udeležil javne predstavitve predlagane Agencije za temeljne pravice Evropske unije, ki jo je organizirala Evropska komisija. Javna predstavitev z razpravo je bila razdeljena na štiri teme. Prva tema se je nanašala na pravice in tematska področja dejavnosti agencije ter na njen geografski obseg. Druga tema je bila namenjena ohranjanju in zagotavljanju odnosov s Svetom Evrope, nacionalnimi ustanovami, civilno družbo in drugimi. Tretja tema se je nanašala na naloge, ki naj bi bile dodeljene agenciji, in četrta na njeno sestavo. Javno predstavitev je sklenil Franco FRATTINI, podpredsednik Komisije, odgovoren za pravosodje, svobodo in varnost.

16. februarja se je Nicholas CATEPHORES, pomočnik varuha človekovih pravic, udeležil okrogle mize o morebitni uvedbi evropskega varuha za finančne storitve, ki sta jo v belgijskem Bruslju organizirala Zveza za izmenjavo vrednostnih papirjev znotraj Evrope (FESE) in podjetje Houston Consulting Europe.

1. marca sta se Tina NILSSON, pravna strokovna sodelavka, in Rosita AGNEW, vodja oddelka za stike in obveščanje, sestali s Paulom FIRTHOM, neodvisnim svetovalcem, ki preučuje dodeljevanje sredstev v okviru Evropske komisije. Študija je zajemala precejšnje število nevladnih organizacij. Tina NILSSON in Rosita AGNEW sta pojasnili postopke varuha človekovih pravic in predstavili njegovo delo ob primerih pritožb v zvezi z dodeljevanjem sredstev, ki jih je obravnaval v obdobju 2002–2004. Paula FIRTHA je zanimalo, kolikšen delež takšnih primerov varuhu uspe rešiti in koliko časa povprečno za to porabi. Še zlasti se je zanimal za pritožbe v zvezi s finančnimi uredbami EU in problemi, na katere je bil varuh ob tem opozorjen.

5. aprila sta Oliver VERHEECKE in Rosita AGNEW razpravljala o delu varuha človekovih pravic z Melanie Smith, ki pripravlja doktorat na univerzi v Manchestru in je asistentka raziskovalka pri Jo SHAW, profesorici na univerzi v Edinburgu.

13. in 14. julija je Oliver VERHEECKE sprejel Rhito BOUSTA, ki pripravlja doktorat na Univerzi Pantheon-Sorbonne, Pariz 1, in Constanzo HERMANN DE REICHENFELD z inštituta za politične študije (*Institut de Sciences Politiques*) v Parizu, da bi razpravljali o delu varuha človekovih pravic in še posebej o kodeksu dobrega ravnanja javnih uslužbencev.

28. in 29. septembra je državni sekretar za varstvo podatkov in dostop do njih v Brandenburgju v sodelovanju s skladom Alcatela SEL za komunikacijske raziskave (*Alcatel SEL Stiftung für Kommunikationsforschung*) ter z nemškim združenjem za pravo in informatiko (*Deutsche Gesellschaft für Recht und Informatik e.V.*) organiziral mednarodni simpozij na temo „Svoboda na področju informiranja v Nemčiji in Evropi“. Konference se je udeležilo več kot 120 ljudi. Urad Evropskega varuha človekovih pravic je zastopal Gerhard GRILL, vodilni pravni svetovalec.

15. decembra je Ida PALUMBO sprejela Margherito BARSÌ, študentko na pravni fakulteti univerze v italijanskem mestu Lecce in pripravnico v uradu Evropskega parlamenta v Milanu. Med srečanjem je PALUMBOVA navedla pristojnosti Evropskega varuha človekovih pravic in predložila nekaj primerov, s katerimi se ta ukvarja.

Skupinske predstavitve

V letu 2005 so varuh DIAMANDOUROS in njegovi uslužbenci (navedeni v oklepajih) razložili vlogo in delovanje varuha človekovih pravic:

Januar

- Skupini 30 študentov političnih ved z Univerze v Regensburgu, Nemčija. Predstavitve je organizirala bavarska evropska akademija (*Europäische Akademie Bayern*), skupino pa je spremljala Andrea RIESCH; (Gerhard GRILL).
- Skupini študentov z inštituta za visoke evropske študije (*Institut des Hautes Etudes Européennes*) Univerze Roberta Schumana v Strasbourgu, Francija; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN).

Februar

- 20 študentom javne uprave z Univerze Twente na Nizozemskem. Skupino je spremljal Jaap H. DE WILDE; (Gerhard GRILL).
- 40 študentom iz *Bayern Kolleg Augsburg* z Bavarske v Nemčiji, v okviru potovanja v Strasbourg, ki ga je organizirala *Europäische Akademie Bayern*. Skupino je spremljal Alexander FRISCH; (Gerhard GRILL).
- 50 študentom skupnega magistrskega študija poslovnih ved Univerze v Mannheimu v Nemčiji in visoke šole za ekonomijo in trgovino (*Ecole Supérieure des Sciences Economiques et Commerciales*) v Franciji. Predstavitve je organiziral Brian CASSIDY, član evropskega Ekonomskega in socialnega odbora; (Rosita AGNEW).

Marec

- 45 osebam iz ženskega združenja CDU (*CDU Frauenunion Ibbenbüren*), Nemčija, v okviru potovanja, ki ga je organizirala fundacija *Karl-Arnold-Stiftung*; (Gerhard GRILL).
- Skupini študentov prava (magistrski študij) z Univerze v Nîmesu, Francija; (Marjorie FUCHS).
- 37 osebam iz zveze *-Union München*, Nemčija, v okviru potovanja, ki ga je organizirala *Europäische Akademie Bayern*; (Gerhard GRILL).
- Skupini 30 študentov iz mladinske zveze *Politischer Jugendring Dresden e.V.*, Nemčija; (Olivier VERHEECKE).

April

- Skupini 10 mladih uradnikov iz srednje in vzhodne Evrope ter z Madagaskarja v okviru seminarja o evropskih zadevah, ki ga je organiziral center za evropske študije (*Centre des Etudes Européennes*) iz Strasbourga; (Alessandro DEL BON).
- Študentom, ki so se udeležili 20. zasedanja Evropskega inštituta za javne zadeve in lobiranje (EIPAL) v Bruslju; (Olivier VERHEECKE).

- 38 osebam iz Dortmundu, Nemčija, v okviru potovanja, ki ga je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Wiebke PANKAUKE).
- Skupini 43 študentov iz evropskega inštituta Univerze v Posarju (*Europa-Institut, Universität des Saarlandes*), Nemčija; (Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA).
- 32 osebam z nemške akademije *Altenakademie Dortmund*, v okviru potovanja, ki ga je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Branislav URBANIČ).
- Skupini 41 študentov tretjega in četrtega letnika prava, ki se specializirajo za evropsko zakonodajo na Univerzi v Leidnu na Nizozemskem. Skupino je spremljal Rick LAWSON; (Ian HARDEN).
- Skupini 22 študentov podiplomskega študija in trem zaposlenim s fakultete za pravo in družbene vede na Univerzi Glasgow Caledonian, Velika Britanija. Skupino je spremljala Marcela CHISHOLM; (Gerhard GRILL).
- Skupini 25 študentov z ekonomske fakultete Univerze Nürnberg-Erlangen, Nemčija; (Gerhard GRILL).
- Skupini 68 udeležencev seminarja o Evropi, ki ga je organiziral *Kolpingwerk*, Nemčija; (Gerhard GRILL).

Maj

- Skupini 20 azijskih diplomatov v okviru seminarja o evropskih zadevah, ki ga je organiziral *Centre des Etudes Européennes* iz Strasbourga; (Gerhard GRILL).
- 42 osebam iz Kölna, Nemčija, v okviru potovanja, ki ga je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Branislav URBANIČ).
- Skupini 35 študentov z oddelka za mednarodne odnose Univerze v Groningenu na Nizozemskem v okviru študijskega potovanja v Bruselj in Strasbourg; (Gerhard GRILL).

Junij

- Skupini 34 mladih učiteljev iz Nemčije, udeležencev študijskega potovanja v Strasbourg, ki ga je organizirala *Europäische Akademie Bayern*; (Gerhard GRILL).
- Skupini 26 študentov in dveh zaposlenih z akademije *Thorbecke Akademie Leeuwarden*, Nizozemska, v okviru študijskega potovanja v Bruselj in Strasbourg; (Branislav URBANIČ).
- 35 osebam iz ženskega združenja CDU (*CDU Frauenunion Ibbenbüren*), Nemčija, v okviru potovanja, ki ga je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Gerhard GRILL).
- Skupini 10 študentov političnih ved z Univerze južnega Maina, Portland, Združene države Amerike; (Olivier VERHEECKE).
- Skupini iz zveze *Kirchlicher Dienst in der Arbeitswelt*, Oldenburg, Nemčija; (Gerhard GRILL).
- Skupini 48 mladih učiteljev iz Nemčije, udeležencev študijskega potovanja v Strasbourg, ki ga je organizirala *Europäische Akademie Bayern*; (Gerhard GRILL).

Julij

- Skupini 47 mladih učiteljev iz Nemčije, udeležencev študijskega potovanja v Strasbourg, ki ga je organizirala *Europäische Akademie Bayern*; (Gerhard GRILL).
- Skupini 45 mladih učiteljev iz Nemčije, udeležencev študijskega potovanja v Strasbourg, ki ga je organizirala *Europäische Akademie Bayern*; (Branislav URBANIČ).
- 29 osebam iz Kerpena v Nemčiji; (Branislav URBANIČ).

- Skupini 49 učiteljev, udeležencev študijskega potovanja v Strasbourg, ki ga je organizirala uprava pokrajine Gornje Pfalške v Nemčiji; (Branislav URBANIČ).
- Skupini 23 študentov in petih zaposlenih v magistrskem programu evropskih študij Univerze v Tübingenu v Nemčiji; (Gerhard GRILL).
- Skupini sedmih alžirskih visokih uradnikov na seminarju o evropskih zadevah, ki ga je organiziral *Centre des Etudes Européennes* iz Strasbourg; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN).

Avgust

- Šestim osebam iz službe za obiskovalce pri Svetu Evrope; (José MARTÍNEZ-ARAGÓN).

September

- Skupini 20 poslancev in uslužbencev madžarskega parlamenta, sodelujočih v razpravi o peticijah in evropskem državljanstvu, ki jo je organiziral generalni direktorat za širitev pri Evropski komisiji (Urad za izmenjavo informacij o tehnični pomoči, TAIEX), Bruselj; (Olivier VERHEECKE).
- Skupini 37 oseb iz socialdemokratske zveze *Socialdemokraterne-Vejle amt*, Danska, v okviru študijskega potovanja v Bruselj in Strasbourg; (Peter BONNOR).
- 38 osebam iz regije okoli Münstra, Nemčija, vključno z lokalnimi politiki in člani sveta, v okviru potovanja, ki ga je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Gerhard GRILL).
- 37 osebam iz *Heimat- und Geschichtsvereins Bonn-Beuel*, Nemčija, v okviru potovanja, ki ga je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Wiebke PANKAUKE).
- Skupini 22 oseb iz trinajstih držav, predstavnikov različnih nevladnih organizacij in udeležencem študijskega potovanja v Strasbourg v organizaciji *Europahaus Burgenland*, Avstrija; (Wiebke PANKAUKE).
- Skupini 25 učiteljev iz Nemčije, udeležencev študijskega potovanja v Strasbourg, ki ga je organizirala *Europäische Akademie Bayern*; (Wiebke PANKAUKE).
- 38 srednješolcem iz Brühla v Nemčiji, v okviru potovanja, ki ga je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Wiebke PANKAUKE).

Oktober

- 42 osebam iz Nemčije po končanem poklicnem usposabljanju v programu *Bilanzbuchhaltung International* v okviru potovanja, ki ga je organiziral projekt *Fit for Europe*; (Gerhard GRILL).
- Skupini 49 višjih uslužbencev s področja telekomunikacij, informacijske tehnologije in obdelave podatkov v okviru potovanja, ki ga je organiziral sindikat *ver.di*, Nemčija; (Gerhard GRILL).
- Skupini 15 oseb na seminarju o evropskih zadevah, ki ga je organiziral *Forum Demokratie*, Düsseldorf, Nemčija; (Gerhard GRILL).
- Skupini 53 oseb iz Nemčije, ki jih je povabila poslanka Evropskega parlamenta Silvana KOCH-MEHRIN; (Gerhard GRILL).
- Skupini 50 diplomiranih pravnikov v programu usposabljanja za odvetniški izpit, ki ga je organizirala odvetniška zbornica iz Messine, Italija. Srečanje je organiziral Antonio DE MATTEIS, član odvetniške zbornice iz Messine, Italija; (Ida PALUMBO).
- 50 županom iz regije Trentinsko in Zgornje Poadižje, Italija, v okviru potovanja v Strasbourg; (Ida PALUMBO).

November

- 30 članom stranke CDU iz Horstmar-Leera (regija Münster), Nemčija. Potovanje je organiziral sklad *Karl-Arnold-Stiftung*; (Gerhard GRILL).
- Skupini 50 oseb iz Nemčije, ki jih je povabila poslanka Evropskega parlamenta Silvana KOCH-MEHRIN; (Gerhard GRILL).
- Skupini 41 oseb iz Italije, ki jih je povabila poslanka Evropskega parlamenta Lilli GRUBER; (Gerhard GRILL).
- 31 osebam iz *Deutsche Gesellschaft e.V. Berlin*, Nemčija, ki so se udeležile študijskega potovanja v Luksemburg in Strasbourg; (Gerhard GRILL).
- Skupini 27 študentov iz Nemčije, udeležencev študijskega potovanja v Bruselj v organizaciji mladinskega združenja *Politischer Jugendring Dresden e.V.*; (Tina NILSSON).
- 16 osebam iz Nemčije v okviru potovanja v organizaciji *Gästeführer Trier*; (Gerhard GRILL).
- 22 sodnikom iz Francije po končanem poklicnem usposabljanju, ki ga je organiziral *Centre des Etudes Européennes* v Strasbourg; (Marjorie FUCHS).

December

- Skupini 6 članov nacionalnega odvetniškega sveta *Consiglio Nazionale Forense*, Italija; (Ida PALUMBO).

G. Diamandouros s člani italijanskega Consiglio Nazionale Forense.
Strasbourg, Francija, 9. december 2005.

- Skupini 45 oseb iz Nemčije, ki jih je povabil poslanec Evropskega parlamenta grof Alexander LAMBSDORFF; (Gerhard GRILL).
- Skupini 14 pripravnikov iz Evropskega ekonomskega in socialnega odbora, Nemčija; (Branislav URBANIČ).

Poleg omenjenega so uslužbenci Evropskega varuha človekovih pravic v letu 2005 njegovo delo predstavili ob petnajstih priložnostih, in sicer povprečno 50 pripravnikom ob vsakem srečanju.

6.4 ODNOSI Z MEDIJI

Dejavnosti varuha človekovih pravic, povezane z mediji, obsegajo intervjuje, tiskovne konference, pisne članke in izjave za tisk. Te dejavnosti še dodatno usmerjajo pozornost na storitve, ki jih varuh človekovih pravic ponuja državljanom, organizacijam in podjetjem, ter opozarjajo na posebej izstopajoče primere. Mediji lahko še dodatno poudarijo pomen teh primerov in s tem spodbudijo ustanovo ali organ, da za državljana išče rešitev. Te pobude so lahko povezane s pomembnim dogodkom, kot je na primer predstavitev letnega poročila Odboru za peticije Evropskega parlamenta, ali neposredno z raziskavami varuha človekovih pravic.

V letu 2005 je bilo izdanih ter novinarjem in zainteresiranim stranem po vsej Evropi posredovanih sedemnajst izjav za tisk. Med obravnavanimi temami so bile odprava starostnih meja za opravljanje prakse pri Komisiji, vključevanje invalidov, zavajajoče izjave Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) v preiskavi varuha človekovih pravic in pomanjkanje odprtosti pri delu Sveta.

Varuh človekovih pravic je imel leta 2005 več kot 50 intervjujev s predstavniki tiskanih, radijskih in televizijskih ter elektronskih medijev v Strasbourgu, Bruslju in drugje. V tem razdelku so naštetih intervjuji, ki so jih imeli varuh človekovih pravic in njegovi uslužbenci v letu 2005, ter medijski dogodki, organizirani v tem letu.

- 11. januarja, po ponovni izvolitvi za evropskega varuha človekovih pravic, se je varuh DIAMANDOUROS udeležil tiskovne konference, ki jo je organiziral predsednik Odbora za peticije pri Evropskem parlamentu Marcin LIBICKI. To je bila priložnost, da predstavi prednostne naloge v novem mandatu in odgovori na vprašanja novinarjev.

© Evropski parlament

Predsednik Odbora za peticije Evropskega parlamenta, poslanec EP g. Marcin Libicki, in g. Diamandouros sta spregovorila na tiskovni konferenci, ki je sledila volitvam Evropskega varuha človekovih pravic. Strasbourg, Francija, 11. januar 2005.

- Po tiskovni konferenci je imel varuh človekovih pravic intervjuje z Nicoletto SPINA z italijanske regionalne radijske postaje, Sergiem NAVO z italijanskega *Radia 24* in Ioannisom PAPANITROUJEM za grško uredništvo *Deutsche Welle*.
- 12. novembra je varuh človekovih pravic dal intervju Veronici ALCÁZAR s španske televizije *Telemadrid* za oddajo „Iz Madrida v Evropo“. Novinarka je varuha prosila, naj za španske državljane predstavi delo svoje ustanove in odnose, ki jih vzdržuje z nacionalnimi in regionalnimi varuhi v Španiji.
- Pozneje tega dne je imel varuh intervjuja s Fouli DIMITRAKOPOULOU z grške televizije *ERT 3* in Manolisom SPINTHOURAKISOM za grški časopis *To VIMA*.

- 12. januarja je imel Oliver VERHEECKE, višji pravni svetovalec, intervju s Christino GERHAUSSER iz bruseljskega studia nemškega *Deutsche Welle*, in sicer za kratko radijsko oddajo o vrstah pritožb, s katerimi se ukvarja Evropski varuh človekovih pravic.
- 12. januarja je imela Rosita AGNEW, predstavnica za tisk in obveščanje, intervju s Claire DENIS iz Centra za novinarske študije v Strasbourgu, Francija.
- 13. januarja je varuha človekovih pravic intervjuvala Teresa CARRERAS za oddajo „Evropske zadeve“ na španski televiziji *Televisión Española*. Novinarka je varuha prosila, naj pojasni vzroke za velik delež španskih pritožb in navede vrste zadev, zaradi katerih se španski državljani pritožujejo.
- 13. januarja je imel varuh DIAMANDOUROS intervju z Giorgosom KAPOPOULOSOM z grške radijske postaje *NET*.
- 18. januarja je evropskega varuha človekovih pravic o prednostnih nalogah njegovega drugega mandata intervjuvala Olga TSANTILA, glavna urednica tedenske priloge *Epilogos* grškega časopisa *Makedonia*.
- 24. januarja je varuh DIAMANDOUROS opravil telefonski intervju s Kathy TZILIVAKIS za grški časopis v angleščini *Athens News*. Novinarka ga je povprašala po njegovem delu za državljane in načrtih, zdaj ko je bil ponovno izvoljen za evropskega varuha človekovih pravic.
- 27. januarja je imela pravna strokovna sodelavka Marjorie FUCHS intervju z novinarko TUETUYJEVO z radijske postaje *BFM* s sedežem v Bruslju. Novinarka se je zanimala za primer, ki ga je obravnaval Evropski varuh človekovih pravic in v katerem je bila dosežena največja odškodnina, doslej izplačana pritožniku.
- 2. februarja je Maria VERZA s španske tiskovne agencije *Faxpress* varuha človekovih pravic DIAMANDOUROSA intervjuvala v zvezi z njegovimi stališči o Ustavi za Evropo. Povprašala ga je o vsebini ustave, povezani z njegovim delom, in bolj splošno o koristih, ki jih bodo od nje imeli državljani. Intervju je potekal med pripravami na španski referendum o ustavi.
- 2. marca je evropskega varuha po telefonu intervjuvala novinarka slovenske radijske postaje *VAL 202* Barbara KUŽNIK. Intervju je bil del programa, namenjenega vlogi varuha človekovih pravic v Evropi. KUŽNIKOVA je varuha DIAMANDOUROSA povprašala o vrstah pritožb, ki naj bi jih varuhi obravnavali, o njihovem delu na področju manjšin in sodelovanju med varuhi v Evropski uniji.
- 7. marca je varuh človekovih pravic opravil telefonski intervju z Merise FREDERIKSEN, študentko danske novinarske fakultete. FREDERIKSONOVA ga je povprašala o vlogi, ki jo ima pri približevanju Evrope državljanom. Še posebej so jo zanimala njegoja stališča do Ustave za Evropo.
- 8. marca (in potem še 9. junija, 26. septembra in 15. novembra) je varuh človekovih pravic nagovoril novinarje radijske postaje *Radio France* na seminarju usposabljanja, ki ga je organiziral Quentin DICKINSON, vodja za evropske zadeve na tej radijski postaji. Novinarji so prišli iz vse Francije in preživeli teden dni v Strasbourgu, da bi izvedeli več o delu evropskih institucij. Varuh človekovih pravic je pojasnil svojo vlogo in predstavil nekatere pritožbe, ki so jih vložili francoski državljani in organizacije.
- 9. marca je imel varuh DIAMANDOUROS telefonski intervju z Rolandom DHORDAINOM z radia *Radio France: France Inter*.
- Pozneje ta dan je imel varuh intervju za televizijsko oddajo o evropski ustavi, ki naj bi bila na sporedu na *VPRO Television*, nizozemski javni televizijski hiši. Cilj oddaje z naslovom „Holandska blaženost“ je bil pojasniti ustavo nizozemskim državljanom. Intervju je vodila Hannah DOGGER.
- Istega dne je varuha intervjuval tudi Lars LARSSON, dopisnik švedske časopisne agencije *Tidningarnas Telegrambyrå*. Zanimalo ga je, kako varuh dojema svojo vlogo v odnosu do državljanov in še posebej vrste pritožb, ki jih pri njem vlagajo švedski državljani.

- 9. marca je imel varuh DIAMANDOUROS intervju z Nikosom ROUSSISOM, novinarjem parlamentarnega programa *Canali Voulis* grške televizije.
- 11. marca je imel varuh človekovih pravic intervju z Giorgosom FRANGOSOM za časopis *Phileleftheros*, ki izhaja v Nikoziji na Cipru.
- 12. marca je imel varuh DIAMANDOUROS intervju z Yiannisom KAREKLASOM z nacionalnega radia CYBC v Nikoziji na Cipru.
- 11. maja je varuh novinarjem na tiskovni konferenci v Strasbourgu predstavil svoje *Letno poročilo 2004*. Predstavitve se je udeležilo več kot 25 novinarjev, sledila pa so vprašanja o evropskem kodeksu dobrega ravnanja javnih uslužbencev, vrstah pritožb, ki jih je varuh prejel iz desetih držav, ki so se Evropski uniji pridružile v letu 2004, in o tem, koliko institucije EU upoštevajo njegova priporočila.
- Po tiskovni konferenci je varuha za program *BBC Parliament* intervjuvala Shirin WHEELER Velike Britanije, in sicer za program „Za arhiv: Evropa“. Povprašala ga je o pritožbah, ki prihajajo iz Velike Britanije, in rezultatih, ki so bili doseženi za državljane.
- Sledil je intervju za radijski program *Radio France: France Bleu*, med katerim je varuh govoril o svojih pogledih na evropsko ustavo in njenih prednostih za državljane.
- Pozneje tega dne je varuha za grško uredništvo *Deutsche Welle* intervjuval Ioannis PAPADIMITRIOU. Spraševal ga je po njegovem delu v letu 2004 in podrobneje o pritožbah grških državljanov.
- Alain BEUVE-MÉRY je varuha DIAMANDOUROSA intervjuval za gospodarsko prilogo francoskega časopisa *Le Monde* in ga prosil, naj oriše profil varuha človekovih pravic. Novinarjeva vprašanja so se osredotočala na razvoj institucije varuha človekovih pravic v Evropi, na spremembe, ki jih je zanj prinesla širitev, in na položaj Evropskega varuha človekovih pravic v institucionalni ureditvi Evropske unije.
- 12. maja je varuha DIAMANDOUROSA intervjuvala Nicoletta SPINA za oddajo, ki naj bi jo predvajal italijanski regionalni radio. Spraševala ga je o dejavnostih, ki jih opravlja za italijanske državljane, in rezultatih, doseženih v letu 2004.
- 17. maja je varuha DIAMANDOUROSA po telefonu intervjuvala Eleni HOURMOUZI iz grškega oddelka *BBC World Service*. Pogovor, predvajan med pripravami na francoski referendum o Ustavi za Evropo, se je osredotočal na varuhova stališča o ustavi in koristi, ki njih prinaša evropskim državljanom.
- 25. maja je Katharina STROBEL varuha intervjuvala za obsežen članek, ki naj bi ga objavila spletna različica nemške televizijske postaje ZDF. Novinarka je varuha DIAMANDOUROSA spraševala o delu, ki ga je opravljal, preden je postal evropski varuh človekovih pravic, o izkušnjah, pridobljenih v uradu, in načrtih za institucijo.
- Varuh je imel tudi radijski intervju z Nielsom WENSINGOM za program „AVRO 1opdeMiddag“ na nizozemski radijski postaji *Radio 1*. WENSING ga je povprašal o vrstah pritožb, ki jih prejema od nizozemskih državljanov, in njegovih stališčih do Ustave za Evropo v luči nizozemskega referenduma o njen.
- Pozneje tega dne je imel varuh človekovih pravic intervju za slovaško televizijo z Martinom THUMO. Novinar ga je vprašal, kakšne pritožbe na splošno prihajajo iz desetih novih držav članic, še posebej iz Slovaške. Povprašal ga je tudi o sodelovanju s slovaškim kolegom.
- Dan se je končal z intervjujem z Ingrid HVASS za tedensko glasilo Evropske komisije *Commission en Direct*. Osredotočila se je na srečanje, ki ga je imel varuh istega dne s kolegijem komisarjev, in ga vprašala, kako bi po njegovem mnenju Komisija lahko izboljšala ravnanje javnih uslužbencev v odnosih z državljani.
- 13. julija se je dan varuha človekovih pravic začel z intervjujem z nizozemsko novinarko Joke LIGTERINK, ki je pripravljala poglavje za knjigo o nizozemskem varuhu Roelu FERNHOUTTU; to knjigo naj bi mu podarili na koncu njegovega mandata. Varuha DIAMANDOUROSA je

povprašala o njegovih stikih z nizozemskim varuhom, njunem sodelovanju pri obravnavanju pritožb in o petem seminarju nacionalnih varuhov človekovih pravic v Haagu leta 2005.

- Pozneje tega dne je imel varuh DIAMANDOUROS delovno kosilo z Georgeem PARKERJEM, vodjo bruseljskega uredništva časopisa *Financial Times*. Orisal je storitve, ki jih opravlja za poslovno skupnost na področjih, kot so zamude pri plačilih, pogodbeni spori in dostop do informacij.
- Dan se je končal s predstavitvijo za dvajset novinarjev Velike Britanije, ki so prišli na raziskovalno misijo v Bruselj; srečanje je organiziral John SZEMEREY, bruseljski predstavnik pooblaščenega inštituta novinarjev. Varuh DIAMANDOUROS je opisal svoje delo, orisal primere pritožb, ki jih je obravnaval, in odgovarjal na vprašanja, ki so zajemala vse od odškodnin do diskriminacije.
- 15. septembra je imel varuh človekovih pravic telefonski intervju z Martinom JENSENOM za dansko publikacijo *Politiken*. spraševal o njegovih pooblastilih in podrobneje o njegovem nadzoru Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF).
- 26. septembra je varuha v Strasbourgu intervjuval Gianni BORSA, novinar italijanske tedenske publikacije *SIR-Europa (Servizio Informazione Religiosa-Europa)*.
- 18. oktobra je imela Rosita AGNEW, vodja oddelka za obveščanje, intervju z Irmtraud RICHARDSON, novinarko nemškega javnega radia *Bayerischer Rundfunk*.
- 18. oktobra je imel varuh človekovih pravic DIAMANDOUROS intervju z Angelosom ATHANASOPOULOSOM za grški časopis *To VIMA tis KYRIAKIS*.
- 20. oktobra je varuh DIAMANDOUROS predstavil svoje delo delegaciji Nordijskega novinarskega centra, ki je obiskala Strasbourg. Obisk je organiziral Geo STENIUS.
- 26. oktobra je imel varuh človekovih pravic DIAMANDOUROS intervju z Ioannisom PAPADIMITRIOUJEM za grško uredništvo *Deutsche Welle*.
- 3. novembra je imel varuh človekovih pravic DIAMANDOUROS intervju z Andyjem DABILISOM za *New Europe*, evropski časopis, ki izhaja v Bruslju.
- 17. novembra je varuha v Bruslju intervjuvala Daniela SCHRÖDER iz angleške službe nemške tiskovne agencije *dpa*. V članku je opisala njegovo delo, dosežke, posamezne primere in postopek za vložitev pritožbe. Članek je po angleškem omrežju *dpa* obšel ves svet, v nemškem prevodu pa je bil objavljen tudi v več regionalnih časopisih.
- Po predavanju na fakulteti London School of Economics and Political Science (LSE) 30. novembra je imel varuh DIAMANDOUROS elektronski intervju s Stephenom GUMMERJEM, urednikom pravnškega časopisa te fakultete *The Obiter*.
- 5 decembra je varuha intervjuval Roland SIEGLOFF, bruseljski dopisnik nemške tiskovne agencije *dpa*. Njegov članek z naslovom „Nemci bi se morali bolj pritoževati“ je izšel v več kot 50 nacionalnih in regionalnih časopisih, televizijskih in radijskih postajah, pa tudi v spletu.
- 16. decembra je imel varuh človekovih pravic DIAMANDOUROS intervju z Despino TSANTE z atenskega radia *Athens Radio 9.84*.

6.5 OBJAVE

Varuh človekovih pravic si prizadeva doseči čim širšo javnost, da bi povečal ozaveščenost državljanov o njihovih pravicah, zlasti o pravici do pritožbe. Institucija se pri obveščanju ključnih interesnih skupin in javnosti v veliki meri opira na dokumente v tiskani obliki. Leta 2005 so bile pripravljene naslednje objave in razdeljene zainteresiranim stranem:

Letno poročilo 2004; fotokopirana različica (v angleščini)

Fotokopirana različica varuhovega *Letnega poročila za leto 2004* je bila Odboru za peticije Evropskega parlamenta v angleščini na voljo v maju, da bi lahko razmislil o delu varuha človekovih pravic pred poznejšo poglobljeno plenarno razpravo.

Letno poročilo 2004 – Povzetek in statistika; fotokopirana različica (20 jezikov)

Fotokopirana različica publikacije *Letno poročilo 2004 – Povzetek in statistika* je bila prav tako maja na voljo članom Odbora za peticije v vseh 20 uradnih jezikih.

Glasilno evropskih varuhov človekovih pravic; zvezka št. 4 in št. 5 (5 jezikov)

Aprila in oktobra sta bila nacionalnim, regionalnim in lokalnim varuhom človekovih pravic v Evropi ter članom Odbora za peticije Evropskega parlamenta razdeljena zvezka št. 4 in št. 5 glasila evropskega omrežja varuhov človekovih pravic ter evropskega dela Mednarodnega združenja varuhov človekovih pravic, ki izhajata dvakrat na leto.

Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev (24 jezikov)

Leta 2005 je izšla različica *Evropskega kodeksa dobrega ravnanja uslužbencev* v 24 jezikih in v novi obliki. To je posodobljena izdaja izvirne različice, ki jo je varuh človekovih pravic izdal v letu 2002 v takrat enajstih uradnih jezikih EU, namenjena pa je obveščanju državljanov in uradnikov o njihovih pravicah in obveznostih. Več kot sto tisoč izvodov kodeksa v novi obliki je bilo razdeljenih varuhom človekovih pravic, poslancem parlamentov, vodjem institucij in organov EU, predstavnštvom Komisije in uradom Parlamenta v državah članicah, predstavnikom in omrežjem EU, javnim upravam na nacionalnih in regionalnih ravneh držav članic ter državljanom in organizacijam, ki so pokazale zanimanje za delovanje institucij EU. Da je bilo zanimanje za to publikacijo res veliko, dokazujejo zahteve za tisoče dodatnih izvodov, prejete do konca leta.

Razglednica ob deseti obletnici (24 jezikov)

Da bi povečali ozaveščenost državljanov, je bila ob deseti obletnici institucije Evropskega varuha človekovih pravic izdana razglednica v vseh 20 uradnih jezikih EU in v jezikih držav kandidatk. Razglednica z napisom „Evropski varuh človekovih pravic: deset let zavzemanja za državljanske pravice v Evropi“ je na kratko predstavila vlogo varuha človekovih pravic in postregla z nekaj primeri, ki jih ta obravnava. Razglednico so razdeljevali uradi varuhov človekovih pravic, poslanci parlamentov, predstavnštva Komisije in uradi Evropskega parlamenta v državah članicah. Razdeljevanje se je začelo na dnevih odprtih vrat Evropskega parlamenta v Bruslju in Strasbourgju ter se nadaljevalo ob informativnih dogodkih za javnost.

Spominski zbornik ob deseti obletnici; v mehki in trdi vezavi (v angleščini)

Deseta obletnica institucije varuha človekovih pravic je bila zaznamovana z nizom spominskih prireditvev. Junija 2004 je bila organizirana delavnica ustanoviteljev, na kateri s prikazali sosledje korakov, ki so pripeljali do uvedbe Evropskega varuha človekovih pravic, in določili razvojne smernice, ki bi jih bilo vredno slediti. Ob tem dogodku je bila sprejeta tudi odločitev o izdaji spominskega zbornika. Publikacija z naslovom „*Evropski varuh človekovih pravic: začetki, ustanovitev, razvoj*“ je bila izdana v angleščini v mehki in trdi vezavi. Francoska različica bo izšla v letu 2006.

Letno poročilo 2004; tiskana različica (20 jezikov)

Letno poročilo 2004 varuha človekovih pravic je bilo oktobra v 20 uradnih jezikih EU razdeljeno poslancem EP, institucijam in organom EU, varuhom človekovih pravic ter predstavnikom in omrežjem Evropske komisije. V prizadevanjih za čim boljšo porabo javnega denarja in spoštovanje

okolja se je varuh človekovih pravic odločil za omejeno naklado celotnega letnega poročila (10 200 izvodov), publikacija *Povzetek in statistika* pa je na voljo veliko širši javnosti (24 000 izvodov). Da bi bilo letno poročilo prijaznejše do uporabnikov, so bili vanj prvič vključeni kratki povzetki odločb varuha človekovih pravic (tretje poglavje). Celotna besedila odločb so bila objavljena v angleščini, francoščini in nemščini v elektronski publikaciji *Letno poročilo 2004 – Zbir odločb* na spletnem mestu varuha človekovih pravic v oktobru 2005.

Letno poročilo 2004; Povzetek in statistika; tiskana različica (20 jezikov)

Publikacija *Povzetek in statistika* je bila v 20 jezikih na voljo v oktobru, razdeljena je bila prejemnikom celotnega letnega poročila, pa tudi nevladnim organizacijam, zvezam potrošnikov, strokovnim organizacijam in univerzam.

Letno poročilo 2004 – Zbir odločb (trije jeziki)

V luči odločitve, da naj bi letno poročilo varuha človekovih pravic doseglo čim več ciljnih bralcev, je bila izdana obsežnejša elektronska publikacija, ki v primerih iz tretjega poglavja vsebuje celotna besedila odločb v angleščini, francoščini in nemščini. Na voljo je bila v oktobru leta 2005 kot samostojen elektronski dokument na spletnem mestu varuha človekovih pravic, medtem ko jo bo v papirni obliki ali na CD-ROM-u mogoče naročiti pri uradu varuha človekovih pravic.

Druge objave

Varuh človekovih pravic je med letom delil tudi svoje druge publikacije, še posebej zloženko *Na prvi pogled* v 25 jezikih in brošuro *Ali vam lahko pomaga?* ter obrazec za pritožbe v 21 jezikih.

6.6 ELEKTRONSKO KOMUNICIRANJE

Komuniciranje po e-pošti

Aprila 2001 je bil na spletno mesto dodan elektronski obrazec za pritožbo v dvanajstih jezikih. Po širitvi Evropske unije 1. maja 2004 je bil objavljen še obrazec v devetih novih jezikih. Rekordnih 59 % pritožb, ki jih je varuh človekovih pravic prejel v letu 2005, je bilo vloženih po internetu, od tega velik delež prek elektronskega obrazca.

V letu 2005 je v glavni e-poštni predal varuha človekovih pravic prispelo 6426 elektronskih sporočil z zahtevami za informacije. Nobeno sporočilo ni ostalo neodgovorjeno. Med njimi je bilo 3157 množičnih sporočil, ki so jih predložili državljani v številnih kampanjah. Sporočila so se nanašala na nehumano ravnanje z živalmi v državah članicah EU ali zunaj nje, nacionalne zakonodajne določbe, pedofilijo in versko svobodo. Na vsa e-poštna sporočila so bili poslani odgovori z razlago pooblastil Evropskega varuha človekovih pravic in, kjer je bilo mogoče, podatki o tem, na koga je treba nasloviti zastavljena vprašanja.

V letu 2005 je bilo prejetih 3269 posamičnih zahtev za informacije, v primerjavi s približno 3200 zahtevami v letu 2004 in 2000 zahtevami v letu 2003. Na vsako posebej je odgovoril ustrezen uslužbenec varuha človekovih pravic.

Oblikovanje spletnega mesta

Spletno mesto varuha človekovih pravic je bilo oblikovano julija 1998. S proračunom za leto 2005 je varuh dobil potrebna sredstva, da je lahko znotraj svoje institucije uvedel delovno mesto oblikovalca

spletnih strani. Po strogem izbirnem postopku je bilo novo delovno mesto zasedeno septembra. Po prihodu je začel oblikovalec sodelovati z vodji oddelka za obveščanje in s tehničnimi službami Evropskega parlamenta, da bi v letu 2006 objavili popolnoma prenovljeno in posodobljeno spletno mesto.

Varuh človekovih pravic je v letu 2005 spletno mesto sproti posodabljal, namreč dodajal elektronske različice svojih publikacij, ko so bile na voljo, in sicer *Letno poročilo 2004* in povezano publikacijo *Povzetek in statistika* v 20 jezikih, *Zbir odločb* za leto 2004 v angleškem, francoskem in nemškem jeziku ter *Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev* v 24 jezikih.

V letu 2005 je bil oblikovan nov razdelek spletnega mesta, v celoti posvečen deseti obletnici institucije, ki vsebuje spominski zbornik z naslovom *Evropski varuh človekovih pravic: začetki, ustanovitev in razvoj* ter več dokumentov, povezanih z dogodki ob deseti obletnici. V dodatnem novem razdelku so bili objavljeni zgodovinski dokumenti, povezani z ustanovitvijo institucije varuha človekovih pravic.

Od 1. januarja do 31. decembra 2005 je bilo na domačih spletnih straneh varuha človekovih pravic naštetih 304 300 obiskov. Največ zanimanja je bilo za angleško različico (71 166 obiskov), nato za francosko, italijansko, špansko, nemško in poljsko. Glede na geografski izvor obiskov je bilo največje število obiskovalcev iz Belgije (27 517), nato iz Italije, Španije, Francije, Nemčije in Poljske.

Da bi spletno mesto Evropskega varuha človekovih pravic ostalo med najbolj prepoznavnimi spletnimi mesti EU, je urad Evropskega varuha človekovih pravic v letu 2005 sodeloval pri delu Medinstitucionalnega uredniškega odbora spletnih strani (CEiii).

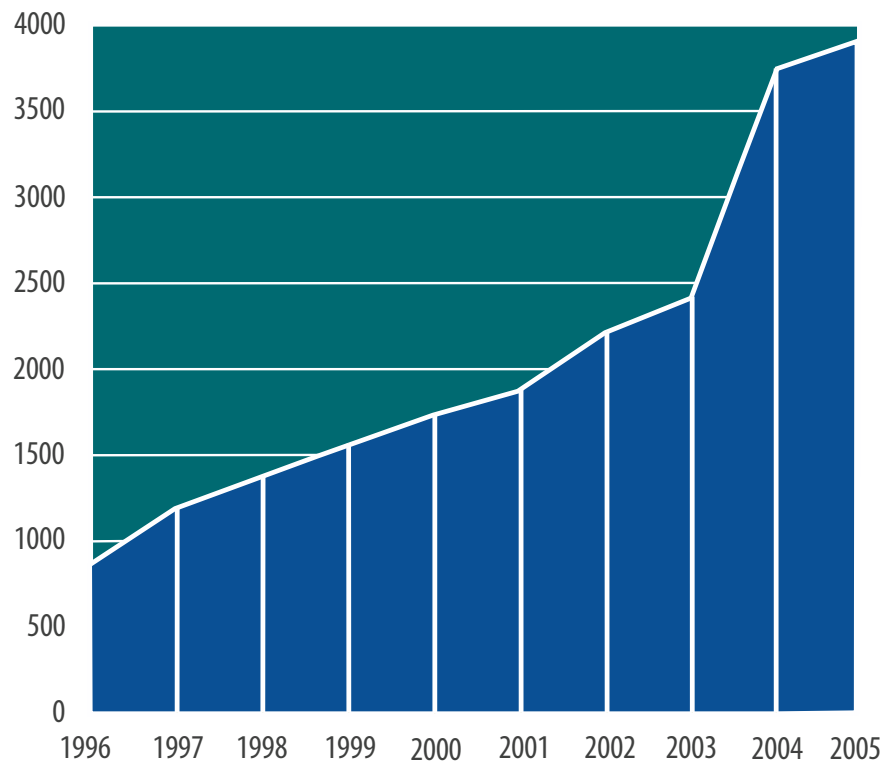

A STATISTIKA

1 OBRAVNAVANI PRIMERI V LETU 2005

1.1	SKUPNO ŠTEVILO PRIMEROV LETA 2005	4 416 ¹
	– Nezaključene preiskave na dan 31. 12. 2004	284 ²
	– Pritožbe, ki čakajo na sklep o dopustnosti na dan 31. 12. 2004	207
	– Prispеле pritožbe v letu 2005	3 920 ³
	– Lastne pobude Evropskega varuha človekovih pravic	5

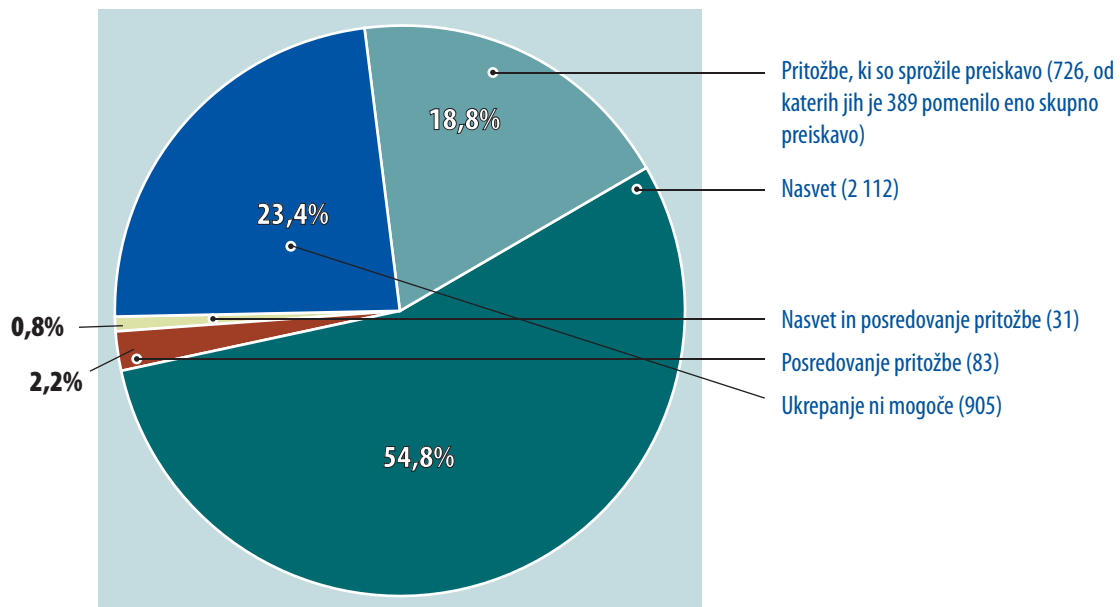
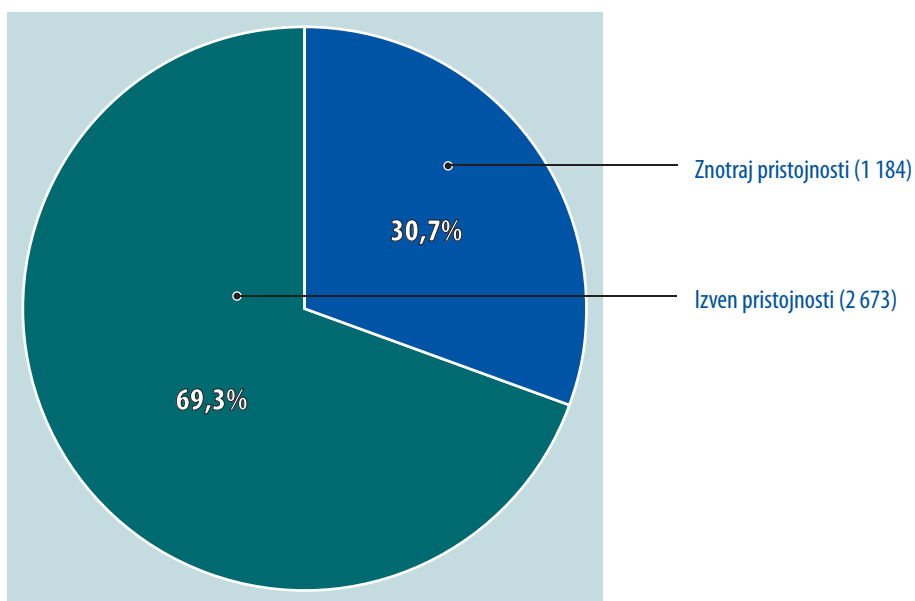
Povečanje števila pritožb 1996–2005

¹ Od tega 389 pritožb o isti zadevi, ki so bile obravnavane v skupni preiskavi (54 iz leta 2004 in 335, prejetih leta 2005).

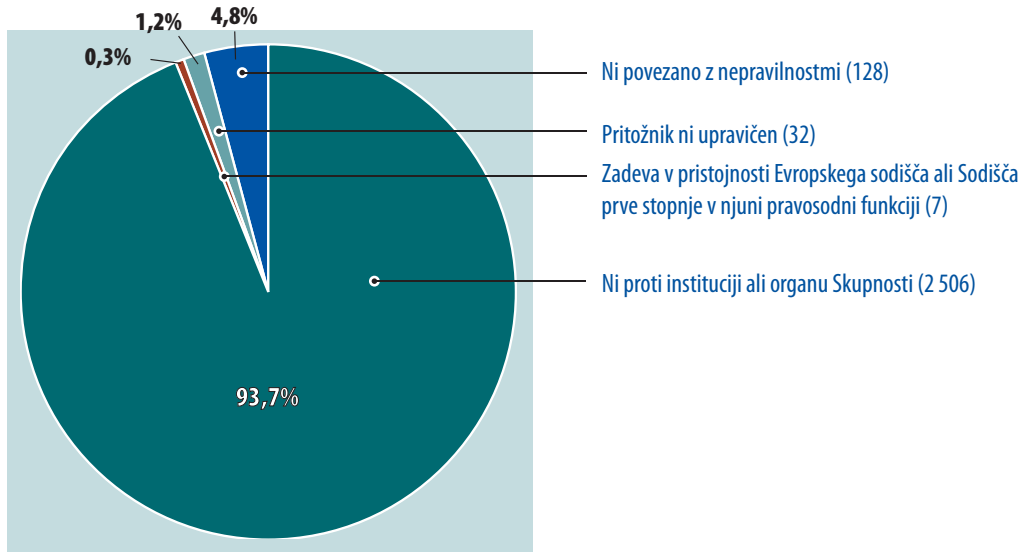
² Od tega osem na lastno pobudo Evropskega varuha človekovih pravic in 276 na osnovi pritožb.

³ Od tega 335 pritožb o isti zadevi, kot je omenjeno v opombi 1.

1.2 ZAKLJUČENO PREVERJANJE UTEMELJENOSTI/NEUTEMELJENOSTI.....93%**1.3 KLASIFIKACIJA PRITOŽB****1.3.1 Glede na vrsto posredovanja Evropskega varuha v korist pritožnikov****1.3.2 Glede na pristojnosti Evropskega varuha človekovih pravic**

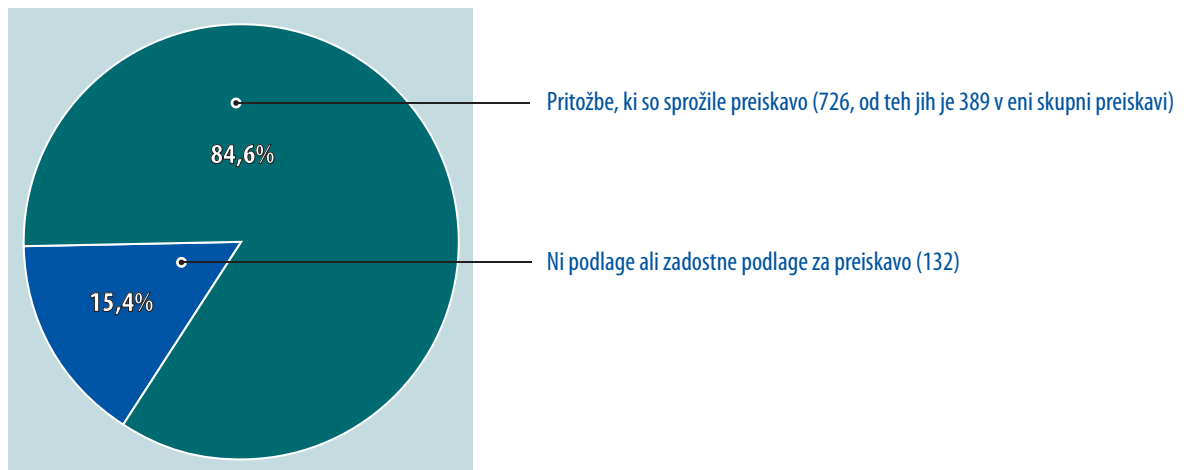

IZVEN PRISTOJNOSTI

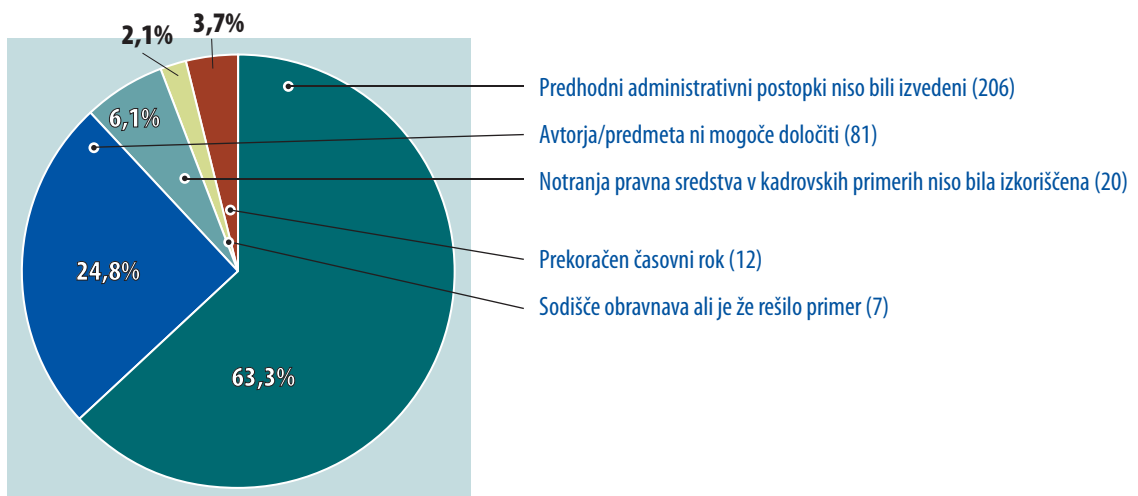

ZNOTRAJ PRISTOJNOSTI

Utemeljene pritožbe

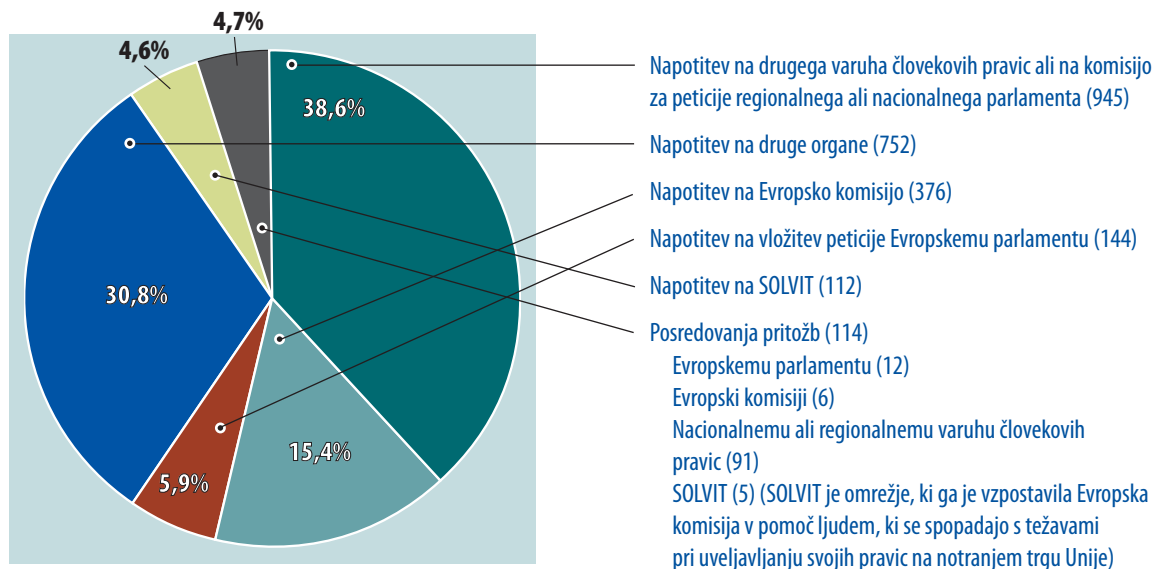

Neutemeljene pritožbe

2 POSREDOVANJA PRITOŽB IN NASVETI

(v nekaterih primerih je mogoče podati več kot en nasvet)

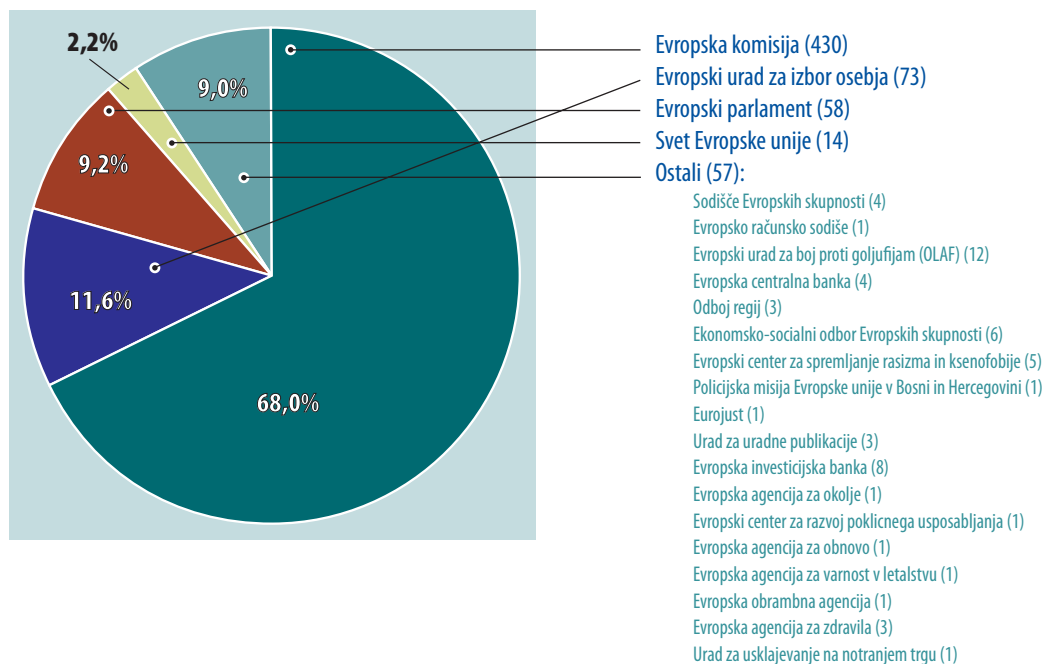

3 OPRAVLJENE PREISKAVE V LETU 2005 ..... 627⁴

Evropski varuh človekovih pravic je leta 2005 opravil 627 preiskav. Od tega jih je bilo 343 sproženih leta 2005 (od tega pet lastnih pobud) in 284, ki do 31. 12. 2004 niso bile zaključene.

3.1 INSTITUCIJE IN ORGANI, KI SO BILI PREDMET PREISKAV

(nekateri primeri zadevajo dve ali več institucij ali organov)

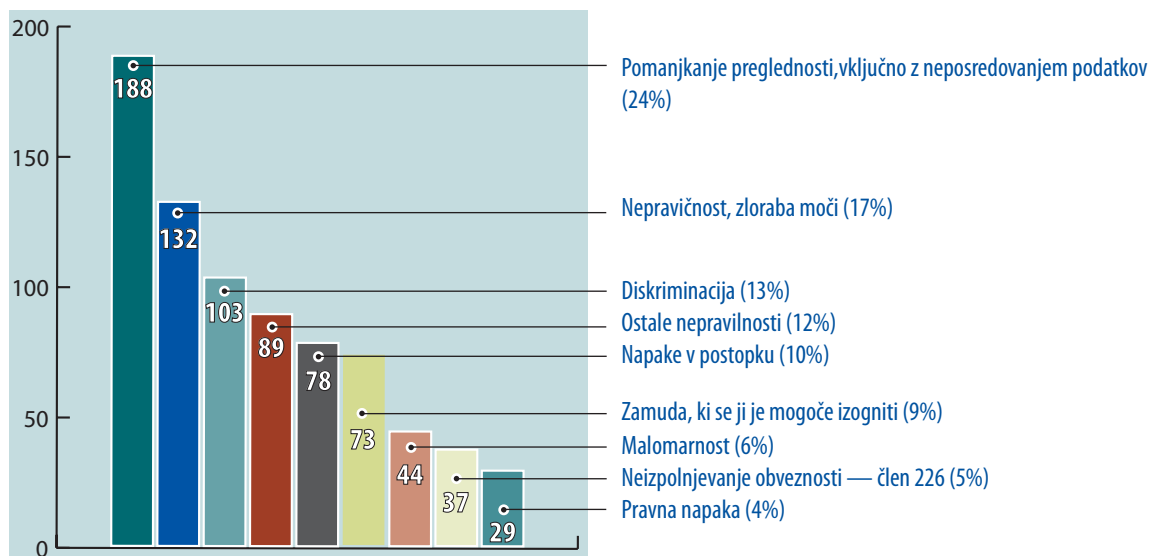

⁴ Kot pred tem omenjeno, je bilo 389 primerov, omenjenih v opombah k 1.1, obravnavanih v eni skupni preiskavi.

3.2 VRSTA DOMNEVNIH NEPRAVILNOSTI

(v nekaterih primerih sta navedeni dve vrsti domnevnih nepravilnosti)

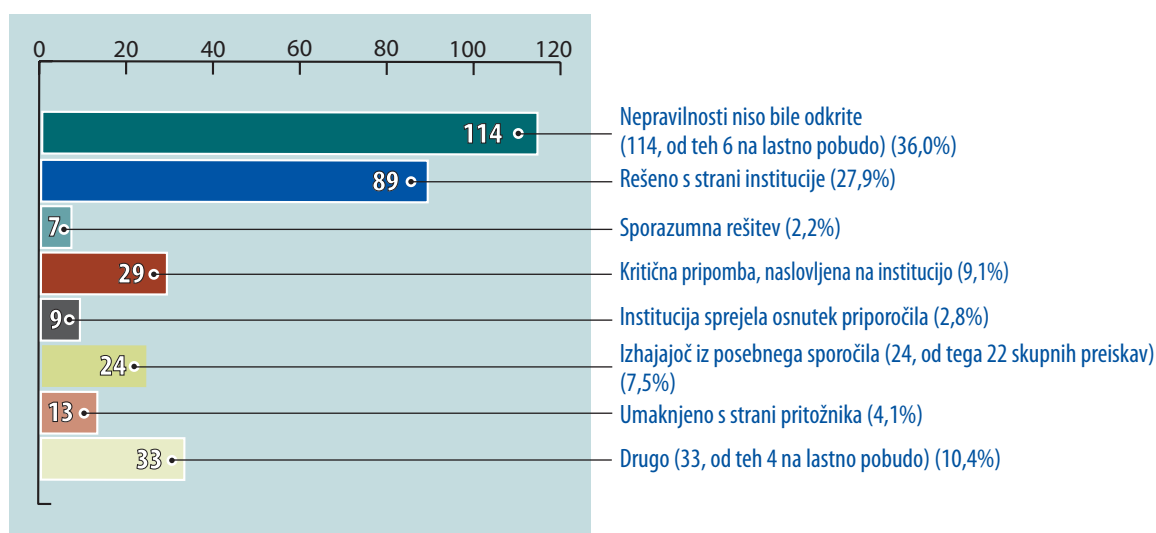

3.3 PREDLOGI SPORAZUMNIH REŠITEV, OSNUTKI PRIPOROČIL IN POSEBNA POROČILA V LETU 2005

— Predlogi sporazumnih rešitev	22
— Osnutki priporočil	20
— Posebna poročila	3 ⁵

3.4 ZAKLJUČENE PREISKAVE Z OBRAZLOŽENO ODLOČBO 312⁶

(preiskava je lahko zaključena iz enega ali več sledečih razlogov)

⁵ Eno od posebnih poročil je zadevalo 22 pritožb.

⁶ Od tega deset na lastno pobudo varuha človekovih pravic.

4 IZVOR PREJETIH PRITOŽB V LETU 2005

4.1 VIR PRITOŽB

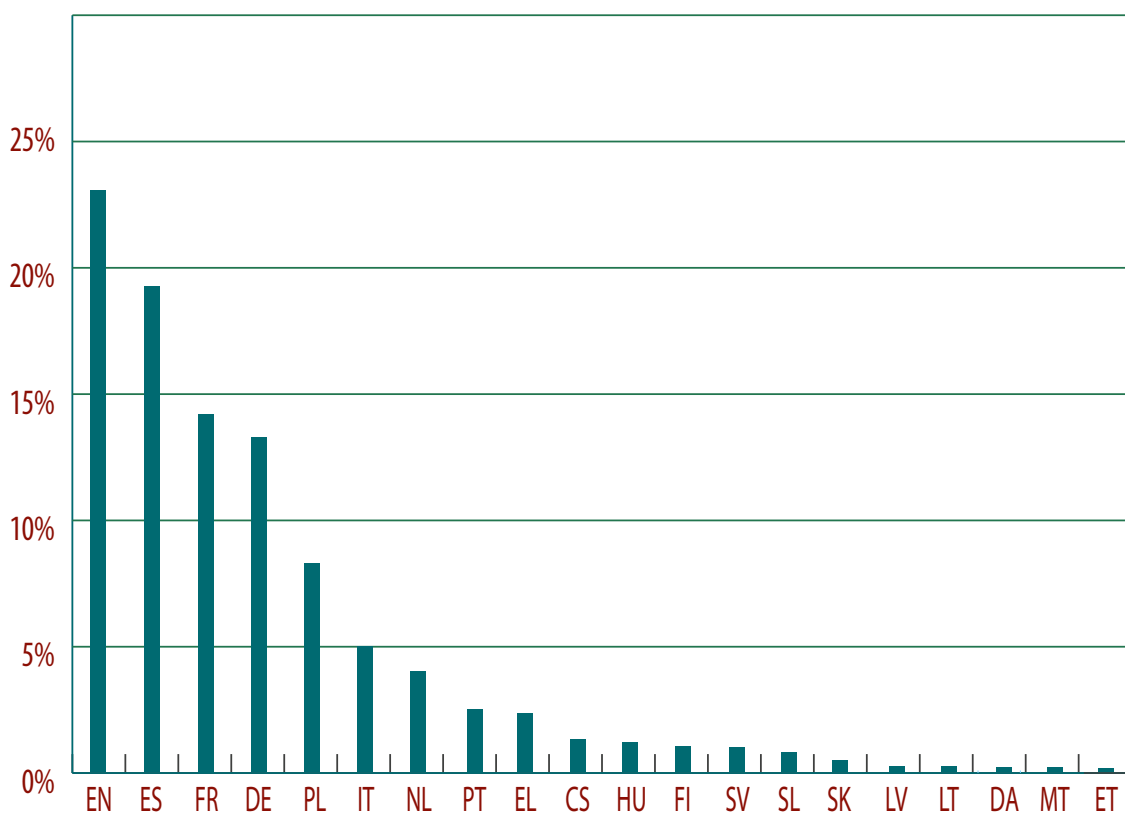

Podjetja in združenja
5.5 % (215)

Posamezniki
94.5 % (3 705)

4.2 RAZDELITEV PRITOŽB GLEDE NA JEZIK

4.3

GEOGRAFSKI IZVOR PRITOŽB

Država	Število pritožb	Delež pritožb	Delež prebivalstva EU v %	Količnik ¹
Malta	40	1.0	0.1	11.6
Ciper	57	1.5	0.2	8.7
Luksemburg	33	0.8	0.1	8.5
Belgija	252	6.4	2.3	2.8
Slovenija	47	1.2	0.4	2.8
Španija	775	19.8	9.5	2.1
Irska	64	1.6	0.9	1.8
Grčija	134	3.4	2.4	1.4
Portugalska	114	2.9	2.3	1.3
Finska	55	1.4	1.1	1.2
Poljska	346	8.8	8.3	1.1
Avstrija	75	1.9	1.8	1.1
Češka republika	80	2.0	2.2	0.9
Švedska	69	1.8	2.0	0.9
Madžarska	76	1.9	2.2	0.9
Litva	24	0.6	0.7	0.8
Nizozemska	103	2.6	3.5	0.7
Francija	380	9.7	13.2	0.7
Slovaška	32	0.8	1.2	0.7
Latvija	13	0.3	0.5	0.7
Nemčija	410	10.5	17.9	0.6
Italija	215	5.5	12.7	0.4
Združeno kraljestvo	197	5.0	13.1	0.4
Estonija	4	0.1	0.3	0.4
Danska	16	0.4	1.2	0.4
Druge države	309	7.9		

¹ Ta podatek je bil izračunan tako, da se je odstotek pritožb delil z odstotkom prebivalstva. Če je količnik večji od 1, pomeni, da zadevna država varuhu človekovih pravic predloži več pritožb, kot bi bilo pričakovati glede na število njenega prebivalstva. Vsi odstotki v zgornji tabeli so zaokroženi na eno decimalno mesto.

B PRORAČUN VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Neodvisen proračun

Statut Evropskega varuha človekovih pravic je na začetku določal, da se proračun varuha človekovih pravic priloži k oddelku I (Evropski parlament) skupnega proračuna Evropske unije.

Decembra 1999 je Svet sklenil, da mora biti proračun varuha človekovih pravic neodvisen. Od 1. januarja 2000⁷ ima tako varuh človekovih pravic v proračunu Evropske unije lasten proračunski oddelek VIII-A.

Sestava proračuna

Proračun varuha človekovih pravic za leto 2005 je bil razdeljen na tri naslove. Naslov 1 zajema plače, dodatke in druge stroške, povezane z zaposlenimi, in stroške nalog, ki jih opravljajo varuh človekovih pravic in njegovi uslužbenci. Naslov 2 se nanaša na poslopja, opremo in odhodke iz poslovanje. Naslov 3 vsebuje eno samo poglavje, iz katerega se plačujejo članarine za mednarodne organizacije varuhov človekovih pravic.

Sodelovanje z Evropskim parlamentom

Da bi se izognili nepotrebnemu podvajanju upravnih in tehničnih uslužbencev, za mnoge storitve, ki jih potrebuje varuh človekovih pravic, poskrbi Evropski parlament. Področja, na katerih se varuh bolj ali manj opira na službe Parlamenta, so:

- kadrovska služba, in sicer priprava pogodb in urejanje posameznih pravic,
- finančna revizija in računovodstvo,
- prevajanje, tolmačenje in tiskanje,
- najem pisarniškega prostora,
- informacijska tehnologija, telekomunikacije in skrb za pošto.

Sodelovanje med Evropskim varuhom človekovih pravic in Evropskim parlamentom je omogočilo precejšnje prihranke v proračunu Skupnosti. Sodelovanje z Evropskim parlamentom je omogočilo, da se število upravnih uslužbencev varuha človekovih pravic ni bistveno povečalo.

Kadar ima Evropski parlament pri opravljanju storitev za varuha človekovih pravic dodatne neposredne izdatke, jih obračuna, plačilo pa se opravi s povezanega računa. Največ tovrstnih izdatkov je povezanih s pisarniškiimi prostori in prevajalskimi storitvami.

Proračun za leto 2005 vključuje pavšalno pristojbino za poravnavo stroškov Evropskega parlamenta za opravljene storitve, na primer upravljanje pogodb zaposlenih, plače, nadomestila in različne računalniške storitve. Ti stroški se nanašajo izključno na delovne ure uslužbencev.

Sodelovanje med Evropskim parlamentom in Evropskim varuhom človekovih pravic je sprožil okvirni sporazum z dne 22. septembra 1995, ki je bil dopolnjen s sporazumoma o upravnem sodelovanju ter proračunskem in finančnem sodelovanju, podpisanimi 12. oktobra 1995.

Ena od prednostnih nalog v letu 2005, ko je urad varuha človekovih pravic praznoval deseto obletnico, je bila oceniti obstoječe sporazume o sodelovanju med institucijama, da bi jih prilagodili novim dejstvom, ki so se izkazala v vmesnem obdobju. Nov sporazum naj bi bil podpisan v začetku leta 2006. Njegov cilj je ohraniti intenzivno sodelovanje s Parlamentom na vseh področjih, kjer so mogoči občutni prihranki pri obsegu in proračunskih sredstvih.

⁷

Uredba Sveta 2673/1999 z dne 13. decembra 1999, UL 1999 L 326, str.1.

Proračun za leto 2005

Kadrovski načrt Evropskega varuha človekovih pravic je v letu 2005 predvidel 51 delovnih mest, v primerjavi z 38 delovnimi mesti v letu 2004.

Skupni znesek prvotno odobrenih proračunskih sredstev v proračunu varuha človekovih pravic za leto 2005 je bil 7 312 614 EUR. Naslov 1 (odhodki za zaposlene v instituciji) je znašal 6 239 614 EUR, naslov 2 (nepremičnine, oprema in razni izdatki delovanja) 1 070 000, naslov 3 (izdatki za posebne naloge, ki jih izvaja institucija) pa 3 000 EUR.

Naslednja tabela prikazuje izdatke za leto 2005 v okviru predvidenih proračunskih sredstev.

(v EUR)

Naslov 1	5 375 889
Naslov 2	928 276
Naslov 3	2 979
Skupaj	6 307 145

Proračun za leto 2006

Varuh človekovih pravic je predstavil proračun za leto 2006 v skladu z novo proračunsko sestavo (nomenklature). Cilj nove sestave je povečati preglednost in proračunskemu organu olajšati nadzor, saj bo pregled izdatkov podobne narave, ki so bili doslej vključeni v več naslovov ali poglavij, odslej boljši.

Proračun za leto 2006, ki je bil pripravljen med letom 2005, predvideva 57 delovnih mest, torej šest več kot v letu 2005, kar je v glavnem posledica širitve Evropske unije (Bolgarija in Romunija) in izvajanja odločbe, da se je treba, ko gre za upravljanje kadrov, popolnoma osamosvojiti od služb Parlamenta.

Skupna proračunska sredstva za leto 2006 znašajo 7 682 538 EUR. Naslov 1 (odhodki za zaposlene v instituciji) znaša 5 808 538 EUR, naslov 2 (stavbe, pohištvo, oprema in razni odhodki iz poslovanja) 1 085 000 EUR, naslov 3 (odhodki za splošne naloge, ki jih izvaja institucija) znaša 789 000 EUR.

Skupni prihodek proračuna za leto 2006 je 812 271 EUR.

C ZAPOSLENI

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Evropski varuh človekovih pravic

P. Nikiforos DIAMANDOUROS se je rodil 25. junija 1942 v Atenah v Grčiji. 15. januarja 2003 je bil izvoljen za evropskega varuha človekovih pravic. Funkcijo je prevzel 1. aprila 2003, 11. januarja 2005 pa je bil znova izvoljen za petletno obdobje.

Od leta 1998 do leta 2003 je bil prvi varuh človekovih pravic v Grčiji. Od leta 1993 je tudi profesor primerjalne politike na oddelku za politične vede in javno upravo na Univerzi v Atenah (trenutno brez predavateljskih obveznosti). V letih od 1995 do 1998 je bil direktor in vodja Grškega državnega centra za družbene raziskave (EKKE).

Diplomiral (1963) in magistriral (1965) je na Univerzi v Indiani, pri čemer je nato magistriral (1969) tudi na Univerzi Columbia, kjer je nato leta 1972 še doktoriral. Preden je leta 1988 postal profesor na Univerzi v Atenah, je predaval in raziskoval na državni univerzi v New Yorku ter Univerzi Columbia (1973–78). Od leta 1980 do leta 1983 je bil direktor za razvoj na visoki šoli Athens College v grških Atenah. Od leta 1983 do leta 1988 je opravljal naloge programskega direktorja za zahodno Evropo in Bližnji vzhod na Svetu za družboslovne raziskave v New Yorku. Od leta 1988 do leta 1991 je bil direktor Grškega inštituta za mednarodne in strateške študije v Atenah, raziskovalne ustanove s poudarkom na političnih raziskavah, ustanovljene s podporo Fordovega in MacArthurjevega sklada. Leta 1997 je predaval na Centru Juan March za visoke študije na področju družbenih ved v Madridu kot gostujoči profesor političnih ved.

Služboval je kot predsednik Grškega združenja za politične vede (1992–1998) in Združenja za novodobne grške študije Združenih držav Amerike (1985–1988). V letih od 1999 do 2003 je bil član grške nacionalne komisije za človekove pravice, medtem ko je bil od leta 2000 do leta 2003 član grškega nacionalnega sveta za upravno reformo. Leta 2000 je sodeloval na konferenci skupine Bilderberg. V letih od 1988 do 1995 je sopredsedoval pododboru za južno Evropo Sveta za družboslovne raziskave v New Yorku, ki svoje dejavnosti financira s podporo Volkswagnovega sklada. Je tudi eden od urednikov knjižne zbirke „Nova južna Evropa“ in prejemnik Fulbrightove štipendije in štipendije ustanove National Endowment for the Humanities.

Obširno piše o grški politiki in zgodovini ter južni in jugozahodni Evropi, pri čemer se podrobneje osredotoča na vprašanja demokratizacije, nastajanja držav in narodov ter razmerja med kulturo in politiko.

SEKRETARIAT EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Sekretariat Evropskega varuha človekovih pravic je odgovoren za vodenje osebnega urada varuha človekovih pravic. Upravlja dnevni red varuha človekovih pravic, usklajuje njegovo vhodno in odhodno pošto, svetuje v zvezi z odnosi z drugimi ustanovami in organi EU, se ukvarja z vidiki protokola delovanja ustanove ter opravlja splošne tajniške naloge za varuha človekovih pravic.

Alexandra ANDROULAKAKIS

Tajnica evropskega varuha človekovih pravic (od 22.8.2005)

Tel. +33 3 88 17 25 28

Nicholas CATEPHORES

Pomočnik evropskega varuha človekovih pravic

Tel. +33 3 88 17 23 83

Eleni-Anna GALATIS

Tajnica evropskega varuha človekovih pravic (do 15.9.2005)

PRAVNA SLUŽBA

Pravno službo v glavnem sestavljajo pravniki, ki analizirajo pritožbe, ki jih prejme Evropski varuh človekovih pravic, in opravljajo preiskave pod nadzorom vodje pravne službe in dveh glavnih nadzornikov. Vodja pravne službe tudi svetuje varuhu človekovih pravic v zvezi s pravno strategijo in usmeritvijo ustanove ter vodi službo. Pomočnica vodje pravne službe skrbi za delovanje sistema za notranji nadzor kakovosti in upravljanje informacijskih sistemov ter usklajuje prispevek službe k letnemu poročilu.

Leta 2005 so službo sestavljali vodja pravne službe, šest višjih pravnih svetovalcev, od katerih sta bila dva glavna nadzornika, enajst pravnih strokovnih sodelavcev, pravnik lingvist, pomočnik za pravne zadeve in pomočnik vodje pravne službe. V letu 2005 je pravna služba nadzirala štirinajst pripravnikov.

Ian HARDEN

Vodja pravne službe

Tel. +33 3 88 17 23 84

Ian HARDEN se je rodil 22. marca 1954 v Norwichu v Angliji. Študiral je na Churchill College v Cambridgeu, v letu 1975 z odliko diplomiral in leta 1976 pridobil naziv diplomiranega pravnika (LLB). Po diplomi je obiskoval pravno fakulteto na Univerzi Sheffield, kjer je bil predavatelj od leta 1976 do leta 1990, višji predavatelj od leta 1990 do leta 1993, docent od leta 1993 do leta 1995 ter profesor javnega prava od leta 1995 dalje. Kot višji pravni svetovalec se je leta 1996 pridružil uradu Evropskega varuha človekovih pravic, bil vodja sekretariata od leta 1997 do leta 1999, nato pa od leta 2000 vodja pravne službe. Je avtor in soavtor številnih objav o zakonodaji EU in javnem pravu, med drugim *The Contracting State* (Buckingham: Open University Press, 1992); *Flexible Integration: towards a more effective and democratic Europe* (London CEPR, 1995) in *European Economic and Monetary Union: the Institutional Framework* (Kluwer Law International, 1997). Je član združenja *Association Française des Constitutionnalistes* in „skupine za preučevanje parlamenta“ v Veliki Britaniji ter častni profesor na Univerzi v Sheffieldu.

Murielle RICHARDSON

Pomočnica vodje pravne službe

Tel. +33 3 88 17 23 88

PRAVNI STROKOVNI SODELAVCI

Pravni strokovni sodelavci obravnavajo pritožbe, ki se lahko varuhu človekovih pravic predložijo v kateremkoli od 21 jezikov iz Pogodbe Evropske unije. Predlagajo in izvajajo tudi preiskave na lastno pobudo, odgovarjajo na zahteve državljanov za podatke, zagotavljajo pomoč varuhu človekovih pravic v zvezi s pravnimi zadevami, svetujejo v zvezi s pravnimi postopki, dogajanjem in tradicijo iz svoje države članice ter zastopajo varuha človekovih pravic na nekaterih javnih dogodkih.

Sabina BALAŽIČ

Pravna strokovna sodelavka (od 1.10.2005)
Tel. +33 3 88 17 35 72

Elodie BELFY

Pomočnica za pravne zadeve
Tel. +32 2 284 39 01

Peter BONNOR

Pravni strokovni sodelavec
Tel. +33 3 88 17 25 41

Benita BROMS

Vodja bruseljskega urada
Višja pravna svetovalka
Tel. +32 2 284 25 43

Nelius CAREY

Pravnik lingvist (od 1.9.2005)
Tel. +33 3 88 17 25 63

Ioannis DIMITRAKOPOULOS

Višji pravni svetovalec
(od 6.7.2005)
Glavni nadzornik
Tel. +33 3 88 17 37 68

Juliano FRANCO

Pravni strokovni sodelavec (od 1.9.2005)
Tel. +33 3 88 17 21 51

Marjorie FUCHS

Pravna strokovna sodelavka
Tel. +33 3 88 17 40 78

Gerhard GRILL

Višji pravni svetovalec
Glavni nadzornik
Tel. +33 3 88 17 24 23

Marta HIRSCH-ZIEMBIŃSKA

Višja pravna svetovalka
Tel. +33 3 88 17 27 46

Georgios KATHARIOS

Pravni strokovni sodelavec (od 1.9.2005)
Tel. +32 2 284 38 49

Daniel KOBLENCZ

Pravni strokovni sodelavec (od 1.9.2005)
Tel. +32 2 284 38 31

José MARTINEZ ARAGON

Višji pravni svetovalec
Tel. +33 3 88 17 24 01

Beatriz MENÉNDEZ ALLER

Pravna strokovna sodelavka (od 1.5.2005)
Tel. +33 3 88 17 67 63

Tina NILSSON

Pravna strokovna sodelavka
Tel. +32 2 284 14 17

Ida PALUMBO

Pravna strokovna sodelavka
Tel. +33 3 88 17 23 85

Wiebke PANKAUKE

Pravna strokovna sodelavka (od 1.9.2005)
Tel. +33 3 88 17 24 02

Branislav URBANIČ

Pravni strokovni sodelavec
Tel. +33 3 88 17 27 14

Olivier VERHEECKE

Višji pravni svetovalec
Tel. +32 2 284 20 03

PRIPRAVNIKI

Kadri BRÜGEL

Pripravnica (od 1.9.2005)
Tel. +32 2 283 23 27

Anne EISENGRÄBER

Pripravnica (od 1.9.2005)
Tel. +33 3 88 17 29 64

Georgios KATHARIOS

Pripravnik (do 31.7.2005)

Giedre KAZLAUSKAITE

Pripravnica (od 1.10.2005)
Tel. +33 3 88 17 23 28

Daniel KOBLENCZ

Pripravnik (do 31.7.2005)

Jernej LETNAR ČERNIČ

Pripravnik (do 31.7.2005)

Maria Salome LOPEZ RAMOS*Pripravnica (do 31.10.2005)***Wiebke PANKAUKE***Pripravnica (do 31.7.2005)***Roberto RANDO***Pripravnik (od 15.1.2005)***Andrea SACK***Pripravnica (do 31.7.2005)***Izabela SZOSTAK-SMITH***Pripravnica (od 1.6.2005)*

Tel. +33 3 88 17 67 84

Sophia TABAU*Pripravnica (do 31.7.2005)***Asta UPTAITE***Pripravnica (do 31.7.2005)***Alexis VAN MAERCKE***Pripravnik (od 1.9.2005)*

Tel. +32 2 284 21 80

Evropski varuh človekovih pravic in njegovo osebje.

UPRAVNI IN FINANČNI ODDELEK

Upravni in finančni oddelek je v uradu varuha človekovih pravic odgovoren za vse delo, ki ni neposredno povezano s pritožbami in vodenjem preiskav. Sestavljajo ga štiri sektorji – upravni, finančni, za obravnavo pritožb in za obveščanje. Vodja oddelka za upravo in finance usklajuje celotno delo oddelka. Odgovoren je za splošno organizacijo in delovanje urada, kadrovske politike, predlaganje in izvajanje proračunske in finančne strategije institucije ter za zastopanje varuha človekovih pravic v številnih medinstitucionalnih telesih.

João SANT'ANNA

Vodja upravnega in finančnega oddelka
Tel. +33 3 88 17 53 46

João SANT'ANNA se je rodil 3. maja 1957 v Setúbalu na Portugalskem. Od leta 1975 do leta 1980 je študiral pravo na Univerzi v Lizboni in leta 1981 tam postal odvetnik. V letih od 1980 do 1982 je služboval kot pravnik v pravnem in upravnem oddelku portugalskega ministrstva za notranje zadeve za lizbonsko regijo. Med letoma 1982 in 1984 je nadaljeval pravne študije na področju pravic intelektualne lastnine na Univerzi Ludwig-Maximilian in Inštitutu Max Planck v Münchnu. Potem ko se je leta 1984 vrnil na Portugalsko, je bil imenovan za vodjo pravnega in upravnega oddelka portugalskega ministrstva za notranje zadeve za lizbonsko regijo. Leta 1986 je postal državni uradnik Evropskega parlamenta in je delal v generalnih direktoratih za informiranje in odnose z javnostjo, raziskave, osebje in finance ter na koncu še v pravni službi Evropskega parlamenta. Leta 2000 se je pridružil uradu Evropskega varuha človekovih pravic kot vodja upravnega in finančnega oddelka.

UPRAVNI SEKTOR

Naloge upravnega sektorja so obsežne. Vključujejo zaposlovanje in upravljanje zaposlenih, vhodno in izhodno pošto, telefonsko centralo, infrastrukturo urada, usklajevanje prevajanja dokumentov, organizacijo in upravljanje pravne referenčne knjižnice, dokumentacijo ustanove in politiko arhivov. Ta sektor je odgovoren tudi za politiko informacijske tehnologije v ustanovi in za zadovoljevanje potreb urada v zvezi z informacijsko tehnologijo, kar je naloga, ki jo opravlja v tesnem sodelovanju z Evropskim parlamentom.

Alessandro DEL BON

Vodja sektorja (od 1.5.2005)
Tel. +33 3 88 17 23 82

Christophe BAUER

Administrativna podpora, šofer (od 1.6.2005)
Tel. +33 3 88 17 67 80

Rachel DOELL

Tajnica
Tel. +33 3 88 17 23 98

Massimo EZZY

Strokovni sodelavec za informacijsko tehnologijo (od 8.9.2005)
Tel. +33 3 88 17 28 67

Cindy GIANNAKIS

Administrativna podpora (od 16.6.2005)
Tel. +32 2 284 63 93

Isgouhi KRIKORIAN

Tajnica
Tel. +33 3 88 17 25 40

Gaël LAMBERT

Strokovni sodelavec za informacijsko tehnologijo
Tel. +33 3 88 17 23 99

Juan Manuel MALLEA

Tajnik
Tel. +33 3 88 17 23 01

Stéphanie MARAJ

Tajnica (od 1.5.2005)
Tel. +33 3 88 17 23 13

Charles MEBS

Tajnik
Tel. +33 3 88 17 70 93

Félicia VOLTZENLOGEL

Tajnica
Tel. +33 3 88 17 23 94

FINANČNI SEKTOR

Naloga finančnega sektorja je zagotoviti, da urad varuha človekovih pravic ravna v skladu z veljavnimi finančnimi pravili, ki so namenjena zagotavljanju gospodarne, učinkovite in ustrezne uporabe proračunskih sredstev. Te odgovornosti izhajajo iz dejstva, da ima Evropski varuh človekovih pravic neodvisen proračun. Štirje finančniki v pristojnosti pooblaščenega odredbodajalca pripravijo in izvajajo proračun.

Loïc JULIEN

Vodja sektorja (od 1.6.2005)
Tel. +33 3 88 17 67 79

Jean-Pierre FEROU MONT

Finančni strokovni sodelavec
Tel. +32 2 284 38 97

Giovanna FRAGAPANE

Finančna strokovna sodelavka
Tel. +33 3 88 17 29 62

Véronique VANDAELE

Finančna strokovna sodelavka
Tel. +32 2 284 23 00

Christophe WALRAVENS

Finančni strokovni sodelavec
Tel. +33 3 88 17 24 03

SEKTOR ZA OBRAVNAVO PRITOŽB

Sektor za obravnavo pritožb je odgovoren za registracijo, razdelitev in spremljanje pritožb, predloženih Evropskemu varuhu človekovih pravic. Skrbi, da se vse pritožbe registrirajo v zbirko podatkov, da se potrdijo in predložijo pravni službi. Odgovoren je za upravljanje vhodne in odhodne pošte, povezane s pritožbami, sprotno posodabljanje vnosov o pritožbah v zbirki podatkov, spremljanje upoštevanja rokov, pripravo statistike, povezane s pritožbami, in urejanje s pritožbami povezanih dokumentov.

Isabelle FOUCAUD

Vodja sektorja
Tel. +33 3 88 17 23 91

Séverine BEYER

Tajnica
Tel. +33 3 88 17 23 93

Bruno BISMARQUE-ALCÂNTARA

Tajnik
Tel. +33 3 88 17 20 91

Evelyne BOUTTEFROY

Tajnica
Tel. +33 3 88 17 24 13

Elaine DRAGO

Tajnica
Tel. +33 3 88 17 33 31

Isabelle LECESTRE

Tajnica
Tel. +33 3 88 17 24 29

Gabrielle SHERIDAN

Tajnica (do 31.5.2005)
Tel. +33 3 88 17 24 08

Caroline ZINCK

Tajnica (od 1.9.2005)
Tel. +33 3 88 17 40 51

SEKTOR ZA OBVEŠČANJE

Sektor za obveščanje je odgovoren za krepitev podobe in vrednot institucije ter za pomoč varuhu človekovih pravic pri opravljanju druge glavne naloge med njegovimi pristojnostmi, to je vzpostavljanja stikov in obveščanja državljanov o pravicah, ki jim pripadajo po zakonodaji Skupnosti. Ima ključno vlogo pri razvijanju odnosov in zaupanja med državljani in Evropo ter njenimi institucijami.

Sektor je odgovoren za vzdrževanje in spodbujanje stikov z mediji, pisanje in izdajanje publikacij varuha človekovih pravic, vzdrževanje njegovega spletnega mesta, organiziranje varuhovih informativnih obiskov in povezanih dogodkov ter usklajevanje stikov z evropskega omrežja varuhov človekovih pravic.

Rosita AGNEW

Vodja sektorja (od 1.5.2005)
Strokovna sodelavka za obveščanje in tisk
(do 30.4.2005)
Tel. +32 2 284 25 42

Ben HAGARD

Vodja sektorja (od 1.5.2005)
Strokovni sodelavec za obveščanje in internet
(do 30.4.2005)
Tel. +33 3 88 17 24 24

Marc AMIR-TAHMASSEB

Oblikovalec spletnih strani (od 1.9.2005)
Tel. +33 3 88 17 44 10

Alessandro DEL BON

Strokovni sodelavec za obveščanje (do 30.4.2005)
Tel. +33 3 88 17 23 82

Gundi GADESMANN

Strokovni sodelavec za tisk (od 1.11.2005)
Tel. +32 2 284 26 09

Dace PICOT-STIEBRINA

Strokovna sodelavka za obveščanje
Tel. +33 3 88 17 40 80

Gabrielle SHERIDAN

Tajnica (od 1.6.2005)
Tel. +33 3 88 17 24 08

Annika ÖSTERBERG

Strokovna sodelavka za publikacije (od 1.10.2005)
Tel. +33 3 88 17 49 36

D SEZNAM ODLOČB

1 PO ŠTEVILKI PRIMERA

2002

1391/2002/JMA	98
2107/2002/PB	92
2111/2002/MF	92

2003

1336/2003/IP	77
1435/2003/MF	93
1687/2003/JMA	57
2097/2003/PB	69
2188/2003/OV	77
2191/2003/TN	58
2229/2003/MHZ	81
2395/2003/GG	97
2411/2003/MHZ	82
2415/2003/JMA	68

2004

0127/2004/OV	71
0140/2004/PB	90
0224/2004/PB	83
0237/2004/JMA	68
0274/2004/JMA	59
0295/2004/JMA	59
0338/2004/OV	60
0471/2004/OV	72
0518/2004/MF	78
0530/2004/GG	84
0538/2004/TN	85
0620/2004/PB	85
0628/2004/OV	75
0732/2004/ELB	61
0758/2004/ELB	61
0839/2004/MHZ	70
0933/2004/JMA	63
0948/2004/OV	64

1096/2004/TN	64
1155/2004/TN	65
1273/2004/GG	86
1298/2004/PB	62
1365/2004/TN	63
1368/2004/GG	87
1423/2004/ELB	95
1700/2004/MF	90
1733/2004/OV	75
1737/2004/TN	76
1756/2004/MF	79
1772/2004/GG	78
1798/2004/PB	72
1808/2004/JMA	65
2038/2004/GG	80
2066/2004/TN	66
2485/2004/GG	98
2673/2004/PB	89
2821/2004/OV	67
2862/2004/GG	88
3054/2004/TN	70
3110/2004/GG	67
3254/2004/ID	96
3381/2004/TN	73
3442/2004/PB	91
3446/2004/GG	94
3452/2004/JMA	96
3485/2004/OV	73
3622/2004/GG	88

2005

0116/2005/MHZ	94
0501/2005/IP	74
1266/2005/MF	74
1875/2005/GG	81
OI/3/2005/OV	99

2 PO VSEBINI**Državlanske pravice**

1687/2003/JMA	57
2415/2003/JMA	68
0224/2004/PB	83
0237/2004/JMA	68
0948/2004/OV	64
1096/2004/TN.....	64
1737/2004/TN.....	76
2038/2004/GG	80
0116/2005/MHZ.....	94
1875/2005/GG	81

Komisija kot varuh Pogođbe

1687/2003/JMA	57
2229/2003/MHZ.....	81
0274/2004/JMA	59
0295/2004/JMA	59
1273/2004/GG	86
1298/2004/PB	62
1423/2004/ELB	95
3254/2004/ID	96
3452/2004/JMA	96
3622/2004/GG	88

Potrošniška politika

0295/2004/JMA	59
---------------------	----

Pogođbe

2111/2002/MF	92
0338/2004/OV	60
0530/2004/GG	84
0538/2004/TN.....	85
1266/2005/MF	74
1772/2004/GG	78
1808/2004/JMA	65
2673/2004/PB	89
2862/2004/GG	88
3110/2004/GG	67
OI/3/2005/OV	99

Kultura

3452/2004/JMA	96
---------------------	----

Zaščita podatkov

0224/2004/PB	83
--------------------	----

Razvojno sodelovanje

0933/2004/JMA	63
---------------------	----

Ekonomska in monetarna politika

3054/2004/TN.....	70
0116/2005/MHZ.....	94

Izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina

0518/2004/MF	78
--------------------	----

Okolje

2229/2003/MHZ.....	81
--------------------	----

Ribištvo

1273/2004/GG	86
--------------------	----

Prost pretok oseb in storitev

1298/2004/PB	62
3254/2004/ID	96

Institucije

2395/2003/GG	97
0140/2004/PB	90
0628/2004/OV	75
1155/2004/TN.....	65
2485/2004/GG	98
3254/2004/ID	96
3446/2004/GG	94
0501/2005/IP.....	74

Razno

1435/2003/MF	93
0338/2004/OV	60
0732/2004/ELB	61
3622/2004/GG	88
OI/3/2005/OV	99

Policijsko in pravosodno sodelovanje

2411/2003/MHZ.....82

Dostop javnosti

0948/2004/OV 64

1368/2004/GG 87

1756/2004/MF 79

1798/2004/PB 72

2066/2004/TN.....66

2821/2004/OV 67

3381/2004/TN.....73

3442/2004/PB 91

Raziskave in tehnologija

0758/2004/ELB 61

1365/2004/TN.....63

Socialna politika

0274/2004/JMA 59

Uslužbenci**– Zaposlovanje**

1336/2003/IP.....77

2097/2003/PB 69

0518/2004/MF 78

0839/2004/MHZ.....70

1700/2004/MF 90

3485/2004/OV 73

– Druga vprašanja

1391/2002/JMA 98

2107/2002/PB 92

2188/2003/OV 77

2191/2003/TN.....58

0140/2004/PB 90

0471/2004/OV 72

0620/2004/PB 85

0628/2004/OV 75

1423/2004/ELB 95

1733/2004/OV 75

0127/2004/OV 71

3 PO VRSTI DOMNEVNIH NEPRAVILNOSTI**Zloraba moči**

1700/2004/MF	90
--------------------	----

Zamuda, ki se ji je mogoče izogniti

0530/2004/GG	84
1733/2004/OV	75
1756/2004/MF	79
1772/2004/GG	78
3485/2004/OV	73
1266/2005/MF	74
OI/3/2005/OV	99

Diskriminacija

1391/2002/JMA	98
2107/2002/PB	92
1687/2003/JMA	57
2415/2003/JMA	68
0237/2004/JMA	68
0338/2004/OV	60
0518/2004/MF	78
0628/2004/OV	75
1808/2004/JMA	65
2673/2004/PB	89

Obramba

0471/2004/OV	72
--------------------	----

Napaka pri postopku iz člena 226

1687/2003/JMA	57
2229/2003/MHZ.....	81
0274/2004/JMA	59
0295/2004/JMA	59
1273/2004/GG	86
1298/2004/PB	62
1423/2004/ELB	95
3254/2004/ID	96
3452/2004/JMA	96
3622/2004/GG	88

Neutemeljena odločitev

2411/2003/MHZ.....	82
--------------------	----

Pomanjkanje ali zavračanje posredovanja podatkov

2097/2003/PB	69
2191/2003/TN.....	58
2229/2003/MHZ.....	81
0140/2004/PB	90
0274/2004/JMA	59
0538/2004/TN.....	85
0758/2004/ELB	61
1368/2004/GG	87
1737/2004/TN.....	76
1798/2004/PB	72
2038/2004/GG	80
2066/2004/TN.....	66
3054/2004/TN.....	70
3381/2004/TN.....	73
3442/2004/PB	91
1875/2005/GG	81

Nezadostna preglednost

1435/2003/MF	93
2395/2003/GG	97
0948/2004/OV	64
2821/2004/OV	67
0116/2005/MHZ.....	94

Pravna napaka

0127/2004/OV	71
1273/2004/GG	86
3254/2004/ID	96

Malomarnost

2188/2003/OV	77
0224/2004/PB	83
0933/2004/JMA	63
1096/2004/TN.....	64
1155/2004/TN.....	65
1365/2004/TN.....	63
3622/2004/GG	88

Napake v postopku

2107/2002/PB	92
2411/2003/MHZ.....	82
0140/2004/PB	90
0620/2004/PB	85

Nepravičnost

2111/2002/MF	92
1336/2003/IP.....	77
3110/2004/GG	67
0839/2004/MHZ.....	70
0127/2004/OV	71
0471/2004/OV	72
0501/2005/IP.....	74
1733/2004/OV	75
OI/3/2005/OV	99

Druge nepravilnosti

0471/2004/OV	72
0538/2004/TN.....	85
0732/2004/ELB	61
0758/2004/ELB	61
1733/2004/OV	75
2485/2004/GG	98
2862/2004/GG	88
3446/2004/GG	94
OI/3/2005/OV	99

E IZVOLITEV EVROPSKEGA VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC

Zakonodajne določbe

Člen 195(2) pogodbe ES določa, da se varuha človekovih pravic imenuje po vsaki izvolitvi Evropskega parlamenta za obdobje parlamentarnega mandata. Varuh človekovih pravic je lahko ponovno imenovan.

Poslovník Evropskega parlamenta navaja podrobnosti postopka izvolitve.

Člen 194

- „1. Na začetku vsakega parlamentarnega obdobja, takoj po njegovi izvolitvi ali v primerih iz odstavka 8, predsednik razpiše predložitev kandidatur za funkcijo varuha človekovih pravic in določi rok njihove predložitve. Obvestilo o razpisu kandidatur se objavi v Uradnem listu Evropske unije.
2. Kandidature mora podpreti najmanj sedemintrideset poslancev, ki so državljani najmanj dveh držav članic.

Vsak poslanec lahko podpre samo eno kandidaturo.

Kandidature morajo vključevati vse spremljajoče dokumente, s katerimi se lahko dejansko pokaže, da kandidat izpolnjuje pogoje, navedene v predpisih, ki urejajo delovanje varuha človekovih pravic.

3. Kandidature se posredujejo pristojnemu odboru, ki lahko zahteva predstavitev kandidatov.

Predstavitve so javne za vse poslance.

4. Seznam sprejemljivih kandidatur po abecednem vrstnem redu se nato predloži v glasovanje Parlamentu.
5. Glasovanje je tajno na podlagi večine oddanih glasov.

Če po prvih dveh glasovanjih ni izvoljen noben kandidat, lahko naprej kandidirata le kandidata, ki sta prejela najvišje število glasov v drugem glasovanju.

Če je izid glasovanja neodločen, ima prednost najstarejši kandidat.

6. Pred začetkom glasovanja predsednik zagotovi, da je navzoča najmanj polovica poslancev.
7. Imenovani je takoj pozvan, da zapriseže pred Sodiščem Evropskih skupnosti.
8. Varuh človekovih pravic opravlja svoje dolžnosti do nastopa funkcije svojega naslednika, razen v primeru smrti ali razrešitve.“

Volitve v letu 2005

Evropski parlament je v Uradnem listu 25. avgusta 2004⁸ objavil razpis kandidatur in določil kot skrajni rok za predložitev kandidatur 30. september 2004.

Predsednik Evropskega parlamenta je 22. oktobra 2004 s pismom obvestil predsednika Odbora za peticije, da je prejel štiri vloge.

Odbor za peticije je 29. novembra 2004 organiziral javno zaslišanje dveh kandidatov, katerih vloge so bile označene kot popolne, in sicer: P. Nikiforosa DIAMANDOUROSA in Giuseppeja FORTUNATA.

⁸

UL C 213, 25.8.2004, str. 9.

11. januarja 2005 so poslanci Evropskega parlamenta na plenarnem zasedanju v Strasbourgu P. Nikiforosa DIAMANDOUROSA izvolili za evropskega varuha človekovih pravic, in sicer po prvem glasovanju s 564 od 609 oddanih glasov.

Sklep Evropskega parlamenta o imenovanju gospoda DIAMANDOUROSA za parlamentarno obdobje 2004–2009 je bil objavljen v Uradnem listu dne 25. januarja 2005.⁹

Podrobne informacije o izvolitvi Evropskega varuha človekovih pravic so objavljene na spletnem mestu Evropskega parlamenta:

http://www.europarl.europa.eu/comparl/peti/election2004/default_en.htm

---

⁹

UL L 21, 25.1.2005, str. 8.

KAKO STOPITI V STIK Z EVROPSKIM VARUHO ČLOVEKOVIH PRAVIC

PO POŠTI

Evropski varuh človekovih pravic
1, avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
FR – 67001 Strasbourg Cedex
Francija

PO TELEFONU

+33 3 88 17 23 13

PO FAKSU

+33 3 88 17 90 62

PO ELEKTRONSKI POŠTI

eo@ombudsman.europa.eu

NA SPLETNEM MESTU

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EVROPSKI VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC PREISKUJE PRITOŽBE GLEDE NEPRAVILNOSTI V DEJAVNOSTIH INSTITUCIJ IN ORGANOV EVROPSKE UNIJE

www.ombudsman.europa.eu

Urad za publikacije
Publications.europa.eu

